

rebound

MAY 1 - 1963

LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY
OF ILLINOIS

q.591.9489

M91z

v. 1

BIOLOGY

Return this book on or before the
Latest Date stamped below.

University of Illinois Library

NOV 24 1964

L161—H41

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Illinois Urbana-Champaign

ZOOLOGIA DANICA

SEV

ANIMALIVM

DANIAE ET NORVEGIAE

RARIORVM AC MINVS NOTORVM

DESCRIPTIONES ET HISTORIA.

VOLV MEN PRIMVM

EXPLICATIONI ICONVM FASCICVLI PRIMI

EIVSDEM OPERIS INSERVIENS.

AVCTORE

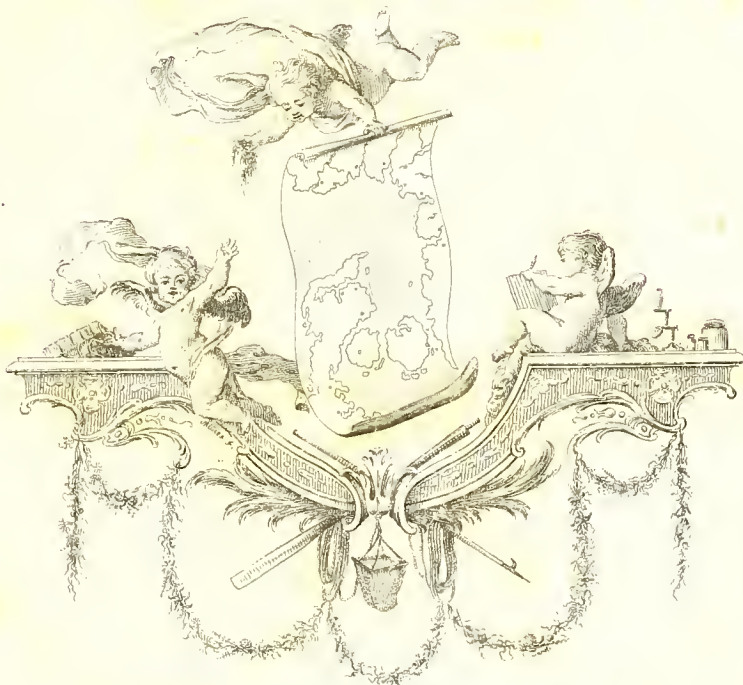
OTHONE FRIDERICO MÜLLER,

REGI DANIAE A CONSILIIIS CONFER. ACAD. SCIENT. ET CVR. BONON. HOLM. ET
BOICAE, HAVN. NORV. BEROL. BERN. DANTISC. ET LOND. SC. SOCIET. LIT.
SODALI ACAD. PARIS. CORRESP.

AD FORMAM TABVLARVM

DENVO EDIDIT

FRATER AVCTORIS.

*OMARE, O LITTUS, verum secretumque
α86εῖου!*

HAVNIAE,

TYPIS N. MÖLLERI AVLAE REGIAE TYPOGRAPHI ET FILII.

MDCCLXXXVIII.

S 1-1-1
M 12
Y. 1

PRAEFATIO

AVCTORIS

AD PRIMAM EDITIONEM LATINAM.

Sistuntur hic Zoologis descriptiones animalium Daniae et Norvegiae rariorum, quorum icones ad viuum expressas *Zoologiae Danicae* fasciculus primus dudum in lucem editus exhibet. Lubuit icones et descriptiones seorsim formaque chartes diversa publici iuris facere, ne, quorum res minus laetae essent, animalium nosci dignorum occasio ob maius iconum pretium praecluderetur: nec tamen de caritate iconum iure queri quisquam potest; multi enim eiusdem argumenti libri longe maioris pretii sunt, et quod imagines attinet mea opera publicatas, omnes et singulae et nouitate et raritate opus nulli secundum constituunt. Testari simul volui, me abhorreere ab ista ingrauescente libidine publicandi icones in pluribus libris decies iam expressas; hoc enim scientiam amoenissimam omnium et maxime necessariam, cuius acquirendae subsidia natura cuique ante oculos et in prompta posuit, tantis sumptibus inuoluit, vt amatores quoscumque absterreere valeat. Limites dehinc mihi praescripti, quos vellem quilibet Zoologus sibi ducat obseruandos, ea nempe tantum animalia, quorum vel nulla vel falsa figura exstat, iconibus et quidem ad viuum exprimere et illustrare.

Fasciculus praefens continet, duobus piscibus exceptis, non nisi animalia e Vermium classe, portentorum feracissima: pleraque *marina*, pauca *intestinalia*, forma, generatione et oeconomia maxime singularia. Mens haeret, an ingentem figurarum varietatem, an inhaerentem cuius genti notas characteristicas, aut cuiuslibet speciei differentiales maxime miretur — mirabunda vero Numen benignissimum veneratur. Quae simplicitas in *Fasciolarum* variantibus speciebus! Quae in *Lernaeis* admirabilis partium et varia compositio! Quae in *Trichodis* et *Vorticellis* stupenda organorum exilitas! Qualis pompa in *Holothuriis*! Quae pulchritudo in *Dovidibus*! Quanta organorum profusio in *Nereidibus*! — Deum loquuntur haec omnia, spectatoremque attonitum reddunt. Me saltem adeo occupauerunt, vt supra humana erectus, sanitatem ipsamque vitam vili penderem, dum liceret profunda marium et sinuum percontari, visceribus animalium spectandis immorari, et cum incolis mundi inuisibilis vsu et consuetudinem habere. Didici dehinc, creatorem optimum omnibus, quas non modo homo sibi fingere possit ideas, sed ipsi rationi aeternae possibilibus, formam, existentiam et gaudia vitae largitum esse, earumque ectypa partim in orbe sublunari, partim in reliquis sphaeris homini indaganda et cognoscenda seposuisse.

Naturam et mores horum animalium parum noscimus, in sexu et generationis modo fere omnino ignari; maxima enim ex parte nuperrime innotuere, diffi-

cultatibusque quam plurimis premitur eorundem acquisitio, conseruatio et examen; quae tamen in iis angustia temporis, aliorum officiorum vices et vita valetudinaria obseruare permittunt; hic descripsi.

Instrumenta, quae in detegendis ignotis animalibus adhibui, pro magnitudine obiecti diuersa sunt: animalium intestina ope *forcipis* et *tenticulae* simplicis (*la loupe*) perferutatus sum; innumeras aquarum guttulas, vt animalcula specificè noscerent, ope *microscopii* perlustravi. Vtroque modo singulares incolas suo elemento et suae habitationi adaptatos inveni; et hic labor nec sumtuosus nec periculosus est, in ipso enim museo commode peragi potest, nauseosus tamen, si in viscera maiorum animalium fiat excursio, vel in aqua foetente perferutatio; huius enim guttula, licet animalculorum, viuidorum quoque, plena sit, tantum saepe foetorem exhalat, vt per interualla momento tantum eandem inspicere licuerit; viscerum, vt eorum viui indagentur hospites, per omnes et molestas intestinorum ambages mucosaeque vermiculorum latebras perquisitio maxime solet esse ingrata. *Marina* vero inuestigare et maioris laboris et altioris indaginis est.

Praecipuum instrumentum, quo fundi maris et sinuum incolas extrahere conabar, erat *Sacculus* reticularis, ex funiculis cannabini concinnatus, margine aperturae alligatus laminis quatuor ferreis ora exteriori acutis, vltimam longis, quatuor uncias latis, et in quadratum dispositis. Angulis laminarum exsurgebant quatuor bacilli ferrei, altera extremitate in anulum liberum iuncti. Huic annexitur funis ducentarum et plurium orgyrum longitudine. Saccus mari immissus pondere ferrei apparatus fundum plerumque petit, interdum diuersorum et contrariorum saepe fluminum maris inferiorum aduersa actione moleque ipsius funis plurium orgyrum in via retineri, nec fundum attingere creditur.

Fundo iniacens ope remorum aut venti modici trahitur, donec tractum quandam quaeuis obuia excipiendo confecerit. In cymbam denique retrahitur spe et labore, at opera et oleum saepe perditur, nubesque pro Iunone captatur, vel enim totus argilla fumante aut limo foetente, aut meris filicibus, aut testaceorum et coralliorum emortuorum quisquiliis impletur, vel saxis praeruptis et latebrosis cautibus implicitus horarum interuallo vel in perpetuum omnia experientis retrahendi inuenta frustrat; interdum quidem vnum et alterum *molluscum*, *helminthicum*, aut *testaceum* minus notum in dulci laborum lenimen reportat; maria enim regionum frigidarum nec vegetabilibus nec animantibus, vt Zonae temperatiores et calidae scatent; haud raro enim plures horas absque vlla captura mecum operarii mei impenderunt, cum vtriusque Indiae sinus adeo repleti dicantur, vt remorum motus fucorum et molluscorum copia retardetur. Hac accedunt aëris intemperies, marisque in sinibus et oris maritimis Norvegiae inconstantia adeo praepropera et praepostera, vt aër calidissimus vix minorum interuallo in frigidum, tempestas serena in horridam, malicia infida in aestu ferventem pelagum haud raro mutetur. Hanc mutationem saepius cum vitae periculo et sanitatis dispendio expertus sum, nec tamen, mem-
bra

bra licet fractus, animum demisi, nec ab incepto desistere potui. Discant dehinc historiae naturalis scituli, rariora naturae absque indefesso labore nec comparari, nec iuste nosci.

In animalibus marinis, quorum enumerationem dedi in *Zoologiae Danicae prodromo*, conquirendis maiorem aestatis et autumnii quatuor annorum partem consumsi, totum nempe finum *Christianensem* ab ipsa vrbe cum adiacentibus plurimis finulis ultra *Tönsbergam*, dein finum *Laurvigensem*, *Helgerodensem*, *Krageröensem*, *Arendalensem*, *Christianfandensem*, et tractum maritimum intra et extra rupes et scopulos ab vrbe *Krageröe* ad castellum *Flekkeröen* vsque antrorsum et retrorsum percontatus, septuaginta minimum miliaria minutis portianculis emensus sum; quasdam in altum mare excursions extra portum *Laurvigensem* et *Christianfandensem* et ultra scopulos intra *Arendal* et *Risöer*, at cum minori fructu institui, finum imprimis *Dröbackiensem* omni studio vel centies colens et recolens. Mare *balticum* praeterea, qua insulas Daniae *Falstria* et *Lollandiam* alluit, finumque *Nicopiensem*, *Naskoviensem* et *Rödbyensem*, littusque *Gessøense* indagavi, inde tamen, cum littora ad extensionem miliaris et ultra mera vada, sinusque vix duas vel tres orgyas profundi sint, fructum fere nullum retuli.

Complectitur hoc volumen septuaginta tres animalium species in maiorem cultorum historiae naturalis usum latine et qua potui breuitate descriptas; sequetur danica *) et germanica editio, quaevis seorsim, quam primum per alia negotia licebit.

Primus iconum fasciculus descripta hic animalia quadraginta tabulis aeneis continens, *Havniae* apud auctorem, *Lipsiae* apud clariss. *Leske* hist. nat. et oecon. Professorem, et Bibliopolam *Weygand*, *Hamburgi* apud Bibliopolam *Bohn*, non coloratus nempe pretio sex, coloribus vero ad viuum pictus duodecim imperialium prostat.

Secundus iconum fasciculus nunc sub prelo fervens, plurima *marina*, pauca *intestinalia* offert, nec ultra tertium spondeo, cum vires corporis animum indies derelinquant, nec socium aut vestigia prementem commilitonem reperire contigerit. Genera minus nota, quorum plures species in patria inueni, *Hydrachnas* nempe, *Monoculos* et *Tacnias* singulari quodvis opere edere maiori reipublicae litterariae vsui esse reor. In votis quidem adhuc est, piscatoribus *Bergensibus*, cum retia *Gadis*, *Clupeis* et *Pleuronectibus* capiendis in syrtribus et collibus submarinis arenosis exposita retrahunt, in alto maris adeste, rariora *mollusca* et *Cellulana* simul inhaerentia occupaturus, at hancee voluptatem aliis, quibus aes triplex circa peccus erit, concedere cogor.

*) Editio Danica Descriptionum primi fasciculi completa est, nondum Germanica.

INDEX.

	Pag.		Pag.
<i>Aeffinia</i> rufa	23	<i>Lernaea</i> gobiosa	39
<i>Amphitrite</i> auricoma	26	— nodosa	40
<i>Apidia</i> conchilega	42	— pectoralis	41
— Mentula	6	— radiata	39
— Prunum	42	— vncinata	38
— rufica	14	<i>Lucernaria</i> quadricornis	51
— venosa	25	<i>Lumbricus</i> armiger	22
<i>Asterias</i> Puluillus	19	— fragilis	22
<i>Callionymus</i> Draculus	20	<i>Medusa</i> hemisphaerica	6
— Lyra	27	<i>Nereis</i> pennata	30
<i>Cardium</i> echinatum	13	— pinnata	31
<i>Cucullanus</i> marinus	50	— tubicola	18
<i>Doris</i> claugera	17	<i>Patella</i> anomala	4
— quadrilineata	18	— coeca	12
<i>Echinorynchus</i> attenuatus	45	— Fiffurella	24
— candidus	46	— Fiffura	25
— lineolatus	48	— fulva	24
— Lucii	45	— tessellata	13
<i>Fasciola</i> Aeglefini	33	— virginea	13
— binodis	34	<i>Pedicellaria</i> globifera	16
— Blennii	33	— Tridens	16
— Bramae	33	— triphylla	16
— disticha	35	<i>Pennatula</i> mirabilis	11
— Lucii	33	— stellifera	44
— Lucio-percae	32	<i>Planaria</i> atomata	37
— Percae cernuae	32	— cornuta	37
— Scorpiti	32	— tremellaris	36
<i>Hirudo</i> grossa	21	<i>Spatagus</i> purpureus	5
<i>Holothuria</i> elegans	1	<i>Spongia</i> ossiformis	52
— fufus	11	<i>Trichoda</i> Inquilinus	8
— inhaerens	35	— Lyncafter	9
— Penicillus	10	— Transfuga	7
— Pentactes	36	<i>Venus</i> islandica	29
— squamata	10	<i>Vorticella</i> cyathina	43
<i>Hydra</i> squamata	3	— patellina	44
<i>Lernaea</i> clauata	38	— putrina	43
— cornuta	40		

ANIMALIUM DANIAE ET NORVEGIAE

RARIORVM AC MINVS NOTORVM

HISTORIA.

TAB. I. II. III.

HOLOTHVRIA ELEGANS.

HOLOTHVRIA tentaculis viginti racemosis, corpore papilloso, supra rubescente, subtus albo. *Zool. Dan. prodr. n. 2804.*

STRÖM. *Söndmör I. pag. 205.*

GVNN. *Act. Stockh. 1767, t. 4, f. 3.*

Dan. den Smukke Strand-sprøyter.

Norv. Söe-mige.

Long. 8-11 unc. diam. max. 1½ - 3 unc.

CORPVS subcylindraceum, elongatum, supra conuexum, roseum, papillis acuminatis albis, maioribus serie sextupla remotis raris, minoribus sparsis; subtus planiusculum, album, papillis depressis.

APERTVRA ORIS infra verticem flaua, peripheria rubra, lineisque diametralibus instructa, fimbriaque papillis acutiusculis cincta.

TENTACVLA viginti, racemosa mihi videbantur et subfusca, vix apice plana, retractilia et exsertilia, os centrale ambientia.

APICE EXTREMITATIS oppositae apertura circularis; quam sensim dilatari et corripri, bullasque aereas in viuo animali, aquam vero nunquam, ne quidem in pressio et in aqua demerso, emittere vidi; huic aperturae calamus immittere potui.

CVTIS externe in altero specimine punctis minimis rufis adspersa erat, fasciae musculares similiter in utroque. Vtrumque post paucas horas in aqua marina periit; id quod plurimis marinis euenit, forte ob mutatum aquae statum. Dum forcipe secarem, cutis mihi tendinea, crassa et duriuscula sentiebatur, ab interiori latere glabra, transversim striata, striis subtilibus, taeniisque seu fasciis latis quinque laeuibus longitudinalibus aequaliter distantibus; hae sulco medio cuti affixae, latere utrinque liberae sunt; qualis in figura I, tab. VII. BOHADSCHII sistitur; hae taeniae musculorum munere funguntur corpus Holothuriae contrahendo et extendendo.

INTESTINVM rectum, crassum, teres, a pariete cutis liberum, triplici serie longitudinali interiora occupat; excrementis terrenis refertum, nigrum; vacuum, album et pellucidum; fulua et gelatinosa substantia passim obductum; huic longitudinaliter adiacet aliud vas hyalinum passim in membrana tenui vascula subramosa emittens; hoc in

BOHADSCHII Hydra liquore viridi repletum dicitur. *Intestina coeca* superne fasciculatim varie ramosa et lutescentia absque punctis rubris oesophago adhaerebant. Pinguedo ramosa lanuginis albae instar intestino incumbibat.

In ipsa fauce *annulus* articularis albus, haud obscurus; vix dentatus dici potest noster; huic introrsum annexa sunt *tentacula*, extrorsum *filamenta* acuminata alba; in nostra nec punctata nec maculata. Ab annulo dependere videtur vesicula pellucidissima, ovalis, subtilissime striata; in fundo vesiculae transparet lapillus albus.

In maiori exemplari intestina coeca atomis sphaericis facta vidi; an *ouaria*? alia corpuscula sphaerica alba illis maiora gelatino hyalino solito cincta passim circa intestina reperi; an *ovula*? Tentacula cylindrica alba, apice marginali racematim fissâ; laciniae introrsum tuberculis minimis fuscis obsitae, extrorsum nudae.

Corpus inflare, et pro lubitu attenuare valet.

Descriptio *Holothuriae tremulae* LINNAEI et GYNNERI *Act. Stockh. 1767, t. 4, f. 3*, nostram sistit; figura vero nimis rudis est; nec eadem, quamvis ita LINNAEVS ait, cum BOHADSCHII Hydra est; nec motum tremulum unquam vidi. Manu prehensa aquam e foramine postico tanquam e siphone ultra tres vel quatuor vlnas proiecit, quod mihi spectaculum omnes praebuerunt; aquae vero immissa nulla, mihi saltem, aquam vibrauit.

In sinu Dröbachiensi, anno 1774, in fundo piscium multitudine celeberrimo Stermeien, duas simul 80 orgyis semel extraxi; sese inflare et aliquantum contrahere, excrementa quoque e parte tentaculis cincta excernere vidi; an vero merus limus ori adhaerens esset, an vera excrementa, haereo; haec tamen esse, persuadere videtur contra auctorum sententiam defectus connexionis intestini cum apertura postica omnis.

Anno 1775 maius specimen expiscatus sum; hoc mihi phaenomenon maxime singulare BOHADSCHII conspiciendum praebuit; totum enim intestinum crassum cum oesophago et adhaerente pinguedine exereuit; intestina vero coeca et vesicula annulo appendensa remansere; haec in nouo specimine hyalina, absque omni stria, ouata, vnco appendiculata; nec vllus in hac lapillus adfuit; illa filamenta tenuissima inaequalis voluminis.

A BOHADSCHII Hydra praecipue differt, quod nullis omnino tentaculis cylindricis ventralibus instruatur, quod vesicam habeat etc.; plura tamen communia habent.

Mentula marina PLANCI *conch. t. 8, f. A, B*, et aliorum nostra esset *Holothuria*, quantum ex prauis figuris coniecere licet, nisi obstarent glandulae perforatae viscosum humorem excernentes, quae in nostra minus obtinent; lubentius erit Hydra BOHADSCHII, in qua tubuli ventris perforati conspiciuntur. Intestina sponte ex ano procidere, ante BOHADSCHIVM, PLANCO, RONDELETIO et REDI saltem innotuit.

Holothuria tremula Chinesium palato grata dicitur. PALL. *Reisen 3 Th. S. 109*.

Plures figura maiores, quaedam minores sunt, conf. VAND. *diff. p. 89. t. 3, f. 1, 2, 3*.

Nostris accedunt *Fistularia maxima* FORSKÅLII *t. 38, f. B*. et *impatiens t. 39, f. B*; *t. 39, f. A* vero *tremulae* BOHADSCHII affinis est. Aquam longe diuque tanquam ex siphone proicere recte meminit FORSKÅLIVS, foramen posticum vero hallucinatione pro ore sumit.

Tab. 1. Totum animal naturali magnitudine monstrat.

Tab. 2. Interiora animalis, fascias nempe cutis musculares, intestina, intestinula seu ouaria, vascula pinguida, vesicam, maxillam ad dextram et tentacula ad sinistram exhibet.

Tab. 3. f. 1. Intestina, quo situ per foramen posticum in agone mortis explosa sunt.

f. 2. Vesicam singulare.

f. 3. Vasa pinguida prout e foramine postico protrudebantur, aucta magnitudine.

TAB. IV.

HYDRA SQVAMATA.

HYDRA COCCINEA, capite mutabili vndique cirrato. *Zool. Dan. prodr.* 2786.

Molluscum. Berl. Besch. I. t. 5, f. 3, 4. p. 406.

Hydra multicornis nuda, clauata, tentaculis 14 sparsis, subulatis, FORSKÅL *anim.* p. 131, t. 26, f. B b.

Dan. Skael-polypen.

Animalium, quae Zoophyta dicuntur, nullum elegantius, obseruatorique magis gratum esse potest.

CAPUT coccineum pinnis seu cirris albis 6-15 sparsim ornatum; *pedicellus* quadruplo capite longior albus, squamis orbicularibus caput versum varie et acruatim oblitum.

Ope microscopii ex materia mucida fucum vestiente ortum sumere videntur; substantia gelatinosa; pedicellus albus pellucidus, cuius medium percurrit medulla rubra in ipsum caput producta; hoc quoque albedine pellucida cingitur, et varias formas induit; vel enim clauatum apice acuminato, curuato aut orbiculari, vel adeo retrahitur, vt merus orbiculus coccineus conspici possit. PINNAE e capite prodeuntes pellucidae albae, pro lubitu animalis vel extensae angustantur, vel aliquantum retractae incrassantur et curuantur, apice passim subgloboso.

SQVAMULAE in vnicum acervum iuxta basin capitis, in quibusdam in duplicem, alterum in pedicello parumper a basi remotum, congestae maximam attentionem merentur; eiusdem substantiae cum Hydra, albae, pellucidae orbiculares, medio linea perpendiculari rubra; sessiles videntur et reuera pedicello minimo stipiti adhaerent. Oua, an gemmae essent diu dubius fui, donec, vti suspicabar, in fucis deciduas progerminare viderim.

Squamae in exemplari *Havniensi* et in FORSKÅLII defuere; ouula enim non omni tempore adsunt. Inter fucos ad fundum maris inueniri dicitur, rectius in ipsis fucis versus superficiem aquae fluctuantibus.

In fucis *vesiculoso* raro in littore *Wennebeck* Christianiensi, ac in palis portus *Havniensis* reperi.

Fig. 1. Congeriem in frusto fuci vesiculosi naturali,

Fig. 3. aucta magnitudine,

Fig. 2. ouulaque valde aucta exhibet.

PATELLA ANOMALA.

PATELLA testa rudi, fusca, orbiculari vertice submarginali. *Zool. D. prodr.* 2870.

Dan. Haar-Kröllen.

ANIMALCULVM ab inhabitante patellarum limace toto coelo diuersum, testa vero generi conuenit, substantia tamen penitus inspecta aliquantum diuersa est.

TESTA integra suborbicularis, extus scabra, inaequalis, variolosa, fusca, vertice marginem versus posito, subacuto, integro, intus albido-caerulescens foueolata, oculo armato confertim punctata.

Vermis singularissimus constat lobis duobus spiralibus seu cincinnis binis carnosis, albis, fimbria ex cirris capillaribus confertissimis, rigidiusculis cinctis. Hi cincinni annectuntur funiculo duplici caerulescente, testae et saxo adeo adhaerente, ut ab utroque non absque dilaceratione, remanente semper in testa et in saxo aliqua corporis mole, auelli queat.

Cincinno quolibet ramificatio fusca cornua damae referens tegitur; in ipso lapide, testa auulsa, residua ouulis stauicantibus vndique obsita conspicitur.

Hanc esse Nummum Brattensburgensem auctorum, conf. *Fn. su.* 1347, *ed.* 1746, ex adiectis figuris verosimile videtur, at ille bivaluis est.

In faxis et testis bivaluium passim; primo aspectu et tactu inaequalitates lapidis, cui insident, non testaceum quid crederes.

Fig. 1. Saxum tribus patellis passim obsitum ac vnus ouaria ramosa derelicta, testamque Serpulae ac frustum Milleporae polymorphae exhibet.

Fig. 2. Faciem exteriorem.

Fig. 6. interiorem patellae.

Fig. 3. vero ipsum inhabitatorem naturali magnitudine offert.

Fig. 4. Animalculum cincinnatum ligamentis et musculis testae adhaerens aduersa parte aucta magnitudine monstrat.

Fig. 5. lobos spirales cirratos e testa euulsos auersa parte exhibet.

Fig. 7. ouaria ramosa musculorumque vestigia aucta magnitudine.

Fig. 8. ouula maxime aucta.

TAB. VI.

SPATAGVS PURPVREVS.

SPATAGVS CORDIFORMIS, spinis maioribus raris albis. *Zool. D. pr.* 2350.

Dan. Purpur-Hiertet.

Echinites cordatus vulgaris. *Luid.* 964.

Echino-Spatagus cordiformis; marino-terrestris, anglicus. BREYN. *Sch. t.* 5, f. 5, 6.

Spatangus purpureus. LESKE additam ad KLEIN echinod. p. 171. t. 43. f. 3, 4, 5. t. 45. f. 5.

Hic inter pulchriores locum obtinet, dum in viuis natiuo colore et spinulis varii voluminis vndique obfitus spectatur. Figuram cordatam exacte sistit.

Supra conuexus sulco verticali, striaque laterali bicrura ex minimis spinulis vtrinque deflexis conflata; maiores spinae seu aculei confertissimi deorsum deflexi; maximi seu longissimi acutissimi, deorsum curuati, plerumque quinquefariam sparsi sunt; hi albissimi, reliqui purpurei coloris sunt. Subtus planiusculus spinulis acutis inter maiores et maximas mediis vtrinque obfitus; disco vero aculeis obtusis seu subspathulatis diuergentibus ornatus; minus enim spathulati et compositi sunt quam in Spatago flauescente *Zool. D. prodr.* 2849. Os subtus rima transuersa, 26 penicillis purpureis mobilibus cincta. Anus in margine postico.

INTERANEA nulla omnino alia, quam intestinum ratum, et fasciculi tres molecularum albarum, qui vel ouaria vel miram pinguedinem constituunt. *Intestinum* constat tunica subtilissima, mera terra vndique facta ab ore seu rima testae media per tres anfractus totum interius occupantes ad anum productum. *Ouaria* ope funiculi medio dorsi adhaerere videntur. Tentaculorum nulla vestigia. Sola foramina conspexi, haec tamen tentaculis minimis producendis et reducendis inferuire nullus dubito.

Purpureus color in mortuo verme in griseum transit.

Huius petrefacti icon passim aere incisa exstat, naturalis vero nullibi, nisi in additamentis ad KLEINII echinod. quae est haec nostra recusa. Aculeis et spinulis orbatus passim, iisdem vero instructus rarissime in Museis occurrit.

In sinu Dröbachienti ad insulam *Kabohn* raro.

Fig. 1. Spatagus pronus naturali magnitudine.

Fig. 2. Aculeus dorsi maximus amplificatus.

Fig. 3. Spatagus supinus naturali magnitudine.

Fig. 4. Aculeus spathulatus cum nodulo, in quo mouetur, amplificatus.

Fig. 5. Tentaculum penicilliforme valde auctum.

TAB. VII.

MEDUSA HEMISPHERICA.

MEDUSA costis transuersalibus quatuor, tentaculis globulisque marginalibus, margine integerrimo. *Zool. D. pr.* 2822. LINN. *syft.* 1098, 9. *Aët. belu.* 4. p. 38, t. 4, f. 7.

Dan. Kalot-goplen.

Diam. 2 lin.

Animalculum singularissimum, difficulter detegendum, adeo pellucida et hyalina est materies, ex qua componitur, vt nec nudo, nec armato oculo vlllo modo interdum videatur; nudis oculis ex solo motu viuam quid agnoscitur, armatis globuli, ligamenta et filamenta conspiciuntur. Materies ipsa ad lucem nocturnam primum in conspectum subit ope microscopii, ac punctulis minimis conflata cernitur. Hemisphaerium est, vertice quadrato (in quo aliud minus quadratum flauum) instructum; a quouis huius angulo descendit ligamentum ad peripheriam vsque; ligamento adhaeret corpusculum ouatum aliquantum a peripheria remotum, ac in ipsa peripheria globuli sedecim flagicantes filamentis flexuoso pendulo instructi. Infra, periphæriae annexae sunt laciinae intus vergentes, ipsique vertici subtus affixum est organum quadrilobum mobile. Filamenta seu tentacula dicta recta extendi et corripri possunt.

Motus in Medusis solitus, contractilis, et extensilis, seu peristalticus totius corporis.

In sinu Dröbachiensi rarissima.

Fig. 1. Medusam naturali magnitudine, reliquae ampliatam sistunt.

Fig. 2. a latere visam.

Fig. 3. supernam superficiem in dilatatione.

Fig. 4. infernam in contractione, ac

Fig. 5. tentacula valde aucta exhibet.

TAB. VIII.

ASCIDIA MENTULA.

ASCIDIA compressa pilosa, sacco rubro, aperturarum altera laterali. *Zool. Dan. pr.* 2724.

Mentula marina; pudendi marini altera species. GESN. p. 154, f. 1.

Mentula marina. JONST. t. 20, f. 2.

Pudendum alterum. ROND. *pisc.* 2. p. 129.

Mentula marina informis PLANCI *conch.* p. 109. t. 7. f. A. D. E F.

Dan. Nyre-Søe-pungen.

Isl. Konu pungur.

Germ. Meer-Schaam,

Gall. Le vit de mer.

Ascidiarum singularissima. Massa informis cinereo-flauescens quadratum irregulare sistens; substantia crassa gelatinosa, duriuscula, subpellucida, reiectamentis corallinarum et facorum passim obita.

APERTURAE binae (saepe obsoletae) mammillae-formes, pallide rubentes punctis sparsis sanguineis centrum versus corrugatae; pro figura massae, quae ab adiacentibus corporibus determinatur, vel utraque lateralis, vel altera plerumque terminalis.

INTERANEA constant *sacculo* carnosio, rubro, vacuo, undique libero, aperturis parte productiore inhaerente; altero sacculi latere incumbit massa ovalis albicans, pinguedine farta, membrana subtilissima cincta, ex pellucenti intestino colorem luridum exhibens. In ipso intestino aliud intestinum reperi; hoc vacuum, illud vero moleculis terrenis circa intestinum medium repletum erat. Alterum sacculi latus ruberrimum lineolis albis sparsis ornatur.

Bina specimina reperi; in alterius cute tria individua *Mytili discordis* nidum sibi fecerant, seu potius gelatina pellucida inuoluta erant, viva adhuc et quasi absque molestia, singulari factis phaenomeno. Cultro gelatinam dissectui, Mytilumque pulcherrimum, rarissimumque, qui sese ligamentis capillaribus cuti affixerat, extraxi. Alteri extus infidebat Ascidia iunior coccinea.

Haec in mentem reuocat *Microcosmum* marinum REDII *in Actis crudit.* 1686. p. 48. t. 2. f. 1. expressum, quem vel nostram Ascidiam vel congenerem esse suspicor.

In sinu Dröbachiensi circa insulam *Haaßen*.

Fig. 1. Ascidiam integram cum insidente iuniore exhibet.

Fig. 2. eandem secundum longitudinem dissectam, sacculum dehinc et massam ovalem intestinorum.

Fig. 3. foveam in cute cum Mytilo ex eadem deducto.

Fig. 4. specimen diuersum, dissectum, ut alterum sacculi latus lineolis albis inscriptum appareat.

TAB. IX.

TRICHODA TRANSVGA.

TRICHODA latiuscula antice crinita, postice setosa, altero latere sinuata, altero mucronata. *Zool. D. pr.* p. 281.

Dan. Spring-Spilleren.

Animalculum nudo oculo inconspicuum, oblongum, pellucidum, interaneis indistinctis; supra ad medium usque et ultra conuexius, dorso interaneis vacuo, postice in membranam latiusculam, depressam et quasi productam; haec truncata est, caudaque dici potest, alterque eius angulus in breuem cuspidem producit. Subtus e cauda propendent *setae* quatuor vel plures curuatae, pediformes, vix ultra finem caudae porrectae. Altero margine prope caudam coarctatur corpus ipsum, altero sinuatum est,

apice vero pilis breuissimis ludentibus, duos interdum fasciculos momento constituentibus instruitur.

Dorso plerumque, interdum ventre mouetur; parumper lente gliscit, mox vero corripitur et aliquantum recedit; reiteratur processus et concitatum refugium. Haud raro correptione ope setarum posticarum e conspectu et quasi in aërem seu extra guttam subinde ab vna ad alteram guttae plagam aufugit.

Huius quaedam indiuidua mihi copula iuncta visa sunt: antica pars adeo posticae alterius incubuit, vt frons alterius, qua parte sinus conspicitur, affixa esset, sicque firmiter cohaeserint. Post separationem organum quoddam porrectum momento temporis conspiciebatur. Coniunctorum situs vix diuisionem transuersalem indicare poterit, diuidium enim anterioris animalculi corpus, seu postica pars anticae posterioris parti subiacebat *). Natatus in copula et in instanti diuisione in animalculis aequè perficitur.

Fig. 1. Quinque Transfugas, primum supino, secundum et tertium prono situ, quartum et quintum copula iunctum exhibet.

TRICHODA INQVILINVS.

TRICHODA vaginata, folliculo cylindrico, hyalino, pedicello re-tortili. *Zool. D. prod.* 281.

Dan. Lögte-Spilleren.

Inter minima animalcula haec est, opeque lentis No. 4. simplicis microscopii oculus tantum punctulum mobile percipit.

FOLLICVLVS seu vagina ouata oblonga, teres, hyalina, adeo pellucida est, vt maxima amplificatione margo tantum linearis et quidem oculo obseruationibus inuisibilem adhaerere percipi queat. Huic innatum est animalculum, quod VORTICELLAM pedunculatam dici crederes, donec defectus rotationis ciliorum ac micatio pilorum in Trichodis solita hoc animalium nouitium his vindicaret, licet re vera ob pedicellum inter vtrumque medium sit.

CAPITVLVM crateriforme moleculis obscuris repletum, apice halone forte ex rotatione ciliorum occulta cingebatur; haec aliquamdiu ne armatis quidem oculis percipere potui, postquam vero in maioribus sese conspicienda praebuere, pilorum nomen aptius conuenire ob micationem absque rotatione videbatur. Saepe organum pilorum pectinis instar dilatatur, cum dentes extremi distinctiores nigricantes, medii vero gelatino hyalini, quilibet varie mobiles, videntur.

PEDVNCVLVS hyalinus medium vaginae percurrit, basi interdum lateri affixus; quoties contrahitur, pili conduntur, capitulum demergitur, ac lineae laterales vaginae tanquam setae porrectae prostant. Lente capitulum rursus exsurgit, pilis seu tentaculis rarioribus in itinere passim porrectis, demum ostium vaginae occupat, nutritioni intentum pilos motitans. Hoc quoque intra vaginam moueri apicemque capitis porrigi vidi.

Motum

*) Hoc licet saepius viderim, penitior tamen indagazione et meliori microscopio dignum est.

Motum circa puluisculum, cui nescio quo medio, cum glaberrima sit, plerumque adhaeret, lentum ciet; vel capite in extremo vaginae haerente, ope pilorum, vehementer circumnata; vel basi vaginae, in gutta affixum, vel perpendiculariter vel oblique porrectum, motum in aqua continuum ac correptionem apicis capituli alternam profequitur.

Duas secundam longitudinem connatas offendi; basis vaginae superioris seu anticae, apice inferioris imposta erat, ac haec ab illa in omnem sensum trahebatur: tandem antica sese a postica diuellebat.

Quasdam vidi, quarum capitula triplo maiora erant, ac totam fere vaginam occupauerant pedicello vel inconspicuo vel breui; vaginam quoque binis animalculis habitantem cum suis pedicellis.

Propagatio dehinc peragitur, dum animalculum crassius solito factum, medio transuersim diuiditur basisque anticae partis pedicellum, posticae vero organum pilorum explicat, quo vero medio vagina dispescatur, haud concipio.

In aqua marina recenti et pura, etiam in non renouata tota fere hyeme 1776; 1777 et 1778.

Fig. 2. Inquiliuum nouies vario situ sinit; squamulae vaginae in quinta figura adhaerentes sunt *Monades* cohabitantes. Series secunda matres grauidas seu potius instanti diuisioni maturas, ac vltima figura matrem in duo animalcula iam enatam.

TRICHODA LYNCASTER.

TRICHODA subquadrata, rostro obtuso, disco pedicellis micantibus.
Zool. D. pr. 281.

Dan. Glimmer - Spilleren.

Prima facie valde refert *Trich. Lynceum*, *Verm. terrestr. et fluuiat.* 87., satis tamen, praeterquam marina, diuersa est; oculo nudo inconspicua, nec ante elapsum mensem in aqua marina seruata mihi obuicit.

Corpus membranaceum, subquadratum, compressum, basi postice productum, antice mucrone auctum, medio truncatum setis paucis porrectis: apice subrostratum pilis sub rostro raris. In aduersa corporis parte lineae duae longitudinales curuatae, ac tres series pilorum pediformium micantium transuersales, globulo mobili articularum; pars auersa vero pilei instar medio in colliculum pellucidissimum eleuatur, ora dilatata.

Incessus fit vel vacillando in ora corporis acuta, vel lente et interrupte in corporis conuexa parte gliscendo.

In aqua marina diu seruata haud frequens.

Fig. 3. quatuor *Lynceos* monstrat, secundum in motu vacillante.

HOLOTHVRIA SQAMATA.

HOLOTHVRIA tentaculis octonis subramosis, corpore supra scabro, subtus molli. *Zool. Dan prodr.* 2810.

Dan. Skael-Strand-Sprøyteren.

Inter *Patellam*, *Ascidiam* et *Holothuriam* et *Doridem* ambigere videtur, characterem cuiuslibet simulans.

Prima facie *Patellam* mentitur, eius enim instar saxis adhaeret, tegumento duro, squamuloso conditur, saxoque soluta, superficies infima Molluscum glabrum, qualis pes in *Limace*, papillis minimis cinctum prodit; penitus inspicienti in superficie conuexa binae eleuationes remotae, aperturas *Ascidiae* reuocant; denique patientiori indagatori altera eleuatio aperitur, octoque tentacula alba pinnatifida sese pandunt, proque lubitu singulatim mouentur, ideamque *Aetinae* reuocant. In altera eleuatione nullam unquam aperturam detexi, etiamsi eandem suspicatus essem, squamulas tamen secedere, areamque nudam apparere, ac efflorescentiam uti *Dorides* minari, rursusque recedentibus squamulis tegi, rarissime vidi.

Armato oculo puncta albida, sparsa in squamulis conspiciuntur.

Saxis sinuum Norvegiae adhaeret haud frequens; simile Molluscum oui gallinacei magnitudine ex insulis Curilicis accepisse in litteris refert clarissimus *Pallas*.

Fig. 1. *Holothuriam squamatam* superne visam naturali magnitudine clausisque aperturis.

Fig. 2. eandem, tentaculaque explicita, aucta magnitudine.

Fig. 3. eandem inferne visam naturali magnitudine.

HOLOTHVRIA PENICILLVS.

HOLOTHVRIA tentaculis racemosis octo, corpore osseo pentagono. *Zool. D. prodr.* 2808.

Dan. Pensel-Strand-Sprøyteren.

CORPVS inuerse conicum, penicillum non inepte referens.

TENTACVLA racemosa, fasciculata, granulosa, lutescentia octo.

COLLARE fuscum margine utroque nigro, pone collum annulus granulofus pallidus.

CORPVS seu truncus albus, angulatus, glaber, cartilagineus, decem quasi tigillis longitudinalibus osseae substantiae compositus; horum alterni basi seu iuxta collare lobo carnoso pendulo instruuntur, a medio ad apicem vsque sulco cauati sunt, alterni basi utrinque fossula notati, medio abrupti sunt. Apex omnium corpore subsphaerico carnoso luteo, vertice perforato terminatur.

In sedimento argilloso sinus *Dröbachiensis* semel tantum reperi, an vero integram speciem, an *Holothuriae* pars sit, nondum mihi persuadere potui.

Fig. 4. Penicillum, qualem inueni, exhibet.

HOLOTHVRIA FVSVS.

HOLOTHVRIA tentaculis denis, corpore fusiformi tomentoso.

Zool. D. prodr. 2809.

Dan. Spindel-Sprøyteren.

Corpus teres, antice et postice acuminatum, molle, griseum, squamulis minimis subrugosum, filis brevissimis flocci instar vndique vestitum. Altera extremitate rarissime protruditur (in pluribus enim semel tantum contigit) corpus infundibuliforme, cauum, quod os et oesophagus, basi attenuatum, apice dilatatum, orbiculare, margine tentaculis pinnatis decem, binis abruptis, cinctum, centro perforato. Altera in quibusdam, in aliis medio corporis protruditur fasciculus filamentorum luteorum, quae pellucida sunt et serie ouulorum repleta, hinc ouarium.

In argilla finis *Dröbachiensis* ultra 60 orgyas, cum *Holothuria Penicillo*.

Fig. 5. H. *Fyjam* tentaculis porrectis et vasculis ouiferis protrusis naturali magnitudine.

Fig. 6. Os, oesophagum, tentacula octo integra, duo abrupta, aucta magnitudine sistit.

TAB. XI.

PENNATVLA MIRABILIS.

PENNATVLA stirpe filiformi rachi distiche pennata: pinnis lunatis remotis alternis. LINN. *Syst. p.* 1312. *Zool. D. pr.* 3074.

Pennatula simplex alba, calyculis recuruis alternis, octodentatis. PALL *Zooph.* 216.

Polypus mirabilis. MVS. *Ad. Fr. p.* 96. *t.* 19. *f.* 4. AMOEN. *acad.* 4. *p.* 257. *Act. angl.* 53. *t.* 10. *f.* 17.

Dan. Straae-Søe-Fiaeren.

Long. 3 - 16. *unc. diam.* $\frac{1}{4}$ *lin.*

Haec animalculorum potius concatenatio, quam animal, ante me a nemine viua visa est, quantum ex descriptionibus et figuris auctorum colligo; LINNAEVS et PALLAS cadauer in Museis Regis Sueciae et Principis Arausionensis examinarunt; ille idem in Museo *Ad. Fr.* pingi curauit, et ELLIS ex hoc in *Act. angl.* figuram transtulit. Hinc descriptio in *Amoenitatibus* et in *Museo* aequae curata et minus accurata; in hoc enim dicitur seta filiformis, rigida, semipedalis, cui insident alternatim lunulae ciliares, gelatinosae albae, omnes ad alterum latus versae, in illis *Pennatulae phosphorae* admodum affinis, alba, cum reuera a *phosphorae* toto coelo diuersa sit; soloque officulo aliquatenus conueniat. Clarissimus PALLAS dehinc ambigit, an non potius *Gorgoniis* annumeranda sit; officulum calcareum vero, parenchyma carnosum ac *Hydrae* distinctae eam *Pennatulis* vindicant.

RACHIS seu officulum teres, aequale, longum, vtrinque truncatum, flauescens, flexile in spirales in recenti statu absque fractione, inueteratum vero cum talitro frangitur, eburneo haud ab simile. Parenchyma carnosum rufum totum officulum inuestit,

summo apice excepto, ac ab apice ad basin vsque in laminas lunatas concolores et polypiferas alternatim efflorescit; margo laminarum, qua basin spectat, Hydris cylindricis octo, et quaelibet totidem tentaculis instruitur.

Officulum calcareae, epidermis vero et laminae polypiferae, carnea et gelatinosae substantiae sunt.

Basis seu extremitas fundo argilloso infixa ex parenchymate carnosiori seu lamellis, quarum Hydrae nondum euolutae sunt, crassior ac vtrinque serrulata est; in distantia tamen dimidiae vnciae iuniores Hydrae iam conspiciuntur, ac mox dictae laminae alternatim e parenchymate enatae vtrinque officulum occupant, 60-70 a quouis latere. Hinc patet, incrementum officuli et Hydrarum non apice, sed basi fieri, et quidem partem officuli et parenchymatis carnosiori ante Hydrarum euolutionem ex hoc prouenientium adesse.

Extra aquam Hydrae sese contrahunt, ac officulum mera carnosae substantia relictum videtur, aquae vero immixtae mox brachia seu laminas et tentacula pandunt; spectaculum visu dignissimum. Libere in aqua vegari, quod de congeneribus narratur, minime posse videtur.

Pennatula Sagitta LINNAEI huius mera varietas videtur; paulo enim maiores, similes saepe reperi.

In sinibus Noruegiae, praesertim in *Scandjollen* sinus Christianiensis plurimas cum argilla viuas extraxi.

Fig. 1. *Pennatulam* mediae longitudinis vltra centum Hydris instructam naturali sui et magnitudine.

Fig. 2. partem *Pennatulae* cum Hydris florentibus amplificatam.

Fig. 3. officulum parenchymate et Hydris destitutum siliit.

TAB. XII.

PATELLA COECA.

PATELLA testa integra, punctis eleuatis striata, vertice acuto, recto. *Zool. D. prod.* 2866.

Dan. Blind-Patellen.

Testa obscura, margine albo, pellucida, striis 60-80, ex punctis conuexis a vertice ad marginem percurrentibus.

Vertex mucronatus, rectus, non recuruus, non prorsus in media testae superficie, sed aliquantum versus eam partem testae, quae caput animalis obtegat.

LIMAX albidus, tentaculis duobus fetaccis.

Oculos in hoc detegere minus potui, etiamsi eos pluries quaesierim.

In lapidibus fundi sinus *Dröbachiensis* raro.

Fig. 1. *Patellam* superne visam naturali,

Fig. 2. eandem aucta,

Fig. 3. *Limacem* cum tentaculis testae inhaerentem naturali magnitudine monstrat.

PATELLA VIRGINEA.

PATELLA testa integerrima alba, fasciis rubris. *Zool. D. prodr.* 2867.

Dan. Røse-Straalen, Jomfru-Patellen.

Testa alba concentrice striata, fasciisque octodecim rubris a vertice ad marginem decurrentibus insignita; intus fasciis pellucidibus concolor.

Mucro verticis a centro aliquantum remotus est.

LIMAX albus tentaculis binis fetaceis; Oculi ad basin extus. Pallium fubrufum margine integerrimo.

Exemplum maius, quod in figuris exhibetur, rarum; minora vulgaria sunt.

In fucis finuum Noruegiae passim.

Fig. 4. *Patellam* superne visam,

Fig. 5. eandem inferne Limace foetam naturali magnitudine sistit.

PATELLA TESSELLATA.

PATELLA testa integerrima albida, tessuris rubris. *Zool. D. pr.* 2868.

Dan. Taerning-Patellen.

Testa obscure alba, a vertice ad marginem longitudinaliter oculo armato argute striata, maculis sanguineis tessellata, intus concolor macula rufa centrali. Mucro verticis obsoletus.

LIMAX albus tentaculis duobus fetaceis; Oculi ad basin extus. Pallium obscurum margine ciliato albo. Caput animalis in hac et in antecedente plagam, quam mucro testae spectat, occupat.

In fucis cum praecedente.

Fig. 6. *Patellam* supinam Limace instructam,

Fig. 7. eandem pronam,

Fig. 8. testam vacuum exhibet.

TAB. XIII et XIV.

CARDIVM ECHINATVM.

CARDIVM testa subcordata fulcata, costis carinatis aculeatis.

Cardium testa subcordata, fulcis exaratis linea ciliata, aculeis inflexis plurimis. LINN. *Syst.* p. 1122. *Fn. suec.* 2139. *M. L. V.* 486.

GESNER. aquat.

Concha echinata. ROND.

Concha fulcata. GINANN. *op. n. 2.* p. 24. t. 19. f. 130.

Pectunculus echinatus. LIST.

Concha striata echinata. BONAN.

Concha cordiformis, aequilatera, umbone cardiorum vnito, striata papillofa, verrucosa, aculeata vel imbricata. LANG. *test.*

GVALT. *test. t. 72. f. B.*

KLEIN. *ostr. t. 10. f. 40.*

Dan. Knudred Hierte-Musling.

Groenl. Kirksoaurfak.

Testa rufa fusca margine et medio fasciis abruptis albidis, falcis profundis viginti ab umbone ad marginem exarata; costae carinatae, carina aculeis obsoletis marginem versus incrementibus obsita; umbones vero mutici sunt. Margo valvularum ex falcis et costis undatus, seu alternatim concavus et convexus est, ita tamen, ut alterius falcis oppositae costae respondeat, ac eidem in clausa testa inseritur. Dentes cardinis medii duo in quavis valvula, approximati; laterales remotiores, postici maiores.

Animal falciforme seu si mauis pediforme; massam enim principalis imaginem pedis non tantum offert, sed usum quoque praestat; pulchre miniata est, carnosa et rotundata. Tibia et planta aequales, latere angulum efficiente subsulcatae; planta tamen acuminata est. Basin cingunt plurimae lamellae striatae fuscae et aurantiae. *Siphones* breues vix ultra testam porrecti cirris longis pendulis cinguntur. *Membrana*, interiora valvularum obuestiens, e flauo viridis est, margo vero albidus maculis aurantiis tingitur.

Tab. 13. Fig. 1. Cardium in quiete apertis valvulis porrectisque siphonibus.

Fig. 2. Idem in incessu.

Tab. 14. Fig. 1. alteram valvularum cum iniacente animali, lamellas, membranas et cirros siphonum.

Fig. 2. Valvularum alteram cum sua membrana ac cirris adhaerentibus.

Fig. 3. et 4. Cardines valvularum dentatos exhibent.

TAB. XV.

ASCIDIA RVSTICA.

ASCIDIA scabra, ferruginea, aperturis incarnatis. LINN. *Syst. p. 1087.*
Zool. D. pr. 2720.

Teihya RONDEL. *pisc. 2, c. 19 fig.*

Comm. Bonon. 5. p. 243. t. 2. f. 4-7.

Dan. Bonde-Söe-Pungen.

Liburn. Carnumi.

Ariminenf. Spongia.

Huius descriptionem et figuram Celeb. KOENIG LINNAEO primus ex Islandia obtulit, ego postea plures varii voluminis in sinibus Noruegiae reperi:

Molluscum coriaceum, adulta aetate grossum, cylindraceum, lutescens, aliquantum sinuatum, vtraque extremitate obtusum, rugis transversis, tuberculisque sparsis obli-

oblitum; iniori vero vel subphaericum vel globosum, glabrum vel scabrum, roseum vel rufo fuscum.

Aperturae binae ruberrimae, terminales, in adultis obsoletae.

Cutis extus scabriuscula, intus laeuissima et alba, seu, vti *Plancus* rem enunciat, veluti perlacea est.

Sacculus (seu pulpamentum) ruberrimus basin versus flauescit, laeuis striis frequentissimis longitudinalibus, carnosus, mollis, ab omni parte liber, absque massa ouali, qualis in *A. Mentula* aderat, vndique idem, solis collis in aperturis binis adeo haesit, vt vi retraherentur; haec apice aliquantum crenata sunt. Intus concolor absque striis, corpusculis vero flavidis piriformibus sparsis oblitus erat.

Intestinum latiusculum, nigrum, flexuris septem vel octo, humo repletum, mediam longitudinem occupauerat; reticulum rubrum, cuius fibrae transuersales longitudinaliter crassiores erant, intestinum obuclauerant. Vasa pinguedinosa alba varii voluminis reliquum explebant.

Communione intestinorum vtraque apertura frustra quaesui; spatium inter sacculum et cutem exteriorem aqua refertum est, incisione enim profiluit, ac altera apertura pro lubitu animalis proiicitur.

Pulli diuersae aetatis parenti saepe adhaerent, minores albi, maiores coccinei, puncta bina rubra loco aperturarum praeferentes.

Hanc esse Spongiam *Planci*, cuius pulpamentum ab Italis editur, descriptio et figurae A et D maxime suadent; D et E vero monstrosae *Asc. Mentulae* Zool. Tab. 8. melius conueniunt, radicesque seu pedes, quos *Plancus* indicat, a nostris aequae alieni.

Pulpamentum *Ascidiae*, quam sub nomine *Alcyonii Phuscae* descripsit FORSKÅLIVS *anim. p.* 129. huic simile est ac a Graecis crudum, succo Limoniorum imbutum vescitur.

In testis *Mytilorum*, *Balanorum* et in fucis passim, maiores tamen raras sunt.

Fig. 1. binas Ascidas iuniores mammillares fucis adhaerentes, aperturasque incarnatas.

Fig. 2. Pulpamentum edule, seu sacculum excisum.

Fig. 3. Ascidiā matrem Balano insidentem, pullosque maiores et minores Balano et ipsi matri affixos.

Fig. 4. Pulpamentum eiusdem bicorne.

Fig. 5. Pulpamentum seu sacculum forcipe diuisum, vt intestina et vasa pingua appareant, exhibet.

TAB. XVI.

PEDICELLARIA *) GLOBIFERA.

PEDICELLARIA capite sphaerico, collo nullo. *Zool. D. prodr.* 2782.

Dan. Kirsebaer-Stilken.

CAPITVLVM pallide rubrum seu roseum, globosum, vertice clauso vel fisso. *Collum* prorsus nullum. *Pedicellus* capite sextuplo longior rufus, oculo armato membranula pellucida alba cinctus.

In Echino *Dröbachiensis*.

Fig. 1. et 2. Pedicellariam globiferam capite aperto et clauso naturali,

Fig. 3. et 4. eandem aucta,

Fig. 5. eandem valde amplificata magnitudine monstrat.

PEDICELLARIA TRIPHYLLA.

PEDICELLARIA capite trilobo, lobis subquadrangularibus muticis, collo tereti. *Zool. Dan. prodr.* 2781.

Dan. Klever-Stilken.

LOBI maiores subquadrati, hyalini, apice latiores, minores ouato acuminati, omnes mutici seu absque aristis, subrubentes.

COLLVM teres, flexuosum, caerulefcens.

PEDICELLVS collo fere breuior, rufus.

In Echino *Dröbachiensis*.

Fig. 6. Pedicellariam *triphyllam* capite clauso et aperto naturali,

Fig. 7. et 8. eandem aucta,

Fig. 9. varietatem lobis quadratis valde auctam exhibet.

PEDICELLARIA TRIDENS.

PEDICELLARIA capite trilobo, lobis oualibus, aristatis, collo tereti. *Zool. D. prodr.* 2780.

Dan. Trefork-Stilken.

CORPVS subrubrum pellucens.

LOBI minimi ouales tres, arista longa stricta terminali. COLLVM elongatum teres, pellucidam, plerumque album, pedicello duplo vel triplo breuius.

ARISTAE

*) Inter aculeos Echinorum praesertim *Dröbachiensis* et *facialis* animalia haec ignota singularis figurae, nudo oculo visibilia copiose insident; alia tridentis Neptuni, et haec maioris moduli sunt, alia cerasorum pedicellatorum formam habent. Eodem loco semper affixa manent, nec alibi, quam in apice capituli motum quendam obseruari, hoc aperiri et claudi, lobos et aristas sciungi et rursus apice viui vidi. Pedicelli vel perpendiculari vel obliquum situm habent, forte ex solo aquae motu.

ARISTAE collo longiores apice patent vel vniuntur pro lubitu animalis; caput rarius quadrilobum, aristis quatuor.

Variat absque aristis, an perditis?

Hanc Cl. BASTER pro proboscide tricuspidata animalis sumit. *Subsec. p. 139. Vol. 1.*

In Echino *Dröbachiensis* et *saxatili* copiose insident.

Fig. 10. Tres Pedicellarias *Tridentes* aristis clausis et patentibus naturali magnitudine,

Fig. 11. 12. easdem aucto volumine,

Fig. 13. vnicam clausis aristis valde ampliatam,

Fig. 14. quadridentem,

Fig. 15. quadrilobam muticam offert.

TAB. XVII.

DORIS CLAVIGERA.

DORIS oualis candida, pedicellis dorfi clauatis croceis. *Zool. D. prodr. 2770.*

Dan. Köl-fingrede Doris.

Long. 10 *lin.* lat. 3 *lin.*

Mirifice et perquam largiter Creator O. M. animalculum hoc exornauit.

CORPVS colore lactis caeruleo album, pellucidum, oblongum, antice dilatatum, obtusum, postice extensum, acuminatum; dorsum punctis conuexis croceis diuersae magnitudinis aspersum, margoque totus (caudae extremitate excepta) obsitus pedicellis albis, capite croceo granulato instructis, nouem nempe in quouis margine laterali, quatuorque in antico minoribus; horum quatuor minores diuergentes ultra medium dorfi postica versus conspiciuntur, an locum ani decorantes, quod analogia quidem iubet, foraminulum vero ne microscopio quidem detegere potui; apex caudae itidem croceus est. Pedicelli Clauarias *militares* croceas mentiuntur.

TENTACVLA duo in anteriore dorfi, acuminata, tota crocea, haec retractilia sunt; clauae marginales ad latus flexiles sunt, dorsales corripri et produci videntur; non enim semper aequae visibiles existunt.

Subtus plana, tota alba; medio intestinum obscurum pellucet.

CAPVT vt in Limacibus a pede discretum, oris in medio vestigium. Ab utroque capitis latere papilla crocea, apice truncata, submarginata conspicitur.

Quoties margo lateralis dorfi aliquantum eleuatur, series punctorum croceorum infra eundem in conspectum subeunt.

Supina in summo aquae quiescere amat; vnde FORSKÅLIVS congenerem *tergipedem* vocauit at hoc Doridibus plurimisque Cochleis marinis et fluuiatilibus commune est. Limaces eius (*Animal. descript. p. 99.*) generi Doridis adscribi debent, et quidem *ma-*

rina nostra Doris fasciculata Zool. D. pr. 2772, *tergipes* lacinulata l. c. 2779, et *minima* papillofa 2775, seu Limax papillofus LINNAEI est.

In Fucis sinuum Norvegiae passim.

Fig. 1. naturali magnitudine,

Fig. 2. pronam, et

Fig. 3. supinam aucta magnitudine sinit.

DORIS QVADRILINEATA.

DORIS oblonga, alba, lineis quatuor nigris, auriculis sulphureis.

Zool. D. pr. 2771.

Dan. Fire-stregede Doris.

Long. 4 lin. lat. 1 $\frac{1}{2}$ lin.

Animalculum viuax.

Corpus oblongum, extensum, album, antice obtusum, postice acuminatum, dorso contuexum, lineis quatuor longitudinalibus interruptis nigris, duabus nempe in ipsa dorfi carina, reliquis in margine, maculisque sulphureis inscriptum.

Frons auriculis seu mucronibus quatuor sulphureis instruitur.

In antica dorfi parte *Tentacula* bina, distantia, brevia, obtusa, albida, margine crenulato, nigro; in postica trina alia corpuscula approximata tentacula magnitudine et forma aequantia, pone haec protuberantiae duae maiores, cylindricae, albae, apice sulphureae.

Subtus planum, album, in medio macula intestini subrubens pellucet; in hac pagina caput a corpore rimula discretum videtur, interstitiumque vtrinque puncto sulphureo notatum.

Os conspicuum.

In Fucis sinus *Dröbachiensis* haud infrequens.

Fig. 4. magnitudine naturali,

Fig. 5. pronam, et

Fig. 6. supinam ampliata exhibet.

TAB. XVIII.

NEREIS TVBICOLA.

NEREIS subdepressa, pedibus subcirratis globosis. Zool D. prod. 2625.

Dan. Rör-Nereiden.

CORPVS lineare luteum, supra contuexum, subtus planiusculum, articulatum. Articulus seu segmentum quoduis vtrinque instruitur verrucula globulari, fasciculo setarum in *Nereidibus* solito filamentis binis brevissimis (vix enim dimidia corporis latitudine longiora sunt) interposito; in prioribus segmentis filamenta a quouis latere quatuor conspicere videbar. Segmenta 94, primum absque verruca globulari, reliqua aequalia (postica

(postica tamen minora) pedibus instructa numeravi. Collum angustum et muticum. Linea rubra dorsum totius corporis percurrit.

Caput antice tentaculis quinque, tribus nempe longis (longitudinem septem segmentorum adaequant) binisque lateralibus triplo brevioribus, omnibus basi articulatibus, supra punctis binis nigris, seu oculis, subtus papillis quatuor sphaericis, oreque in medio instruitur.

Cauda filamentis duobus porrectis, raro quatuor terminatur.

Singularis in hac est *tubulus*, quem inhabitat, ipsaque non ex heterogeneis compilatis, sed ex proprio succo fabricat; membrana enim subtilis, lenta, pellucidissima, glaberrima est, vitrumque recens adeo refert, ut tubum capillarem diceret; adeoque segmentum quoduis corporis numerare, totumque vermem intra tubulum latitantem perspicere permittit.

Nereidum in *vagas* et *tubulicolas*, quarum hae *Terebellam lapidariam*, *Sabellam granulata*, *scruposam* et *Chryfodontem* meas Amphitrites, continerent, illae Nereides et Naides, divisionem infringit iam descripta Tubicola, vagis in omnibus similis, tubo solo excepto.

Extra argillam etiamsi in vasculo aqua marina pleno posita esset, tubulo sensim retrorsum exiit languida et moribunda; alia enim profundi maris, alia humoris in vasculo temperatura est.

In argilloso sedimento sinus *Dröbach* profunditate octoginta orgyiarum decem, omnes eiusdem voluminis, extraxi.

Fig. 1. Vermem in tubulo,

Fig. 2. extra tubulum,

Fig. 3. tubulumque vacuum magnitudine naturali exhibet.

Fig. 4. caput et collum superne,

Fig. 5. idem cum primo corporis segmento inferne,

Fig. 6. sectionem duorum segmentorum cum cirris, fasciculo setarum et verruca globulari aucta magnitudine sinit.

TAB. XIX.

ASTERIAS PVLVILLVS.

ASTERIAS lunata lubrica, margine integro mutilo. *Zool. D. pr. 2827.*

Dan. Tabouret-Stiernen; Naale-puden.

Inter pulchriores Asterias haec locum obtinet.

Dorsum seu superficies tota nigro-rubra seu sanguinea, punctis cuspidalibus miliaris albis in strigas decem a centro ad apicem absque ordine sparsis; haec puncta sunt cuspides carnosae, lubricae et muticae. In ipsa cruenta cute striae quaedam transuersae minores et pallidiores ad marginem excurrentes. Margo vix articulatus, cuspidibus decem et ultra, angulum, quem cornua sive radii efficiunt, occupantibus. Subtus alba,

glabra, umbra rosacea intra marginem: Sulci quinque pinnulis horizontalibus tecti; area intercepta areolis inaequalibus quasi tessellata est.

Corpus nostratibus reliquis crassius, puluinatum, seu superne valde conuexum, subtus cauum, apicibus cornuum quasi totidem pedibus suffultum; radios enim extendere, nec tentacula exferere mihi vnquam, dies licet apud me vitam produxerit, visa est. Exsiccata supra scabra euasit, margoque subarticulatus apparuit; subtus vario-losa est.

Proxime accedit Asteriae *pisinae*, quam viam haud vidi. Macandrites in hac uti in congeneribus.

Aqua feruente perfusa ipsam aquam colore rubicundo tinxit; puncta cuspidalia alba in feruida aqua euanescent, seu in puncta succinea coagulantur.

In sinu *Dröbachienfi* iuxta insulam *Kaholu* reperi 1773 rarissimam,

Fig. 1. Asteriam naturali situ,

Fig. 2. paginam inferiorem radii monstrat.

TAB. XX.

CALLIONYMVS DRACVLVS.

CALLIONYMVS pinna dorsali priore nigra, radio utriusque primo aequali.

KLEIN. *pisce. mis.* 4. p. 47. n. 10.

JONST. t. 21. f. 4.

Cottus pinna secunda dorsii alba. *Arted. gen.* p. 49. *Syn.* p. 77.

WILLOUGH. t. H. 6, f. 3.

Vranoscopus officulo primo pinnae dorsalis primae unciali. GRON. *Mus.* I. n. 63. ZOOPII. n. 204. *Act. Helv.* 4. p. 260. n. 125.

Dracunculus. WORM. *Mus.* p. 268.

Norv. Faesing.

Germ. Kleiner Meer-Drache.

Belg. Schelvis Duyvel.

Radii dors. 4, 10. Pect. 15. Vent. 6. An. 10. Caud. 7. Dors. 4, 10. P. 18. V. 5. A. 10. C. 10.

CORPVS subdepressum, supra cinereum maculis rubentibus, subtus album, vbique immaculatum.

MAXILLA superior longior est.

SPINA triplex in operculis.

PINNAE dorsalis anterioris radius primus longitudine radiorum in pinna dorsali postica, reliqui decrescendo minores, quartus in quibusdam remotus; ipsa pinna ramentacea et singularis nigra: pinna dorsalis postica radiis subaequalibus, lineis longitudinalibus tribus ex maculis fuscis.

SVLCVS in dorso minus profundus, quam in C. LYRA. Vtraque dorfi pinna in sulco conditur, raro explicatur.

Pinna pectoralis tenuis et pellucidissima.

Radii in pinna ventrali ramosi, costaeque validae.

CIRRVS minimus ante anuum; radii anales aequales albi.

FORAMINA aquam respirantia duo paria, anteriora in angulo operculorum dorsali, posteriora vtrinque sub initium pinnae dorsalis anterioris; aqua ex omnibus quouis habitu, aequali intervallo simul ope branchiarum profilit, atque in dorso vnitur.

Variat supra cinereo-luteus, maculis in capite et antica dorfi, fasciisque binis in postica nigricantibus.

Cui locum natalem *Genavam* et *Romam* fecere auctores, in sinu Norvegiae *Dröbachienfi* frequens-reperitur piscis.

WORMII piscis circa promontorium *Scaven* in Cimbria captus est; descriptio conuenit, pinnis dorsalibus exceptis, quarum prima aureis et argenteis lineis distincta, posterior vero magna admodum dicitur.

Fig. 1. Draculum naturali magnitudine exhibet.

TAB. XXI.

HIRVDO GROSSA.

HIRVDO dilatata flauicans, antice fissâ. *Zool. D. pr.* 2668.

Dan. Tyk-Igle.

Long. 12. lat. 7. *lin.*

CORPVS grossum, flauo-cinereum, lineolis albis in figuram squamularum oblitum, antice acuminatum, flauum, apice obtuso fissum. Fissura seu foramen punctis pertusum ope lenticulae apparet, ac pro ore inseruit; hoc apertum et microscopio visum papillis contiguis scabrum conspicitur. Totum fere corpus, collum si excipias; *ouis*, quae ex ore cum materia gelatinosa millena euomit, refertum est.

Ipsa ova sphaerica, ope microscopii flauicantia, subpellucida, lunulam opacam produnt, quae embryo est, ac quaeuis materia maxime hyalina, nec ab ipsa aqua distinguenda cinguntur.

BASIS siue postica pars in orbiculum flauum dilatata, quo obiectis firmiter adhaeret; supra orbiculum in ipso corpore papilla flauicans, quae interdum in foramen aperitur, *anuumque* prodere videtur.

Ab ore in dorso extenditur INTESTINVM flauum, medio dorso in varios anfractus aequales diductum. VENTER dorso concolor, intestinis flauis magis flexuosis nec ad os pertinentibus.

Partem anteriorem ore aperto lente in vtrumque latus mouet, escam forte quaeritans.

Ex ano quoque materiem mucidam excernere vidi.

In agone mortis intestinum conuolutum ex poro in dextra ventris parte protrahit.

In VENERE EXOLETA iuxta cardinem intra branchias frustum carnosum animalis mentitur.

Fig. 1. Hirudinem a tergo,

Fig. 2. eandem a ventre naturali magnitudine sistit.

Fig. 3. Anticam hirudinis rictumque scabrum ac partem ouarii aucta magnitudine,

Fig. 4. congeriem ouulorum in gelatina naturali,

Fig. 5. aucta magnitudine exhibet.

TAB. XXII.

LUMBRICVS FRAGILIS.

LUMBRICVS ruber, verrucis lateralibus fissis, fetis fasciculatis.

Zool. D. pr. 2611.

Dan. Skiör-Ormen.

Facies omnino *Lumbrici terrestris*, at annuli distinctiores fragilesque, prorsus uti in *Iulo terrestris*, ultra 200; bini capiti proximi absque pedibus, horumque solo defectu pars noscitur antica; altera enim, quae ergo postica et abrupta videbatur, mihi dehinc minus innotuit.

Pedes simplices; fasciculo enim setarum rariorum, subiacenteque papilla carnea fetis breuiore, fissâ, componuntur.

CAPVT constat ligula conuexa, subtus concaua; infra hanc subtus os rugulosum, palpique bini paruuli, carnei.

In argillofis sinus *Dröbachiensis* raro.

Fig. 1. Lumbricum fragilem naturali magnitudine,

Fig. 2. sex antica segmenta cum capite superne visa,

Fig. 3. partem inferiorem capitis cum ore et collo aucta magnitudine sistit.

LUMBRICVS ARMIGER.

LUMBRICVS ruber, lamellis ventris lanceolatis, geminatis, antice nullis. Zool. D. prodr. 2610.

Long. 20 lin. lat. $\frac{1}{2}$ lin.

Corpus teres, rufum, segmentis ultra centum compositum, horum 17 priora mutica, subtus punctis utrinque binis nigricantibus, altero maiore notantur; reliqua tumida seu utrinque in costam albidam eleuata; haec ventrem versus utrinque prominere ac verrucula fissâ terminatur; huic adiacet seta simplex, breuis, tenerrima, aegre lenti conspicua. Segmenta bina muticis proxima folis verrucis, reliqua costatorum praeter

verru-

verrucas lamellis lanceolatis acutis a quouis latere armantur. Totum corpus in dorso percurrit linea rubra, aliaque itidem in ventre, quas venam et arteriam diceret.

In limo finis *Tciffholm* Christianfandenf. rarus.

Fig. 4. Lumbricum armigerum naturali,

Fig. 5. partem Lumbrici anticam aucta magnitudine fiftit.

TAB. XXIII.

ACTINIA RUFÆ.

ACTINIA rugofa, foramine rofaceo, cirris pallidis. *Zool. D. pr. 2797.*

Priapus fenilis subcylindricus rugofus. LINN. *Fn. fu. 2103.*

Actinia subcylindrica transuerfe rugofa. LINN. *Syst. p. 1088.*

Act. angl. Vol. 63. t. 16. f. 1, 2, 3.

Gall. Cul d'afne; Cubaffèau.

Vti congeneres varias induit formas, quasdam indicare libet: vel cylindrica est et farta, diametro transuerfali et perpendiculari fere aequali, in circulos quinque vel fex conuexos depreffa, et quafi pedibus quinque membranaceis proftantibus fuffulta; centro apicis in hoc ftatu tentacula omnia adeo collata funt, vt apices paucorum tantum videantur; plures horas ita perfiftit.

Mortua pallida euadit, ftriisque minutiffimis longitudinalibus notatur.

Vel tota fphaerica est et inflata, vel pars fuperior fphaerica, inferior rugofa, tentaculis retractis verticemque apertam occupantibus; tum ftriae subtiliffimae circulares et longitudinales pellucet, ac bafis in vtroque ftatu dilatata vndatimque eleuata et depreffa est. Vel plenarie euoluta, ac tum pars antica dilatata albida, difco glabro, centro aperto, corpufculis oualibus in figuram rofaceam cincto, margineque tentaculis confer-tis cingitur; haec filiformia, albida, truncata, diametro difci breviora funt, et pro labitu vermifingulatim vel fimul mouentur.

Huc referenda videtur *Vrtica marina libera* ARISTOTELIS ET RONDELETHI *hiftoire des poiff. 380. f.*

Poffit effe *Act. fenilis* LINNAEI, fi descriptionem fpecificam respicis, fi fynonyma minime; *BASTERI* enim *fig. 2. t. 13.* *Act. plumofam* *Zool. D. pr. 2791.* valde diuerfam offert, et *fig. 2. t. 14.* minus bene *A. fenili* fubftituitur, cum ftrias longitudinales habeat; nec *STRÖMI* *Söndmör. p. 204.* quae mea *Crafficornis* est. *Zool. D. pr. 2792.* Figurae E et F. *t. 9.* *PLANC conch. app.* quodammodo *A. rufae* conueniunt; descriptio vero nimis ofcitanter facta est. *Fig. 1, 2, 3. t. 16.* Clariff. *DICKEMARE* in 63 vol. *Act. angl.*, quae *rufam* offerunt, illuftris *SOLANDER* quidem *equinam* LINNAEI dicit, at huius fpecifica descriptio, *femiovalis lacuifcula*, nimis vaga est, ac reliquis aequè competit.

Figurae F et G *t. 27.* *FORSKÄLII animal. defcr.*, quarum nullibi meminit ipfe auctor, ad Actinias potius, quam ad Madreporas referendae funt; Fig. F plura cum mea *Act. coccinea* *Zool. D. pr. 2794.* communia habet.

In scopulis portus *Laurvigensis*.

- Fig. 1. Actiniam rufam, glabram et sphaericam tentaculis retractis,
 Fig. 2. eandem rugosam,
 Fig. 3. rugosam et repandam tentaculis patulis,
 Fig. 4. ex parte sphaericam et glabram, ex parte rugosam tentaculis conditis;
 Fig. 5. eandem rugosam et conicam exhibet.

TAB. XXIV.

PATELLA FULVA.

PATELLA testa integerrima aurantia, vertice mucronato, submarginali. *Zool. D. pr.* 2869.

Dan. Rödgule Patelle.

TESTA glabra immaculata fulva, oculo armato a vertice ad marginem subtiliter conuexe striata, striis subtilioribus, concentricis, impressis. Vncus verticis a centro remotus est.

LIMAX albus capite orbiculari, inferne vtrinque hamulo instructo, superne tentaculis filiformibus binis extra testam aliquantum porrectis. Pes oblongus; Pallium albidum margine integro, dextra in lacinias duas lanceolatas interdum plicatur.

In sinu *Dröbachienfi* haud frequens.

- Fig. 1. Testam naturam magnitudine superne visam,
 Fig. 2. eandem, et
 Fig. 3. aperturam cum inhaerente hospite aucta magnitudine exhibet.

PATELLA FISSURELLA.

PATELLA testa fulcata, vertice recuruo, antice perforato. *Zool. D. prodr.* 2865.

Dan. Rift-Patellen.

Facies *Pat. Fissuræ*, quam facile crederes, at minor, nec reticulata est, nec incisura vlla, quæ in illa a margine ad mediam fere testæ altitudinem splendida est, sed foramine non in ipso vertice, sed antice infra eundem insignitur; adde, quod iuniores *Fissuræ* magnitudine *Fissurellæ* inuenerim, distinctam incisuram marginis habentes; quid, quod foramen in stria lata, non in sulco factum.

In facis *Dröbachiensibus* raro.

- Fig. 4. Fissurellam naturali,
 Fig. 5. aucta magnitudine, et
 Fig. 6. aperturam testæ ampliatam exhibet.

PATELLA FISSURA.

PATELLA testa fulcato-reticulata, vertice recuruo, margine antice fursum fissio. *Zool. D. prodr.* 2864.

Patella testa ovali, striato-reticulata, vertice recuruo, antice fissa. LINN. *Syst.* 1261. *Act. Nidros.* 4. p. 371, 100.

Patella cornuta minor. GINANN. *op. vol.* I. p. 4. t. 3. f. 25. male.

Patella reticulata exigua alba, fissura notabili in margine. KLEIN. *ostr.* p. 116.

LIST. *conch.* t. 543, f. 28.

PETIV. *gaz.* t. 75, f. 2.

Dan. Split-Patellen.

TESTA extus cinerea a vertice ad marginem fulcata; margines falcorum nodulosi sunt; interstitia vero striis elevatis transuersim notantur, vel striae falcorum granulatae sunt, ipsique sulci punctis excavatis duplicibus impressi, hinc testa reticulata conspicitur. VERTEX aduncus, non perforatus, ut in LINNAEANA. Testa intus alba, glabra, margine ferrato. FISSURA in parte antica linearis a margine ultra tertiam altitudinis partem, et quidem in sulco est, non in stria conuexa, proque incremento testae deorsum clauditur.

LIMAX albus, tentaculis binis fetaceis, oculis extus ad basin. Pallium cinereo-obscurum, margine sinuato albo.

CAPUT in hac, quod singulare, fissurae adiacet, h. e. parti testae a mucrone remotiori.

In fundo sinus *Dröbachiensis* supra saxa, ac in coralliis maris Norvegiae haud vulgaris.

Fig. 7. Fissuram naturali,

Fig. 8. eandem, et

Fig. 9. aperturam testae cum inhaerente Limace aucta magnitudine exhibet.

TAB. XXV.

ASCIDIA VENOSA.

ASCIDIA elongata, subcompressa, rubra, sacco concolore. *Zool. D. prodr.* 2736.

Dan. Röd-aared Söe-Pung.

Animal totum rubrum seu sanguineum; cutis exterior gelatino-cartilaginea, pellucida, alba, ramificationibus subtilissimis sanguineis inscripta. COLLUM seu superior pars intestini flaccidam, pulchre sanguineum, ope lentis ramificationibus conspicuis. APERTURA altera in summitate, altera infra medium remota, utraque apice papillis 6 violaceis terminata: si membrana haec caute auferatur, in conspectum subit alia membrana, interanea animalis ab hoc latere cooperiens; interior pagina prioris membranae, ac exterior secundae striis punctulatis pulchre reticulata est; utraque pallide rubens, punctis

raris sanguineis saepe inscripta, aream vacuum, quae forte aqua in viuis repletur, continet; ab altero corporis latere membrana haec duplicata prorsus deest. PAPILLAE violaceae in quibusdam minus conspicuae. INTESTINUM liberum folis apicibus aperturarum ac ligamento tenui cuti adhaeret. DVODENUM, grossum, nigricans, flexuosum, ad aperturam inferiorem pertingit; infra hoc aliud intestinum curvatum album, an ovarium? utrumque multa pinguedine inuolutum, cui immixta fascia substantiae flavae, an bilis?

Descriptio *Ascidiae gelatinosae* BOHADSCH. *mar.* 131 t. 10. f. 3. huic conuenit, at figura minus.

Figura *Alcyonii Phusca* FORSKÅLII *Tab.* 27, D, quod species *Ascidiae* est, quidem in nostram quadrat, at in descriptione cortex stuposus et huic et gelatinosae nimis repugnat; *Fig. E tab.* 27. minime est *Ascidia* quadridentata, uti voluit chartarum posthumarum FORSKÅLII ordinator anonymus, ab editore, qui nec Latinam linguam nec historiam naturalem callet, diuersus, sed ipsa *Phusca* FORSKÅLII.

Frequens circa urbem *Christiansand*.

Intra cutem huius MYTILVS *discors*, simili modo uti in cute ASCIDIAE *Mentulae*, bene latet et viuit.

Fig. 1. quatuor Ascideas fuco rubro insidentes naturali,

Fig. 2. partem cutis exterioris venosae,

Fig. 3. partem interioris reticulatae stris variis pulchre rubris aucta magnitudine monstrat.

TAB. XXVI.

AMPHITRITE AVRICOMA.

AMPHITRITE cirris binis utrinque, antice flabellis duobus aureis rigidis. *Zool. D. prod.* 2622.

Sabella granulata testa solitaria libera simplici curuata: granis arenaceis fuscis.

LINN. *Syst.* p. 1268.

Dan. Guld-Kammen.

Groenl. Inab-polik.

Tubulum primus reperit in mari Islandico experientissimus KOENIG, LINNAEOQUE misit, qui eum ob substantiam arenulosam generi *Sabellae* substituit, iure quidem, si ad tubulum tantum respicis, at tum *Sabella Penicillus*, qui omni arenula destituitur, remouenda esset; *Nereis* cirrosa, tubulum quidem arenulis permixtum habens, locum huius occuparet; si vero ad animal, aliud genus poscit, cum nec *Nereis* sit, nec os ringens habeat, *Sabellaque ringens*, hospite diuersissimo instructa, acque seponenda erit, ut taceam, totum genus ordini testaceorum minus bene accenseri. Mirus fatis animalium diversorum generum confluxus ad nouum *Sabellae* genus constituendum, inque maiorem confusionem, quae, quamdiu characteres generici ex domicilio animalis petuntur, nunquam euitantur; disiungi rursus ac suum cuique reddi animalium fabrica urgebat. Ob tentacula flexuosa et pendula, corporis similem structuram, ac tubum fragilem

fragilem generi *Amphitritis* hunc vermem adposui; plures quidem viuas examini subieci, at exactissima Clar. PALLAS historia et descriptio Nereidis *Belgicae*, quae improprie Nereis audit, quod quidem acutissimus auctor Miscell. 114. praeuidit, vltiorem *A. auricomae* dare verat, differentiam indicare sufficit, reliqua vti in *Belgica* PALL. Misc. p. 117. t. 9. f. 1-11. visa sunt.

TVBVS, quo continetur, curuatus, et teruncialis cum femisse est, fragilis, pellucidus, alteramque extremitatem versus attenuatus, intus laeuis, extus ex arenulis solitariis sibi in glutine exsudato adpósitis confertus.

CORPVS pellucidum, supra et infra laeuissimum, nitidum absque rugis aut segmentorum interfectione. INTESTINVM longitudinaliter pellucet.

PALMVLA quaeuis constat paleolis auro splendentibus, quatuor interioribus minoribus, nouem exterioribus extrorsum decrefcentibus; area concaua pone palmulas in nostra rugosa seu curuatim striata est, marginem ferratum habet.

Appendix scaphoidea vti in *Capensi Ligula* terminatur.

Ad orientem insulae *Haaöen* sinus *Christianensis*, ac ad scopulos *Teistholmen* Christianandenses copiose.

Fig. 1. Auricomam e tubo extractam et supinam,

Fig. 3. pronam,

Fig. 2. vero tubulo inhaerentem, capite excepto, semper extra tubum prostante, conspiciendam praebet.

Fig. 4. Partem colli supinam cum binis branchiis vtrinque, capitis cum tentaculis pendulis, cirris lateralibus limbum cirratum et palmulas aureas;

Fig. 5. partem tubi pronam ac caput protensum cum palmulis, parte rugosa, margine ferrato et cirro laterali;

Fig. 6. vero appendicem scaphoideam superne visam auéta magnitudine exhibet.

TAB. XXVII.

CALLIONYMVS LYRA.

CALLIONYMVS, pinnae dorsalis prioris radiis longitudine corporis.

LINN. *Syst.* p. 433. *Zool. D. pr.* 337.

Lyra haruicensis, pinna dorsali longissima, maculis coerulefcentibus. PETIV. *gaz.* t. 22. f. 2.

Trachinus maxilla superiore longiore, pinna dorfi priore altissima. LINN. *Fn. suec.* 1283.

Cucullus leuis coeruleo-flauescens, cui in supremo capite branchiarum opercula. *Act. angl.* 1749. n. 293. f. 1.

Vranoscopus officulo primo pinnae dorsalis longitudine corporis. GRON. *Mus.* 1. p. 23. 64. *Zooph.* p. 57. 206. *Act. helv.* 4. p. 260.

Cottus officulis pinnae dorsalis longitudine corporis. GRON. *Act. Vpf.* 1740. p. 121. t. 8.

Exocoeti tertium genus *Bellonio*. SEB. *thes.* 3. p. 92, 7. t. 30, f. 7.

Carystion officulo pinnae dorsali, primo longissimo. KLEIN. *add. mis.* 4. p. 93.

Dracunculus marinus. BORL. *Cornub.* t. 26. f. 10, 11.

STRÖM. *Söndm.* 1. p. 278. VALENT. *Mus. museor.* 2, p. 164, t. 32, f. 7.

Dracunculus *Rondeletii*. WILLVGB. *hist. pisc.* p. 136. t. 11. 6. f. 3. mala.

Dracunculus aranei species. JONST. *pisc.* t. 21. f. 4. mala.

PONT. *N. N.* 2. p. 180. f. mala.

ARGENVILLE *Oryctologie.* p. 535. t. 26. f. B.

Norv. Fasng; Fløy-fisk.

Angl. The yellow Gurnard.

Grm. Englische Leyer.

Byzant. Glini.

Totius long. $10\frac{1}{2}$ vnc. Pin. dors. prioris long. 5 vnc. posterioris rad. 3 vnc.

Dors. 5, 10. Pect. 20. Vent. 5. A. 10. Caud. 10.

PINNAE et corpus pallide luteum, maculis et lineis coeruleis notatum; Pinnae dorsalis prioris radii duo anteriores longitudine trunci. CIRRVUS brevis ante anum. Capitis latera postice spina triplici.

Clariss. STRÖMII descriptio accurata. Noster differt spina triplici laterali, non quintuplici. Radii quatuor in membrana branchioftega in nostro conspicui sunt. Pinnae dors. in nostro vix sulco insertae. Radii pinnae dorsalis prioris duo anteriores aequales sunt, membranulaque exserti pungunt. Radii pinnae dorsalis posterioris primi octo aequales vix longitudine tertii radii pinnae prioris, nonus et decimus longiores, pungentes.

Narratio Episcopi Bergensis de volatu huius piscis fabulosa nimis, figuraque auriculis catelli, pinna pyramidali, rostroque avis, nimis rudis est.

Licet figura et descriptio apud WILLVGBEIVM exstantes in paucis inter se et a nostro discrepent, eundem tamen piscem esse nullus dubito.

Corpus subtus album, coerulefcens, caput subtus, pinnaeque ventrales et anales, margine atomis sparsis nigris. Radii pinnae analis bini posteriores reliquis longiores sunt.

Variat pinnae dorsalis prioris radiis quatuor, secundo primo breuiore, pectoralis nouemdecim lineis coeruleis in pinna dorsali priore oblique transuersalibus, radiis pinnae dorsalis posterioris omnibus aequalibus, vltimis non pungentibus. In capite nec sulci, nec eleuationes osscae, quales in STRÖMII. Radii quatuor in membrana branchioftega. Pinnae dorsales in sulco longitudinali.

Vesitur Echino *saxatili*, *Asteria ophiura* et Squillis, has enim in intestinis reperi.

In sinu *Dröbachiensis*.

Lyram naturali magnitudine et situ conspiciendam praebet.

TAB. XXVIII.

VENVS ISLANDICA.

VENVS testa cordata, transuersim striata rudi, nymphis hiantibus, ano nullo. LINN. *Syft.* p. 1131. *Zool. D. pr.* 2977.

Concha ventricosa, crassa, laeuis, non aurita. *Isl. Reif. I. D.* 577 et 239.

Concha ventricosa bivaluis, non striata, nec auriculata. *Isl. Reif. I. D.* 98.
t. II. f. 8.

Norv. Rund-skiael, Koe-skiael.

Isl. Ku-skiael, Krok-fiskur.

Groenl. Epiksaunak.

Testa cordata vernice quasi obducta: Valuulae extus fuscae, scabriusculae, transuersim cingulis cinctae, striisque transuersis nitentibus, antice submembranaceis, quasi fetis equinis subtilissimis vndique superinductae. Intus albae absque nitore. Natus decorticatae. Dentes cardinis, medii acuti, tres in dextra, duo in sinistra valuula; lateralis in antica parte duplex elongatus, diuergens, in postica vix vllus. Margo integerrimus. Impressio analis nulla.

Islandis edulis est, passim quoque in Islandica fossilis reperitur.

In sinibus Noruegiae, Islandiae et Groenlandiae.

Animal testam inhabitans singularissimum; massa nempe carnosam, rhomboidalis, aurantia, lamellaeque binae striatae, altera minor, vtrinque a basi seu a cardine testae ad medium massae incumbentes. Membrana totas valuulas introrsum obuestiens, aliquantum retractilis pallida est, marginemque aurantium integrum habet.

Siphones bini in viuo animali apertis valuulis vix ultra marginem anticum porrecti; remotior a cardine maior est; vterque cirris breuissimis cingitur; rima quoque a latere siphonum exteriori producta, cirrata est.

Testa in viuo quoque vix ultra duas aut tres lineas absque ruptione ligamenti cardinis aperitur.

Ad magnitudinem ouo gallinaceo quadruplo maiorem excrefcit.

Fig. 1. Concham naturali magnitudine eiusque situm siphonibus apertis,

Fig. 2. Torum animal, altera valuularum remota, massam nempe carnosam, lamellas striatas, membranam et siphones cirratos aliquantum retractos ac vestigia binorum musculorum, quorum ope animal valuulis affixum est,

Fig. 3. Alteram laminam striatam ampliatam exhibet.

Fig. 4. Cardinem valuulae sinistrae,

Fig. 5. Cardinem dextrae offert,

TAB. XXIX.

NEREIS PENNATA.

NEREIS conuexa segmento primo cornifero, tentaculis continuis, branchiis pennatis. *Zool. D. prodr.* 2630.

Nereis Noruegica, glabra, segmentis CXX annularibus, ore dentato, dupliciter forcipato. *Linn. Syst.* p. 1086.

Nereis Madreporae pertusae segmentis CXX annularibus, ore dentato et dupliciter forcipato. *Act. Nidr.* 4. p. 51. t. 2. f. 7-12.

Mvs. *Kircher. class.* 12. p. 412. f. 8, 9, 10.

Dan. Fiaer-Nereiden.

NEREIDI sequenti in plurimis conuenit, ab sabrus planiuscula est, segmentaque minus distincta.

CORPVS elongatum, subluteum, linea dorfi longitudinali rufa, segmentis pediferis 126 compositum. Quodlibet a 7 ad 40 utrinque branchiis pennatis, seu rachide ab altero latere radios 6-11 emittente, anteriora nempe paucioribus supra pedes, instruitur.

PES quilibet constat cirro superiore et verruca inferiore, in quorum medio profiant setae.

TENTACVLA uti in congeneribus integra, non articulata.

OS forcipatum pluribus adeo commune est, ut exinde subdiuisio in *forcipatas* et *proboscideas* in prodromo enata sit. Structura forcipis descripta exstat *Act. Nidr.* 4. p. 48. et *von Würm* p. 122.

COLLVM ET CORNICULA uti in sequente.

CAVDA filamentis duobus longis terminatur.

Plurima huius indiuidua maximam corporis partem ab utroque intestini latere, supra et subtus globulis luteis pellucidis repleta erant; hos in nulla *N. pinnata*, diverso licet tempore in plures inquisuerim, unquam vidi, an ouula? an dehinc sexus sequior sequentis sit?

Hanc speciem *Bonanni* primus aere expressit, GYNNERVS, cui historia Noruegiae naturalis tantum debet, primus descripsit, ac nomine *Madreporae*, in qua communiter reperitur, nuncupauit.

LINNAEVS vero *Noruegicam* nomine triuiali dixit, at inter octodecim Nereidis species, quas in prodromo recensui, undecim in Noruegiae sinibus reperi.

GYNNERVS suam in Madrepora et lacunis eius reperit, ego ibidem meam saepe numero, at ille quoque in tubulo papyraceo inuenit; tales tubulos ramis coralliorum affixos saepe quoque reperi, at semper vacuos; a Nereide vero confectos semper dubitavi, partim quia altera extremitate clausi erant, partim quia omnes huius species a me visae ne tubuli vestigium quidem haberent. Situs quoque vermis in *Fig. 6. Act. Nidr.* capite extremo clauso obuerso abunde probat, tubulum non esse vermis proprium, sed alienum, quem pro tempore occupauerat; veros dehinc Nereides tubulos

sibi

sibi struentes rarissimae sunt, inter plures enim vnicam modo speciem, quam κατ' ἐξοχὴν *tubicolam* vocaui, reperi; tela arachnoidea, quam sibi finxit N. *diuersicolor*, von WÜR. p. 134, nomine tubuli minime saluari potest.

In argillofis et in Madrepora pertufa sinus Christianiensis iuxta *Stor-Skiaeren* cum sequente.

Fig. 1. Nereidem *pennatam* naturali,

Fig. 2. Caput cum collo, oculis, tentaculis et labio bilobo,

Fig. 3. Segmentum corporis ouulis factum, branchias pennatas, cirrosque pediformes aucta magnitudine exhibet.

TAB. XXIX.

NEREIS PINNATA.

NEREIS CONUEXA, segmento primo cornifero, tentaculis articulatis, branchiis pinnatis. *Zool. D. pr.* 2629.

Dan. Pind - Nereiden.

CORPVS elongatum, conuexum, crassitie pennae anserinae, rufum, segmentis 106-122 compositum, intersectionibus segmentorum in plurimis linea duplici, transuersa, albida notatis.

CAPVT in hac et *pennata* a ceteris diuersum.

TENTACVLA quinque articulata articulis quinque vel sex inaequalibus; tria ante oculos inserta, duo lateralia breuiora.

OCVLI puncta duo maiora, nigra, pone inter exteriora tentacula.

COLLVM vel segmentum capiti proximum duorum segmentorum volumine; huic aliud iungitur segmento pedum angustius, supra vtrinque *corniculo* erecto, cirris pedum figura et structura aequali; vtrumque colli et corniculorum segmentum absque pedibus est.

PEDES componuntur fasciculo setarum medio inter verrucam acutam et cirrum duplo vel triplo longiorem; basi huius erigitur in segmentis 5-26 rachis minima radiis tribus constans; reliqua hoc ornamento carent.

CAVDA filamentis duobus breuibus crassiusculis terminatur.

CAPVT antice instruitur lobis binis; subtus inter lobos et collum rima media transuersa, in cuius medio foramen oris e subiacente forcipe nigricante.

In Madreporae *pertusae* lacunis vulgaris et in argilloso fundo.

Fig. 4. Nereidem *pinnatam* naturali magnitudine,

Fig. 5. vero caput superne spectatum cum collo, oculis, tentaculis et labio bilobo,

Fig. 6. idem inferne arcumque oris,

Fig. 7. bina corporis segmenta dimidiata, branchias pinnatas et cirros pediformes aucta magnitudine monstrat.

TAB. XXX.

FASCIOLA SCORPII.

FASCIOLA elliptica, altera extremitate papilla minima perforata, collo nullo. *Zool. D. pr.* 2709.

Dan. Vlk-Ikten.

CORPVS minimum, oblongum, teres, fuscum, vtraque extremitate obrusum.

PORVS lateralis minimus sub altera extremitate et in eodem loco colli papilla minima pero terminali instructa.

In COTTI *Scorpii* et BLENNII *viuipari* intestinis vna cum *Fasciola* BLENNII.

Post Clariff. ZOEGA vtrumque et ego in muco intestinali C. *Scorpii* reperi; *Fasciola Scorpii* granulum album pellucens sub lente vitrea refert, BLENNII vero aliquantum maior est; illam sub microscopio ouulis plenam vidi.

Fig. 1. Fasciolam *Scorpii* naturali et aucta magnitudine exhibet.

FASCIOLA LUCIO-PERCAE.

FASCIOLA ouato-oblonga, subventricosa, collo breui, pori terminalis margine dilatato lacui. *Zool. D. prodr.* 2710.

Dan. Sandart-Ikten.

CORPVS ouale, ventricosum, fuscum, altera extremitate collo breui cylindrico, margineque pori terminalis integro et lacui.

PORVS lateralis infra basin colli aliquantum porrectus.

In intestinis *Percae Lucio-percae*.

Fig. 2. Fasciolam *Lucio-percae* naturali et aucta magnitudine sistit.

FASCIOLA PERCAE CERNVAE.

FASCIOLA ouata ventricosa, collo breui, pori terminalis margine noduloso. *Zool. D. pr.* 2711.

Dan. Hork-Ikten.

CORPVS ouale, ventricosum, fuscum, arenula paulo maius, altera extremitate auctum, collo cylindrico recto albo, apice noduloso marginato; porus terminalis non in centro, sed in vno nodulorum.

PORVS lateralis infra basin colli in gibbosiore parte; hinc collum non medio corporis, sed eius lateri appositum apparet.

In *Percae cernuae* intestinis.

Fig. 3. Fasciolam *Percae cernuae* naturali et aucta magnitudine ostendit.

FASCIOLA AEGLEFINI.

FASCIOLA linearis depressiuscula, collo nullo. *Zool. D. prodr.* 2712.

Dan. Kuller-Ikten.

CORPVS lineare, cinereo-fuscum, depressiusculum, longitudine $\frac{3}{4}$ pollicis, extremitatibus rotundatis, altera parum acuminata perforata, a qua spatio quartae partis longitudinis corporis distat porus lateralis margine parum eleuatio.

In intestinis Gadi *Aeglefini*.

Fig. 4. naturali et aucta magnitudine Fasciolum *Aeglefini* monstrat;

FASCIOLA BLENNII.

FASCIOLA linearis plana, collo e lata basi diuergente truncato.

Dan. Aalequab-Ikten.

CORPVS planum oblongum, album et pellucidum. COLLVM basi fere latitudine corporis sensim angustatum, truncatum, perforatum et diuaticatum.

PORVS ventralis ad colli basin.

In Cotti *Scorpii* et *Blennii viuipari* ventriculo et intestinis.

Fig. 5. Fasciolam *Blennii* naturali et aucto volumina conspiciendam praebet;

FASCIOLA BRAMAE.

FASCIOLA oblonga, teres basi attenuata, obtusa, collo tereti subincuruo. *Zool. D. pr.* 2714.

Dan. Brasen-Ikten.

CORPVS album, oblongum, teres, inferne tenuius, superne sub poro laterali crassius, supra hunc porum iterum attenuatum in collum teres, subincuruum, apice perforatum.

PORVS ventralis ad colli basin. Infra hunc pellucebant *ouula* oblonga fusca, quae animalculo in spiritum vini immisso elapsa sunt, at non obseruari potuit, per quem porum.

In Cyprini *Braemae* intestinis.

Fig. 6. Fasciolam *Braemae* naturali, eandemque et partem ouulis foetam aucta magnitudine oculis fistit.

FASCIOLA LVCII.

FASCIOLA lanceolata, margine depresso, crenato, collo elongato, tereti.

FASCIOLA lanceolata, depressa, marginibus acutis crenatis, collo elongato cylindrico. *Zool. Dan prodr.* 2713.

Dan. Giedde-Ikten.

CORPVS longitudine pollicis, depressiusculum, marginibus acutis crenulatis, extremitate inferiore lanceolata, superiore aueta, collo tereti, ultra dimidium reliquo corpore breuiore, sub angulo obtusissimo corpori affixo et terminato foramine vel poro obliquo.

Foramen alterum feu *porus lateralis* orbicularis, in latere exteriori anguli, quem format collum cum corpore. Hic *Porus lateralis* nullam omnino cum visceribus connexionem habere videtur; fundus enim integer est et duriusculus.

Porus terminalis in viuo corpore more extremitatum Hirudinum dilatatur et contrahitur. Libera iacet in ventriculo (nunquam obseruavi in intestinis) *Esocis Lucii*, vel etiam adhaeret ope *Pori lateralis*. Viuum animal figura dimidio longius, gelatinosae substantiae est, hinc saepius in duplam longitudinem fere sponte se extendere valet. Minorem tamen extensionis gradum admittit collum. Affuso spiritu vini mox quasi coagulatur gelatina, et corpus figuram, quam delineatio monstrat, acquirit, quae a viui figura non nisi longitudine differt.

Haec acutissimus ZOEGA, qui primus has Fasciolas detexit, figurasque et cadauera communicauit; quasdam, non omnes, mihi, qui nec vnquam Fasciolam *Lucii* extra ventriculum obseruavi, postea reperire contigit.

Martio 1778 in *Lucio* 16 librarum ponderis iterum plures reperi in ventriculo, duas in intestini initio, omnes rubras, duasque uncias longos; poro et laterali et terminali certe affixae erant. Collum teres, duriusculum, pellucidum; gyrus intestinulorum tenuium versus porum lateralem. Abdomen lanceolatum, medio vtriusque prominens, margine depresso crenulato, aueta magnitudine transuersim striatum. Interanea in quibusdam maxime pellucet, in aliis obscura sunt; in tres areolas diuidi possunt: primam occupat intestinum crassius, subflauescens in magnum et contiguum ziczac ductum; secundam tres vesicae maiores albicantes, remotae, quales in *Echinorynchis*; series ouulorum dispersalatorum ab vtroque latere vtriusque areolae: in tertia vtraque conspicitur intestinulum recta extensum, nigrum, excrementis quasi repletum, in ipsa extremitate in aperturam paruum desinens; medio globulos tres in serie longitudinali in vnico exemplari vidi, reliqua nimis opaca erant.

In vitro sepositae et sibi mutuo et Taeniis vtroque poro arcte sese affixerunt, nec sine dilaceratione auelli poterant.

In ventriculo *Esocis Lucii*.

Fig. 7. Fasciolum *Lucii*, ope microscopii meliori delineatione dignam, naturali magnitudine sistit.

FASCIOLA BINODIS.

FASCIOLA elongata teres, poro laterali papillari, caudata. *Zool. D. prodr.* 2716.

Dan. Tve-Ikten.

Organo

Organo Fasciolis insolito, cauda nempe filiformi, ab omnibus mihi notis differt.

CORPVS teres, elongatum, aequale, curvatum.

Porus *terminalis* maior totum apicem occupans, *lateralis* tertiam corporis partem remotus minor est, prominulus; vterque in apertura papillam praefert.

Extremitas postica cauda filiformi dimidia corporis longitudine finitur.

In intestinis.

Fig. 8. Fasciolam *binodem* naturali et aucta magnitudine exhibet.

FASCIOLA DISTICHA.

FASCIOLA elongata teres, poro laterali porrecto, excavato. *Zool. D. pr.* 2716.

Dan. Tap-Ikten.

Haec et Fasciola *Lucii* inter maiores sunt.

CORPVS lineare teres, rugosum, extremitate postica parum attenuatum, antica vero quasi in duo crura fissa; horum alterum brevius Porum *lateralem* praefert, alterum *terminalem*; vterque valde cavatus est.

In intestinis.

Fig. 9. Fasciolam *disticham* naturali magnitudine sistit.

TAB. XXXI.

HOLOTHVRIA INHAERENS.

HOLOTHVRIA tentaculis duodenis, corpore papilloso, sexfariam lineato. *Zool. D. prod.* 2811.

Dan. Klæbende Strand-Sprøyter.

Long. 21-30 *lin.* lat. 3-5 *lin.*

Molluscum elongatum, cylindricum, rubrum, pellucidum, rugosum et flaccidum, punctis papillaribus creberrimis obsitum, ac strigis albis sex longitudinalibus absque papillis distinctum, vtraque extremitate obtusum. Puncta seu papillulae inhaerendi proprietatem singularem, quam in nullo alio animali observavi, habent; quo enim loco tangitur, lappa arctius adeoque pertinaciter digitis adhaerent, ut absque reiterata vi auelli nequeant.

In antica parte latent *tentacula* duodecim, quae pro lubitu exserit et recondit; carnosae sunt, teretia, rubra, attenuata, apicisque latere extrinseco pinnata.

INTESTINVM fordibus nigricantibus impletum erat; adiacebant vasa tenuia varie complicata, generationi forsitan inferuentia.

CORPVS varie coarctare et distendere valet, sequentique valde affinis est.

Fistularia reciprocans FORSKÅLII p. 121. t. 38. f. A. huic maxime affinis videtur;
In fundo sinuum inter rupes *Christiansandenses*.

- Fig. 1. *Holothuria inhaerentem* contractum tentaculis conditis,
Fig. 2. eandem extensam tentaculis protrusis naturali magnitudine;
Fig. 3. eiusdem partem anticam ampliatam,
Fig. 4. eandem in varias flexuras protensam,
Fig. 5. intestina naturali magnitudine,
Fig. 6. tentaculum valde amplificatum a latere exteriori;
Fig. 7. idem a latere interiore ostendit.

HOLOTHVRIA PENTACTES.

HOLOTHVRIA tentaculis denis, corpore quinquefariam verrucoso;
LINN. *Syff.* p. 1091. *Zool. D. pr.* 2806.

Echinus coriaceus ad os fimbriatus. PLANC. *conch.* p. 99. t. 6. f. D, E, F.

Cucumer marinus. ROND. *pisc.* 2. c. 25. fig.

VANDELLI *diff.* p. 87. t. 2. f. 12.

Comment. *Bonon.* 5. p. 242. t. 2. f. 1-3.

Dan. Fem-raded Strand-Sprøyter.

Gall. Concombre de mer.

Groenl. Innelualik.

Huius figuram in Islandia ad viuum delineatam, LINNAEOQUE a sagacissimo rerum naturalium indagatore KOENIG olim missam, cum plurima cum praecedente communia habet, addere, suisque synonymis in systemate Linnaeano neglectis exornare non a re alienum credidi. Numero tentaculorum denario, verrucis geminatis luteis, quarum quamlibet animal longius, quam tentacula extendere posse KOENIGVS in manuscripto narrat, spatiique vacuis serie verrucosa latioribus sat ab *H. inhaerente* differre videtur.

In Oceano Atlantico, qua Groenlandiam, Islandiam et Portugalliam alluit, ac in mari Adriatico.

Fig. 8. *Holothuriam pentactem* naturali magnitudine exprimit;

TAB. XXXIII.

PLANARIA TREMELLARIS.

PLANARIA plana membranacea, lutea, margine sinuato. *Zool. D. prodr.* 2705. *VERM. helm. hist.* p. 72.

Hirudo plana, corpore plano ovato, antice emarginato. STRÖM. *Aët. Nidr.* 4. p. 365.

Dan. Slim-Flad-Ormen.

Long. 9 lin. lat. 4 lin.

Membra;

Membrana plana, lutescens, margine varie sinuato, supra cinerascens, disco sublutea: in huius medio linea pinnata; infra hanc maculae duae parvae lunatae, quas inter punctum, versus postica punctum aliud maius circulo cinctum; haec omnia alba.

In antica dorfi parte maculae duae collaterales, quarum margine interiori lineola apicem versus excurrit. Pone apicem denique maculae binae, ex punctis minimis nigris compositae, in lineam punctatam productae. Haec forte oculi. Subtus albicans, macula in medio maiore ovata, minoribusque duabus lunatis pellucetibus, lacteis.

Membrana haec plerumque mere plicatilis et immaculata conspicitur, quo statu Tremellis vegetabilium prorsus similis est.

In portu *Havniensi*, ac in sinu *Christianiensi* haud frequens.

Fig. 1. Paginam superiorem,

Fig. 2. inferiorem naturali magnitudine sistit.

PLANARIA ATOMATA.

PLANARIA plana, membranacea, alba, superne atomis sparsis rufis.

Zool. D. pr. 2706.

Dan. Punkt-Flad-Ormen.

Long. $3\frac{1}{2}$ lin. lat. 2 lin.

CORPVS subtus album immaculatum, supra sparsum punctis luteo-fuscis; oculo armato puncta sparsa albida quoque percipiuntur, ac ab antico quartam partem remota puncta nigra in duos cumulos congesta; quilibet continet decem puncta, quorum sex posteriora aliquantum ab interioribus remota sunt, an oculi? locum quidem occupant.

In sinu *Dröbackiensi*.

Fig. 3. Planariam naturali,

Fig. 4. aucta magnitudine sistunt.

PLANARIA CORNVTA.

PLANARIA plana, oblonga, tentacula ab utroque capitis latere.

Zool. D. pr. 2681.

Dan. Horn-Flad-Ormen.

Animaleculum inter congenera corniculis suis splendidum.

CORNVTA seu tentacula bina remota, filiformia, in margine antico, aliquantum recurvata, linea percurrente fusca basi atomis nigris notata; pone cornua angulus acutus ex atomis nigris compositus; huius crura retrorsum spectant; anticam corporis partem inter cornua interdum producit.

CORPVS album, supra vasculis pinnatis rufis, subtus punctulis albis, quasi ouulis, passim inscriptum, margo varie flexilis.

In sinibus littoris *Christiansendensis*, inter rupes *Lynger*, et in sinu *Dröbackiensi*; illic quatuor specimina, hic vnicum semel reperi.

Fig. 5. Cernutam naturali magnitudine,

Fig. 6 et 7. vero aucta magnitudine exhibent.

TAB. XXXIII.

LERNAEA CLAVATA.

LERNAEA corpore cylindrico, subsinuato, orificio triplicato infra apicem rostri. *Zool. D. pr.* 2753.

Dan. Ouger-Gielle-Ormen.

Totum animal 8 *lin.* long. 1 *lin.* latum.

CORPVS conico-oblongum, subsinuatum, album, lineis longitudinalibus rubris, oculo armato atomis globularibus pellucidibus.

COLLVM tenue, flavicans, apice uncinato; infra apicem nodulus, hic ope microscopii triplicatus conspicitur, extimumque retrahi et protrudi vidi.

CAVDA seu potius styli bini posticae partis corpore duplo longiores albi; intus striati; extus punctis sparsis nigris oculo armato cernuntur, vacui vero hyalini; hi ovaria sunt.

In altero corporis latere nudus quoque oculus sanguinis rubri circulationem detegit, anteriora versus communiter fluentis, interdum retrogredientis, affluentique obluentis. Medio aliud intestinum in motu peristaltico vidi.

Intra ipsum collum fila bina tenuissima motu sanguinis simul moventur.

Antica parte pinnis imprimis dorsalibus, oculis, branchiis et ori Percae *Noruegicæ* sese affigit.

Pili tenuissimi in capite, squamis et radiis pinnarum *Cyprini* fluctuantes, quorum meminit, quosque aere expressit KLEIN. *Pisc. miss* 5. t. xi. f. 4, animalcula e genere *Lernææ* videntur et forte ipsa nostra species. Speciem huius generis ARISTOTELES *oestrum marinum* dixit, RONDELETIUS *V.* 2, p. 78. c. 8. adiecta figura descripsit.

In sinu *Dröbachiensi*.

Fig. 1. Prior figura *Lernæam* naturali, posterior aucta magnitudine spectandam offert.

LERNAEA UNCINATA.

LERNAEA corpore subcordato, rostro simplici curvo, ore terminali. *Zool. D. pr.* 2746.

Dan. Stor-Torskens Gielle-Orm.

CORPVS subdepressum, oblongum, subcordatum, supra medio sulco longitudinali, subtus lamella oblonga fovea cincta. Inter hanc et basin rostri *papilla*, et in postica parte inter ovaria *papillula*.

ROSTRUM e medio corporis curvatum apice fissis, ubi os animalis.

OVARIA teretia, incrassata, corporis longitudine.

In branchiis *Gadorum Callariæ, Morbuæ et Barbati* et in pinnis *Aeglesini*. STRÖM. *Söndm.* I. p. 167. t. 1. f. 7, 8. aliam ab hac diversam sistit, eamque postea branchiis et faucibus *Callariæ* adhaerentem reperi, *Lernæamque aduncam corpore ovato, cornu rostri retrosum descendente* dixit.

Fig. 2. prior *Lernæam* a dorso, posterior a ventre spectatam naturali magnitudine sistit.

LERNAEA GOBINA.

LERNAEA corpore rhomboidali, brachiis duobus anticis totidemque posticis nodosis, cornibus binis arietinis. *Zool. D. pr. 2747.*

Dan. Sand-Uikens Gielle-Orm.

CORPVS depressum, subquadratum, antice in caput productum; ex hoc utrinque erigitur *cornu* introrsum arcuatum, angulis corporis anticis extrorsum et sursum oblique porriguntur *brachia* duo diuaticata; postice, vbi corpus latius est, infra angulos dependent organa brachiis simillima, at introrsum diuaticata et conniuentia, quae ex situ pedes diceret, at alium usum habere videntur; vtraque in diuaticatione nodosa sunt. Inter pedes a postica corporis parte bina *filamenta* spiralia, apice acuta, (forte ouaria) in corporis longitudinem protensa sunt.

os in capite subtus, trifidum in medio marginis postici tuberculum fissum, vbi anus; in quibusdam pellucet *intestinum* ab ore ad anum deductum.

COLOR corporis albo-coeruleus, ouariorum vero candidus est.

In branchiis parui piscis, quem Groenlandi *Itekiudlek* nominant, ac *Cottus Gobio* esse videtur.

Fig. 3. Delineatio prior *Gobinam* pronam, posterior supinam naturali magnitudine profert.

LERNAEA RADIATA.

LERNAEA corpore quadrato depresso, brachiis utrinque tribus, cornibus quatuor rectis. *Zool. D. pr. 2748.*

Dan. Berg-Lakens Gielle-Orm.

CAPVT orbiculare, tuberculis minimis obsitum, *corniculis* binis utrinque, inferioribus longioribus pendulis, apice vero fissura oris, cum *palpis* binis introrsum curuatis. COLLVM breue.

CORPVS varie depressum et conuexum, postice crassiusculum; supra in ipso collo lamella rotundata, deinde alia lunata, ac in dorso duabus gibbosis ornatum; latera tribus paribus brachiorum seu organorum prostantium instruuntur; horum antica conica sunt situ paene horizontali, media sub ventrem incuruata, postica maiora diuaticata. Subtus inter antica *papillae* duae, et infra in collo duae minores.

OVARIA corpore longiora, incrassata; inter haec in postica corporis parte anus est; in hunc et per totum corpus ad finem capituli acicula immitti poterat.

Partes omnes conuexae duriusculae lacteique coloris; depressae vero molles et griseae sunt.

In *Coryphaena rupestri* *Zool. D. pr. 363*, quam Groenlandi *Ingvingoak* vocant, at non in branchiis, sed prope easdem in sinibus oris totum caput inuoluit, haud frequens.

Fig. 4. Prior *Lernaeam* a dorso, posterior a ventre oculis naturali magnitudine sistit.

LERNAEA NODOSA.

LERNAEA corpore quadrato, tuberculato, brachiis subtus brevissimis utrinque duobus. *Zool. D. prodr.* 2749.

Dan. Röd-tiskens Gielle-Orm.

CORPUS depressum, supra convexiusculum, marginibus ferratis, serieque tuberculorum quinque longitudinali in dorso, subtus concavum tuberculo medio maiori et minori anali; dentes serrulae anteriores subtus tuberculati, conniuentes brachiorum anteriorum loco sunt, quibus animalculum sese affigit; posteriores vero posticorum. In interfectione capitis et trunci *papillae* binae serie transversa in tres ramulos excurrentes, ante has *papillulae* quatuor transversim positae.

INTESTINUM in ventre griseum, ab ore ad anum conspicuum.

CAPUT antice obtusum, utrinque emarginatum, stria media pallida quasi divisum, apice vero palpis uti in praecedente instructum.

OVARIA corpore longiora incrassata.

Partes omnes convexae duriusculae et lactei coloris sunt; papillae vero ventrales et cavitates griseae et molles sunt.

In sinibus oris Spari *crythrini*, quem Groenlandi *Sulluk paugak* nominant, raro reperitur.

Fig. 5. Prior delineatio *Lernaeam nodosam* a dorso, posterior a ventre naturali magnitudine exhibet.

LERNAEA CORNVTA.

LERNAEA corpore oblongo, brachiis quatuor rectis emarginatis capite subovato. *Zool. D. pr.* 2750.

Dan. Tunge-Flynderens Gielle-Orm.

CAPUT subovatum, postice gibbum, terminatum mucronibus duobus mollibus ad latera diuergentibus; antice superne planiusculum, inferne gibbum.

ROSTELLA duo introrsum vncinata sub apice capitis in planitie anteriore. os in gibbositate anteriore labio prominulo noduloso, obtuso, sub quo palpi duo distantes, introrsum curvati, convergentes.

COLLUM inter caput et abdomen coarctatum, cylindricum, longitudine capitis. BRACHIA in collo quatuor, linearia, recta, antrorsum parallela porrecta, apice emarginato, duobus sub basi capitis brevioribus, duobus aliquantum longioribus supra interionem abdominis. ABDOMEN oblongum, cylindrico-depressum, antice planiusculum, postice convexum, superne et inferne gibbosum, medio coarctatum, basi medio excisum, lateribus utrinque in papillam cylindricam obtusam continuatis; in ipso bascos medio papillula alia brevior, quae anus.

OVARIA bina longitudine fere reliqui corporis punctis eminentibus adspersa, ex abdominis incisura dependentia variant vel falcata acuminata, vel striata, aequalia, obtusa; ouulis farta brunnea sunt; atque membrana crystallina, per quam pellucet ouula sphaerica fusco-rufa, constant; ipsum corpus, caput simul et brachia tali membranula cincta sunt, intestinaque glomerata in supina parte vtrinque pellucet.

Branchiis Pleuronectis *Linguatulæ* et *Plateffæ* ope rostellorum capitis adhaeret.

Fig. 6. Prior delineatio Lernaeam *cornutam* naturali, posterior vero partem ovarii aucta magnitudine offert.

LERNAEA PECTORALIS.

LERNAEA capite orbiculato hemisphaerico, abdominis obcordati papilla terminali truncata. *Zool. D. prodr.* 275 1.

Dan. Kuller-Gielle-Ormen.

CORPVS album, pellucidum, sub microscopio punctis nigro-fuscis vndique adspersum.

CAPVT orbiculatum, postice conuexum, versus collum scrobiculis duobus excavatum, superne auctum mucronibus duobus falcatis ciliatis diuergentibus et margini incumbentibus, antice excavatum, varie scrobiculatum et inaequale, organisque multiplicibus instructum. Orbiculus eleuatus acute marginatus, basi interiori capitis incumbens, et margine inferiore ciliato extra capitis peripheriam prominens. PROBOSCIS conica truncata, media inter orbiculum iam descriptum et capitis marginem superiorem. ROSTELLA quatuor Proboscidem cingunt; quorum duo superiora minora parum distantia diuergentia, apice subulato extrorsum curuata; duo inferiora maiora distantia, erecta, basi crassa ouata, apice subulato introrsum flexa. MUCRONVM breuissimorum basi coalitorum par ad vtrumque Proboscidis latus, et inter Rostella inferiora pone Proboscidem. Mucro alius conicus breuis versus marginem lateralem ad vtrumque latus in eadem linea cum Proboscide. PALPI duo fetacei diuergentes recti supra orbiculum. BRACHIA duo linearia, breuia, opposita ad apicem colli, sub orbiculi margine prominulo plerumque recondita, hinc aegre conspicua.

ABDOMEN depressum, obcordatum, lateribus rotundatum, sulco longitudinali vtrinque excavatum, terminatum papilla cylindrica, apice truncata, fetis aliquot dependentibus instructa.

OVARIA bina linearia, recta, ex abdominis basi pendula, annulata, ex orbiculis opacis sibi inuicem superimpositis constructa, quorum interstitia pellucida sunt. Haec ovariorum constructio conuenit cum ea, quae in Lernaea *branchiali* deprehenditur. In plerisque speciminibus ouaria deficiunt.

PINNIS pectoralibus Pleuronectis *Plateffæ*, *Linguatulæ* et *Flessi* incumbens ope rostellorum vncinatorum adhaeret, figuris ope microscopii dignissima.

Fig. 7. prior *L. pectoralem* a dorso, posterior a ventre naturali magnitudine monstrat.

ASCIDIA PRUNUM.

ASCIDIA ouata, laeuis, hyalina, sacco albo, aperturarum altera laterali. *Zool. D. pr.* 2730.

Dan. Plomme-Søe-Pungen.

Facie et magnitudine prunum album refert, in vivis ouata et teres, in mortuis compressa est.

TEGUMENTVM exterius membranaceum, hyalinum pallidum, pellucidissimum, laxum, rugosis striis vix conspicuis obsitum. APERTVRAE binae mammillares subaequales; quaeuis in lobos conuexos octo centrum cauum ambientes diuisa est.

SACCVLVS albus, striis subtilissimis candidioribus quasi reticulatus, vel fibris minutissimis vel nullis tegumento adhaeret; in mortua enim quo libuit latere devolui potuit. Margo orificiorum lineolis septem vel octo subcoccineis ornatus est. INTESTINVM vii in congeneribus flexuosum, cinereo-fuscum.

Fibrillis limo adhaerere videtur.

In sedimento argilloso portus *Christianiensis* haud infrequens; in littore oceani glacialis circa finem *Caricum* copiose adesse Cl. PALLAS in litteris monet.

Fig. 1. Ascidiam *Prunum* in limo iacentem,

Fig. 2. sacco tegumento destitutum, ab altero latere visum,

Fig. 3. eundem ab opposito latere cum intestino pellucente sistit.

ASCIDIA CONCHILEGA.

ASCIDIA compressa, frustulis testarum vestita, sacco albo in coeruleum transeunte. *Zool. D. pro.dr.* 2727.

Dan. Kokillie-Søe-Pungen.

IMMORTALIS LINNAEVS in Museo AD. FRID. animalis perquam singularis, quod *Microcosmum gelatinosum* nominat, mentionem facit, in posterioribus scriptis autem et genus et speciem huius dereliquit. Nulla fabula absque omni veritatis granulo existat, hoc detegere rarae mentis erit. Primus stupor in improvisis naturalis, fervidusque insolita detegendi pruritus *Microcosmum*, *Aetionem* et *Macrocosmum* genuit. Mens vero sibi constans pro Iunone evanescentem vidit nebulam: animal *Macrocosmum* cum spectris secessit, *Aetiones* Linnaeani in fundo maris ubique congeruntur, et *Microcosmus* derelictus, magnitudine excepta, in *Ascidia conchilega* reperitur. Massa dicitur cylindrica, gelatinosa, subdiaphana, cui undique adherent et quam operiunt testae concharum parvae, sabulum et varia; haec descriptio eousque *Ascidiae conchilegae* convenit, ut quoad externam formam nihil addendum haberem, et si massa digitis comprimat, dicerem quoque nihil intus reperiri. Testaceis vero et quisquiliis caute detractis, ac cute gelatinosa sub his latente caute cultro aperta, in conspectum subit sacculus *Ascidiarum*

diarum

diarum solitus cum binis suis aperturis coeruleis, ac intestino luteo altero ab latere pellucente.

Fig. 4. Cumulum quisquiliarum testacearum *Ascidiam* operientium.

Fig. 5. eurem *Ascidiae* distensam, ut sacculus videatur,

Fig. 6. sacculum bicollem cum pellucente intestino exhibet.

TAB. XXXV.

VORTICELLA CYATHINA.

VORTICELLA simplex crateriformis pedunculo retortili. *Zool. D. prod. pag. 281.*

Dan. Krukke-Snurreren.

Aquam marinam aequae ac fluuiatilem animalculis infusoriis oculo nudo inconspicuis feateri, tabula haec trigesima quinta et praecedens nona indicant. Plurima genera existere, iam ex appendice *Zool. prodromi* constat: hic, ne tabula genera diuersa offerret, *Trichodam* et *Vorticellam*, tantum variis speciebus abundantes, in publicum produxi. E Vorticellarum genere solam *polypinam* ELLISII hucusque vastissimus oceanus obtulit. Tres species, quas hic sistere contigit, cum Vorticellis fluuiatilibus plurima communia primo aspectu habere videntur et quidem habent, penitus vero inspicienti diuersas sese probant. Omnes pellucidissimae, hyalinae, capitulo moleculis varie farto, ciliis rotatoriis ac pedicello instructae.

CAPITVLVM *cyathinae* hyalinum, globoso-ventricosum ac quasi in craterem apertum margine apicis valde protuberante, tortum, ciliis, ut videtur, geminis vtrinque instructum. Ampliatio aperturae diuersa est, semper tamen patet.

PEDVNCVLVS longus in spiralem retorquetur, ac rursus strictim extenditur. Basi sese obiectis uti congenere affigit, aut laxatus libere circumnata.

In aqua marina in vasculis seruata passim.

Fig. 1. *cyathinam* sextuplo situ, liberam, aut puluisculo extremitate pedicelli adhaerentem, pedunculumque spiralem, curuatum aut recta extensum valde aucta magnitudine sistit.

VORTICELLA PVTRINA.

VORTICELLA simplex, apice retractili, pedunculo rigido. *Zool. D. pr. pag. 281.*

Dan. Raaden-Snurreren.

CAPITVLVM hyalino-gelatinosum, globosum, summo apice apertum, vel clausum in papillulam productum.

PEDVNCVLVS capitulo vix duplo longior, rigidus; in spiralem reduci nunquam vidi.

Correptio fit in summo capite; cilia rara aegerrime et rarissime in conspectum subeunt.

Animalculum omnium maxime defes, apice enim capituli post longam et taediosam obseruationem minimus motus ad vitam sustentandam et probandam necessarius percipitur.

Puluisculo in aquae superficie adhaeret, plerumque solitarie, raro bina in vno pedunculo.

In aqua marina tanti foetoris, vt minima gutta microscopio supposita obseruatori feruidissimo nauseam moveat, totam fere hyemem degebat, aqua licet triduum gelu constricta, in regelata reuiuifcebat.

Fig. 2. *Putrinam* valde aucta magnitudine vario situ oculis offert; superior figura natantem, prima capitula bina cum suis pedicellis e pedunculo communi ope diuisionis enata; secunda capitulum apice retractile in papillam vel mere sphaericum; tertia et quarta ouatum apice aperto et dilatato.

VORTICELLA PATELLINA.

VORTICELLA simplex patinae-formis, pedunculo retortili. *Zool. D. prod. pag. 281.*

Dan. Fad-Snurreren.

CAPITVLVM crystallinum omnium pellucidissimum, apertura maxime ampliata, orbiculare, basi vero in papillam contractum, moleculis diuersae magnitudinis passim transparentibus. Margo aperturae reflexus.

CILIA rara vtrinque conspicua.

PEDVNCVLVS longissime retractilis.

Dum festiue vagatur, margo capitis orbicularis alacriter corripitur.

In aqua marina diu seruata.

Fig. 3. superior natantem, reliquae quinque situm *patellinae* varium oculis valde aucta magnitudine exhibent.

TAB. XXXVI.

PENNATVLA STELLIFERA.

PENNATVLA simplex aequalis apicem versus polypis solitariis. *Zool. D. pr. p. 3076.*

Dan. Stjerne-Søe-Fiaeren.

STIPES simplex, carnosus, aequalis, pallidus, basi obtusus aliquantum crassior, apicem versus hydris quinque alternis instruitur. Hae e basi cylindrica centro pervio tentaculis sex lanceolatis acutis, margine internoque latere scabris seu ferrulatis cinguntur; carnosae sunt vti totum corpus.

RACHIS seu officulum album, glabrum, vbiq; teres, aequale, liberum apice nudo ultra Parenchyma prostante; altera vero extremitate non ad finem carnosum Parenchyma-

chymatis pertingit, sed incuruatum attenuatur, ac in tenue ligamentum reascendens cutique annexum abit.

Limo argilloso infixa vivit, extracta mox perit.

Tentacula iungi et extendi vidi motu perquam lento.

Excrementa mucida flavescentia in corpore cylindrico cuiusvis hydrae reperi, hinc absque omni dubio totidem ora et anus sunt.

Pennatulac per mare vagari dicuntur, at hoc *stelliferae* et *mirabili* faltem minus conuenit.

In limoso sinus *Dröbachiensis* rarissime. 1775.

Fig. 1. *Pennatulam* hydri inferioribus expansis, superioribus clausis,

Fig. 2. partem Parenchymatis cauam, basin officulo et ligamentum in integro specimine operientem,

Fig. 3. officulum cum ligamento cavitae Parenchymatis extractum monstrat.

TAB. XXXVII.

ECHINORYNCHVS ATTENUATVS.

ECHINORYNCHVS globiferus, corpore aequali flauo, collo filiformi.

Dan. Lögte-Kratferen.

Echinorynchum *laeuem* Zool. D. pr. p. 2601. quem Celeb. ZOEGA communicauit, credidi propter plura iisdem communia; postquam vero et hunc in *Gado* ipse inueni-
rim, quodammodo ab hoc diuersum censui, licet vterque, si fors rursus obtulerit, v-
teriore indagatiōe dignus sit, ac Echin. *laeuis* nouo specifico nomine *globiferus corpore*
acuminato, *collo rugoso* dicendus.

CORPVS aequale luteum, cylindricum, glabrum opacum, absque omni ruga, postice obtusum, antice in collum filiforme productum; hoc apice dilatatur in machi-
nam sphaeroideam, pellucidam, vertice cono aculeis breuissimis hispido terminatam. Sphaerula constat membranula glaberrima, in qua pellucebat duplex filamentum; an organum cono seu proboscidi retrahendae inferuiens?

In intestino Pleuronectis *Limandae*.

Fig. 1. Frustum intestini, binosque Echinorynchos telae mucosae proboscide inhaerentes,

Fig. 2. vnicum intestino exemptum naturali,

Fig. 3. aucta magnitudine monstrat.

ECHINORYNCHVS LVIII.

ECHINORYNCHVS corpore pellucido laeui.

Act. Societ. Havn. vol. 12.

Naturforscher. XII. Stück. Seite 178. V. Taf.

Dan. Giedde-Kratferen.

CORPVS cylindraceum, subpellucidum, postice aliquantum angustius, obtusum, vndique glabrum, absque rugis aut annulis, ne lentis quidem ope conspicuis. Color luteus est, mox tamen in albidum transit.

PROBOSCIS cylindrica truncata, vncinis pro paruitate Proboscidis magnis et validis, crystallinis vndique obsita. Ope huius organi mucos, quo obducitur intestinum vel ipsi eius tunicae villosae adeo arcte adhaeret, vt nisi violenta manu auelli nequeat. Animalculum vero Proboscidem, vt *Limaces tentacula*, retrahendo vncinos mucos educit.

In hoc primus diuersam Echinorynchi sexum obseruavi, dum interiora eius penitus inspicerem, sexusque meliores et distinctas figuras loc. cit. dedi. Mares femellis semper breuiores ad duplum vsque. *Sacculus, bursae, membrana* lutescens, et *intestinum* in vtroque eadem; in medio nempe antica corporis parte conspicitur membrana pellucida, caua, in quam Proboscis recipitur, vel ex ea protruditur, quam ideo *sacculum* dixi; ab vtroque huius latere pendent bina organa opaca, piri elongati forma, sacculo breuiora, quae *bursae* nomino; eas moleculis globularibus plenas et vacuas vidi, vsum vero earum ignoro. *Membrana* totum corpus interne obuestit, *Intestinum* a Proboscide per sacculum pallucens, in corpore passim absconditur, ac demum ad anum pertingit. Haec vtrique sexui communia sunt, interanea vero diuersa.

In *mare* duae vesiculae maiores, in medio corporis per longitudinem dispositae, distantes et aequales, ac caudam versus duo globuli minores gelatinosi, opaci, oblique positi ac distantes, canaliculo vero inuicem iuncti. Defectus horum organorum in sequiori sexu eadem generationi inferuire arguit. In extremitate alia adhuc vasa ope pressionis conspiciebantur, nimis tamen confusa erant.

FEMINA dictis organis destituta a sacculo aut bursis ad anum vsque ouis aut ouariis et embryonibus vel vtrisque varie sparsis foeta est. Corporis pressione in hac et in feminis reliquarum specierum saepissime vidi corpuscula duplicis generis *ouaria* et *linearia* exire; haec embryones exclusos, illa vero ouaria obseruationes repetitae quodammodo persuaferunt.

In intestino *Elocis Lucii*, at non in omni *Lucio*.

Fig. 4. Feminam Proboscide retracta,

Fig. 5. Marem Proboscide exserta, vtrumque naturali et aucta magnitudine,

Fig. 6. Proboscidem vncinatam valde ampliatam silit.

ECHINORYNCHVS CANDIDVS.

ECHINORYNCHVS corpore opaco, subrugoso, albo.

ECHINORYNCHVS proboscide cylindrica, basi annulata, apice echinata. *Zool. D. prodr. p. 2600.*

Dan. Kringel-Kratseren.

Echinorynchos in Zoologiae prodromo adoptatos amicissimo ZOEGAE deberi, ibidem monui; huius sequentem dedit descriptionem: CORPVS candidissimum, teres, transuerse subrugosum, sensim ab vna extremitate versus alteram attenuatum. PRO-

BOSCIS retractilis cylindrica, basi annulata, apice retrorsum subtilissime echinata, in extremitate corporis crassiore. ANVS in extremitate opposita, obtusa. Intestinis adhaeret more congenerum.

Habitat in Percae *cernuae* intestinis.

Postquam vero ipse his vermibus operam in pluribus piscibus nauai, Proboscidem cylindricam vndique echinatam fere omnibus communem esse, annulumque baseos ex mucositate adhaerente existisse, notasque differentiales aliunde petendas esse clare vidi.

CORPVS teres, fere aequale, in viuis subrugosum, in spiras contortum, album, subgriseum, morte vero instante et post mortem, vel aquae fluuiiali immixtum rigescit rectaque extenditur, coloremque candidum assumit.

PROBOSCIS cylindrica, minor, minoribusque vncinis, at numero pluribus, quam in praecedente. Reliqua ex diario adducere libet:

Sub finem Martii anni 1777 in intestino Gadi *Callariae* Echinorynchum candidum reperi. Aquae fluuiatili immixtum in lineam rectam se extendebat, ac rigidus factus radulas recentes strictas referebat, glaber, absque ruga oculo perceptibili, altera extremitate appendicula prostante in angulum acutum inflexa; haec ope microscopii simplicis n. 3. proboscidem apice et lateribus vncinulis retrouersim armatam crystallinis monstravit; aquae vero marinae immixtum sese contugauit, ac in arcum flexit; omnes tum proboscidem retraxerunt, parsque antica in quibusdam conico-obtusa, opaca; in aliis membrana laxa pellucida videbatur.

Medio Aprilis rursus Gados dissectui ac Echinorynch. *candidum* macula oblonga aurantia vtrinque pone apicem, proboscidem ipsam et apicem caudae aurantium inueni, crassioresque totos aurantios reperi. Alter crassior rufus proboscidem videre non permisit, segmentis corporis magis conspicuis, vterque in corrugatione postice acuminatus. Alter *Gadus* in ventriculo habuit reliquias squillae aurantiae, alter fucum rubrum, an dehinc quoque herbiuoratus dici potest?

Versus medium Octobrem duos Gados *barbatos* lustraui, at in visceribus solis Echinorynchos *candidos* circiter duodecim in singulo reperi. In his quoque sexum diuersum corpusculaque oualia et linearia vti in femella *Lucii* offendi. MAS *candidi* interaneis gaudet, qualia in mare *Lucii* descripsi, at infra binas vesiculas serie minorum globorum sex aliquantum remota instruitur, femella semper minor mas est. FEMINA maioribus et minoribus vesiculis destituta, a ventriculo ad anum vsque nihil distincti oculo armato in nonnullis, in vnico tamen substantiam reticularem nigricantem per aream totam longitudinalem effusam obtulit; vtraque compressa ouula explosit, in hac quoduis areola quasi limosa cinctum, in illa nudum, at corpusculis linearibus stipatum. *Sacculi* collaterales in quibusdam flauicant ac pellucet, hinc lineola flaua pone proboscidem et interdum apice eiusdem in corpore candidissimo oculo pulchrum animal exhibet.

Sub initium Novembris intestina Gadi *Merlangi* in quatuor specimenibus percontabar, intestinumque rectum totum Ech. *candidi* longitudine maximam partem 2 vnciarum, ac numero 40-50 in quouis horridum reperi.

Primo Decembris in intestino Cyprini *Idbari* Echinorynchum *album* longiorem et alium *aurantium* breuiorem ac collum versus crassiolem reperi; ex analogia posteriorum marem credere fas erat, at vterque feminini sexus erat, omnesque cohabitantes, quorum duodecim pressorio sexum extorfi; neque vllius marem invenire potui, licet omnes, vnico excepto, ex intestino oblatos examini subiecerim; similiter in Perca *cernua* die 24 Ianuarii 1778 inquisitae omnes feminae erant; e contra in Gado *Merlango*, die 14 Novembris perquisito, omnes Echinorynchi *laenes* mares erant.

Sub exitum anni Gadum *Callariam* lustraui, totumque intestinum a pyloro ad distantiam vnciae ab ano Echinorynchis vltra ducentis oblitum reperi. Plerique candidi erant, mares breuiiores, feminae longiores; aderat passim alia breuior femina, rugosa vtraque in extremitate et toto corpore aequali crassitie, colore flavescente, ac sub ipsa pressione opaca; Proboscis huius, vti candidi, aculeis minimis plurimis confertis obfita, vtramque microscopio et pressorio subieci, in flavescente tamen nec vesiculas et globulos, nec ouula aut ouaria videre potui. Singulare et rarum phaenomenon.

Calyptra, qua extremitas postica in nonnullis Echinorynchis tegitur, quam animalculum deponit, quaeque ope aciculae auferri potest, constat membrana mucosa.

In intestino Gadi *barbati*, *Merlangi* et *Callariae*, Percae *cernuae*, Cyprini *Idbari* et *Lophii piscatorii* frequens obuius. Perillustris comes a BORCKE Stargarciensis, eximius naturae scrutator, in *Strige* reperit.

Intestinum G. *Callariae* crassius, quam in aliis Gadis minoribus.

Inter Echinorynchos passim aderant 8-10 Ascarides filiformes, pallidae, fuscae.

Fig. 7. Echinorynchum candidum libere in mucos intestinali iacentem,

Fig. 8. eundem rigidum tunicae villosae inhaerentem, vtrumque naturali magnitudine,

Fig. 9. vero et Fig. 10. partem corporis anticam et proboscidem vncinulosam ampliatam spectandam praebent.

ECHINORYNCHVS LINEOLATVS.

ECHINORYNCHVS corpore lineolis transuersis fuscis, medio interruptis.

ECHINORYNCHVS proboscide cylindrica echinata, inflexa, corpore filiformi rugoso. *Zool. D. prod.* 2599.

Taenia haeruca. PALL. *Zooph.* 415.

Dan. Streg-Kratseren.

Hanc sequentibus verbis deseribit Celeb ZOEGA: CORPVS filiforme, vtriusque obtusum, rugis transuersalibus dimidiatis. PROBOSCIS retractilis, cylindrica, subtilissime et densissime retrorsum echinata, in extremitate parum crassiore subincurua. ANVS terminalis in extremitate opposita. Exserta proboscide oris annulus distentus et glaber est; retracta vero proboscide, os videtur bilabiatum, labio superiore crasso prominulo, verticaliter triplicato, inferiore arcuato laevi.

Habitat

Habitat in Gadi *Lufci*, *Merlangi*, *Callariae* et *Cotti Scorpii* intestinis, proboscidis ope arcte adhaerens.

Quinto Aprilis anno 1777 difsecui tres Gados *Aeglefinos*:

INTESTINVM pellucidissimum, subtili luto plerumque repletum; passim pellucebant vermiculi spirales, albi, rufi et nigricantes diuersae longitudinis, rugosi, aquae vero fluuiatili immiffi rugositatem et spiralem contorfionem amittebant, recti breui et rigidi extenfi, glabri facti sunt, ac protensa proboscide echinata genus et speciem probabant, (Echinoryn. nempe *candidi*). Quidam longiores et crassiores lineolis transuerfis nigris notati, ac linea longitudinali ab utroque latere pallida, an specie diuersi. (Echinorynch. *lineolat.*) In quibusdam minorum lumini obuersis pellucebat series globulorum albidorum versus postica (hi mares). Ab Echinor. Gadi *Callarias* differebant absentia membranae seu vaginae anticae pellucidae. Crassiores nigricantes infra apicem, proboscide non exserta, monstrabant binas papillulas, labiumque superius imminens. Proboscis vncinulis sedecim ad minimum serierum longitudinalium instruebatur, in iunioribus distinctioribus, in maioribus nigricantibus ex parte oblitteratis. Situs proboscidis ad angulum obtusum. Parieti intestinorum non adhaerebant uti congenere, sed luto iniacebant, forte relaxauerant se sensu piscis pridem mortui. Maculam oblongam ad latus oris sub apicem caudae in his nullam vidi.

Octauo Aprilis difsecui duos Gados *Molvas*.

Echinorynchi, uti in Gado *Aeglefino*, albi, minores absque lineolis, et maiores lineolis transuerfis nigris, in ipso luto intestinorum. Breui in aqua fluuiatili recta et rigidi extendebantur, lineolis tamen persistentibus; ani vestigium nullum detegere potui; postica extremitas rotundata, teres, glaberrima et laeuis; lineolatae ultra duas vncias in rigore.

Die decimo sexto Octobris viscera trium G. *Merlangorum* percontatus sum; in vno nullum, in reliquorum singulo 5 Echinor. *lineolatos* reperi. Femina mare congeneribusque robustior et longior, ultra duas vncias, opaca, ne oculo armato quidem pellucet, corpusculis tamen oualibus et linearibus a ventriculo ad anum repleta; pressa enim innumerum praesertim linearium numerum emisit; pauca oualia; cumque linearium pauca reliquis minora erant, oualiaque in hoc specimine rara essent, ea ouaria potius, quam oua esse, linearia vero veros embryones; hoc quoque confirmare videntur lineolae curuae in ouariis pellucentes, ac in ouariis euaporatione ruptis residuae.

MAS aliquantum pellucidior interanea, qualia in Echin. *candido*, a quo vix vllam differentiam reperire potui, conspici praebet.

Saepe apex caudae in Echinorynchis vaginula opaca instruitur, quae pressione exiit.

LEUWENHOEK primus singulare huius generis animalculum detexit, anticamque corporis partem cum protracta proboscide figura adornauit; dein clarissimus PALLAS in diff. de intestin. viuent. nomine *Haerucae*, postea in Zoophyt. elench. *Tachiae haerucae*, et demum in XIX vol. nov. Comment. Acad. Petrop. eius meminit, figuramque t. 9. f. 2. ex intestinis *Ranae temporariae* adiecit; an vero sit a meis speciebus diuersa, nec ex

descriptione, nec ex figura sufficienter patet. Alium Cel. KOELREUTER sub nomine *acanthocephali* l. c. v. XV. t. 26. communicauit. Hic in Cyprino *Rutilo* inuentus ab illo, quem ego in eodem pisce reperi, valde diuersus est, a ceteris collo proboscide angustiore distinguitur. Proboscis cylindrica, apice truncata, vncinulorum seriebus ad minimum octodecim, vncinulisque decem in quauis, hinc circa ducentis tunicae villosae adhaeret.

Huius et praecedentis speciei quidam in aqua fluuiatili vltra triginta horas vitam produxerunt.

In plerisque Gadi speciebus Echin. *candidi* et *lineolati* reperiuntur, hinc nomen *Gadi* triviale in *lineolatum* mutauit.

Fig. 11. Echinorynchum *lineolatum* corrugatum,

Fig. 12. eundem extensum naturali,

Fig. 13. anticam eius partem in extensione cum proboscide exserta,

Fig. 14. eandem partem corrugatam cum proboscide retracta et condita aucta magnitudine sistit.

TAB. XXXVIII.

CUCVLLANVS MARINVS.

CUCVLLANVS cinereo-luteus, antice obtusus.

Dan. Hængel-Hätte-Ormen. Spids-Hätte-Ormen.

Species huius generis prima facie Aascarides referunt, penitus vero inspectae nouum genus, quod ex singulari capitis altera pagina impressi seu foueolati structura cucullum mentiente *Cucullanum* dixi.

Vermis singularissimus cirrisque flexuosis longis splendidissimis Hydram fluuiatilem primo aspectu adeo reuocat, vt, nisi intestinalis esset, eandem crederes; microscopio vero visus dubium excitat, quidnam sint filamenta seu cirri corpore duplo longiores passim maculis nigris notati. Tubuli sunt membrana subtili pellucida et reticulari constantes, partim vacui, partim materia nigricante expleti, quae passim in corpuscula oualia sparsa est. Haec ouula videntur, adeoque tubuli sex totidem ouaria, extra corpus nouo phaenomeno cirrorum instar fluitantia; vermem enim varie ea mouere vidi, parsque corporis, quam quisque anticam diceret, postica est.

CORPVS pellucidum oculo armato striatum, antice in tuberculum obtusum productum; hoc altero latere quasi stigmate impressum foueam obscuram exhibet, vbi os vermis adesse videtur. INTESTINVM rufum, in nonnullis semel et bis interruptum est; in cirrato exemplari vltra medium, in integro in medio corporis nodus protuberans rimula perforatus, qui vuluam denotat; intra hanc et postice in cirrato corpuscula sparsa, iis similia, quae in tubulis videntur.

Bina tantum cirrati vermis specimina et quidem diuerso tempore, in altero cirri quidam abrupti erant. Aliud sequioris sexus saepius reperi duplo fere longius, cauda integra, apice acuminato, in reliquis cirrato simile; hoc idem esse cum cirrato, posticamque

eamque matris partem instante partu in sex ouaria tubulosa dirimi, cute externa, nescio quo modo, euanescente, autumarem, nisi quoque feminam integram ouula e rimula valuae in guttula aquae microscopio subiecta enixam esse vidissem.

Mas a femina integra sola nota sexus distingui videtur; eo enim loco, quo cauda attenuari incipit, ac vbi anus esse solet, exferitur aculeus setaceus nigricans, bicuspida- tus, hic tamen plerumque intra corpus latet, tuberculum vero vuluae in feminis sem- per conspicitur.

Marem cirratae feminae diu quaesui, at cum eum, feminamque integram cum huius mare vna cohabitare viderim, cirratam et integram eandem esse suspicio haud leuis est.

Muco intestini interdum adeo obducuntur, vt hirsuti toti videantur.

Nouo generi Echinorynchum *lacustrem*, cuius nomen in Zoologiae prodromo 2598 dedit Cl. ZOEGA, iungere oportet. Accuratus dicitur *Cucullanus lacustris, rufus antice truncatus*. Viuis et viuacissimis foetibus scatentem in Perca *fluuiatili* re- peri sanguineo intestino splendidissimum vermem, cuius quoque mentionem facit Cl. GOEZE *Verl. Beschäft.* 3 B. S. 493. (Fadenwurm im Magen des Aals). et LEUWENHOEK *Arc. nat.* p. 313.

In intestinis Gadi rarus.

- Fig. 1. Cucullanum cirratum naturali,
- Fig. 2. eundem aucta magnitudine exhibet.
- Fig. 3. Partem corporis cum vulua et ouulis,
- Fig. 4. partem cirri cum ouulis dispalatis,
- Fig. 5 et 6. frusta membranae cirri reticulatae,
- Fig. 7. ouula bina conspicienda praebet, omnia haec valde ampliata,
- Fig. 8. Cucullanum integrum naturali magnitudine sistit.
- Fig. 9. Feminam cum vulua in medio corporis,
- Fig. 10. marem cum spiculo genitali exferro,
- Fig. 11. caudam maris mucu obductam aucta magnitudine offert.

TAB. XXXIX.

LVCERNARIA QVADRICORNIS.

LVCERNARIA corpore elongato tortili, brachiis quatuor dichotomis, apice tentaculatis. *Zool.D. pr. p. 2754.*

Dan. Lyse-Stagen med fire Arme.

Animalculum singularissimum, gelatinosum pellucidum, fuscum.

CORPVS teres, tortum, extensile, et in quemuis sensum flexile, apicem obtusum versus acuminatum. Basis latior est, ac quatuor artubus brachiformibus dichotomis, apicibus fasciculo tentaculorum 30-40 instructis; tentacula haec sunt filamenta subaequalia, pellucida, globulo fusco terminata; ope globulorum obiectis pro lubitu arte

adhaeret; tentaculum singulum vel omnia simul retrahi, extendi et flecti possunt, his quoque lente e loco in locum procedit, vel cauda seu corpore porrecto affixus sedere amat.

BRACHIA subtus canaliculata sunt, cuteque vtrinque eleuata, margine subcrenulato.

In centro cylindrus pellucidus, albus striis cinereis, apice quadridentato prominens, qui absque dubio pro ore inferuit.

Interanea nulla conspicua.

In fucis *saccharino* ad insulas *Grönholmene* intra *Risöer* et *Krageröe* in littore Christianiandensi frequens.

Fig. 1, 2, 3. *Lucernariam* vario situ naturali magnitudine oculis exhibet.

Fig. 4. brachium dichotomum cum suis tentaculis,

Fig. 5. os quadridentatum,

Fig. 6. tentaculum cum globulo apicis valde amplificatum sinit.

TAB. XL.

SPONGIA OSSIFORMIS.

SPONGIA alba, subramosa, apice incrassato, lacunoso. *Zool. D. prodr. p. 3094.*

Den. Knog-Søe-Svampen.

E massa fungosa papyracea fuluo-fusca exsurgunt trunci duo digiti crassitie pallide flavescentes, alter simplex, alter ramosus; rami et trunci aequae crassi, apiceque incrassato et tuberculoso terminantur; tubercula pleraque lacuna perforata sunt.

Textura fibrillosa et tomentosa est; digito tamen parua rigiditas sentitur. In tela lumini obuersa fila ascendencia et in ramos diuergentia crassiora, ac margines villosi videntur, microscopii vero ope fibrae transversales, ramulis abruptis, frequentissimis contextae conspiciuntur.

Exsiccato albo-grisea euadit.

In sinu *Dröbachiensi* raro.

Figura media Spongiam naturali situ et magnitudine; et dextrorsa frustum lumini obuersum, sinistrorsa vero texturam valde ampliatam exhibet.

ZOOLOGIA DANICA

SEV

ANIMALIVM

DANIAE ET NORVEGIAE

RARIORVM AC MINVS NOTORVM

DESCRIPTIONES ET HISTORIA.

VOLUMEN SECVNDVM

EXPLICATIONI ICONVM FASCICVLI SECVNDI

EIVSDEM OPERIS INSERVIENS.

AVCTORE

OTHONE FRIDERICO MÜLLER,

REGI DANIAE A CONSILIIIS CONFER. ACAD. SCIENT. ET CVR. BONON. HOLM. ET
BOICAE, HAVN. NORV. BEROL. BERN. DANTISC. ET LOND. SC. SOCIET. LIT.
SODALI ACAD. PARIS. CORRÉSP.

AD FORMAM TABVLARVM

DENVO EDIDIT

FRATER AVCTORIS.

*OMARE, O LITTUS, verum secretumque
α86εἶον!*

HAVNIAE,

TYPIS N. MÖLLERI AVLAE REGIAE TYPOGRAPHI ET FILII.

MDCC LXXXVIII.

I N D E X.

	Pag.		Pag.
<i>Aclimia</i> coccinea	30	<i>Echinorynchus</i> aluconis	39
— vndata	30	— anguillae	38
— viduata	31	— rutili	27
<i>Akera</i> bullata	40	— falmonis	38
<i>Amphitrite</i> cristata	40	<i>Fasciola</i> blennii	53
<i>Ascaris</i> alcae	48	— eriocis	42
— bifida	47	— farionis	42
— gadi	47	— lucii	52
— phocae	46	— platestiae	52
— pleuronectis	47	— scabra	14
— rajae	47	— varica	43
— tubifera	46	— vesperilionis	43
— versipellis	48	<i>Gadus</i> raninus	6
<i>Afcidia</i> asperfa	33	<i>Hirudo</i> fasciolaris	17
— canina	19	— hippoglossi	18
— corrugata	54	<i>Leucophræ</i> Armilla	45
— lepadiformis	54	— fluida	44
— orbicularis	53	— fluxa	45
— parallelogramma	11	— nodulata	56
— patula	32	<i>Lumbricus</i> tubicola	49
— scabra	33	<i>Medusa</i> aurita	50
— virginea	12	<i>Mus</i> lemms	3
<i>Asterias</i> angulofa	1	<i>Mytilus</i> modiolus	16
— filiformis	24	<i>Nais</i> litoralis	54
— rosea	35	<i>Nereis</i> alba	29
— violacea	7	— corniculata	15
<i>Blennius</i> viuiparus	22	— prolifera	15
<i>Bulla</i> scabra	41	— punctata	28
<i>Cancer</i> flexuosus	34	— stellifera	28
— paludosus	10	<i>Pecten</i> striatus	26
<i>Doris</i> fusca	9	— tigrinus	26
— laevis	9	— triradiatus	25
— obvelata	8	<i>Planaria</i> auriculata	37

	Pag.		Pag.
<i>Planaria caudata</i>	37	<i>Scolex pleuronectis</i>	24
— <i>filaris</i>	38	<i>Squilla quadrilobata</i>	21
— <i>flaccida</i>	31	— <i>ventricosa</i>	20
— <i>gelferensis</i>	32	<i>Strongylus equinus</i>	2
— <i>operculata</i>	36	<i>Trichoda ciliata</i>	45
— <i>rosea</i>	31	— <i>fulcata</i>	46
— <i>rubra</i>	36	<i>Tritonium vndatum</i>	12
— <i>subulata</i>	37	<i>Taenia percae</i>	5
— <i>viridis</i>	35	— <i>scorpii</i>	5

ANIMALIVM
DANIAE ET NORVEGIAE
RARIORVM AC MINVS NOTORVM
HISTORIA.

TAB. XLI.

ASTERIAS ANGVLOSA.

ASTERIAS stellata radiis angulatis, angulis verrucofo-aculeatis.

α) radiis pentagonis.

Asterias glacialis radiata radiis pentagonis, angulis verrucofo-aculeatis. *Zoolog. Dan. prodr.* 2838.

Stella pectinata tertia spinosa tuberculis plurimis. *Aldrov. inf.* p. 749, f.

Sol echinatus, cancellatus. LINCK. *stel.* p. 33. t. 38 et 39, f. 69.

Pentadactylosaster echinatus, tuberculofus. LINCK. *stel.* p. 34.

β) radiis heptagonis.

Asterias glacialis radiis heptagonis, angulis aculeatis. LINN. *Syst.* p. 1099.

Inter pulchriores disco orbiculari radiisque angulatis tuberculis hemisphaericis granulosis vertice aculeo recto armatis eminent, hinc apud LINCKIVM nomine melius in *Ast. asperam* et *papposam* quadrante *Sol marinus* dicitur. Colere laete rufo lineisque undulatis albis in vivo gaudet; hae in mortuo evanescent, colorque in aqua feruida enectis supra luteus punctis rufis subtus albus est; puncta vestigia corniculorum produnt.

Discus supra conuexus tuberculis maioribus et minoribus in circulos dispositis; subtus cauus est centrumque membrana exfertili et dilatabili instructum pinnulis et tentaculis cingitur. *Verruca*, *Macandrites* dicta, in hac vti in congeneribus coriaceis.

Radii quinque crassi, lanceolati, basi in vivis aliquantum angustati; supra conuexi subangulati; anguli seu carinae quinque vel septem, tuberculis aculeatis exornatae; series nempe vna vel tres in ipso dorso, duae in quouis latere, altera scilicet versus marginem, altera in ipso margine. Tubercula vti in disco granulosa, aculeique duri albi coloris, area vero intercepta albo rufoque undulata est. In pentagonis series tuberculorum muticorum supremae seriei vtrinque adiacet; haec series collateralis et ipse angulus in iunioribus deest, hinc numerus angulorum et serierum provehente aetate augentur, nouaque tubercula et aculei seriei intermediae in adultioribus succrescunt. Radii subtus sulcati: sulci vti in caeteris *coriaceis* dilatati, medio vertebrarum canaliculati, vtrinque punctis seu foraminulis tentaculorum bifariam perforati.

Tentacula innumera pellucida, in minori extensione rugulosa seu subannulata, vtrinque serie pinnularum ginglymo agilium stipantur.

Figura ALDROVANDI ad vivum delineata, et, si stellulam disci excipias, accurata, LINCKII vero ad siccatum exemplar, expressa est; hic ideo Aldrouandinam stellam a sua diuersam censuit. Lineae figurae LINCKII, in dorso radiorum transuersae tigilla contignationum in male siccatis transparentia exhibent. Caetera synonyma, quae a *Linckio* et *Seba* petiit LINNEVS, diuersas stellas denotant.

Cognomen *glacialis*, cum aequè in mari nunquam gelu constricto reperitur, in *undulatum*, at cum pictura vndosa in mortuis cuanescit, ex angulis radiorum constantibus in *angulosum* mutauit.

In maritimis Noruegiae Christianfandensibus, in sinu Christianiensi, in portu Laurvigensi et in mari mediterraneo qua Napolim alluit, varii voluminis 1½—12 vnciarum stellam hanc nec frequentem expiscatus sum. Varietatem *cinereo-fuscam* in sinu Noruegiae Dröbachiensi et aliam totam *viridem* inter scopulos Arendalenses reperi.

Radius minor speciminis delineati iunior est in locum amissi repullulans.

TAB. XLII.

STRONGYLVS EQVINVS.

STRONGYLVS cauda maris cucullata vtrinque triphylla.

BARTH. *Act. haen.* I. p. 37, 7.

Pallifadenwurm. GOEZE *Naturgesch. der Eingeweidew.* p. 137. t. 9, B. f. 10, 11.

Mas pallide luteus, *focmina* rufa antice pallida mare tertiam partem longior et crassior est.

Corpus teres elongatum, pellucidum, glabrum (oculo armato, in mortuis saltem, fulcis transuersim et secundum longitudinem impressum, maiori augmentatione striis minutissimis confertis cinctum) antice in vtroque sexu globoso-truncatum apertura circulari, cuius margo serie ciliorum cingi videtur, postice in focmina acuminatam et integrum, in mare vero cucullatum, seu in membranas pellucidissimas, laxas, distantes ac lacunam inter se formantes dilatatum.

Apparatus organorum *caudae maris* transparet quidem, at difficulter explicatur. Intra laxas et patulas membranulas, quas *cucullum* vocare lubet, *spiculum simplex* e papillula basilari extra cucullum protendi, ac intra eundem *lacinias* tres digitiformes spiculo vtrinque adiacere in pluribus, in vno autem alterum cuculli lobum maxime elongatum ac spiculum quadricuspidatum cum setula laterali 1777 vidi pingique curauit. Sub initium anni 1782 plures nactus, nouum caudae maris examen institui, ac tum ope pressiois inter duas laminas vitreas *spiculum duplex* apice tricuspide, ac latere extrorso seta instructum, loco spiculi simplicis, e papillula vix tamen ultra medium cuculli porrigi conspexi. In papillula vtrinque erigebatur *uncus* robustior spicula versus curuatus, membranaque corporis interior vtrinque in stipitem foliolis seu laciniis ternis terminatum producta; stipiti praeterea extrorsum annexus erat *circulus*. Defectus cuculli dictorumque organorum in altero individuo ouulis onusto, alterum ouulis carens marem esse indicat.

Intra cutem corporis pellucidam membrana flauicans, subtilissima omnia interanea inuoluit. In antica extremitate massa sphaerica opaca, quae *caput* dici potest, apertura seu *ore ciliato* instructum, in tubulum angustiolem mox incrassatum, qui oesophagus et ventriculus dici potest, ac dein in *intestinum* moleculis nigris impletum, totumque corpus recta percurrens producitur.

Intestinum foeminae inuoluunt vascula filiformia alba, eiusque medio incumbit aliud crassius et elongatum candidum, seu *ouarium* ouulis plenum. Dum premebatur vermis, sanies et ouula per aperturam anticam et per ruptam in medio cutem simul effluerent. In non paucis intestina et ouaria cum vasculis filiformibus e corpore prolapsa pendula. Verum vuluae et ani locum nondum vidi.

Plura huius singularissimi vermis exempla in ventriculo equorum maxima copia reperit, ac beneuole obtulit artis veterinariae Professor experientissimus ABILDGAARD.

Licet nulla eius, quantum scio, apud rei veterinariae aut historiae naturalis scriptores, descriptio extet; *Strongylum* tamen in tanta frequentia visum ac cum iunioribus Atc. *Lumbricoidibus* confusum esse, vermibusque ventriculi equi regii, quorum meminit SIMON PAVLI, indicari, nullus dubito.

Anticae extremitatis seu oris memorabilis structura, quam apprime expressit clariss. GOEZE foeminam nuper videns, cum a caeteris *helminthicis* et *intestinalibus* discrepat, nouum genus effinxit, *Strongylumque*, quo nomine derelicto HIPPOCRATES Asc. *lumbricoidem* olim nuncupauerat, dixit.

Congenerem valde similem clariss. OTTO FABRICIVS in intestinis *ouium* nuper reperit.

- Fig. 1. *marem* naturali,
- Fig. 2. eundem aucta magnitudine,
- Fig. 3. caudam a latere cum cucullo, spiculo et laciniis digitiformibus valde auctam,
- Fig. 4. eandem subtus visam sistunt.
- Fig. 5. *Foeminam* naturali,
- Fig. 6. eandem aucta magnitudine,
- Fig. 7. frustum vermis cum intestino, ouario et vasculis filiformibus prolapsis,
- Fig. 8. frustum intestini duriusculi cylindraceum,
- Fig. 9. ouarium cum tuba ouulis farctum,
- Fig. 10 et 11. diuersa vermis frusta,
- Fig. 12. singularem caudae maris varietatem exhibent.

TAB. XLIII.

MVS LEMNVS.

Mvs cauda abbreviata, pedibus pentadactylis, corpore fuluo nigro vario. LINN. *Syst.* p. 80. *Zool. D. prodr.* 26. FABR. *Reise* p. 191.

Mus *Lemmus* brachyurus, auriculis vellere breuioribus, palmis pentadactylis, corpore fuluo nigroque vario, subtus albo. PALLAS *glir.* p. 77.

et 186-205, t. 12, A, B. et t. 17, f. 6-8. figurae 9, 10. ac signo notata in tabula defunt. SCHREB. *Säugeth.* p. 687, t. 195. A, B. BLASII *anat. anim.* t. 34, f. 5, 6.

Mus Norvegicus. CHARLET. *onom. zoic.* p. 22.

Mus Norvegicus, BARTHOL. *histor. anat. cent.* 21-73. p. 300.

Licet plurimi ab OLAO MAGNO ad clariss. SCHREBERVM vsque huius animalis meminere, nemo tamen eius figuram ad viuum delineatam exhibere copiam habuit, imaginem dehinc diffamati muris, quam in *Oesterdalen* Norvegiae me coram pingi curavi, in tam diuersa eius adumbratione publici iuris facere minus supervacaneum esse censeo. In tabula nostra eo situ, quo sese contra aggressorem defendere conatur, conspicitur, multo maior figura clariss. PALLAS, quae nondum adulti forte muris reliquisque, auriculas nimis conspicuas si exceperis, accuratior est.

Descriptio et migrationis historia, quam dedit PALLAS, adeo iusta et exacta est, vt, quod addam, vix habeam, apprimeque dicta repetere nefas sit.

In vastis pinetis et desertis alpestribus a *Braunrad* Oesterdaliae ad montivagos *Finnos* ultra cuprifodinas *Röeraafias* in confiniis Sveciae ac alpiibus *Dovre* dictis mihi passim et quidem sigillatim sub occasum solis versus finem Iulii oberrabant. Rapide quidem currunt seseque inter virgulta *Ericae* et *Myrtilli* occultare trepidant, at ob curtos pedes nihil promouent, facileque capiuntur, morfu et gannitu se defendentes.

Catulos quinque nudos, quemlibet propria membrana inuolutum funiculoque umbilicali placentae adhaerentem e matre extraxi; masculi erant, auresque, nares et oculi, qui in natis pilis conduntur, in embryonibus maxime conspicui sunt. Antica intestini pars longo tractu humo farcta erat, intermedia in figuram conicam spiraler conuoluta, postrema duorum pedum longitudine in moniliformem ex scybalis cylindricis formatam continuata.

Vermes intestinales, praeter *Taeniam* in unico, nullos reperi.

Sub initium Augusti mensis in locis niuis alpium *Opdalensium* perpetuae conterminis, vbi nix nuper liquefacta erat, solumque adhuc madidum nihil viroris admiserat, tractus non exiguos scybalis *Lemnorum* coopertos vidi; hyeme dehinc non vagari sed in summis alpiibus, nec absque penu, delitescere, autumare licet.

Tres Salmones *Erioces* riui alpestris dissecui; in primi ventriculo *Lemnum* totum quantum illaefum, in secundi ventriculo integrum Salm. *Farionem*, in tertii intestino cutem muris fere digestam, in ventriculo vero meros pilos reperi.

Synonyma pluries recensita binis tantum augere licuit.

Figura superior Lemnum *foeminam* naturali magnitudine exhibet.

Fig. 1. Nares et os apertum cum dentibus incisoriiis vtriusque maxillae.

Fig. 2. Embryonem cum placenta et funiculo umbilicali.

Fig. 3. Intestinum spirale,

Fig. 4. partem recti moniliformem scybalasque solitarias.

TAB. XLIV.

TAENIA PERCAE.

TAENIA capite bulbofo, ocellis quatuor, osculis marginalibus, articulis quadrangulis. *Nye danske Vidensk. Selsk. Skrift.* I, p. 64, 65, 69. *Naturforscher*, 14 St. S. 152, 153, 179.

Taenia alternatim transverse lineata, articulis quadrangularibus, capite quadrinervuoso. GOEZE *Eingeweidew.* p. 416, t. 33, f. 11-14.

Caput, seu extremitas antica et tenuior insequentium articularum latitudine, obtusum supra bulbis binis sphaericis, ocularibus, pellucetibus, subtus binis similibus obsoletis intra marginem instructum. *Articuli* corporis crassiores et planiores quam in congeneribus figuram quadrangulam imitantur. In ipso corpore linea longitudinalis candida vtrinque conspicitur; haec propius inspecta e lineolis articularum arcuatis quavis interfectione interruptis componitur. In ipsis interfectionibus *porus* seu osculum solitum passim conspicitur, ac marginis medio in altera paginae parte, non in opposita, linea transversa alba ad medium paginae pertingens pellucet. Haec foramini in ipsissima ora laterali quorundam articularum conspicuo ac ad medium vsque pertuso deberi videtur. Foramen hoc canaliculatum oviductus est ac in paucis Taeniae speciebus observatur.

In paene exsiccato capitulo quatuor circuli bulborum vestigia apparuere; posteriores puncto opaco impressi erant.

In intestinis Percae *marinae* raro; ultra viginti enim diuersa aetate examini subieci, in duabus tantum Martio et Aprili, vnicam nempe in altera, in altera tres reperi.

Quas clariss. GOEZE in *Siluro* reperit, sola absentia lineolarum lateralium non in omnibus aequae visibilia differre videtur.

Fig. 1. Taeniam *Percae* naturali,

Fig. 2 et 3. caput diuerso ritu,

Fig. 4. frustum articulatum corporis intermedium aucta magnitudine exhibent.

TAENIA SCORPII.

TAENIA capite carinato mutico, osculis lateralibus diuergentibus, articulis inaequalibus. *Nye danske Vidensk. Selsk. Skrift.* I, S. 61—151. *Naturforscher*, 14 St. S. 144. 179.

Taenia osculis lateralibus, ultimo tenuioris extremitatis articulo tetragono. *Zool. D. pr.* 2656. *Faun. groenl.* 299.

Vermes ex Rhombi intestinis. LEUWENH. *arc. nat.* p. 367.

LEUW. primus in anguillis et rhombis Taenias has detexit, clariss. ZOEGA e Scorpio in spiritu vini communicauit, postea quamplurimos huius speciei in Cotto *Scorpio* et Pleuronecte *maximo* viuos reperi l. c. descripsi.

Caput (in extremitate angustiore vti in congeneribus) in viuis momento mutabile: alternatim pro lubitu vermis in figuram *oblongam* trium vicinorum articulorum longitudine extenditur, ac tum apice truncatum tuberculoque prominulo vtrinque instructum, vel in *orbicularem* figuram retrahitur, et tum apice in cuspidem obtusam productum est; ipsum capitis medium canalis obscurior aliquantum in carinam eleuatus percurrit, imaginemque articuli extimi quadrangularis obtulit. Vnam, cuius capitis margines sursum reflexi spathulam fingeant, semel reperi.

Margines corporis depressi interfectione articulorum crenati apparent; oscula in anterioribus articulis nulla adsunt, in posterioribus vero altera in pagina *pori* in macula albida nigricantes, in altera *papilla* alba subeleuata, punctaque seu globuli vtrinque dispalati, qui *ouula*. *Oscula* seu pori non seriem rectam in corpore Taeniae sed hinc et illinc diuergentem constituunt, alterum in centro articuli, alterum in interfectione constitutum. Articuli postici reliquis latiores punctis vtrinque dispersis medio autem coaceruatis papillulamque exhibentibus repleti sunt; horum coaceruatio oculo nudo punctum centri nigrum offert, armatus vero ouula seu globulos e membrana ouata pellicida punctulis nigricantibus impleta constantes discernit. Linea longitudinalis versus vtrumque marginem totam Taeniam percurrit. Cauda obtusa integra, in vnico individuo emarginata erat; hoc casu effectum est, margines tamen refarciti erant. Finis caudae obtusus Taeniam nullos adhuc dimisisse articulos indicat.

In iunioribus spiritu vini feruatis nullum foramen in neutra articulorum pagina ne armato quidem oculo conspicuum erat, in senioribus vero papilla albida centro perforata in altera pagina ac linea longitudinalis vtrinque impressa, foraminulum tamen difficiliter conspicitur.

In Cotti *Scorpii* intestinis ac in ventriculo etiam Pleuroneclis *maximi* vulgaris.

Fig. 5. Taeniam Scorpii naturali,

Fig. 6. frustum intermedium aueta, cum serie pororum lineaque longitudinali vtrinque,

Fig. 7. caput orbiculatum cum papilla terminali et colli articulos angustiores,

Fig. 8. caput oblongum apice vtrinque tuberculato cum colli articulis,

Fig. 9. frustum intermedium poris diuergentibus naturali,

Fig. 10. tres articulos posteriores valde aueta,

Fig. 11. articulum postremum postice erosum marginibus tamen integris aueta magnitudine sistunt.

TAB. XLV.

GADVS RANINVS.

Gadus dipterygius cirratus, pinnis ventralibus bifetis.

Blennius pinnis ventralibus subsexfidis, cirro gulari. LINN. *Syst.* p. 444; *Fn. Svec.* 216. *Zool. D. pr.* 359.

Blennius fuscus, ore cirrato, pinnis omnibus setaceis. STROEM. *Söndmör.* p. 322. *Zool. D. pr.* 360.

Gadus raninus. *Danske Vidensk. Selskabs Skrift.* 12, p. 291-298, c. fig.

Totus

Totus nigro fuscus squamis minutis et mucō obductus; pupilla oculorum violacea, iris fulua; faux alba, dentes feriatī rubent.

Caput valde depressum corpore latius; *Oculi* inter se et ab angulo oris aequē distantes. Rictus repandus; *Maxilla* superior et inferior serie duplici dentium acerosorum armantur; areola a superiore aliquantum introrsum remota denticulis similibus cooperta est. *Lingua* obtusa, carnosā, crassa. *Truncus* ad pinnam dorsalem vsque depressus, latissimus, dein compressus curtus et acuminatus.

Pinnae omnes nigrae, solito carnosiores, radique acumine molli, non rigido terminantur. Pinna dorsalis et analis eiusdem fere longitudinis, postice abrupta.

Radiatorum ventralium bini priores in setam seu *cirrum* excurrunt; horum posterior priore duplo longior est.

Descriptiones clar. Virorum STROEM et BRÜNNICH exactae; hi vti ego specimina e mari habuere, LINNÉ vero et in Fauna et in systemate lacustrem dicit, STROEM igitur suum a *ranino* diuersum autumauit, eundemque ego eius auctoritate, vti liber cit. notaque † indicant, (cum nec LINNEI lacustrem nec nostrum marinum eo tempore vidissem) in prodromum intuli. An reuera iidem sint, inquirant, quibus lacustris speciei copia sit.

Habitu reuera magis Gadis, quam Blenniis accedit, vti recte meminit clariss. BRÜNNICH, pinnae vero nec pectorales in acumen attenuatae, nec ani plures sunt; cum tamen facies a *Blen. viviparo* quoque, cuius tamen ob similem habitum LINNEVS Blennium fecit, nimis aliena sit, Gadum potius dixi.

Figura sinistrorsa Gadum *raninum* ad viuum delineatum, dextrorsa faucem apertam, denticulorum series, linguam et cirrum naturali magnitudine sistunt.

TAB. XLVI.

ASTERIAS VIOLACEA.

ASTERIAS stellata laxa, superficie griseo-fusca: tuberculis violaceis.

Stella reticulata nostra. ALDROV. *inf.* 7, p. 753. f.

Echinastrum, seu stella coriacea pentadactyla, echinata. LVID. apud LINCK. *stel.* p. 80. viuae subcaeruleae.

Stella marina quinque radiatorum holsatica coloris violacei. KADE apud LINCK. *stel.* p. 97, f. 1-9.

Stella pentadactyla violacea. LIN. *Fn. Svec.* p. 512.

Asterias LINNAEO *rubens* dicta colore, ornamentis, radiatorum defectu; excessu quoque, tantum variat, vt potius *varia* nuncupanda sit. Reperi rubentem, rufam, subluteam, cineream, albicantem, nigram, griseo-fuscā et violaceam: tuberculis superficiei nullis, raris, exiguis, proceris, feriatīs et absque ordine sparsis, aculeis nullis, seta subtilioribus, vel validis: (an omnes merae varietates, aut quae sexus differentiae vel verae species haud constat) radiis quatuor, tribus, duobus et vnico orbam. *Columna*

radiis tribus, LINCK duobus ac vnicò numerum quinarium excedentes iconibus expref-
ferunt; maior hic numerus in locum vnus vel duorum perditorum fuccreuit.

Noftra *violacea* iterum variat superficie vel tota, vel folis tuberculis violaceis, his-
que rurfus vel feriatis, vel absque ordine fparfis.

Difcus orbicularis fupra fufcus, tuberculis granulofis violaceis; granula innumera
aculeum album e medio prominentem pluribus circulis cingunt. *Verruca* calcarea loco
coriacearum folito adest: fubtus apertura vti in reliquis huius familiae, laxa membrana
infruitur.

Radii quinque concoloris lanceolati, apice rubicundi ferie triplici dictorum tuber-
culorum, medio nempe et vtroque margine, paucisque paffim fparfis armantur. Subtus
in fulco lutefcunt, tentaculis et ftrutura a caeteris minime diuerfi.

Verfus finem Augufti mensis medio die in faxis iuxta superficiem maris degere vidi
plures eiusdem coloris; pulcherrimum fpectaculum folis splendorem radiantibus tuber-
culis, vt cum ALDROVANDO loquar, *gemmae Turcoiae acnulis* reflectens.

Descriptio et figurae *Aldrovandi* rudis exficcati indiuidui; dicta comparatio vnice
speciem indicat.

Kade, quem ignorauere, qui post LINCKIVM de ftellis fcripferunt, eodem, quo
REAVMVR, tempore et quidem exactius interiora huius animalis cum optimis figuris
tradidit.

In finulo *Hallangspollen* Dröbachio confini frequens.

Fig. 1. Asteriam *violaceam* fuperne,

Fig. 2. centrum cum radio inferne vifum exhibent.

TAB. XLVII.

DORIS OBVELATA.

DORIS alba corpore elongato lamella repanda, fupra punctata.

Zool. D. pr. 2768.

Concha fine tefta. PLANC. *conch. minus not.* p. 105, t. 5, f. G. H.

Corpus elongatum fubtus glabrum album, fupra lamina repanda obtectum; et
corpus et lamina, aliquantum pellucet; haec marginem finuatum, illud varie incifum
habet. *Lamina* fupra punctis conuexis inaequalibus, papillulas fimulantibus, ac in
fulphureum vergentibus, fubtus vero venulis creberrimis, non in omnibus aequè con-
fpicuis, exornata eft. In superficie laminae verfus antica puncta bina maiora fulphurei
coloris aequaliter inter fe et margines diftantia elucet; e quolibet raro exferitur *tenta-
culum* fimplex, at vix vltra lineam. In medio verfus poftica punctum maius laminae
concolor; ex hoc lobus confufe ferratus, *ani* ornamentum, protruditur. In ipfo cor-
pore nec os, nec caput diu detegere potui; antica demum corporis pars in orbicu-
lum porrigebatur; hic *caput* medio rima longitudinali feu ore notatum, loboque auri-
culari vtrinque iuxta bafin adauctum obtulit. Oculos nullos vidi. Limacis infar la-
minam varie plicando incedit.

PLANCVS OS animalis anum et vice versa dixit; corpuscula globosa alba, quae interdum emittere dicitur, capitulo auriculato nostrae conueniunt, zonulam vero nunquam vidi; vaginula in figura *Plancti* ad *n* vix foramen est, corpusculum potius globosum, bina enim talia intra cutem pellucere vidi, sexus forte organa; vaginula ad *m* vestigiam capitis retracti mihi videtur.

In fundo sinus Dröbachiensis bis reperi.

Fig. 1. pronam cum tentaculis ac ani laciniis exsertis,

Fig. 2. supinam laminae seu velamento venoso iniacentem capitulo exserto naturali magnitudine sistunt.

DORIS LAEVIS.

DORIS oualis alba corpore supra planiusculo laeui. LINN. *Syst.* p. 1083. *Zool. D. prodr.* 2774.

Corpus carnosum, ouale vndique coloris lactei, glabrum. Supra versus antica tentacula ultra marginem corporis porrecta; iuxta postica foramen anale octo organis plumosis cinctum. Subtus in medio abdomen elongatum, postica versus acuminatum, antice fimbriatum, intestino longitudinali pellucente.

Hanc et sequentem clarissimus KOENIG LINNAEO, mihi que figuras communicauit. Plumas compositas huic, sequenti vero simplices tribuit LINNAEVS, at in figuris KOENIGII aequales sunt.

In maritimis Islandiae.

Fig. 3. pronam,

Fig. 5. supinam naturali magnitudine,

Fig. 4. plumulam ani aliquantum auctam sistunt.

DORIS FVSCA.

DORIS oualis, lamella scabra, punctata. *Zool. Dan. prodr.* 2768.

Doris bilamellata ouata, corpore supra lamella plana, scabra. LINN. *Syst.* p. 1083.

Corpus glabrum, supra pallide fuscum atomis sparsis cinereis, subtus album, postice in incessu acuminatum et extra lamellam porrectum. *Lamella* vel membrana corpus vndique cingens supra punctis minimis pallide sulphureis: haec oculo armato cuspides videntur, dehinc supra scabra, subtus vero glabra et alba. *Tentacula* duo teretia annulata, fusca, basin versus glabra, pallida et pellucida. *Anus* transuersus sex plumis sulphureis cingitur; haec flexiles et retractiles simul vel singulatim pro lubitu animalis, vti quoque tentacula.

Møre limacis incedit, anticam lamellae partem lente mouens. Oculos et os de- tegere non potui.

Vix recte LINNAEVS limacem *bilamellatum* Fn. Suec. 2094. huic in systemate substituit, cum hic vermis marinus, ille vero, si fides MARTIN habenda, intestinalis sit, ac quatuor tentacula habeat; plures *Pleuronectes* dissecui, at similem haud inueni.

Quoniam haec Doris binas lamellas non habet, ac *D. obuelata* splendidiori lamella instruitur, nomen *bilamellatum* in *fuscum* mutaui.

In sinu Dröbachienfi medio Septembris supra Zosteram reperi, at, cum frater dilectus iam in Daniam reuersus esset, figuram KOENIGI, quam pictor eius in Islandia delineauerat, qualemcunque substituere cogebat.

Fig. 6. pronam,

Fig. 7. tentaculum,

Fig. 8. lacunam ani cum vnica plumula auctam sistunt.

TAB. XLVIII.

CANCER PALVDOSVS.

CANCER corpore carinato, pedibus branchialibus, cauda filiformi, ouariis filiquosis.

Maxime affinis Canc *stagnali*, quem apprime descripsit ac figuris illustrauit clariss. SCHAEFFER in monographo *fischförmiger Kiefensfuß* 1762, t. 1. f. 1-16, cum quo multa communia, plura tamen diuersa habens, cauda imprimis filiformi, genitaliumque maris ac ouariorum foeminae diuerso situ et structura differt. Nimis curta descriptio Cancr *salini Linnacana* aequae conuenit, at, quoniam cornuum frontis splendidorum ne verbo quidem meminerit, nosterque pediculo quadruplo maior sit, an idem? minus constat.

Caput globosum superne antennis binis setaceis, ac inter has in ipso vertice punctis binis nigris approximatis, an Ocelli? instruitur. *Oculi* bini a latere capitis e tubulo protuberantes. E fronte porriguntur *cornua* duo in sexu diuerso diuersa: articulus baseos in vtroque breuior truncatus, apicis in mare altero margine sinuatus est, serieque denticulorum laterali ac vngue longo curuo armatur, in foemina vero absque denticulis vnguiculo instruitur.

Truncus crustaceus pellucidus, compressus, arcuatus, segmentis vndecim praeter collum et basin caudae constat.

Pedes branchiales seu natatorii vndecim paria, non vti in *C. stagnali*, ex tribus *lamellis* barbatis aequalibus compositi, sed quilibet e quatuor lamellis inaequalibus, in officulo articulatis, sibi que basi incumbentibus coalitus est: *superior* seu ventri proxima suborbicularis margine ferrulatus denticulis setarum longam emittentibus, *secunda* ouata mutica, *tertia* huic collateralis maior in triangulum efficta, margine antico sinuato et ferrulato absque setis, postico omnino mutico, inferiore vero setis validioribus, quarum quatuor denticulis maiori augmentatione videndis armantur; *quarta* denique ovalis, secunda maior, omni margine denticulis setisque longissimis instructa. Prima lamella candidi, reliquae fusci coloris sunt.

Infra pedes in *mare* prostant organa bina membranacea apice latiora ac truncato-finuata; intra membranam pellucet officulum bifurcum. Horum loco in *foemina* proponent *ouaria* bina elongata, cylindracea, compressa, leguminiformia; constant membrana pellucida, intra quam *oua* sphaerica septem vna serie in plerisque; alterum ovarium abfuit.

Cauda corpore fere longior, filiformis, teres, articulata, flexilis, vbique aequalis, opaca, apice fissâ cruribus subulatis margine fetiferis.

In nomenclatura fasciculi iconum secundi *Squilla* dicta, *Canceris* potius annumeranda.

Plures spiritu vini seruatos e paludosis Groenlandiae communicauit illustris ARENSBURG tum societatis groenlandicae director.

Fig. 1. marem naturali,

Fig. 2. eundem, Fig. 3. foeminam,

Fig. 4. cornu maris, Fig. 5. cornu foeminae,

Fig. 6, 7 et 8. lamellas pedum branchialium vario situ aucta magnitudine exhibent.

TAB. XLIX.

ASCIDIA PARALLELOGRAMMA.

ASCIDIA candida, conuexa, hyalina; sacco reticulato, lutescente, aperturarum altera laterali. *Zool. D. pr. 2737.*

Ascidiarum pelluciditate, consistentia, colorumque splendore spectatissimam haec Tabula offert.

Statura oblonga subquadrata angulis obtusis. *Tegumentum* seu cutis exterior candida, crystallique instar pellucidissima, laeuis, basi vero, qua fucis adhaeret, quasi floccis obducta. *Sacculus* albus in vtraque pagina striis candidioribus subtilissimis transuersim et secundum longitudinem cancellata, lineisque obliquis concoloribus in area superiore versus margines sparsis notatur; hae in altera pagina desunt, striae vero vtramque occupantes passim oblitterantur. *Aperturarum* altera in ipso vertice, altera in margine laterali vix ad tertiam sacculi longitudinem remota, papillas apice punctis coccineis inscriptas mentiuntur.

Interanea pulchre pellucet, intestinum nempe nigrum prope a laterali apertura iuxta marginem sacculi arcuatim descendit, basin occupat ac versus oppositum marginem perditur. In altera pagina idem intestinum linea decurrente alba notatur, ac aliud viscus aurantium globosum alteri intestini extremitati incumbit; huius hemisphaerium superius punctis flauicantibus confertis, quae *ouula* suspicor, regitur, inferius in tubulum flauum producitur; pars ouulorum intestino vtrinque adiacentia albicant.

Varietatem lineis obliquis coccineis iuxta margines areae superioris rarius reperi.

In Fucis sinus Laurvigensis haud frequens.

Fig. 1. Varietatem lineis coccineis,

Fig. 2. et 3. speciem ab vtraque pagina sistunt, et haec et illa naturali magnitudine, vti fucis infident, delineatae sunt.

ASCIDIA VIRGINEA.

ASCIDIA elongato-compressa, crySTALLINA, laevis striis transuersis coccineis facculo rubente. *Zool. D. pr.* 2732.

Haec frustum glaciei visu, tactu et ipso frigore refert, vix vlli pulchritudine secunda.

Corpus inaequalis structurae, durius quam praecedens, lubricum, laeue, pellucens, crySTALLINUM. *Sacculus* venis roseis longitudinalibus raris, transuersis crebris interstinctus; venarum in quibusdam solum vestigium superest. *Aperturarum* altera in vertice, altera versus latus, non tamen in ipso margine, sed intra eundem, hinc in altera tantum pagina conspicitur; vtraque apertura punctis coccineis raris cingitur; inferior in quibusdam coalescit.

Intervanea rubra, lumini obuersa flaua apparent; colla seu tubulos binos ad aperturas pertingentes, oesophagum et intestinum offerunt. Hoc serpentis instar flexum, qua fordibus repletur coerulescit; facculo vero exentum coloris carnei est.

Saxis adhaeret fibrillis aegre conspicuis.

Sub initium Iulii mensis ad rupes orientales castelli *Stavern* Norvegiae reperi.

Fig. 4. errore sculptoris inuersa et e saxo pendula est Saxo inscripta est *Testa serpulae* ac rudimentum *Milleporae polymorphae rubrae*.

TAB. L.

TRITONIVM VNDATVM.

TRITONIVM testa oblonga, transuersim striata, anfractibus oblique carinatis. *Zool. D. pr.* 2938. *Fn. groenl.* 394. *Brit. Zool.* 4. t. 73, f. 90. *REGENF. conchyl.* 2, t. 5, f. 50.

Buccinum undatum testa oblonga rudi, transuersim striata, anfractibus curuato-multangulis. *LINN. syst. p.* 1204.

Buccinum crassum rufescens, striatum et undatum. *LISTER anim. angl. p.* 156, t. 3, f. 2.

Buccinum tenue, leue, striatum et undatum, l. c. p. 157, t. 3, f. 3.

Buccinum breuirostrum, tenuiter striatum, pluribus undatis sinibus distinctum. *LIST. conchyl. t.* 962, f. 14.

Buccinum breuirostrum magnum tenue leuiter striatum, l. c. f. 15, A.

Buccinum pilosum crassum. *RUMPH. t.* 29, f. H.

Buccinum vulgare crassum oceani septentrionalis. *MART. et CHEMN. Conchyl. 4. B. p.* 66, t. 126, f. 1206-1211.

Buccinum canaliculatum, medium, vulgare, rufescens, striatum, pluribus costis undatis distinctum. *COSTA testac. Britan. p.* 122, t. 6, f. 6.

Buccinum marinum nostras costis fasciatis et striatis. *PETIV. mus. p.* 83.

Bucci-

Buccinum testa ouata, acuta, coerulea, spiris 5 vt et ventre vndulatis, striis transuersis innumeris. OLAVS. *Reif.* 2, §. 901, A. t. 80, f. 1, et t. 11, f. 2.

Buccina intrinsecus liuida, extrinsecus terrea striis minutissimis et aliis crassis ductu vndato. BVONANNI *Mus. Kirch.* p. 460, t. 99, f. 191. *Ricreat.* p. 213, f. 189.

Buccina senis orbibus finita, minutissimis filiis transuersè ductis aspera colore rufopiceo in parte externa, interna vero albo. *Mus. Kirch. l. c. f.* 192. *Ricr.* p. 254, f. 190.

Cochlea vesicaria tenuissime lemniscata costisque ab vno spirali sulco ad alium protensis ad finem vsque distincta, sex spiris constans. SEB. *thes.* 3, t. 39, f. 61.

Cochlea limacum marina, ex rufo-luteis costis distincta, tenuibus filamentis arte sibi mutuo adpositis circulata, superficie nonnihil tuberosa, l. c. f. 76-80.

Cochlea dilute coerulea. l. c. f. 81, 82.

Turbo norvagicus. *Nov. lit. mar. balth.* 1699, p. 118, f. 4. KNORR *Vergn.* p. 33, t. 19, f. 5. *Delic. nat.* 1, p. 55, t. 13, VI. f. 6.

STRÖM *Sundmör* 1, p. 182, a.

In tanto scriptorum numero, qui testae huius Tritonii figuram dedere, nemo limacem, indigenam tamen delineauit, quid quod, ne eius quidem, si Faunae groenlandicae auctorem excipias, vel epidermidis testae verbo meminit. Hospitem dehinc testamque, vulgarem licet, et epidermide testam et nudam icone illustrare haud superuacaneum fore credidi.

Testa oblonga et transuersim et oblique vndulata, vndis obliquis tamen robustioribus, seu strigis transuersis exilibus, obliquis torosis, sulcoque transuersarum striis exarato. *Anfractus* octo vel nouem, strigae obliquae seu carinae in maximo euanescent, in minimis seu binis apicis extimis nec hae, nec transuersae existunt. *Apertura* lunata iuxta columellam canaliculatam in planum declinatum extrorsum depressa est. In adultis margo labri non crenatus, sed incrassatus integer introrsum subdepressus, labiumque oppositum laeue strigas columellae fossulamque iuxta apicem occultat.

Limax albus, subtus fuscus, maculis nigris vndique aspersus est, dorsumque corrugat. *Caput* dilatatum *tentaculis* binis subulatis, *oculisque* totidem instruitur; hi in angulis exterioribus tentaculorum puncta duo minutissima atra, illa corpori concoloria. *Sipho* canaliformis concolor, canaliculo columellae iniacens, vnciamque fere extra testam protensus, apice truncatus est.

Operculum corneum, caudae limacis sub apicem affixum, interiore pagina laeue, exteriori striis subtilissimis concentricis notatum. Punctum, quod ambiunt striae, non ipsò operculi centro, sed ad latus remotum est.

Cum testacea marina et fluuiatilia praesertim ob diuersa hospitem organa et mores sub vno genere manere nequeant, quod iam in secundo volumine *historiae ver-*

mium monui, his nomen *Buccinum*, promiscue haecenus a Conchyliologis adhibitum, fernavi, illis nomen *Tritonium* in Zool. dan. prodromo, pridem imposui.

In sinibus Oceani septentrionalis vulgaris.

- Fig. 1. Testam epidermide testam limacemque exsertum cum siphone et operculo;
 Fig. 2 et 3. frustum membranaceae epidermidis ab vtraque pagina,
 Fig. 4. testam nudam exhibet.

TAB. LI.

FASCIOLA SCAERA.

FASCIOLA elongata, teres, feriatim denticulata.

Mirabile hoc animalculum inter minima sui generis numerandum; oculo enim nudo vix conspicitur, vitro dehinc inquisitorio (*Gallis la loupe*) quaerendum, ac tum quasi comma fuscum in conspectum subit. Hoc ope forcipis in orbiculo microscopii positum Fasciolam viuidam, pellucidam, teretiuseulam apice et quartam corporis partem apertura orbiculari instructam exhibet. Vtraque pro lubitu animalculi vti in congeneribus exseritur et retrahitur, sphaerulamque durioris substantiae ac foveatam, retractilem et protensilem continet.

Corpus transuerse striatum, margine ferrulatum: an denticuli rugis segmentorum debeantur, aegre extricatur. Maiori amplificatione, dum animalculum aliquantum quiescebat, non rugas, sed denticulos totum corpus pluribus sericibus occupantes esse distincte conspiciebatur.

Ope pressionis inter duas lamellas vitreas *interanea* clarius videntur. Ab apertura antica per totum corpus ad postica vsque ducitur duplex vasculum album filiforme; aliud nigrum intestiniforme inter vtramque aperturam a globulo oritur ac per varios anfractus medio corporis complexos postica versus excurrit; hoc ouulis crystallinis, quae ruptione copiose effundi vidi, farctum erat. Inter anfractus vesiculae duae maiores albae secundum longitudinem dispositae, ac moleculae duae globosae nigrae situ obliquo aderant.

Intra posticam extremitatem in pluribus videbatur corpusculum ouato-oblongum rugosum, album, ipsa Fasciola pellucidius; hoc in quibusdam extus propendebat altera eius extremitate intra posticam Fasciolae transparente, vel adhuc rugosum, vel in duplam et triplam longitudinem explanatum. Hoc prima facie ideam generationis per diuisionem transuersalem, qualem in *Naidibus* et *Infusoriis* quibusdam videre est, reuocauit, at plurium contemplatione, foetum esse postice protrusum matrique adhuc adhaerentem, edoctus sum: intra postica enim iacentem et foris protrudi et retrahi vidi.

In ventriculo Gadi *barbati* medio Novembris.

- Fig. 1. quasdam ope vitri inquisitorii sistit,
 Fig. 2, 3, 4, 5. vario situ valde auctas,
 Fig. 6 et 7. frusta cutis denticulatae,
 Fig. 8. frustum vasculi intestiniformis cum ouulis.

TAB. LII.

NEREIS CORNICVLATA.

NEREIS subdepressa, pinnata pedibus cirro setaque longa simplici.

Inter minimas albidi coloris, oculo nudo aegre conspicua, lentis vero ope oculis suis rubris magnis mox distinguitur.

Corpus planiusculum segmentis in medio vix conspicuis, vtrinque tamen valde distantibus, seu vtrinque incisum et quasi pinnatum.

Caput tentaculis sex instructum, binis nempe anticis furcatis seu duplicatis cruribus diuergentibus, lateralibus quatuor simplicibus, duplo longioribus et exilioribus. *Oculi* supra seu in pagina aduersa duo quasi ex pluribus glomerati, in reuersa quatuor aequae distantes, postici minores; omnes ruberrimi sunt.

Segmenta viginti octo, pedibus vtrinque instructa, in corpore numeravi. *Pes* quilibet basi carnosa fasciculo ex fetis minutis expansili, cirro flexili et seta solitaria longa rigida terminata constat. *Cauda* cirris binis longioribus finitur.

Festive sese varie torquet et mouet oculis suis splendida.

A figuris Nereidis *noctilucae* auctorum tentaculis, seta pedum stricta ac defectu splendoris differre videtur.

In aqua marina plures annos bis tantum obuia.

Fig. 1. *N. corniculatam* naturali,

Fig. 2. eandem aucta,

Fig. 3. anticam capitis supini partem cum oculis et tentaculis furcatis,

Fig. 4. pedem cum seta elongata, cirro et fasciculo setarum valde auctum sistit.

NEREIS PROLIFERA.

NEREIS depressa pedibus cirratis, tentaculo frontis solitario.

Caput rotundatum tentaculis tribus, vnico nempe e fronte pone oculos porrecto, ac binis paulo breuioribus infra marginem anticum prodeuntibus instructum; praeter haec sex simillima lateralia, tria nempe vtrinque, breuius qua collum capiti iungitur, longius ex ipso collo, ac longissimum e primo corporis segmento pedato, aequale tentaculo frontali; hinc nouem tentacula cirris pedum, longitudine excepta, simillima anticum vermis occupant.

Oculi supra puncta quatuor nigra, postica minora, subtus duo.

In ore nec forceps, nec in congeneribus solita proboscis videbatur; loco eius autem pellucebat tubulus apice truncatus, crassior, flexuosus, per quinque segmenta ductus, ac in ventriculum transuersim striatum finitus; situm intestini series scybalarum indicabat.

Corpus rufum materie mucida passim impletum. *Segmenta* pedata numero diuersa sunt, 32 enim ad 46 vsque in exemplis integris nec vllum diuisionis rudimentum ne microscopio quidem prodeuntibus numeravi.

Pes quilibet lobo carnosio obtuso, fasciculum setarum exferente, cirroque supero; frontis tentaculo triplo breuiore, constat. *Cauda* cirris duobus mediae longitudinis terminatur.

Phaenomenon in *Nereidibus* nondum visum, cuius ne suspicionis quidem rudimentum unquam in congeneribus adfuit, generationem nempe per diuisionem, in *Naidibus* vulgarem, haec species palam offert. Reperi matrem, cui tres foetus diuersae aetatis in vnam longitudinem adhaerebant: mater triginta segmentis pedatis, filia *minor* matri proxima undecim nondum euoluto capite, remota seu *senior* septendecim capiteque cum oculis et tentaculis euolutis ac cauda matris, *media* septendecim segmentis capiteque euolutis instructa erat. Binae posteriores pressione a matre disrumpebantur. In postrema seu seniore segmenta a latere materia nigra punctisque albis passim pellucidentibus impleta erant; haec pressione e corpore explosa corpuscula oualia puncto pellucido notata sistebant; an *oua* et quomodo in filia matri adhuc adhaerente iam conspicua? in penultima seu minus adultae segmentis a latere aderant corpuscula minora, *oua* simulantia, an iuniora?

In sinibus Noruegiae raro.

Fig. 5. *N. proliferam* binis foetibus postice affixis naturali,

Fig. 6. eandem aucta magnitudine,

Fig. 7. pedem cum cirro et fetis,

Fig. 8. ouula valde aucta,

Fig. 9. eadem minori augmentatione exhibent.

TAB. LIII.

MYTILVS MODIOLVS.

MYTILVS testa laeui nigra, margine anteriore subcarinato, iuxta nates sinuato.

Mytilus testa laeui margine anteriore carinato, natibus gibbis, cardine sublaterali. LINN. *syst.* p. 1158. MYS. *L. U.* p. 542. Zool. *D. pr.* 3014. *Brit. Zool.* 4, t. 66, f. 77. GRON. *Zooph.* 3, n. 1209,

Mytilus conchifer. CLVS. *exot.* l. 6, c. 15, f.

Mytilus e Norvegia stupendae magnitudinis. WORM. *mus.* p. 256.

Mytilus grandis. RONDEL. *test.* l. 1, c. 38, f.

Diconcha sulcata crassissima. KLEIN *ostrac.* p. 146. t. 10, f. 47.

KNORR *Vergnüg. der Augen,* 4, p. 25, t. 15, f. 1.

Testa rudis, crassa, epidermide nigra et quasi picca, nuda vero cinerea, rubens vel alba, altera extremitate infra nates sinuata, iuxta marginem cardinis in carinam compressa. *Valuulae* quoque in quibusdam iuxta aperturam in carinam aliquantum comprimuntur, in aliis subtumidae ipsissimo margine oblique depressae sunt. *Vmbones* elongati, obliqui; *Nates* argentei coloris. *Cardo* sublateralis niger, lithantracinus. Intus alba glabra, tuberculis saepe obsita, maioribus ad fossiculam cardinis.

Hospes singularis structurae rubri et aurantii coloris: est massa nempe carnosa, mollis, laete rubens, punctis pallide flavis sparfa; huic versus angustiore extremitem corpus adiacet rugosum et cylindricum, cuius apice *penicillus* capillis seu filamentis nigrovirentibus compositus prodit; huic rursus collaterale est organum elongato-conicum altero latere planiusculum sulcoque longitudinali et *papilla* alba conica instructum; haec non in omnibus conspicitur, forte retracta. Juxta dictum organum versus cardines testae sita est alia massa carnosa nigra, maculis vbiq̄ue luteis inaequalibus imbuta. Musculus maior validissimus, tendinosus, cylindricus pallide luteus vtrique valvulae annexus; minores duo albi oppositi altera extremitate alteri valvulae, altera carnosae animalis substantiae adhaerent; hi in tendinem filiformem extendi possunt. Haec omnia a quavis valvulae membranae quatuor branchiales diuersae latitudinis (interiores striatae) retractiles et expansiles inuoluunt; extrema totam valvulam intus obuestit.

Mytilus et in sicco positus partem valvularum latiore ultra vnciae spatium, angustiore tertiam vnciae partem, ac tum ligamentum striatum valvulas connectens rigidissime extensum est, aliquot dies aperire et claudere valet; diutius apertum mortuum credidi, tactus vero fulgure citius valvulas arctissime claudit.

Plures Serpulis, Balanis, Flustris, Milleporis, Gorgoniis, Alcyoniis, Sertulariis, Fucis, conchisque minoribus obfitas reperi; hae microcosmum REDI et LINNAEI mentiuntur. CLVSIVS iam talem loco citato descripsit pingique curauit. Nec tamen, tantos naturae mystas in re fortuita et vulgari peculiare quid suspicatos esse, eximiumque CLVSIVM *paruas adhaerentes conchas, birtis veluti capillis obfitas, incrementum sumente concha, etiam paruos frutices generare, conchas prolaturas*, arbitratum, satis mirari nequeo. Concha parua in exemplo Clusiano delineata alia species est, et quidem *Mytilus barbatus*.

Iisdem locis ac *Myt. modiolus* degit alius minor, sub epidermide nigra ac intus versus latiore extremitatem totus violaceus, valvulis iuxta cardinem minus eleuatis, iuxta aperturam complanatis, specie, vt videtur, diuersus; nec synonyma, quae LINNAEUS a Rumphio, Listero, Gualtieri, Petiuero petiit, nostro conueniunt.

In sinibus Norvegiae et in freto Oresundico vulgaris.

Fig. 1. testam,

Fig. 2. hospitem alteri valvulae iniacentem naturali magnitudine,

Fig. 3. organum conicum sulcatum ac papillam baseos,

Fig. 4. frustum membranae striatae,

Fig. 5. fila nodulosa membranam componentia aucta magnitudine exhibet;

TAB. LIV.

HIRVDO FASCIOLARIS.

HIRVDO dilatata alba, interaneis pellucetibus.

Berlin. Schrift. I, p. 206.

Corpus membranaceum, depresso, pellucidissimum, dilatatum, album, antice in triangulum angustatum, apice truncatum, postice rotundatum, medio futura filiformi

mi transuersim curuata, nigra, margines versus bifurcata in areas duas diuisum; crura furcae inter ouula fusca totum marginem occupantia euanescent. In area antica apice animalculi conspicitur apertura circularis, a qua tubulus curuatus variis anfractibus lutescentibus in alterum latus ultra futuram extensus descendit; in opposito latere interanea globularia pellucens, centro autem bulla orbicularis hyalina, splendida, an porus, alter *Fasciolae* caracter? In area postica a medio futurae excurrit filum flexuosum nigricans, quod volumine sensim augetur et postica variis flexibus occupat; orbiculi-maiores pallide lutescentes in altero latere duo, in altero vnicus, conspicui.

Ad quodnam genus animalculum hoc referendum sit, aqua hesit et adhuc haeret; cum *Fasciola* plurima, porum nempe anticum, intestina flexuosa ac ouaria lateralia; cum *Hirudine* pauca habitationem scilicet extra intestina, ac complanatam structuram, qualem in *H. Hippoglossi*, et in *H. hyalina*, quam prima facie refert: cum vtraque quaedam, bullas nempe orbiculares et corpuscula globosa, communia habet. Animalculum tamen, licet vnus tantum speciminis copiam habuerim, descriptioque manca sit, in tanto interaneorum splendore prorsus ignorari nolui, eique nomen in re ambigua, donec postera aetas acuratiore doceat, ex vtroque genere indixi.

Vermeil, quem clariss. BLOCH in Anate repertum in *Abhandl. von Eingeweidew.* p. 35, t. 10. f. 5-7. nomine *Cucullani conoidei* descripsit ac delineauit, *Fasciolam*, minime *Cucullanum* esse euincunt totus habitus, porus anticus exfertilis et retractilis — *Hirudo intestinalis* p. 36, t. 10, f. 10. potius *Fasciolae*, *Planariae* aut *Kolpodae* generis est.

Fasciola simplici poro, quam clariss. GOEZE, *Naturf.* 14, p. 137, indicat, eadem ac in *Naturgesch. der Eingeweidew.* t. 13, f. 8-11. depicta esse videtur, plurimaque cum nostra communia habet.

Intestino *Anatis domesticae* extus adhaerentem reperi.

Fig. 1. Animalculum naturali,

Fig. 2. idem aucta, ac

Fig. 3. valde aucta magnitudine sistunt.

HIRUDO HIPPOGLOSSI.

HIRUDO dilatata albida, medio corporis ocello didymo candido. *Zool. D. pr.* 2669. *Fn. groenl.* 302, t. 1, f. 8.

Tertia pediculorum species. BAST. *subsec. vol.* 2. p. 138, t. 8, f. XI.

Corpus ouale, depressum, pellucidum, album, antice subacuminatum, postice orbiculo magno instructum, passim ex vasculis repletis cinereo-nigricans. Antica pars seu *caput* subtriangulare, macula cinerea vtrinque notatum; *oculi* ne ope microscopii quidem conspiciuntur. *Abdomen* organis binis linearibus flexuosis nigris, vascula ramosa extrorsum emittentibus, in tres areas longitudinales diuiditur: area intercepta, seu media, varia continet interanea: antice nempe duplex par glomerum albedine cretacea, horum posterius maius est; dein vasculum intestini forma flexuosum candidum, mox

organum

organum orbiculare solitarium obscurum, et denique in ipso corporis medio bina transuersim posita orbicularia alba, punctis minimis repleta, an ouaria? areas laterales vascula ramosa vndique occupant. *Cauda* seu lamina orbiculata supra laeuis est, subtus vero tuberculis feriatim a centro excurrentibus, *hamulis* duobus versus postica, ac *cuspidibus* binis versus medium instruitur, marginemque inflexum habet.

Tuberculis, hamulis et cuspidibus sese cuti *Hippoglossi* tam arcte affigit, vt difficillime auferatur.

More *Hirudinum* incedit, prima facie *Fasciolam* simulans; nutrimento destituta tota fere alba apparet.

BASTER animalculum hoc *Lernaeam* LINNAEI minus accurate nominat, figurasque nimis rudes, idola Hetruscorum potius sistentes, dedit. Idem caudam caput credidit, id quod auctori Faun. groenl. quoque accidisse descriptio docet.

In cute Pleuronectis *Hippoglossi* cauda orbiculari affixa.

Fig. 1. Hirudinem pronam naturali,

Fig. 2. aucta magnitudine,

Fig. 3. supinam naturali,

Fig. 4. aucta magnitudine exhibent.

T A B. LV.

ASCIDIA CANINA.

ASCIDIA elongata, teres, flaccida sacculo rubro. *Zool. D. pr.* 2734.

Mentula marina. *REDI opusc.* 3, t. 21, f. 6. *Anim. viv. neglianim.* p. 101, t. 15, f. 6.

Tethyum seu mentula marina penem caninum referens. *PLANC. conch.* p. 45, t. 5, f. 5.

Tethyum fasciculatum. *BOHADSCH anim. mar.* p. 132, t. 10, f. 4, 5. *Seeth.* S. 126, t. 10, f. 4, 5.

Sac animal. *ROZIER Journ. de phys.* 1777, Fevr. p. 137, t. 1, f. 1-7.

Cutis ampla, flaccida, alba, glabra, subhirta et subpellucida substantiae inter gelatinum et coriaceum mediae, apicem versus rugosa, latere altero ex pellucetibus interaneis rubra. In extremitate antica *papillae* duae ruberrimae excentrice striatae, centro perforatae, postica vero fibrillis raris, quarum ope Fucis adhaeret, instructa.

Interanea tunica hyalina subtilissima obiecta sacculo carnosio flauo strigis angustis sanguineis inscripto, apiceque in duo colla seu tubulos totos cruentos protenso, basi vero globosa subuirente suffulto constant. Sacculo dissecto in altero tubulo conspicitur *oesophagus* albus, reliquum corporis *ventriculus* albidus et *intestina* fusca occupant. Totus hic apparatus tela retiformi conuelatur.

Sic in maiore specimine, in parte tabulae inferiore expresso, in minore, cuius icon superius existat, cutis virescens, glabra et squalida erat, papillaeque aperturarum

occultatae. Caetera, dum minoris copiam haberem, curatius describere neglexi. Junior *Afc. canina* an distincta species, ambigo.

Tethyum PLANCI, quod pridem in vol. 6. act. nat. curios. p. 51. *Afc. intestinali* submissi, huc referre oportet; hinc patet, *titulum et figuram*, vti PLANCVS voluit, *quid et quomodo sit, vix satis superque exposuisse*, vagae enim descriptiones seu tituli figuraeque minus exactae diuersas species miscet et confundunt. Quoniam PLANCVS et BOHADSCII hoc molluscum a faxis et fucis liberum reperiere, ad *Holothurium* iuxta mentem PLANCI pertinere ad credendum inducebatur BOHADSCII, *Tethyo* tamen et hic, et Plancus, cui mentem illam hallucinando imputat, et quidem recte adscripserunt; expresse enim PLANCVS dicit, *quum in extremitate fibras ostendit, quibus adparebat ad saxa adhaesisse, ad Tethya retulimus*. Figura Planci *Holothurium* quidem ob aperturam alterius finis cirros emittentes primo aspectu potius, quam *Tethyum* offert, *Ascidia* tamen nostra est, extremitasque figurae obliqua antica est, ac duarum aperturarum vestigia ostendit, fibrosa vero postica; appendiculae filiformes enim, quibus adhaerere solet, radículas fibrosas simulant.

Figurae clarissimi *Dicquemare* bonae, descriptioque exacta, at fasciculorum anni 1777 copia ante annum 1783 nulla non opera mihi facta est; plumulas alterius aperturae, quas indicat, striulas, (plumaccum enim quid in nulla specie vidi) corpusculaque vesiculae cordiformis nouellos foetus esse suspicor. *Le Reclus marin* eiusdem authoris l. c. Mai p. 356, t. 2, f. 1-3. nostra, quam in 14 pagina primi voluminis descripsimus, *Ascidia mentula* est.

In sinu *Dröbachienfi* Norvegiae Testaceis ac *Fucis* maioribus et fasciculatim, et solitarie affigitur; maior rarius obuia.

- Fig. 1. superior iuniorem vel diuersam speciem et duos adhaerentes pullos offert,
 Fig. 2. interaneum eius seu sacculum exentum ab vno,
 Fig. 3. ab opposito latere,
 Fig. 4. caninae maioris externam faciem,
 Fig. 5. cutis et tunicae internam faciem ac sacculum rubrum,
 Fig. 6. interiora sacculi ostendit.

TAB. LVI.

SQVILLA VENTRICOSA.

SQVILLA rubra depressa, pedibus quatuordecim setaceis secundo pari clauato. *Zool. D. pr.* 2360.

Squilla ecaudata, pedibus quatuordecim. *Act. helv.* 4, p. 39, t. 4, f. 8, 9, 10.

Squilla cauda nulla, pedibus omnibus longissimis, l. c. 5, p. 368.

Corpus lineare depressiusculum squalide rubrum, segmentis, excepto capite, quinque inaequalibus compositum. *Caput* oblongum postice attenuatum, antice latius. *Oculi* duo prominuli. *Antennae* quatuor capillares, superiorum articulus baseos validior. *Palpi* duo breues vncinati. *Pedes* graciles longi; tibiae secundi paris clauatae; reliquae

reliquae fetaceae articulis elongatis, tarsisque quinti et septimi paris ovalibus. *Segmenta* corporis teretia superne depresso, secundum dilatatum, subtus ventre seu ovario magno onustum, posticum brevissimum.

In Fucis et Conferuis marinis rarissime.

Fig. 1. in suprema tabulae parte Squ. *ventricosam* naturali,

Fig. 2. aucta magnitudine supinam,

Fig. 3. pronam silit.

SQUILLA QVADRILOBATA.

SQUILLA pallida pellucida, lobis intermediis quatuor, pedibus decem unguiculatis. *Zool. D. pr.* 2359. *Faun. groenl.* 225.

Squilla cauda nulla pedibus quatuordecim, tertio quartoque paribus vesicaeformibus, natatoriis. *Act. helv.* 5, p. 368. t. 5, f. 4, 5, 7.

Cancer *atomos*, macrourus articularis, manibus adaetylis, pedibus duodecim.

LINN. *Syst.* p. 1056. *Brit. Zool.* 4, p. 17, f. 32.

BASTER *subseciv.* I, t. 4, f. 2, A. B. C.

Oniscus *Scolopendroides*. PALL. *spicil.* 9, p. 78, t. 4, f. 15.

Et haec et precedens difficulter deteguntur, pedicellos enim *Tabulariae museoidis* cauliculosque *Conferuarum*, quibus adhaerent, gracili corpore mentiuntur.

Animal straminei coloris pellucientissimum, subdepressum, teretiufculum, linea longitudinali rubra notatum segmentisque septem compositum. *Caput* seu segmentum capitis elongatum, undique aequale, fronte punctis binis nigris seu *oculis* inscriptum, margine antico *antennis* quatuor fetaceis instruitur. Harum *superiores* inferioribus duplo longiores articulis quatuor, quorum extimus subulatus pluribus minutis annulis componitur, constant; *inferiores* fetis oblitae articulis quinque, intimo et extimo brevioribus constructae sunt. *Palpi* unguiculati minuti articulis quatuor compositi.

Pedes decem inaequales: omnes chela ungueque mobili finiuntur: *anteriores* quatuor antrorsum versi, retrorsum spectantes articulum baseos falcatum habent; primum par secundo duplo brevius capiti iunctum est; secundum medio primi segmenti incrassato annexum chelam ferratam habet. *Posteriores* retrorsum versi antrorsum spectantes, tribus ultimis corporis segmentis postice adnati sunt; horum postremi duplo longiores, omnes vero fetiferi praeter chelam et unguem articulis tribus minutis constructi sunt.

Segmenta corporis variae longitudinis: capitis brevius secundo, quod longissimum medio subtus incrassatum; tertium et quartum duplo breviora: his lobi seu *vesiculae* quatuor (cuique binae) compressae, pellucentes subtus adhaerent; quintum postice incrassatum, longius; sextum et septimum minora subquadrata; tria ultima superne denticulis duobus instructa sunt.

Iuxta apicem capitis oritur *intestinum* totum corpus in extremitatem oppositam percurrens vasaque fanguifera pelluentia; in his ipsam globulorum fanguinis circulationem videre licet.

More laruarum geometrarum incedit pedibusque sex posterioribus obiectis tenaciter adhaeret, corpusque filiforme hinc et illinc flectit.

Aliam huic simillimam sex tamen vesiculis oblongis pedibusque quatuordecim instructam nuper reperi.

Horum insectorum proprium est pedes primos in capite iuxta os et ultimos apice caudae affixos gerere. *Mantes* terrestres habitu referunt, aquaticaeque dici merentur.

Descriptio Cancris *linearis* et *filiformis* Linneani, synonymonque a *Martens* petitum nostrae Squillae aequae conueniunt, at citata BASTERI figura Cancrum *atomum* esse iubet; in aquis *dulcibus fluctuantibus* habitare hallucinatione dictum est; cur in *fluctuantibus* non percipio. Cauda in figura Basteri certe errore delineata Linneum, ut has species cauda prorsus carentes *macrouras* seu longicaudas diceret, seduxit.

Exactissimam clariss. viri PALLAS, GRONOVIVS et OTHO FABRICIVS descriptionem dedere; ille a *Cancro* iure femouens *Onisco* iunxit, hic mecum *Squillae* vindicauit. GRONOVIVS his insectis olim *Squillae*, LINNÉ dein *Cancris*, PALLAS *Onisci* nomen constituerant: minus bene igitur in *systemate entomologiae* nouum *Gammari* nomen et quidem insecti maximi valde minutis effectum est.

Vesiculas GRONOVIVS pedes, pedum vicarias clariss. PALLAS quidem nominant, at nec pedes sunt, nec horum vices gerunt.

Animal Zeylonicum G. de RIVILLE in *Mem. de Mathem. et Physique* vol. 3. et *Berl. Samml.* vol. 9. p. 42, t. 1, f. 6. nostram vesiculis orbatam sistit.

In Fucis et Conferuis sinuum Noruegiae,

Fig. 4. in inferiore tabulae parte Squillam *quadrilobatam* naturali,

Fig. 5. aucta magnitudine,

Fig. 6. pedem secundi paris valde auctum sistit.

TAB. LVII.

BLENNIVS VIVIPARVS.

BLENNIVS imberbis pinna anali caudalique vnitis aurantiis.

Blennius naribus tubulosis. BLOCH *Fisch.* 2, p. 133, t. 72.

Blennius ore tentaculis duobus. LINN. *Syst.* p. 443. *Act. holm.* 1748, p. 32, t. 2. *Brit. Zool.* 3, p. 184, t. 37. *Mvs. Ad. Fr.* t. 32, f. 3.

Blennius capite dorsoque fusco-flauescente lituris nigris, pinna ani flaua. ARTED. *Syn.* p. 457.

Enchelyopus 12. KLEIN *miss.* 4. p. 57, t. 15, f. 1.

Mustela viuipara. WILLOUGHB. *ichtb.* p. 122, t. 4, f. 3. SCHONV. t. 4, f. 2.

Mustela

Mustela marina vivipara. SIBBALD. *Scot. p. 25, t. 19.* IONST. *pisc. p. 1, t. 46, f. 8.*

Enchelyopus corpore lituris variegato, pinna dorsi ad caudam sinuata. GRON. *Zooph. p. 77. Mvs. icht. p. 65.*

MARTINI *Gesch. der Natur* 1. S. 38, t. 6.

FABR. *Reise p. 279.*

Nomen huius piscis specificum Linneanum falso caractere *ore tentaculis duobus* mihi diem perdidit, in meis enim speciminibus auctorumque figuris et descriptionibus ne vllum quidem organi tentaculiformis aut cirri vestigium adest. Exactissimae, quae in aët. holm. MARTINI *algemeine Naturgeschichte* et clarif. BLOCHII *Naturgeschichte der Fische* exstat, descriptioni pauca tantum addere iuuat.

Caput paruum subconicum; *Rictus* paruus; *Labia* reflexa; *Maxilla* superior inferiore aliquantum longior; *Dentes* minuti, oculo nudo inconspicui, serie duplici approximata in quavis maxilla.

Truncus lanceolatus, mucò obtectus, supra fusco-viridis vti caput, subtus griseo-virescens, maculis nigricantibus duplici serie, altera iuxta pinnam dorsalem, altera in lateris medio vtrinque notatus. Nec oculo, ne armato quidem, nec digito vllae *squamae* sentiuntur, cultello tamen abrafae ac microscopio subiectae adesse probantur. *Punctis* caeterum minimis nigris, et maioribus pertusis griseis undique pulchre tinctus est. *Linea lateralis* punctis oblongis minoribus griseis et pertusis componitur.

Pinna dorsalis pone nucham oritur ac ante apicem caudae abrumpitur, virescens maculis fuscis. *Pinna caudalis* vero et *analis* aurantii coloris absque maculis in vnam adeo vniuntur, vt caudalem, nisi dorsalis interrupta esset, adesse negares; pinna dehinc caudalis, vti ipse truncus, acuminata est. *Pinnae pectorales* flavicantes, in orbicularem figuram distensae, *ventrales* vero lineares breues, triradiatae, e fossula pone membranam branchiostegam porrectae.

Intestina intus et extus nodulis *Ascaridum* frequentibus obsita erant, ac in mucò intestini Fasciolae tab. 78, f. 9, 10. reperiuntur. Sacculus globulis albis raris dispalatis impletus aderat; hi forte *ova* futuri foetus.

Canceris et *cochleis* minoribus vescitur.

Aliam reperi maculis seu potius punctis maioribus nigris absque ordine sparfis, pinna caudali et anali vnitis rubris maculis nigris; pectorales quoque nigris maculis interstinctae erant.

Figurae KLEINII, si reuera nostrum piscem, cui nullus cirrus oris adest, exhibet, pinnae ventrales et interruptio dorsalis desunt. SCHÖNVELDI icon rudis est, GISLERI in aët. holm. MARTINI et BLOCHII, capite conspicuisque in vltima dentibus exceptis, curatiores sunt. Gronovius Schönveldium, quod pinnam dorsi ante pinnam caudae definire doceat, cum reuera ita sit, pinnam dorsi ad digiti distantiam a cauda deliquium pati indicauerit, inepte increpat.

In portu Havniensi vulgaris.

Figura media *Blenn. viviparum* naturali, sinistrorsa frustulum cutis aucta, et dextrorsae squamulas vtraque magnitudine offerunt.

TAB. LVIII.

SCOLEX PLEVRONECTIS.

SCOLEX opaca capite auriculis quaternis.

Unbekannte Würmer. Schriften der Berl. Gesellsch. I. B. S. 207.

Vermium helminthicorum perquam singularis oculo nudo inconspicuus est, armato autem comma pallidum refert; vitro dehinc aliquantum augente quaerendus, microscopio inquirendus est.

Corpus gelatinosum, opacum antice latiusculum, postice acuminatum, polymorphum: elongatum lineare, vel rugosum et curtum; teres, depressum vel flexuosum, protrusione et correptione uti in pluribus *Planariis* varie attenuatum et incrassatum.

Caput trunco mutabilius exsertile et retractile, teres vel depressum auriculis quatuor albis et pellucidis varie plicatilibus, ouatis, oblongis, lanceolatis, foveatis, globosis, pertusis vel compressis. Hae oesophagum summo apice apertura seu ore instructum cingunt. Collum breue pellucidum lobo membranaceo lunato margine in viuidis saepe sanguineo instruitur; caput itidem postice punctis duobus sanguineis, in pluribus oblongis et splendidis notatur. Totus hic et varius apparatus pro lubitu vermis in truncum opacum et punctis inscriptum retrahi, ac prorsus condi potest.

Structura capitis *Taeniis* accedit, corpore vero continuo et non interfecto genere manifeste differt: nouo dehinc generi nuncupando nomen prisca Physiologis usitatum praetuli.

In mucos intestini *Pleuronectis Rhombi*, *Linguatulae* et *Platessiae*, haud tamen omnis, plures reperi, eandem ex intestino *Cyclopteri Lumpi*, et diuersam ex intestino *Salmonis Lavareti* communicauit clarif. Otho Fabricius.

Fig. 1. mucum intestini et vermiculos inhaerentes naturali,

Fig. 2. vermiculos aucta,

Fig. 3 — 15. varios capite exserto et condito, trunco producto et contracto formas valde aucta magnitudine sistunt,

Fig. 16 — 21. caput polymorphum cum parte colli maiori augmento exhibent.

TAB. LIX.

ASTERIAS FILIFORMIS.

ASTERIAS radiata disco squamosa, aculeis latitudine radii aequalibus. *Zool. D. prodv. 2843.*

Asteriarum gracillima.

Discus orbicularis supra rufo-fuscus margine nigricante, incisione in quinque lobos diuiso, squamulis imbricatis et iuxta radios lamella orbiculata incisa tectus; subtus niger centro maxillis dentatis quinque circuloque cingente lutescentibus; ex hoc procedunt
radii

radii quinque subtus lutei, inque area ab his intercepta et nigra eorumque basi vtrinque adiacet series sacculorum rubri coloris; series dehinc decem ac quinque sacculi in qualibet; hi granulis rubris seu *ouulis* facti sunt; quinquaginta igitur ouariis instruitur.

Radii quinque flexiles in fili subtilitatem decrecentes, luteo-fusci, articulati, longissimi, diametro disci enim decuplo longiores sunt; nudo oculo ciliati apparent, armato vero aculeis simplicibus albis latitudine radii subaequalibus obsiti. *Aculei* in quouis articulo quinque, tres nempe iuxta marginem et quolibet latere unus. Omnis praeterea articulus puncto nigro vtrinque ac linea longitudinali rubra notatur, duobusque *tentaculis* lateralibus seu pedibus hyalinis capitis extensilibus et retractilibus instruitur. In quoque radio articulos 134 numeravi, tentaculis dehinc 1340 haec Asterias gaudet.

Obiectis vti A. *Caput Medusae* radiis flexuosis, admodum tenuibus et frangilibus adhaeret, nec facile absque dilaceratione radiorum diuellitur.

In sedimento argilloso sinus *Dröbackiensis* primam 1773, dein 1775, rarissime postea in fundo argillaceo maritimo Norvegiae occidentalis frequentem reperi.

Fig. 1. naturali,

Fig. 2. discum superne partemque radii proni cum aculeis et tentaculis,

Fig. 3. discum inferne cum ouariis ac partem supini radii — aucta magnitudine,

Fig. 4. maxillam oris denticulatam,

Fig. 5. ouarium solitarium,

Fig. 6. ouula valde aucta sistunt.

TAB. LX.

PECTEN TRIRADIATUS.

PECTEN testa subaequiualui glabra immaculata, striis minutissimis. *Zool. Dan prodr.* 2991.

Valuulae subaequales glabrae, rubrae maculis parvis albis, in superiore rarioribus, in inferiore pluribus, vtraque ab umbone oculo armato ultra medium lineis confertissimis minutissimis insculpta, reliquo ad aperturam vsque nudo oculo striata est. In superiore radii seu carinae tres a rostro cardinis ad marginem aperturae in disco valuulae excurrunt; in quibusdam vtrinque praeterea adest rudimentum lateralis carinae; in inferiore in nonnullis, vix radiorum vestigium.

In iunioribus tantum radiorum umbra adest, striaeque ad marginem nondum excurrunt.

Valuulae intus rubent. *Ouarium* pallide flauicat.

Specimen rarissimum, cui valuula inferior superiore conuexior, quod in *pectinibus* insolitum, semel reperi.

In variis *Fucis* sinuum Norvegiae passim.

Fig. 1. Pectinem *triradiatum* superne spectatum seu valuulam superiorem cirrosque viui hospitis ex apertura valuularum propendentes,

Fig. 2. eundem inferne spectatum seu valuulam inferiorem cirris retractis naturali magnitudine offert.

PECTEN STRIATUS.

PECTEN testa subaequivalui striata maculata marginem versus scabra. *Zool. D. pr. 2994.*

Testa rufa maculis variat albidis vel candidis, maioribus paucioribus, minoribus pluribus. *Valvula superior* striis a cardine ad marginem excurrentibus insignitur, striarum interstitia lineolis confertim inculpta sunt; *inferior* vero striarum exfors meris lineolis ope lenticulae videndis exculpta est. *Vtraque* disco glabra, marginem versus, praetertim superior mucronibus digito tantum et lenticulae sensibilibus exasperata. Intus rubra glaberrima, vti congeneres, maculis pellucetibus: in superiore striis latiusculis, in inferiore valvula minutissimis ornata.

Ovarium splendide rubrum est.

In fucis *saccharino* obuius.

Fig. 3. Pecten *striatum* naturali situ valvulis hiantibus offert: in angulo auricularum testae porrigitur *Ligula* ac infra hanc *ligamenta*, quibus sese obiectis affigit; in apertura conspiciuntur *branchiae* animalis maiores cirris mobilibus instructae,

Fig. 4. fructum testae aucta magnitudine, vt striae, mucrones ac lineolae in conspectum subeant.

Fig. 5. hospitem Pectinis valvulis diuulsis naturali magnitudine exhibet, *branchias* nempe valvulas interne vestientes, *ovarium*, *massam carnosam*, *ventriculum* et *ligulam*.

PECTEN TIGERINUS.

PECTEN testa subaequivalui striata, glabra rubra maculis albidis. *Zool. D. pr. 2993.*

Vtraque valvula extus striata, glabra, rubra; striae in superiore profundiores et paene sulci, maculaeque magnae undulatae confluentes, pallide luteae, in inferiore vero minutissimae punctiformes et quasi guttatae; interstitia striarum oculo armato rugulosa seu punctatis adeo exarata, vt pro situ testae lineolas tum transuersales tum longitudinales fingere videantur. Intus rubra nitida, striata; maculae pulchre pellucet, at in interstitiis striarum, vti in congeneribus, nec lineolae, nec puncti vllius vestigium.

Ovarium album est.

In Fucis rarior.

Fig. 6. valvulae *P. tigerini* inferioris externam,

Fig. 8. vero superioris internam superficiem exhibent.

Fig. 7. valvulas hiantes branchiasque patulas situ naturali et aliquantum eleuato offert.

Pectines testacea oceani septentrionalis pulchriora, striis, radiis, glabritie et scabritie, maculisque adeo ludere videntur, vt species an varietates sint, aqua saepius haereat.

Auricula maior inferioris valvulae angulum seu lacunam in angulo offert; ex hac animalculum exferit pedem seu *ligulam* carnosam albam, cui variam formam pro lubitu

bitu impertit; infra hanc ex eadem apertura tendines seu *ligamenta* octo et plura pellucida alba, quorum ope, vti bysso *Mytuli*, lapidibus, fucis, obiectoque cuiunque sese affigit; haec intra testam puncto vnita, extra eandem pro lubitu animalis sparguntur et applicantur. *Branchiae* quatuor: *anterior* summo margine punctis decem fucis distantibus centro aureo fulgentibus insignitae, cirris breuibus mobilibus et pendulis infra marginem stipantur, ac totam valuulae interiorem paginam in viuis ac liberis occupant, in mortuis vero aut turbatis intra marginem retrahuntur; *Interior* peccinis instar striatae, fuscae vel hyalinae sunt.

Ovarium magnum, ventricosum, vncinatum, in quibusdam album, in aliis rubrum, medium testae fere occupat. Huic adiacet *massa carnosae* alba, ac supra hanc *ventriculus* excrementis cinereis expletus. Aquam in vlnae dimidiam longitudinem exspuere valent, vasculoque aperto minus profundo retenti circumiacentia guttulis aquae inquinant.

Minorem *Pectinem* aquae immisum et demersum mox valuulas aperire, easdemque decies vel duodecies ad medium rapide et cum sonitu claudere, aquam forte hoc actu in interiora retrahens, et denique profus claudere, breui vero rursus aperire, diuque vltra meam patientiam apertam teneri vidi.

TAB. LXI.

ECHINORYNCHVS RUTILI.

ECHINORYNCHVS proboscide tuberosa apice aculeata, altero corporis latere vnico, altero quatuor osculis notato.

Corpus elongatum teres, contractum vtraque extremitate obtusum, productum antica acuminatus est.

Caput seu *proboscis* constat tubere postice angustato, apice aculeis sex rectis cincto; horum quilibet globulo, cuius ope, vt videtur, erigitur et reflectitur, affixus est. Intra collum seu vaginam crassam proboscis, intra truncum et proboscis et vagina pro lubitu vermis retrahuntur.

Aculei vti vncinuli in congeneribus, quoties proboscis retrahitur, recta extenduntur, quoties vero parieti intestini hospitis infigitur, reflectuntur.

Truncus altero latere antica versus osculo solitario, quatuor ad postica vsque seriarim dispositis ac aequaliter distantibus instruitur. *Oesophagus*, *intestina* et ova, sparsa pellucunt.

Rarissimum hunc vermiculum intestino Cyprini *Rutili* copiose adhaerentem semel tantum reperi, posthac, curatiorem descriptionem daturus, in pluribus *Rutilis* frustra quaesui.

- Fig. 1. congeriem Echinorynchorum frusto intestini Rutili infixam naturali,
 Fig. 2. Echinorynchum extensum,
 Fig. 3. contractum,
 Fig. 4. anticam partem aculeis e vagina recta extensis,
 Fig. 5. proboscidem totam,
 Fig. 6. dimidiam e vagina exsertiam,
 Fig. 7. proboscidem et collum seu vaginam e trunco prominentem;
 Fig. 8. frustum trunci aucta magnitudine exhibent.

TAB. LXII.

NEREIS STELLIFERA.

NEREIS depressa lamellis pedum ellipticis. *Zool. D. pr. 2632.*

Inter ornatiores *Nereides* haec est, at vnicum tantum exemplar et quidem cauda orbatum reperi.

Caput breuissimum antice *tentaculis* sex inaequalis longitudinis ac pone tentacula punctis duobus nigris seu *oculis* instructum. *Os proboscide* exsertili, capitis decuplo volumine, tereti, membranacea, apice fimbriata seu serie papillarum marginata, operis striis annularibus notata. In orificio proboscidis dentes duo lunati cornei latere videbantur.

Corpus elongatum, album, depressum, vtrinque inter quoduis pedum par emarginatum seu incisum cruribus prominulis fuscis, hinc vtrinque a tergo quasi lineis transversalibus notatum apparet; cruribus his ipsique dorso incumbunt vtrinque *lamellae* oblongae, squamulas piscium simulantes, seu membranulae subtilissimae hyalinae, qua pedes spectant, stellula caudata sanguinea notatae. Facile uti squamulae *Aphroditarum* decidunt. Subtus linea rubra totum corpus secundum longitudinem percurrit.

Pedes conici, retrorsum curuati, apice et altero latere setis in ventilabrum dispositis armantur.

Haec proboscide squamulisque dorsalibus etc. *Aphroditas* et *Nereides* adeo iungit, ut corpore flexili et filiformi tantum differre videatur.

In fundo argilloso sinus *Christianiensis*.

- Fig. 1. Nereidem *stelliferam* exserta proboscide et cauda mutilata naturali;
 Fig. 2. segmenta corporis duo,
 Fig. 3. squamulam aucta magnitudine exhibent.

NEREIS PUNCTATA.

NEREIS subdepressa pedibus longissime cirratis. *Zool. D. pr. 2633.*

Nereis haec a congeneribus cirris lateralibus longissimis mox distinguitur; hi *Lumbrium cirratum*, quem iamdiu *Mouffet* theatr. insect. app. t. I, f. 4. expressit, quidem primo

primo aspectu in mentem reuocant, at non in corpore varie sparsi, sed quilibet suo pedi affixus est.

Corpus conuexiusculum flauescens striis transuersis fuscis, linea dorsi longitudinali rubra, punctis pedum pluribus nigris notatum, ac segmentis quadraginta et ultra compositum.

Caput obtusum margine antico cirris seu *corniculis* quatuor breuissimis rigidis, quouis vero latere duobus longissimis, ac postice punctis quatuor nigris seu *oculis* instructum.

Pedes constant lobo conico carnosio, punctis quatuor fuscis notato, apice fetifero, *cirroque* filiformi corporis latitudine quintuplo longiore postice appenso. *Cauda* quoque binis talibus cirris finitur.

In testis ostrearum sinuum Norvegiae delitescit.

Fig. 4. Nereidem *punctatam* naturali,

Fig. 5. aucta magnitudine exhibet.

NEREIS ALBA.

NEREIS conuexa, fronte cornuta, pedibus bifidis. *Zool. D. pr.* 2634.

Corpus teretiufculum album postice plus solito attenuatum, vix in segmenta aut articulos diuiditur, sed annulis innumeris potius compositum; trini annuli quoduis pedum interuallum constituere videntur.

Caput absque oculis, palpis aut tentaculis antice in cirrum rigidum et corniformem, acuminatum producit; pone caput lineolae obliquae quatuor nigrae, in duos angulos efformatae, seu literam duplicem W inuersam offerentes; organa haec vermibus, vti plures larvae similia, ultra octauam corporis partem saepe retrahit et rursus versus caput protrudit.

Proboscis constat membrana hyalina, pellucidissima, tomentosa, quam vermis in duplam corporis latitudinem inflare et reducere valet.

Pedes septuaginta septem in quouis latere numerari; quilibet constat verruca simplici medie fissa ac fetis instructa.

In sedimento argilloso sinuum Norvegiae plurium orgyarum profunditate.

Fig. 6. Nereidem *albam* proboscide exserta naturali.

Fig. 7. verrucam pediformem aucta magnitudine sistunt.

ACTINIA COCCINEA.

ACTINIA albo rubroque varia, cirris cylindricis annulatis. *Zool. D. pr.* 2794.

Actinia virginea. *Nov. act. nat. curios.* vol. 6, pag. 53.

Corpus cylindrico-truncatum, rubrum albedine mixtum, glabrum; margo superior duplici serie *tentaculorum* muricatus, viginti quatuor in quavis numero; haec cylindracea, seu si mauis conica, alba, annulis binis rubris distantibus cinguntur, dimidia glandis diametro longitudine aequalia. Oculo armato annulis subtilissimis confertis composita videntur, lineaque obscura longitudinaliter pellucet. *Glans* glabra, centro fissuris perforata. *Basis* lutescens striis a centro divergentibus inscribitur, membranaque corporis laxa et varie plicata obiectis affigitur.

Vti congeneres ope tentaculorum locum mutat, tentaculisque conditis, meram membranulam rubram mentitur.

In lapidibus et fucis sinuum Norvegiae raro.

Fig. 1. *Actiniam coccineam* superne,

Fig. 2. inferne visam naturali,

Fig. 3. tentacula aucta magnitudine sistunt.

ACTINIA VNDATA.

ACTINIA conica, pallida striis duplicatis rugosis, fulvis.

Facies *Act. truncatae*, at diuersa est.

Corpus porrectum cylindraceum, retractum vero aperturaque clausa conico-truncatum, albidum striis duplicatis tenuissimis fulvis, crebro undulatis secundum longitudinem inscriptum. *Tentacula* ab ipso centro prodeuntia, pallida, pellucida, longa, introrsum basin versus foueola, lineaque ad apicem vsque excurrente obscura notata. Centrum strias rugosas in interiora descendentes offert.

Potest esse iunior *Act. effoeta* LINNAEI, at ex manca descriptione nihil certi inferitur, LINNAEVS enim nomen specificum e BASTERI *subseciv.* I, p. 122, t. 14, f. 2. mutauit; BASTER e folis costis, quas in explicatione figurae strias dicit, caracterem desumfit, basis enim dilatata pluribus communis est.

In Fucis et millepora *polymorpha* sinus Christianienfis.

Fig. 4. *Act. undatam* clausam et explicatam naturali,

Fig. 5. tentaculum aucta magnitudine sistunt.

ACTINIA VIDVATA.

ACTINIA grisea, strigis longitudinalibus cirrisque albis. *Zool. D. pr.* 2799.

Vrtica cinerea Rondeletii. ALDROV. *Zooph.* p. 565, f.

Corpus pallide nigrum seu obscure griseum, conico-truncatum strigis viginti quatuor ac centro ad peripheriam baseos albis, alternis latioribus superne puncto pertuso inscriptis; inter has strigas alia tenuior et pallidior difficulter conspicitur. Centrum aperturæ rugosum, rubrum. *Tentacula* filiformia alba, foueola versus basin ac lineola duplici longitudinali obscura notantur.

Figuras contractas ALDROVANDI refert, minus vero figuram explicatae vrticæ longissimis tentaculis, caeterum cirros quidem multos, carnis parum habet. Comam vix vlla semper explicatam habet.

In Fuco *saccharino* haud frequens.

Fig. 6. Actiniam *viduatam* contractam,

Fig. 7. explicatam naturali,

Fig. 8. tentaculum aucta magnitudine exhibent.

TAB. LXIV.

PLANARIA ROSEA.

PLANARIA elongata rubra. *Zool. D. prodr.* 2679.

Fasciola elongata, rubra. *Verm. hist. vol. I, pars 1, p.* 58.

Corpus elongatum, subaequale, supra conuexum, rosei coloris, atomis nigris et lineis (in nonnullis minus apparentibus) notatum, subtus planum, pallide rubrum strigis transuersis interruptis, postice obtusum, antice in *caput* angulare coarctatum; hoc vtrinque lunula ex punctis nigris inscribitur; haec, si oculi sint, quartae subdiuisioni *Planariae* in *Prodromo* vermis hic substitui debet.

In sinibus Norvegiae passim.

Fig. 1. Planariam *rosam* a dorso,

Fig. 2. a ventre offert.

PLANARIA FLACCIDA.

PLANARIA elongata, brunnea, linea laterali transuersisque albis. *Zool. D. pr.* 2678.

Fasciola elongata brunnea, linea laterali transuersisque albis. *Verm. hist. vol. I. p. 1, p.* 57.

Corpus elongatum, filiforme, lubricum et flaccidum, vtraque extremitate subatenuatum; supra conuexiusculum, nigro fuscum, vel brunneum lineis transuersis pal-

lidis inaequaliter distantibus, lateralique longitudinali vtrinque notatum; haec alba est, in quibusdam prorsus deest; subtus planum, rufum absque omni macula aut linea.

Vtriusque extremitatis nullum fere discrimen, ex antica tamen bullam albam, proboscidis forte partem vermem protrudere vidi. Quamlibet corporis portiunculam attenuare, dilatare et pro lubitu corrugare valet.

More limacis incedit, in quiete vero in spiralem sese involuit; tacta facile dilaceratur.

Inter rudera testarum in sinibus Norvegiae.

Fig. 3. Planariam *flaccidam* naturali,

Fig. 4. partem anticam aucta magnitudine sistit.

PLANARIA GESSERENSIS.

PLANARIA elongata, viridis, pone caput rufa.

Corpus elongatum, teres, obscure virens, antice obtusum, postice acuminatum, pone caput squalide rubrum, interfectionibus segmentorum pallidis. Segmenta corporis inaequalia, oculo armato serie punctorum albidorum vtrinque inscripta. In extremitate antica puncta tria nigra vtrinque serie longitudinali disposita, quae forte *oculi* sunt; postica anticis maiora. Iuxta postica conspicitur incisura, quae *anus* videtur.

Incessu corpus antice crassescit, ac crenulas marginales passim format.

Post paucas horas, licet in aqua seruetur, perit; segmenta in morte rumpebantur substantiamque carnosam et radiatam albam exhibebant, ac subtus in parte antica foramen circulare in *Planariis* solitum conspiciebatur.

In Fuco *furcellato* litoris *Gesserensis* Falstriae reperi.

Fig. 5. Planariam *Gesserensem* pronam,

Fig. 6. supinam naturali,

Fig. 7. partem posteriorem et

Fig. 8. anteriorem pronam aucta magnitudine sistunt;

TAB. LXV.

ASCIDIA PATVLA.

ASCIDIA teretiufcula, lutescens, scabra: sacco rufo, orificiis patulis, altero laterali, coccineis. *Zool. D. prodr.* 2729.

Corpus compressiusculum, albidum, pellucidum. *Cutis* exterior punctulis scabra absque villo venarum aut striarum vestigio, versus aperturam lateralem depressa. *Sacculus* ruber lagenaeformis collo duplici, terminali crassiore, per cutem pellucet. Utraque *apertura* magis quam in congeneribus patens, continuo fere adeoque ample hiat, ut in interiora inspicere liceat. Margo *orificii* vtriusque crenulatus, coccineus, seu

intus

intus ruberior quam extus. Interanea haud pellucet, sacco vero dissecto, *intestinum* fusco-luteum, atomis albis aspersum, ac vasculum lineare candidum oesophago adiacens conspiciuntur.

Orificium laterale nutrimenti attrahendi ergo sese passim contrahere moxque apertum sese dilatare, terminale vero aquam exspuere saepenumero vidi; aquam quoque, quae per hoc desluit, spatium inter sacculum et interanea explere palam est.

In Fucis rupium *Svenerne* duo miliaria a portu Laurvigensi in oceano occidentali remotarum solitarias reperi.

Fig. 1. Ascidiā *patulam* Fuco rubro inhaerentem offert.

ASCIDIA ASPERSA.

ASCIDIA subcompressa, scabriuscula, alba, sacco maculis rubris. *Zool. D. pr.* 2728.

Corpus teretiuseulum, cordiforme. *Cutis* exterior albida, pellucida, extus aliquantum scabra et rugulosa, intus vero laevis est. *Sacculus* flavicans atomis, in quibusdam maculis rubris aspersus est. Colla aequalia curta; *aperturae* coarctatae sunt; ambae terminales, altera tamen humilior.

Corcula iuncta clarif. DICQUEMARE in *journ. de physique* 1780, Octob. p. 304, t. 2, f. 1-3. *asperam* nostram quodammodo referunt, orificio tamen laciniato et tubulis porrectis vel *Ascidia octodentata*, vel distincta species esse videntur.

Fucis in sinu Christianfandensi racematim adhaerent.

Fig. 2. racemum Ascidiarum *asperarum* fuco insidentium exhibet.

ASCIDIA SCABRA.

ASCIDIA compressa albida scabriuscula, sacco rubro, orificiis concoloribus. *Zool. D. pr.* 2726.

Prima facie Ascidiā *patulam* refert, at oculo glabra, digito tantum aspera sentitur; colla sacculi conici, ac aperturae potius coarctatae, quam patulae; ab *aspera* differt sacco toto rubro absque maculis.

Cutis exterior gelatinosa, duriuscula, pellucidissima, alba. *Sacculus* totus ruber, collaque aequalia concoloria, mammillaeformia, vtrumque apicem versus productum.

Fucis latere, non basi adhaeret.

In sinu Christianiensi Norvegiae.

Fig. 3. Ascidiā *scabram* naturali magnitudine exhibet.

CANCER FLEXVOSVS.

CANCER macrourus pedibus pectoris duplici ferie, abdominis membranis quinque vtrinque branchialibus. *Zool. D. pr. 2352.*

Pelluciditati, coloribus et pictura corporis splendidum insectum cum affinis Cancr. *pedato et oculato* Faunae groenl. et aliis nouum genus requirere videtur.

Corpus elongatum, teretiufculum, subflexuosum, molliufculum, subcrustaceum, antice coarctatum, postice acuminatum, album, dorso ferie stellarum radiantium insignitum.

Oculi protuberantes nigri, basi inuerse conica, alba, ramificationibus pellucidibus fuscis ornata.

Infra oculos *antennae* quatuor corporis longitudine basi biarticulata breui; huius infimus articulus in *superioribus* teres est, secundus apicem versus dilatatus feris binis longis, quarum exterior longissima est, terminatur; in *inferioribus* articuli bases teretes aequales ac seta terminalis vnica, interiore tamen superiorum antennarum longior est. Quaelibet seta articulis minutissimis componitur. Inter antennas prostant *lamellae* duae lineares albae, angulo apicis exteriori aculeatae, margine interiore ciliis lacte rubris fimbriatae.

Palpi antennas inferiores referunt, at duplo breuiores sunt.

Brachia constant articulis crassiufculis quinque, absque digito aut vngue.

Pedes octodecim sub pectore, nouem vtrinque: horum sex *anteriores* introrsum inferti, breuiores, natatorii, duobus constant articulis, infimo annulari et extimo triplo longiore ac apice emarginato setam longam articulatam et pilosam emittente; duodecim *posteriores*, gressorii quatuor articulis, basilari nempe dilatato, secundo falcato, tertio oblongo, et quarto in vnguem elongato; hos inter *ouarium* curuatum pectori adhaerens. Sub abdomine series *membranularum* branchialium quinque vel sex vtrinque conspicitur.

Cauda foliolis elongatis sex componitur; haec parallela marginibus ciliata, ac supra stellulis notata sunt.

In Fretto inter Falstria et Lalandiam rarum specimen reperi.

- Fig. 1. Cancrum *flexuosum* naturali,
- Fig. 2. aucta magnitudine sistunt,
- Fig. 3. brachium,
- Fig. 4. pedem natatorium,
- Fig. 5. pedem gressorium,
- Fig. 6. lamellam capitis ciliatam,
- Fig. 7. oculum basi pellucida insidentem,
- Fig. 8. caudam stelliferam,
- Fig. 9. foetus ouarii amplificata exhibent.

TAB. LXVII.

ASTERIAS ROSEA.

ASTERIAS radiata aspera, granulata reticulata, radiis teretibus.
Zool. D. pr. 2838.

Stella marina vulgaris batava. SEB. *thef.* 3, p. 13, t. 7, f. 5.

Inter pulchriores numerari haec stella meretur. Maius Ast. *perusae* specimen primo aspectu crederes, at color, granula, radii iuxta basin non coarctati, sulci latiores, ac defectus puluillorum diuersam probant.

In vivis tota supra laete rosea, reticulo granuloso quasi obiecta; arcolae reticuli saturatius coloratae punctis nigricantibus sparsis notantur, marginis vero pallidiores granulosi. Puncta nigricantia vestigia *corniculorum* sunt. Discus concolor non depressus iuxta peripheriam *macandritem* seu verrucam calcaream, simplici serie granulorum cinctam, haud facile conspicuam, reuera tamen habet.

Radii quinque supra teretes, scabri, rosei, summo apice albi; lumini obuersi introrsumque spectati series octodecim lacunarum fenestratarum offerunt.

Subtus albida; sulci dilatati, tentaculorum series quatuor. Fouea, in centro orbicularis, membrana stellis coriaceis solita instruitur. Series pinnularum diuergentium quintuplex sulcos vtrinque cingit, totamque paginam inferiorem occupat.

Varietatem supra aurantio-flauam radiorum apice concolore semel reperi.

In sinu Norvegiae Dröbachiensi tantum obuia.

Fig. 1. Asteriam *roseam* superne,

Fig. 2. centrum cum radio inferne visum exhibent.

TAB. LXVIII.

PLANARIA VIRIDIS.

PLANARIA oblonga, supra conuexa viridis, striis transuersis albis.
Zool. D. pr. 2684. Faun. groenl. 305.

Fasciola viridis. Verm. hist. 1, pars 2, p. 59.

Corpus oblongum, crassiusculum, supra saturate viride striis undecim transuersis albis, subtus pallidius, unicolor, antice obtusum-rima vtrinque rubra, postice oblique truncatum. Subtus versus media foramen ouatum. Anus in extremo dorsi.

Lente incedit. Contracta sese, antica attenuando, et postica latiora flexuose attrahendo, euoluit. Rugae in dorso transuersales loco striarum in contracta conspiciuntur.

In radicibus *Fucorum* Groenlandiae omnium pulcherrima.

Huius et quatuor sequentium figuras et descriptiones ante editionem Fn. groenl. communicauit clarif. auctor.

Fig. 1. Planariam *viridem* productam a dorso,

Fig. 2. a ventre visam,

Fig. 3. contractam a dorso,

Fig. 4. a ventre spectatam exhibet.

PLANARIA OPERCVLATA.

PLANARIA subouata grisea, subtus operculo tubulum exsertilem condente instructa. *Fn. groenl.* 307.

Fabae *Coffeae* non dissimilis: dorsum plano-conuexum; abdomen exacte planum, antice vix angustius; margo subtus plicatus, et versus anteriora apertura parva transversalis, vnde area parum eminentior oblongo-quadrata maximam partem abdominis obtinet, quae angustior postice in anum prolongatur. Est haec area operculum explicabile pagina interiore tubulum seruans, qui operculo aperto antice exseritur. Color viridi-griseus, abdomine et linea longitudinali dorsi pallidioribus, operculo vero candido. Tubulo exserto ad basin eius profunditas nigra conspicitur.

Marginem flectendo cito satis progreditur, duobus enim passibus locum prorsus mutasse videtur. Adiuuantibus plicis marginalibus corporibus etiam superis se affigere et ascendere valet.

In litoribus arenosis et inter fucos sinuum minores rara.

Fig. 5. Planariam *operculatam* a dorso,

Fig. 6. a ventre,

Fig. 7. dorso eleuato incedentem,

Fig. 8. a ventre tubulo exserto exhibet.

PLANARIA RUBRA.

PLANARIA oblonga depressa, pallide rubra. *Zool. D. pr.* 2683. *Faun. groenl.* 304.

Fasciola rubra. *Verm. hist.* 1, pars 2. p. 59.

Corpus vndique pallide rubrum, supra lineis transversis angustis notatum.

Incedendo margines minus flectit. Orificio antico infero in agone mortis tubulum pallidum exserit.

Locis profundioribus litoris maris groenlandici super *Vluas* maiores.

Fig. 9. Planariam *rubram* a dorso,

Fig. 10. a ventre exhibent.

PLANARIA SVBVLATA.

PLANARIA elongata, antice acuminata, postice truncata. *Faun. groenl.* 308.

Omnino subulata, antice protracta in rostrum longius tenuissimum, postice respectu molis satis crassa. Color supra griseus, lateribus abdomineque albis.

Motu serpentino rostri celerrime ingrediens oculum fere fallit; rostro vero tacto in cubum minutum se contrahit.

In Conferuis marinis et fundo limoso cauernarum rupium aquam sub aestu retinentium Groenlandiae copiose.

Fig. 11. Planariam *subulatam* a dorso in quiete.

Fig. 12. in incessu a latere sistunt.

PLANARIA CAVDATA.

PLANARIA antice rotundata, postice in caudam attenuata. *Zool. D. pr.* 2702. *Faun. groenl.* 310.

Fasciola caudata. *Verm. hist.* 1, pars 2, p. 70.

Animalculum viuacissimum, e flauo rufum, subconuexum antice vtrinque incisum; dehinc antice quasi in caput, postice in caudam tenuissimam productum.

Supra iuxta marginem anticum puncta duo approximata nigra, quae oculi.

Margine undulato quasi pedibus instructum velocissime ingreditur; tantum se contrahit in globulum minutum.

Conferuas et Vltas litoris groenlandici stupenda multitudine saepe tegit.

Fig. 13. Planariam *caudatam* contractam,

Fig. 14. productam naturali,

Fig. 15. aucta magnitudine offerunt.

PLANARIA AVRICVLATA.

PLANARIA oblonga antice truncato-emarginata, postice acuta.

Nudo oculo inuisibilis.

Corpus gelatinosum, pellucidum, medio macula oblonga, opaca; antice emarginatum seu quasi in duos angulos tentaculiformes retractile, seu duas auriculas mentiens, postice acutum est.

Oculi, puncta duo nigra, sextam corporis partem ab ore remoti.

In formam ouatam et sphaericam passim contrahitur.

In aqua marina sinuum Norvegiae.

Fig. 16. Planariam *auriculatam* parum auctam,

Fig. 17. eandem valde amplificatam sistit.

PLANARIA FILARIS.

PLANARIA linearis cauda filiformi contractili.

Vnciam longa, lineam lata est.

Corpus carnosum rufo-fulvum, contractile et extensile, antice obtusum, postice macula rufa notatum. Maiore ampliatione totum ciliis brevissimis antrorsum micantibus oblitum conspicitur.

Oculi puncta duo nigra pone apicem corporis.

Animalculum dum libere incedit, elongatum et lineare *seta caudali* subtilissima extensa tertiam corporis longitudinem superante; haec pro lubitu contrahi et varie inflecti potest; contracta ope microscopii annulata conspicitur.

In Madrepora *prolifera* reperi. More limacis parietes vasculi vitrei ascendit.

Fig. 18. Planariam *filarem* naturali,

Fig. 19. curvatum cauda contracta,

Fig. 20. productam cauda extensa aucta magnitudine exhibent.

TAB. LXIX.

ECHINORYNCHVS SALMONIS.

ECHINORYNCHVS corpore clauato laeui, proboscide cylindrica.

Corpus teres, breue, antice ventricosum, postice acuminatum, hinc clauatum, vndique album, glabrum, opacum.

Proboscis cylindrica pauciori vncinulorum numero a pluribus congenerum tantum differt.

Acanthri icon *nov. act. academ. holm.* 1780, t. 2, f. 1, 2. nostro affinis est, at rugosa et minus ventricosa; nec haec, nec vlla Echinorynchi species aquam e proboscide spargit.

In intestinis Salmonis *Salar* reperi.

Figura supra Echinorynchos *Salmonis* sistunt:

Fig. 1. nempe naturali,

Fig. 2. aucta,

Fig. 3. compressum valde aucta magnitudine et quidem sexum sequiorem.

ECHINORYNCHVS ANGVILLAE.

ECHINORYNCHVS corpore candido laeui, proboscide globosa.

Vermis vndique candidus laevis, opacus, parua tamen pressione pellucet, ac interanea conspicienda praebet.

Foemina

Foemina mare duplo longior, a foemellis congenerum nullo differt organo; vagina totum corpus occupans corpusculis linearibus, oualibus et suborbicularibus repleta est; haec minora et orbicularia vix oualia, illa vero fere duplo longiora numeroque multoties plura ac diuersae longitudinis fasciculatim conferta sunt. Si ergo, quod vix dubitari potest, corpuscula oualia Echinorynchi *lineolati* vol. I, p. 97. maiora vera ouaria sunt, minora et orbicularia Echinorynchi *anguillae* ouaria iuniora et immatura, linearia vero embryones e iam ruptis ouariis maioribus enixi esse debent.

Mas a congeneribus in eo tantum differt, quod versus postica septem globulis opacis, canaliculo serie duplici concatenatis, instructus sit.

Proboscis, quae in plerisque cylindrica est, ac minoribus vncinis, pluribusque vncinulorum ordinibus armatur, in hoc globosa, collo suffulta, ac serie vncinorum sextupla vel octupla, vncinisque magis distantibus quinque vel sex in quavis obsita est.

Duodecim in intestino Muraenae *anguillae* sub finem Octobris, et plures postea medio Nouembris reperi. Quidam intestino tam firmiter adhaerebant, vt vi extracti rumperentur, proboscidem et collum in cute relinquentes. Proboscidem postea extraxi, microscopioque subieci, ac tum tendines seu ligamenta exsertioni et reductioni proboscidis inferuentia e vulnere colli propendere visa sunt.

Figurae intermediae Echinorynchum *anguillae* compressum offerunt:

Fig. 4. marem,

Fig. 5. foeminam et interanea pone collum prorupta,

Fig. 6. corpuscula orbicularia et linearia aucta magnitudine.

Naturalem magnitudinem delineare pictor neglexit.

ECHINORYNCHVS ALVCONIS.

ECHINORYNCHVS corpore ruguloso opaco, proboscide incrassata.

Primo aspectu frustulum *Taeniae* credidi, at teres et continuum absque articulis aut interfectionibus erat, proboscidem demum echinatum exferens genus suum prodidit.

Corpus elongatum, teres, flexuosum et rugosum, praesertim postica versus, in mortis vero agone vti congenerum euanescentibus rugis laeue fit et obrigescit.

Foeminam tantum vidi, tota enim quanta ab apice ad finem vsque *ouulis* repleta erat; locum quoque *bursarum* sacculo in congeneribus vtrinque adiacentium adeo occupauerant, vt illarum nullum superesset vestigium. Ab apice tertiam partem corporis vsque extendebatur *canaliculus* duplex in vnicum versus postica excurrens, hic ope microscopii et pressionis videndus.

Proboscis curta et incrassata vncinulis innumeris microscopio conspicuis armatur, centrumque apicis pertusum habet.

In Strigis *aluconis* intestino reperi.

Figurae inferae Echinorynchum *aluconis* sistunt.

- Fig. 7 et 8. flexuosum et rigidum naturali,
 Fig. 9. flexuosum collo et proboscide exsertis aucta,
 Fig. 10. antica sola proboscide exserta et
 Fig. 11. ouula valde aucta magnitudine.

TAB. LXX.

AMPHITRITE CRISTATA.

AMPHITRITE corniculis ramosis binis. *Zool. D. pr. 2620.*

Corpus elongatum, teres, flexuosum, rubro-flauum, articulatum, postice acuminatum. *Segmenta* septendecim anteriora verrucula et seta vtrinque instructa sunt.

Pars antica, seu *caput* papilla proboscidali instructa, supra seu fronte *cirris* pluribus, porrectis subaequalibus mobilibus corpore sextuplo breuioribus, ac dorso primi segmenti vtrinque *corniculo* apice ramoso. Stipitem arbusculi percurrit linea rubra.

Tubulus fragilis, flexuosus, vti corpus hospitis, e limo reiectamentisque testarum compositus.

Ver-meduse clarif. DICQUEMARE *journal de physique*, Mars 1777, p. 215, t. I, f. 10 et 11. huius generis est, et quidem nostram Amphitritem cirratam, cincinni laterales licet deficient, offert.

In vetustis *Ostreis* sinus *Teistholmen* Christianfandensis reperi.

- Fig. 1. Tubulum Amphitrites *cristatae*,
 Fig. 2. hospitem tubulo extractum naturali,
 Fig. 3. anticam partem a tergo, cirros frontales et cornicula ramosa,
 Fig. 4. eandem a ventre, cirros et papillam proboscidalem aucta magnitudine exhibent.

TAB. LXXI.

AKERA BVLLATA.

AKERA testa ouata, pellucida, vertice truncato, canaliculato. *Zool. D. pr. 2921.*

Prima facie Planorbem *Bullam*, verm. hist. 2, 353, seu Buccinum *glutinosum* l. c. 323, MÜLLERS *kleine Schriften* I, p. 99, f. 1-6. refert, at limax vt primum tentaculis carere conspicitur, et speciem et genus diuersum ac minus notum offert. Natura, quae limaces *quadricornes* nudos et testa tectos effinxit, *bicornes* quoque testa tectos et nudos, immo *acornes*, vt ita dicam, et nudos et testa tectos formauit; *bicornes* nudos in *Planaria cornuta* vol. I, p. 74, t. 32, f. 5-7, et *acornes* nudos in *Planaria terrestri* et pluribus aquaticis, et testa tectos in praesente verme deteximus. Nouum dehinc genus, quoniam hospites testarum ad genera constituenda in censum admisimus, horum ergo nuncupandum erat.

Testa ouata, pellucida, glaberrima et tenerrima testam Buccini *Perlae* in mentem reuocat, at *vertex* truncatus, anfractuumque $2\frac{1}{2}$ *carina* acuta seu scaturae profunde exsculptae hanc fatis distinguunt. *Apertura* uti in *Perla* effusa est.

Limax cinereo-fuscus: corpus ipsum fat paruum striis fuscis notatum, antice truncatum e massa ampla gelatinosa prominet, seu quasi e vagina prodit. *Oculi* seu puncta duo nigra distantia in antico corporis et tentaculorum ne vllum quidem rudimentum adest. Margo corporis iuxta oculos varia flexione auriculam interdum mentitur. Massa gelatinosa, qua limax, uti *Taenia hydatigena*, sua vesica postice cingitur, punctis crebris fuscis adsperfa est. *Membranula* pellucida et tenuis testam extrorsum inuoluere, *palliumque* eandem introrsum vestire videtur; hoc testam limace foetam externe reticulatam seu fuscam maculis pallidis interstinctam praestat. *Limax* in sicco positus non, uti reliqui testacei, sese testa condit, sed cum massa gelatinosa extra testam, quae massam vix capere potest, prominet.

In fucis rupium *Kragoerensium* Norvegiae duo tantum specimina duabus in altum mare factis excursionibus extraxi. Testas simillimas in medio tabulae delineatas in intestino Pleuronectis *Plateffae*, e freto orefundico allatae, limace orbatas reperi.

Figura superiores *Akeram bullatam* oceani norvegici exhibent.

- Fig. 1. testam vacuum naturali,
- Fig. 2. eandem aucta magnitudine,
- Fig. 3. testam et limacem exsertum a dorso naturali,
- Fig. 4. aucta magnitudine,
- Fig. 5. testam et limacem exsertum a ventre valde auctum.

Figurae mediae testam *A. bullatae* simillimam ex intestino *Plateffae* sistunt:

- Fig. 6. naturali,
- Fig. 7. a ventre seu ab apertura,
- Fig. 8. a dorso,
- Fig. 9. a vertice spectatam aucta magnitudine.

BVLLA SCAERA.

BVLLA testa subcylindracea, vertice truncato, margine opposito, ferrulato.

Testa cylindracea pellucida, flauescens, oculo nudo glabra, tactu tamen et armato striis moniliformibus extus scabra, intus vero glabra et polita. *Vertex* recte truncatus; striae tres vel quatuor vertici concentricae, reliquae sensim obliquiores a lineis arcuatis rarioribus in angulos obliquos secantur; interstitia striarum in margine extimo seu vertici opposito in *dentes* producta, margines vero labii et columellae integerimi sunt. Scabrities striarum seu puncta perlacea in columella oblitterata, vel si mauis, striae moniliformes in lineas crenulatas derasae sunt.

Apertura repanda a medio testae aequalis latitudinis est.

Testa haec rarissima: vnicam enim limace orbatam in intestino *Pleuronectis* reperi.

Figurae inferiores Bullam *scabram* et quidem

Fig. 10. a dorso naturali,

Fig. 11. a dorso

Fig. 12. a ventre aucta magnitudine offerunt.

TAB. LXXII.

FASCIOLA FARIONIS.

FASCIOLA oblonga, depressoconvexa antice lobis sex aequalibus marginata.

Corpus flavescens vix linea longius. Ope microscopii conspicitur porus seu apertura terminalis, margoque anticus lobis sex aequalibus subquadrangulis, membranaceis diuisus; *porus* lateralis remotus, vti in congeneribus, *vesiculaeque* duae in medio corporis longitudinaliter dispositae, ac *ouula* vtrinque et in area porum lateralem et primam *vesiculam* intercedente dispalata. Margo corporis obtuse crenulatus est.

In muco intestini Salmonis *Farionis* excrementa inuolvente sex specimina reperi.

Fig. 1. Fasciola *Farionis* naturali,

Fig. 2 et 3. eandem diuerso situ aucta magnitudine sistunt.

FASCIOLA ERIOCIS.

FASCIOLA elliptica hyalina, medio rufa.

Oculo nudo fere inconspicua est; ope vitri inquisitorii punctum rufum vtraque extremitate in conum hyalinum productum conspicitur: microscopium vero punctum rufum cumulum ouulorum viridium esse monstrat.

Antica pars retractilis et extensilis est. Ab ore decurrit *intestinum* filiforme conglomeratum, seu si mauis, corpus totum in tres areas aequales diuidi potest: antica *poros* binos in Fasciolis solitos, terminalem nempe et lateralem aequalis voluminis ac *intestinum* glomeratum, media *ouula* conferta virescentia ac duas *vesiculas*, postica interanea indistincta offert. Haec ope pressionis clarius conspiciuntur.

In intestino Salmonis *eriocis*.

Fig. 4. Fasciolam *eriocis* naturali magnitudine,

Fig. 5. parum auctam,

Fig. 6 et 7. valde ampliatam et compressam exhibent.

FASCIOLA VARICA.

FASCIOLA linearis, teres, collo diuergente obtuso, infra apicem perforato.

Corpus elongatum, teres, saepe in angulum acutum diuergens, extensum laeue, contractum rugulosum. *Porus* anticus non in ipso apice, sed infra eundem situs est, apexque obtusus non truncatus; porus lateralis in angulo corporis ab utraque extremitate fere aequaliter remotus. Vasculum filiforme duplex album infra porum anticum unitum utrinque decurrens porum lateralem cingit, ac demum inter ouula perditur. Corpuscula duo ouata, alba et opaca, postica versus oblique disposita, vasculo filiformi connecti videntur.

Medium corporis occupant *ouula* luteo-viridia innumera sparsa, in postica parte copiosiora. Canaliculus hyalinus varie flexus, quo ouula continentur, pressaque effluunt, ope pressionis in conspectum subit. Quoduis ouulum membrana pellucida, *embryonem* opacum serpentiformem includente, constat; quaedam ouulorum hyalina, non lutescentia, an sterilia? Corpuscula ouata materia mucida pressione diffuente composita esse conspiciantur. *Foramen* ani in summo posticae extremitatis margine.

Cui vsui corpuscula oualia? cui vasculum duplex album sit, ignoro; intestinum esse nequit, quoniam cum poro antico, qui os creditur, nullam communionem habent, aliumque et subtiliorem canaliculum hyalinum, quem *recti* vices gerere verosimilius est, ab ore ad anum variis flexuris penetrare viderim.

Poro laterali sese obiectis, propriae quoque speciei indiuiduis, sugendo affigunt, antico quoque obiecta amplectuntur, ac utriusque ope more laruarum geometrarum seu hirudinum incedunt.

In ventriculo Salmonis *Salar* quinque indiuidua reperi.

Fig. 8. Fasciolam *varicam* naturali,

Fig. 9 et 10. aucta magnitudine,

Fig. 11. ouarium ouulis luteis et hyalinis repletum valde ampliatum exhibent.

FASCIOLA VESPERTILIONIS.

FASCIOLA elongata teres intestinis rubris.

GOEZE *von Eingeweidewürm.* p. 171, t. 14, f. 1, 2, 3.

A piscium *Fasciolis* substantia carnosiore mox differt, naturalique magnitudine rubrofusca apparet, characterem tamen differentialem eruere difficulter potui.

Ope microscopii conspicitur canalis brevissimus lutescens seu *oesophagus* ab ore aut poro terminali ad globulum pallidum porrectus; inde *intestinum* sanguineum, simili intestino ope canalis transuersè annexum, totum corpus percurrit, utrumque an iuxta anum rursus coniungatur minus constat. Iuxta porum lateralem porrigitur organum tubuliforme, quod membrum *masculinum* suspicor; hoc e corpore, uti quoque in

paucis *Planariis*, protrudi vidi. Latera et postica corporis occupant *ouula* sparsa alba, medium vero *orbiculi* duo pallidi in longitudinem dispositi, in congeneribus soliti, et alius canalis crassior opacius et ouulis fartus, hinc ouarium. Maxima amplificatione totum corpus extus punctis minimis transversim striatum apparet.

Membrum masculum ac ouula in eodem individuo hanc saltem Fasciolarum speciem hermaphroditam esse indicant.

In intestino *Vespertilionis auriti* maris. Plures intestinum in tribus locis perforauerant, cuti partim extus, partim intus et in ipso foramine, ex quo eas ope forcipis extraxi, affixae; margines perforatae cutis prominuli et quasi reuoluti erant, hospes tamen vita fruebatur, violentaque manu occisus fuit.

Animalcula in testiculis frustra quaesui.

Fig. 12. Fasciolas *vespertilionis* naturali,

Fig. 13 et 14. aucta magnitudine,

Fig. 15. ouulorum congeriem,

Fig. 16. anticam corporis partem valde auctam exhibent.

TAB. LXXIII.

LEVCOPHRA FLUIDA.

LEVCOPHRA subreniformis ventricosa.

In *historia vermium infusoriorum* animalculis, organis externis gaudentibus, quatuor genera constitui: mutica et caudata nempe, *Cercariae*, aliqua parte crinita, *Trichodae*, apice ciliata; nuda scilicet, *Vorticellae*, testacea *Brachioni* nomine nuncupari; posthac quoque obuenerunt vndique ciliata, his a ciliis albicantibus, motuque argenti instar splendentibus, *Leucophræ* nomen tribui; praeter tres hic describendas species, plures in aqua fluuiatili et marina, in intestinis *Ranae*, *Lumbrici* et *Naidis* repperatae sunt.

Animalculum flauicans, crassum, moleculis fartum, ciliis minutissimis vndique cinctum, et mutabile: figuram enim ouatam, oblongam et subtriangularem quandoquidem induit. Plura, dum natant, sensim in moleculas fatiscunt, ciliis tamen in nondum dissoluta parte, ingrauescente licet diminutione, ad vltimum dissolutionis momentum vsque et quidem vehementius, quasi fato ineluctabili oblectarentur, micare pergunt. Diffluuium hoc vel ab extremitate, vel a medio corporis incipit.

Quaedam impressionem seu sulcum longitudinalem in corporis medio habent, alia cohaesionem transuersalem obseruatori exhibent; vtrumque instantis partitionis forte indicium est.

Cum *Leucophra acuta* plura communia habere nostra *fluida* videtur, diuersae tamen consistenteriae esse, partium facilis resolutio in hac, nigredo et duratio in illa monstrant.

In aqua *Mytuli edulis* frequens cum sequentibus; omnes oculo nudo inconspicuae.

Fig. 1. Leucophram *fluidam* fulcatam,

Fig. 2. subtriangularem,

Fig. 3. binas transuersim cohaerentes,

Fig. 4. solitariam medio,

Fig. 5. apice,

Fig. 6. vel in copula, vel in instante diuisione longitudinali diffluentem fistunt.

LEVCOPHRA FLVXA.

LEVCOPHRA sinuata, reniformis.

Animalculum oblongum, flauicans altera extremitate plerumque sinuatum, seu in conum productum, altera obtusum, ciliis vndique cinctum.

Pars conica in plurimis in moleculas diffluit, vita et motu in parte reliqua superstitie.

Fig. 8 et 9. Leucophram *fluxam* integram,

Fig. 7 et 10. partem conicam diffluentem exhibent.

LEVCOPHRA ARMILLA.

LEVCOPHRA teres, annularis.

Animalculi figura singularis et constans, altera extremitate aliquantum incrassata, in formam annuli extremitatibus tamen disiunctis curuata fereimen refert, hocque fitu ope ciliorum quibus micat, in aqua *Mytuli* circumvagatur.

Praecedentibus rarius.

Fig. 11 et 12. Leucophram *Armillam* fistunt.

TRICHODA CILIATA.

TRICHODA ventricosa, postice crinibus pectinata.

Leucophram *fluidam* refert, pilis vero longis postice in pectinem dispositis satis diuersa est.

Corpus flauicans crassum, reniforme vel triangulum, ciliis vndique cinctum, qua nota *Leucophra* esset, crinibus vero splendidioribus *Trichodae* generis est.

Crines, quibus vibrat, fetas simulantes vna serie totum posticum marginem occupant; intermedii lateralibus longiores sunt.

In aqua *Mytuli edulis*.

Fig. 13 et 15. *Trichodam ciliatam* reniformem,

Fig. 14. triangulam exhibent.

TRICHODA SVLCATA.

TRICHODA ouato - ventricosa apice acuminata, fulco ventrali vtrinque crinito.

Trichodam *ignitam* nota specifica refert, at illa marina et in pluribus diuersa est.

Animalculum ouatum flavicans, moleculis fæctum postice ventricosum, antice acuminatum pallidum absque omni ciliorum rudimento; subtus fulco longitudinali, cuius marginibus porriguntur crines, seu setae strictae distantes aequales mobiles, notatur; crines a fulco et in sulcum reflecti videntur.

In aqua intra valuulas Mytuli *edulis* retenta.

Fig. 16—20. Trichodam *fulcatam* diuerso situ sistunt.

TAB. LXXIV.

ASCARIS PHOCAE.

ASCARIS pallida, intestino lacteo spirali. *Zool. D. pr. 2590. Faun. groenl. 250.*

Ascaris phocarum, GOEZE *Eingeweidew. p. 73, t. 2, f. 9, 10.*

Teres est, vtraque extremitate attenuata, postica tamen exactius acuminata simulque adunca. Tota pellucida, membranacea, pallida; *interanea* lactea spiralia transparent. Subtus ad apicem anticum *rima* transversalis. Clarif. GOEZII nostrae ab-
similis videtur, at ipse descriptor spiritu vini defiguratam censet.

In intestinis Phocarum, *groenlandicae* et *foetidae*.

Fig. 1. Ascaridem *phocae* sistit.

ASCARIS TUBIFERA.

ASCARIS albida, antice rostro cylindrico quasi prolongata. *Zool. D. pr. 2591. Faun. groenl. 251.*

Minuta. Postica pars exquisite attenuata, setaeformis; antica prolongatur *rostro* cylindrico, angustiore. Tota glabra, albida.

In ventriculo Phocae *barbatae*.

Fig. 2. Ascaridem *tubiferam* exhibet.

ASCARIS BIFIDA.

ASCARIS postice furcata, antice curua setaeformis. *Zool. D. pr.* 2592. *Faun. groenl.* 252.

Teres, laevis, membranacea, antice *rostro* curuo acutissimo instructa, ad cuius basin porus, exque hoc proboscidem breuem vt setam gracilissimam emittit. Postice vix attenuatur, extremitas autem bifida est. Color pallidus; *intestina* lactea contortuplicata.

In intestinis Phocae *groenlandicae*.

Fig. 3. Ascaridem *bifidam* naturali magnitudine,
a. alteram extremitatem valde auctam exhibet.

ASCARIS RAJAE.

ASCARIS postice attenuata integra, antice setaeformis subcurua. *Zool. D. pr.* 2593. *Faun. groenl.* 253.

Præcedenti similis. Magnitudine et colore conueniunt, haec vero postice attenuatur extremitate integra (sine furca) et quasi abrupta. *Rostrum* longius compressum linea longitudinali quasi fissum, basi impressum, et pone apicem setam emittens.

In ventriculo Rajae *fullonicae*.

Fig. 4. Ascaridem *rajae* naturali magnitudine,
b. alteram extremitatem valde auctam exhibet.

ASCARIS PLEVRONECTIS.

ASCARIS rostro attenuato, postice cingulo eleuato terminali. *Zool. D. prodr.* 2594. *Faun. groenl.* 254.

Similis quidem duabus præcedentibus, quod teres, laevis et eiusdem coloris sit, sed extremitatibus suis differt, dum antica crassior *rostro* attenuato obtusiusculo breui, ad cuius basin orificium profundius cum puncto eminente medio; postica autem attenuatior cingulo eleuato terminata, in cuius medio anus.

In ventriculo Pleuronectis *plateffoidae*.

Fig. 5. Ascaridem *pleuronectis* naturali,
c. anticam extremitatem aucta magnitudine exhibent.

ASCARIS GADI.

ASCARIS vtrisque pinna laterali desinente ante anum prolongatum. *Zool. D. pr.* 2595. *Faun. groenl.* 255.

Longitudine præcedentis, sed paulo gracilior sensim retro attenuatur, non tamen ante medium notabiliter. In extremitate antica *rostrum* prominulum breue, acutum,

subcuruum, ad cuius curuaturam subtus orificium retusum, quorsum tendit intus linea alba curua, quasi guttur, ex orificio tamen non prominens. Postice non exquisitè acuta, sed cono minuto quasi prolongata, ante quem incipit membranula f. *pinna* spuria longitudinalis vtrinque, antrorsam sensim gracilior et versus antica vix notabilis. Ceterum teres est, glabra, submembranacea, cinereo-fusca interaneis albis contortuplicatis; postica pars vero lactea.

In ventriculo Gadi *barbati*.

Fig. 6. Ascaridem *gadi* naturali,
d. anticam extremitatem aucta magnitudine exhibent.

ASCARIS VERSIPELLIS.

ASCARIS rugosa compressiuscula, subobtusa, antice subtus orificio lunari. *Zool. D. pr.* 2596. *Faun. groenl.* 256.

Contracta plerumque I unciam non multum superat longitudine, I lin. lata; tunc rugae permultae conspicuae sunt, magisque compressam figuram habet; extendere autem se valet in 3 unciam longitudinem, tunc laeuior, teretior et multo gracilior; antica pars tamen non multum nec facile attenuatur, vbi *rostrum* protractum obtusum habet, et subtus orificium lunare, e quo proboscidem teretem curuam protrudere potest, haecque inde in intestinum rectum totum corpus percurrens producitur. Postice obtusa est ano humiliore, qui in candidis puncto croceo signatur. Est haec mollior praecedentibus. Color variat respectu fluidi, in quo se volitat, iam albidus intestino griseo, iam griseus, fuscus, flauus, fuluus, croceus, rubicundus, violaceus et semper linea laterali candida.

In intestinis Gadi *barbati*.

Fig. 7. Ascaridem *versipellem* griseum,
e. rubicundam exhibent.

ASCARIS ALCAE.

ASCARIS antice subtus rugis lateralibus medietatem eleuatam includentibus. *Zool. D. pr.* 2597. *Faun. groenl.* 257.

Tenet interdum longitudinem 4 unc. sed praecedente vix crassior. Est teretiufcula, antice acutiufcula, subtus plana rugis seu plicis lateralibus interstitio longitudinali eleuato, ante quod orificium. Postice subprismatica, extremitate exquisitè acuta. Color albus linea longitudinali nigra in dorso.

In intestinis Alcae *Picae*.

Fig. 8. et f. Ascaridem *alcae* a dorso et a ventre exhibet.

Figuras et descriptiones vermium huius tabulae clarissimo OTHONI FABRICIO, Faunae groenlandicae auctori, acceptas refero; dubia tamen quaedam, bona cum pace viri amicissimi, circa genus partiumque denominationem mouere liceat.

1) LINNEVS *Ascaridem* nota generica *utraque extremitate attenuatam*, ego *postice attenuatam* in prodromo dixi (huic characteri respondent quidem fig. 1, 4 et 8) post-hac vero pluribus helminthicis ad examen exactius reuocatis, verum et certiozem *Ascaridis* genericum characterem in apice trinodi posui. Hic verus *Ascaridis Lumbricoidis*, *vermicularis*, *Gordii marini* et *lacustris*, qui ideo verae *Ascarides*, pluriumque character, nulli *Ascaridum* FABRICII, nisi forte *A. Phocae* et *bifidae*, conuenit.

2) *Ascaris phocae* veram ascaridem ob vasa spiralia lactea, pelluentia, huic generi comunia (notam dehinc specificam minus praestantia) suspicor.

3) Quae in fig. 3 et 4. antica dicitur extremitas, mihi postica et v. v. spiculumque cuspidatum ex analogia cum spiculo *Cucullani* et *Trichuridis* membrum maris videtur.

4) *Ascaridem tubiferam*, *Pleuronectis*, *Gadi* et *versipellem* *Echinorynchos*, aculeis proboscidis descriptori non visis, arbitror, confer. *Echinor. candidus* et *lineolatus* anim. descript. I, p. 92 et 96, t. 37, f. 7-14. *Ascaris Gadi* quidem ignota *Echinorynchi* species et *Ascar. Alcae* alius generis esse videtur.

5) *Ascaridem versipellem*, quae certe noster *Echinorynchus lineolatus* vel *candidus* est, Clupearum *Rödaat* esse quidem suspicatur laudatus auctor, at nondum in Clupeis reperta est. Scolopendram marinam seu *Nereides* et *Ascaridem rubram* *Zool. Dan. prodr.* 2587. seu *Planariam fuscam* *Fn. groenl.* 306. minus esse posse piscium *Rödaat* iam pridem (*von Würmern* p. 119.) argumentis probaui. Quoniam vero ventriculum plurium piscium *Cancellis* et *Cyclopibus* fartum, haecque insecta in eo quasi aqua feruida cocta essent, ruberrima facta, saepius reperierim, notumque sit, ea Clupearum (*Berlin. Schrift.* I B. p. 212.) quoque escam esse, harum abdomen exinde rufescere, quotiesque Clupeae ante plenariam *Cancellorum* digestionem condiuntur, putrescere nullum amplius dubium inuoluit. Hoc quoque innuere videtur mandatum imperantis, quo Clupeas, quarum abdomen rufescit, biduo in reti, vt vermes excernant, seruandas esse sancitur. *Cancellis* indigestos dehinc Clupeis calamitatem *Rödaat* afferre palam est.

TAB. LXXV.

LUMBRICVS TVBICOLA.

LUMBRICVS albus, macula segmentorum dorsali rubra. *Zool. D. prodr.* 2613.

Vermis elongatus, filiformis, teres, aequalis, pellucidus, albus, maculis subtriangulis rubris.

Articuli corporis numero viginti quinque, elongati, at inaequales, antici posticis longiores. Interfectiones articulorum protuberantes superne *macula* rubra notantur; *intestinum* nigrum corpus totum percurrit. Articulus primus seu extremitas antica a

reliquis difficulter distinguitur, apice quasi dilaceratus videbatur absque manifesto oris organo; extremitas postica aliquantum spatulata subtus perforata apparuit. Interfectiones omnes *setis* binis exiguis, oculo armato videndis, vtrinque instruuntur.

Tubulus, quem inhabitat, teres membranaceus, limo obductus, hospite vnciam longior est.

Tubulo insolita sensatione exiens mox perit.

In fundo argillaceo sinuum Norvegiae rarus.

Fig. 1. Tubulum,

Fig. 2. vermem tubulo elapsum naturali,

Fig. 3. extremitatem posticam aucta magnitudine sistunt.

TAB. LXXVI. et LXXVII.

MEDUSA AVRITA.

MEDUSA orbicularis subtus quatuor cauitatibus. *Zool. D. pr.* 2820. *Faun. groenl.* 356.

La sixieme espece d'ortie. RONDEL. *poissons* 17, liv. p. 384. f.

Vrtica sexta Rond. ALDROV. *Zooph.* l. 4, p. 574. f. inferior.

Medusa. BAST. *subsec.* 1. p. 123, t. 14, f. 3. et 4; 2, p. 58-60.

MERRET *pin.* p. 195, t. 76 et 77.

LINN. *Faun. Svec.* 2109. *Syst.* p. 1097.

LINN. *Westgoth Reise* p. 200, t. 2, f. 3.

LINN. *Oeland. Reise* p. 177.

KALM *americ. Reise*, 2, p. 119, t. 2, f. 3.

Corpus hemisphaericum, gelatinosum, pellucidissimum, hyalinum, supra planoconvexum, laeue (armato tamen oculo punctis sparsum), subtus concavum centro imperuio incrassato et in quatuor *brachia* seu lacinias membranaceas elongatas pendulas et crenulatas producto. Hae in iunioribus prorsus desunt, in adultioribus horizontaliter, dein oblique falciformes excreseunt, et denique diametro corporis longiores duplicatae, flexiles, plicatae marginibus fimbriatis et ciliatis pendulae euadunt; cilia haec oculo armato *tentacula* conica mobilia offerunt; laciniarum seu brachiorum duo pro libitu animalis deorsum demittuntur et retrahuntur eadem absque dubio implicancia. Areas brachiorum interceptas iuxta basin occupant *annuli* quatuor rubentes medio aliquantum cauati, qua vero centrum animalis spectant, abrupti sunt, membrana in torulos varie plicata compositi, ac versus cauitatem *tentaculis* flexilibus viuidis, non rugosis, ope microscopii videndis, instructi.

Hemisphaerium seu corpus ipsum quasi ex duplici lamina, superiore conuexa non venosa, et inferiore planiuscula venis pallide rubris in superiore pellucidissima transparentibus exornata, vtraeque margine vitae reliquum interceptum spatium cauum sistunt. *Venae* simplices et ramosae peripheriam versus excurrunt: *simplices* aliquantum crassiores octo, binae nempe a quouis annulo exortae, iuxta peripheriam ramulum rarissime emittunt; *ramosae* itidem octo alternatim ab annulis et a centro animalis in triplicem

dicho-

dichotomiam ad marginem vsque productae; harum ramus intermedius aliquantum crassior recta excurrens inter tentacula marginalia finitur *globulo* singulari, in quo *tubulus*, apice puncto nigro notatus conspicitur; margo hemisphaerii dehinc octo talibus globulis instruitur, *cirrisque*, loco globulorum excepto, vndique vestitur. Cirros esse innumera tentacula rugosa in variam longitudinem extensilia et retractilia, basique ovali rubra instructa ac superne intra marginem integerrimum orientia, huicque totidem lobulos conicos subiacere ope microscopii conspicitur.

In maioribus *M. auritae* speciminibus marginibus brachiorum a centro ultra medium longitudinis protuberant *crumenulae* racematim pendulae, rufaque materia impletae. Hos intestina, annulosque ventriculos esse, suspicatus est BASTER, at nulla inter brachia et annulos connexio conspicitur; nihilominus crumenulae inuolutae intestina, materiesque rufa excrementa haud inepte videntur, at brachiorum in iunioribus, crumenularumque in adultioribus nullum adest rudimentum, ouaria igitur et quidem aliqua veritatis specie, cum mucum rufum corpusculis ovalibus constare, haecque passim in aqua exonerari viderem, credidi. At quanta animum cepit admiratio, cum stupefactus ope microscopii contemplerer, materiam rufam esse maioris et minoris voluminis *animalcula*, interaneis reticularibus facta, huc illuc pro lubitu currentia; intestinorum dehinc et excrementorum, ouariorum et ouulorum idea euanuit. Haec quidem nullibi hucusque reperi, excrementa vero in globulo supra memorata adesse, ramumque venae ramosae maiorem intestinum esse verosimile videtur, punctum enim globuli nigrum expulvisculo seu moleculis minimis inaequalibus constare, dispersionemque in aqua pulveris instar microscopium oculo monstravit. Adde, quod passim in ramulis opacam materiem, licet raro, viderim, BASTERQUE in annulis singulis aliquando Oniscum *Pulicem* deprehenderit; in annulorum cavitatibus igitur organa factoria, in globulis excretoria latere, Medusamque quatuor oribus et ventriculis, octo vero anis instructam esse haud veritati absolum est.

Annuli, cirrorumque basis ac *crumenulae* brachiorum in maioribus pulchre rubent. *Annuli* in iunioribus bini, vel tres, in adultioribus quatuor; *brachia* itidem ratione aetatis vel nulla, duo, tria aut quatuor.

Cirri marginales valde extensi vti pedunculi in *vorticellis* corripuntur, abrupti et lacerati vitam diu retinent; *tentacula* annulorum abrupta incauto animalcula motu vitali simulantia facile imponunt.

Iuniores *Medusae* figuram auriculae incisura peripheriae ad centrum vsque penetrante mentiuntur; LINNEVS vero ex incisura annuli *auritam* dixisse videtur; rectius tamen *bulla* dicenda, cum bullam aëream, quam pueri ope fistulae ex aqua sebacea inflant, in vitro aqua impleto exacte referat; admirandum caeterum, vt recte monet BASTER, summi creatoris artificium.

Aquae fluuiali immissa intra horae dimidium perit.

BELLONII apud *Aldrovandum* huius Medusae descriptio optima est; *Linneana* bona quidem, at venae, non e centro in tergo corporis, sed subtus e centro laminae inferioris prodeunt, supra enim seu lamina dorsalis absque omni linea aut vena, lumini obuersa punctis meris inscribitur, nec tactu urit.

Descriptio BASTERI curata, *cruciatam* vero LINNEI minus bene dixit, ipseque LINNEUS figuram 4. BASTERI faciem Medusae *auritae* inferiorem exhibentem, cum tertiani superiorem sistentem recte *auritam* dixerat, minus bene Medusae *cruciatae* in systemate substituit. *Punctum sat magnum* nigrum in centro annuli cuiusvis figurae BASTERI in nostris nunquam vidi; deglutiti nutrimenti massulam suspicor.

In Oceano sinibusque Norvegiae, freto *Oresundico* et in mari *balthico* frequens.

Fig. 1. tab. 76. iuniorem Medusae *auritae*, brachiis nondum enatis,

Fig. 2. adultiorem brachiis tribus, tertio breuiore,

Fig. 3. seniorem, quamlibet naturali magnitudine exhibent.

Fig. 1. tab. 77. frustum granulofum dorsi cum pellucetibus venis, margine cirrato et lobato globuloque singulari aucta magnitudine,

Fig. 2. globulum cum tubulo apice nigro,

Fig. 3. frustum annuli cum tentaculis,

Fig. 4. frustum brachii cum crumenulis et animalculis valde auctum,

Fig. 5. animalcula varii voluminis et formae magnopere ampliata.

TAB. LXXVIII.

FASCIOLA PLATESSAE.

FASCIOLA elliptica viridis.

Inter minutissimas oculo nudo difficulter distinguitur, vitro inquisitorio dehinc quaerenda et microscopio examinanda.

Corpus ouato-oblongum seu ellipticum, opacum microscopio in tres areas virides et tres albas alternantes diuisum.

Porus terminalis amplus, lateralis in medio corporis; *Ouula* saturatius viridia vtrunque transparent.

In Muco intestini Pleuronectis *Platessae*.

Fig. 1. plures naturali magnitudine,

Fig. 2. duas parum auctas,

Fig. 3, 4 et 5. tres valde ampliatas exhibent.

FASCIOLA LVCII.

FASCIOLA lanceolata, margine depresso, crenato; collo elongato, tereti. *Zool. D. descript.* 1, p. 67. *icon.* 1, t. 30, f. 7.

Berl. Beschäft. 4, p. 537, t. 14, f. 1-4.

Berl. Schrift. 1, p. 203.

GOEZE *Eingeweidew.* p. 172, t. 15, f. 3.

Figuras Fasciolarum tab. XXX. primi voluminis, rudes nimis, communicauit amicissimus ZOEGA; meliores dare, si fors vermes hos unquam obtulerit, mecum constitui;

en curatiores Fasciolarum *Lucii* et *Blennii*; descriptionem Fasciolae *Lucii* exactiorem, quae cum figuris conferri potest, iam in pagina 34. primi voluminis ego, clarissimusque BLOCHII postea *Berl. Besch.* l. c. protulimus.

Fig. 6. Fasciolam *lucii* contractam,

Fig. 7. extensam naturali,

Fig. 8. compressam aucta magnitudine sistunt.

FASCIOLA BLENNII.

FASCIOLA oblonga, plana, collo diuergente. *Zool. D. prodr.* 2715. *descript.* 1, p. 66; *icon. t.* 30, *f.* 5. minus curate. *Geschichte der dänischen Thiere*, 1. S. 106. *Berl. Schr.* 1, S. 217.

Oculo nudo inuisibilis ope vitri inquisitorii, aliquantum obiecta augentis, conspicitur.

Corpus oblongum, album, pellucidum, plerumque in angulum obtusum curuatum.

Porus lateralis terminali maior in angulo corporis, vt dicunt, saliente prominet.

Infra porum lateralem *vesiculae* duae albae, quales in Fasciola *Lucii*, et infra terminalem vnica, in quibusdam minus conspicuae, *ouulaque* vtrinque dispalata. Versus postica intestinum flexuosum pellucebat.

Caput in Fasciolis nullum.

Fig. 10. et 11. tab. 2. clariss. BLOCHII *Abhandl. von Eingeweidew.* vermem huius generis seu *Fasciolam* reuera exhibent, *ouulaque* ex eius corpore pressione prolapsa videntur, hinc nec sua, nec *Tacniae* *ouula* deuorare p. 12. recte dicitur.

In muco intestinorum *Blennii* *viuipari*.

Fig. 9. Fasciolas *Blennii* parum auctas,

Fig. 10—12. valde ampliatas exhibent.

TAB. LXXIX.

ASCIDIA ORBICULARIS.

ASCIDIA depressa albida, sacco punctis eleuatis inaequalibus.

Massa gelatinosa orbicularis seu patinaeformis vnicae diametro, depressa, albida, pellucida disco opaco, tota pagina inferiore *Fuco* agglutinata.

Aperturae collaterales, aliquantum a margine antico distantes sex- vel septem-dentatae, puncto in apice dentium coccineo, difficulter conspicuae sunt; raro enim animal eas aperit, minimoque motus sensu mox claudit, ac tum earum ne vestigium quidem adest. *Sacculus* albidus punctatus, punctis oculo armato prominulis subrufis. In sacco massa globosa rufa strigis quatuor luteis ornata, *intestinumque* flexuosum cinereum pellucet.

In *Fuco rufo*, nondum descripto, sinus *Christianiensis* plures solitarias Augusto reperi.

Fig. 1. *Ascidiae orbicularis* *Fuco rufo* affixae superficiem,

Fig. 2. eiusdem infernam paginam exhibent.

ASCIDIA CORRUGATA.

ASCIDIA elongata, glabra, sacco cinereo taeniis albis. *Zool. D. pr. 2735.*

Animal elongatum, teres, flaccidum, variae praesertim circa aperturas plicatum, rugosum. Tegumentum seu *cutis* exterior, membranacea, glabra, hyalina adeoque pellucida, ut totus *sacculus* cinerascens strigaeque candidae transpareant. Massa crystallina duriuscula volumine reliquum interanei fere aequans fundum sacculi occupat; haec basis interanei est, ac pressa idem ex orificiis aperturae protrudere posse videtur. Interaneum ventricosum cinereo-virescens striis subtilissimis transuersis, fasciis vero longitudinalibus, raro transuersalibus albis inscriptum. *Intestinum* rufo-fuscum, infra moleculis fuluis refertum, massam granulofam albam inuoluit. Aperturarum colla seu tubuli aequales terminales; orificia lutea sunt. Basi fibrillos Fucis adhaeret.

In variis *Fucis* sinuum Norvegiae.

Fig. 3. Plures *Ascidias corrugatas* Fuco inhaerentes,

Fig. 4. Interanea denudata exhibent.

ASCIDIA LEPADIFORMIS.

ASCIDIA clauata, hyalina, intestino flauo. *Zool. D. pr. 2738.*

Pelluciditate crystallina, transparente interaneo albo lineis flexuosis flauissimis ornato, tenerrimaque substantia nulli congenerum pulchritudine secunda est.

Figuram *Lepadis auritae* imitatur tota pellucidissima, crystallina, clauaeformis. *Claua* compressa, subquadrangula *aperturas* duas, alteram in vertice, alteram iuxta marginem lateralem habet. *Stipes* rugosus et flexuosus est. Intra hanc membranam seu cutem exteriorem simile corpus hyalinum transparet, claua nempe lineis flexuosis aureis inscripta, ac striga longitudinalis ab apertura verticali ad massam globosam flauorufam in stipite conspicuam producta, dein ad basin descendens, rursusque tenuior facta ad aperturam lateralem vsque ascendens. In tenuiore excrementa conspiciuntur, haec dehinc *intestinum* et massa globosa *ventriculus* dici possunt. In quibusdam basi clauae aceruus *ouulorum* flauicantium visus est. Facile flaccida euadit et perit.

In sinibus Norvegiae *Fucis* et *Canceris* brachyuris infidentes plures reperi.

Fig. 5. *Ascidias lepadiformes* naturali magnitudine exhibet.

TAB. LXXX.

NAIS LITORALIS.

NAIS fetis lateralibus nullis, solitariis, geminatis, fasciculatis vel cirris flexuosis varia.

Vermis hic neglectus quidem et prima facie vilissimus, phaenomena tamen singularissima systematicam rerum naturalium diuisionem philosophorumque coniectaria non pauca eludentia obseruatori praebet. In aqua fluuiatili *Naides* fetis vtrinque e corpore porrectis

porrectis vel solitariis vel fasciculatis vel quoque absque omni seta marginali reperiuntur. Ex his characteribus in tota prole constantibus diuersas in libro *von Würmern* et in *prodromo Zool. dan.* species et quidem iure constitui; id quod praeterea organa in diuersis diuersa satis superque probant; eo maiorem mirationem meretur, talem setarum ordinationem in *Naidibus marinis* meras varietates indicare; simillimos enim vermes setis instructos solitariis, geminis, fasciculatis ac cirris flexuosis setarum loco, vel muticos absque seta aut cirro, nullo tamen alio caractere diuersos, eodem loco in aqua marina degentes reperi, et si vel ex hac sola nota, uti in *Naidibus fluuiatilibus*, species differentes statuere animus esset, vermes simillimi setis geminis vel fasciculatis armati praegnantis prole nec setas nec cirros gerente, quid quod solitariis et geminis setis in eodem indiuiduo vestiti, aliter sentire ac puras putas varietates censere iubent. At, quod difficilius extricatur, omnes hae varietates oculis carebant, simillimi tamen oculis duobus in *Naidibus* solitis seu intra apicem vtrinque puncto marginali nigro setisque solitariis raro geminatis instructi aderant. An oculati mares, coeci foemellae, postera dies docebit.

Corpus elongatum, filiforme, aequale, rubrum, raro albo griseum, segmentis pluribus seta marginali distinguendis, ex annulis seu rugis confectis, oculo valde armato tantum visibilibus compositum. In multis *segmenta* 30-37, in indiuiduo autem non prolifero sedecim setifera tantum numeravi: primum et vltimum conicum absque pedibus et setis marginalibus, reliqua pedibus setaceis vtrinque instruuntur; *pes* quilibet constat fasciculo setarum octo vel nouem. Quatuor antica segmenta setis marginalibus carent, venis vero ruberrimis anastomosantibus distinguuntur.

Intestinum seu canalis maior in quouis fere segmento flectitur, ad quintum seu primum segmentum setiferum vsque album est, dein griseum, obscurius et latius euadit, ad anum vsque totum vermem percurrans. In iunioribus rubor ex venis intestino adiacentibus in totum corpus diffunditur, in adultioribus per decem priora segmenta continuatur, dein in altero intestini latere per aliquot segmenta pergit, eademque transuersim secans denique prorsus euanescit.

Tela cellulosa canalem maiorem inuoluens ad decimum segmentum vsque scybalis vtrinque sacra videtur, hic vero margines canalis puluisculo moleculari ad posticam extremitatem vsque impleri videntur, huncque non e medio canali sed vtrinque excerni vidi; anticam dehinc canalis maioris partem *oesophagum* et *ventriculum* esse, ac in duplex *intestinum* rectum continuari apparet; curriculum saltem intestini et venarum post longam triginta et plurium speciminum indaginem et pressionem certo determinare haud potis sum. Fluidi cuiuscunque liberum fluxum in nulla distinguere potui, adesse tamen motus intestini et vasorum adiacentium ab ano ad caput vsque peristalticus probat. Corpuscula oualia flaua, puncto pellucido impressa, seriatim absque ordine et motu vtrinque in tela cellulosa, iacent; *ouula* vermis suspicor.

Partitione naturali more congenerum multiplicantur, quasdam enim, quibus *proles* natu et minor et maior adhaerebat, reperi: minor intermedia, sextuplo breuior maiore, extrema et matri longitudine aequali. Novembris, Decembris et Ianuarii mensibus omnes absque rudimento prolis, plures vero ouulis praegnantis erant. Hieme quoque in vnica tantum et quidem iunior, sub initium Aprilis vero anni 1778 in pluribus *vermes intestinales* reperire potui.

Naides hae fragilissimae pressione inter laminae vitreas, moderata quamuis, eoque rumpuntur, ut ne vestigium vllius corporis portiunculae supersit; tum autem vermes intestinales, (seu quae sequuntur Leucophræ) pressionis securi folique residui clare spectantur.

In fabuloso litore *Havniensi*, marina aqua recto, Naides has inueni, plures inde annos eodem quoque loco frustra quaesivi, tandem spe lapsus easdem in muco, palos maritimos obducente, nidulantes reperi, ac diu in museo seruaui; aqua foetente parietes vasculi extra aquam ascendunt, mutuoque amplexu iisdem inhaerentes mortem in sicco oppetunt.

Fig. 1. Naidem *litoralem* naturali,

Fig. 2. varietatem *muticam* aucta magnitudine,

Fig. 3. extremitatem eius posticam cum ano,

Fig. 4. anticam cum capite, venis, pedibus ferosis ouulis valde auctam,

Fig. 5. ouula magnopere ampliata,

Fig. 6. medium Naidis cum venis, canale maiore vermibus intestinalibus repleto, pedibusque ferosis valde auctum,

Fig. 7. varietatem *cirratam* proliferam et

Fig. 8. *fetosam* proliferam, matrem nempe fetis geminatis, prolem vero solitariis instructam aucta magnitudine exhibent.

LEVCOPHRA NODVLATA.

LEVCOPHRA ouato-oblonga, depressa, serie nodulorum duplici.

Knopfbierchen, Perlentbierchen. GLEICH. micr. p. 59. t. 27, f. 1. et t. 28, f. 11.

Animalculum pellucidissimum argentei splendoris, depressum, ouale vel oblongum tuberculis vesicularibus duplici serie ac tubulo intermedio longitudinali instructum. Iuniora animalcula oualia, adultiora oblonga, apice truncata ac rimula orificium simulantem notata sunt.

Cilia certa corporis versura in margine, feliciorique momento in toto corpore, minima, vibrantia conspiciuntur. His motus cutis tremulus, molecularum adiacentium attractio et repulio, margoque margaritaceus, quoties in ipsissima corporis ora fluitant, debentur.

Partitione transuersali, prole nempe, vti in *Naide*, in postica parte enascente, propagari videtur.

Perillustris b. a GLEICHEN primus hoc animalculum in interaneo Lumbrici *terrestris* 1776 detexit, ego dein eius inuenti ignarus idem in intestino Naidis *litoralis* 1778 (in aqua nunquam) reperi.

Fig. a—i Leucophras *nodulatas* seu vermes intestinales Naidis *litoralis* natu maiores et minores valde ampliatos exhibent.

E R R A T V M.

In Volumine Imo. pag. 34, lin. 27. lege *utrinque* pro *utraq.*

ZOOLOGIA DANICA

SEV

ANIMALIVM

DANIAE ET NORVEGIAE

RARIORVM AC MINVS NOTORVM

DESCRIPTIONES ET HISTORIA.

VOLV MEN TERTIVM

EXPLICATIONI ICONVM FASCICVLI TERTII

EIVSDEM OPERIS INSERVIENS.

AVCTORE

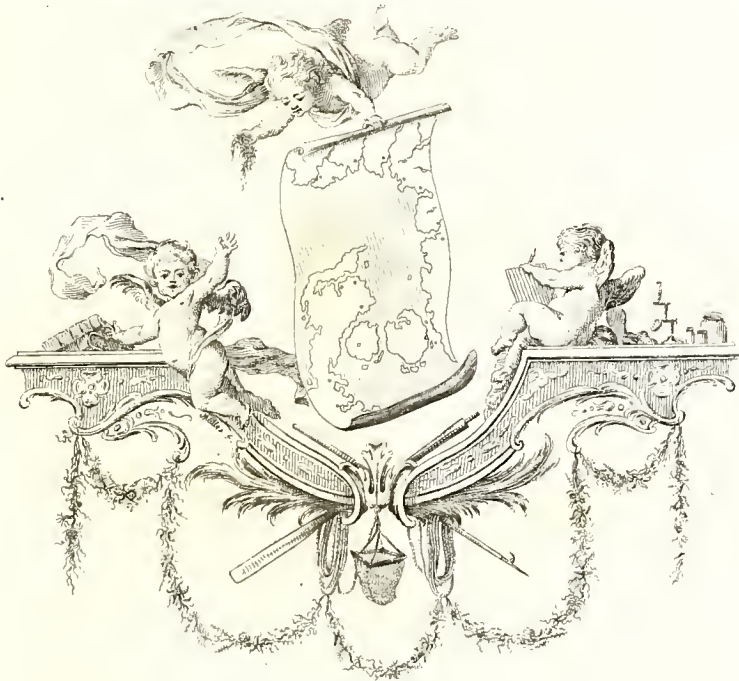
OTHONE FRIDERICO MÜLLER,

REGI DANIAE A CONSILIIS CONFER. ACAD. SCIENT. ET CVR. BONON. HOLM. ET
BOICAE, HAVN. NORV. BEROL. BERN. DANTISC. ET LOND. SC. SOCIET. LIT.
SODALI ACAD. PARIS. CORRESP.

DESCRIPSIT ET TABVLAS ADDIDIT

PETRVS CHRISTIANVS ABILDGAARD,

MED. DOCT. ARTIS VETER. PROFESSOR ET INSTITVTI REG. VETER. HAVN. RECTOR SOC.
REG. SCIENT. HAVN. NORVEG. MEDICOR. HAVN. NAT. CVR. BEROLIN.
PHYSIOGRAPH. LVNDENS. MEMERVM.

*OMARE, O LITTUS, verum secretumque
ἄσβετον!*

HAVNIAE,

TYPIS AVLAE REGIAE TYPOGRAPHI N. MÖLLERI ET FILII.

MDCCLXXXIX.

L. S.

Non opus est multa de Beati O. F. MÜLLERI in historiam naturalem meritis praefari. Loquuntur Eius scripta cum mundo peritura.

Nec facile aliquem nouimus, qui tot elementi aquei incolas in lucem protraxit, depinxit, descripsit. Animus Eius ad haec studia intentus minime tamen reliquas historiae naturalis prouincias neglexit; vermium autem aquatiliumque cognitio Illi prae ceteris placuit, vnde quoque prae omnibus, mihi saltem notis, auctoribus horum animalium notitiam amplificauit, innumerisque fere speciebus adauxit, id quod satis superque testatur, praeter reliqua Ipsius scripta, *Zoologiae Danicae Prodromus*, quem in praesenti opere fusius illustrare sibi proposuerat MÜLLERVS noster. Duos fasciculos Ipse edidit et descripsit, tertium hunc autem, si exceperis tabulas quindecim, sc. tab. LXXXI—LXXXIV, LXXXVI, XCIII, XCVII, XCVIII, CV, CVI, CXI—CXIII, CXV, CXVI. aere incisas, depictasque sedecim tabularum figuras, sc. tab. LXXXV, LXXXVII—XCII, XCV, XCVI, XCIX, C, CI, CII, CIV, CXX, perficere non datum est, quum fatali morbo correptus inchoatum opus relinquere cogeretur. Hasce tabulas Nob. Vidua B. MÜLLERI, ipsa eodem nunc fato defuncta, ante obitum suum fratri auctoris tradidit, qui ipse chalcographus et pictor atque itinerum comes perpetuus fratri adfuerat, tabulasque omnes delineauerat et multas sculpserat.

Verum nullas ad hoc volumen spectantes descriptiones aut explicationes inter schedas defuncti inuenire potuit laudatus frater, exceptis perpaucis nondum absolutis, quae in schedulis relictis sparsae reperiebantur. Omnes has auctoris adnotationes ad *Alyonium massam*; *Fistulenam multicornem*; *Spatagum pusillum*; *Lobariam quadrilobam* et *Spongiam coalitam* attinentes figillatim et verbotenus propriis adscripsi locis. Quoniam autem ipsa animalium archetypa, quae in hoc fasciculo depicta sunt non conseruaerat Auctor, ipseque alia conquirere debui, quo perdifficilis mihi facta est eorundem descriptio, condonare speramus humanum lectorem, si fortasse aliqua non satis curiose definita videantur; muneris enim proprii officia maiorem impendere diligentiam non permittebant.

Vtique tamen optabam ipse, vt haec satis diligenter depicta animalia qualicumque modo in lucem prodirent neque incognita penitus obliuioni traderentur. Horum quidem animalium aliqua, nunquam antea a me visa, secundum figuras descripsi, quod etiam suo loco indicaui; plurima tamen et ipse vidi et cum figuris in describendo comparare potui.

Ne antecedentibus pauperior esset hic fasciculus, tabulas nouem addidi ex propria penu, sc. tab. CIII, CVII—CX, CXIV, CXVII—CXIX. Vale! Havniae Pridie Calend. Decembr. MDCCLXXXVIII.

P. C. ABILDGAARD.

INDEX.

	Pag.		Pag.
<i>Affinia</i> candida	58	<i>Lumbricus</i> fabellaris	37
— ficeffa	13	— tubifex	4
— iris	3	<i>Murex</i> antiquus	64
— plumofa	12	<i>Mytilus</i> pholadis	11
<i>Aleyonium</i> cranium	5	<i>Nereis</i> ciliata	14
— cydonium	1	<i>Oniscus</i> celi	69
— maffa	1	<i>Patella</i> pellucida	37
— rubrum	2	<i>Perca</i> rupeffris	44
<i>Amphitrite</i> plumofa	16	<i>Planaria</i> fulva	39
<i>Aphrodita</i> punctata	25	— grifea	38
<i>Afcaris</i> acuta	53	— groffa	40
— lophii	53	— helluo	39
<i>Affacus</i> crangon	57	— lafeea	47
<i>Afferias</i> aculeata	29	— linearis	42
— aranciaca	3	— linearis	49
— fragilis	28	— lingua	40
— granularis	19	— marmorofa	43
— nigra	20	— nigra	48
— tricolor	28	— radiata	41
<i>Bulla</i> velutina	32	— roffrata	40
<i>Cancer</i> faeroenfis	56	— rutilans	49
<i>Doris</i> muricata	7	— ftrigata	41
— pilofa	7	— tetragona	42
<i>Fiffularia</i> multicornis	15	— torua	43
<i>Fiffra</i> dentata	24	— truncata	43
— membranacea	63	— viridata	39
— tomentofa	24	<i>Pleuromedæ</i> hirtus	36
<i>Gammarus</i> mutilus	60	<i>Pynogonum</i> groffipes	67
— pedatus	33	— littorale	68
— podurus	59	<i>Serpula</i> fpirorbis	8
— quadrilobatus	58	— vermicularis	9
— fpinicarpus	66	<i>Sertularia</i> cufcuta	62
<i>Gordius</i> equinus	49	— geniculata	61
<i>Helix</i> viuipara	33	<i>Spatagus</i> fluefcens	17
<i>Holothuria</i> papillofa	47	— pufillus	18
— pentactes	45	<i>Spongia</i> coalita	71
— phantapus	54	<i>Taenia</i> capraea	52
— priapus	27	— magna	50
<i>Hydra</i> gelatinofa	25	— quadrilobata	51
<i>Lepas</i> fealpellum	23	<i>Tritonium</i> pes peleceni	10
— ftronia	21	<i>Trochus</i> cinerarius	35
<i>Lernæa</i> gadina	65	<i>Tubularia</i> penicillus	13
<i>Lobaria</i> quadriloba	30	<i>Turbo</i>	34

ANIMALIVM
DANIAE ET NORVEGIAE
RARIORVM AC MINVS NOTORVM
HISTORIA.

TAB. LXXXI.

ALCYONIVM MASSA.

ALCYONIVM informe, fuluum, spongiosum, patulum, stellis quinqueradiatis centro nigro. *Zool. Dan. prodr. n. 3083.*

De Alcyonio hoc, quod viuum non vidi, in schedulis relictis Beati auctoris sequens notatum inueni:

„*Massa* informis saepe conica, basi lata, magno foramine excauata, occupat Mytilos, Ostreas, Balanos.

„*Substantia* spongiosa aurantia gelatina obducta, male olens, intus et extus cauernulis eademque lanugine in spongia solitis.

„*Stellulae* raras, radiis quinque luteis breuibus obtusis quasi tomentosis, centro vel cauo vel nigro. Aere grisea euadit. In sinu *Dröbaehiensi*.

Siccam in testa mytili edulis habeo, quae rugosa fusca, substantia lanugine tenaci spongiosa intertexta distinguitur.

Fig. 1. Alcyonium massa stellulis exsertis magnitudine naturali.

Fig. 2. Stellula magnitudine aucta.

ALCYONIVM CYDONIVM.

ALCYONIVM varie conoideum, spongiosum, extus glabrum, flauum, intus rubrum, pulposum stellulis octoradiatis ciliatis.

Alcyonium Cydonium subrotundum, spongiosum flauum laeue. LINN. *Syst. nat. p. 1295.*

Alcyonium cotoneum, informe subglobosum flauum, intus rubrum fibroso-spongiosum cauernosumque. PALLAS *Zooph. p. 359.*

Alcyonium rubrum. PLANCI *conch. Tab. 10. fig. B. C.*

SEBA *Thes. I, t. 99. fig. 4.*

Alcyonium Cydonium. FABRICII *Faun. Grönl. p. 448, n. 464?*

Corpus saepissime conoideum rarius ouale, molle, glabrum, pulpam rubram molliorem fibris albis intertextam continens. Variat colore flauo et fuluo.

In vivo superficies glaberrima stellulis siue hydris obsita est.

Hae stellulae extensae hyalinae, earumque corpus siue truncus cylindraceus basi paulo latiore.

Tentacula octo utroque margine ciliata vix longitudine extensi corporis.

Os porus siue foramen rotundum in centro foraminibus cinctum ovalibus octo ad basin tentaculorum.

In siccis superficies sinibus tortuosis rugosa est. Substantia spongiosa, tenax rubens, fibris membranaceis flexuosis albis intermixta.

Quae de hujus substantia asbeshina vel pumicea ex Planco affert Celeberrimus Pallas ad Italorum Turbante referre mihi videtur Plancus, non ad ipsius alcyonium rubrum, in quo minime inuenitur talis substantia; videatur postea tab. 85. Inuenitur hoc alcyonium in maris septentrionalis rupibus, conchis aliisque testaceis adnatum.

Obs. Confusiones in synonymia et descriptionibus Alcyonii cydonei, cotonei, aurantii, Turbante Italorum aliorumque hujus generis nunquam perfecte extricabuntur nec bene distinguuntur species, nisi praeter notas a forma exteriori et substantia interna desumtas etiam caracter viui et praesertim hospitis describitur.

Fig. 3. Alcyonium cydonium fuluum stellulis exsertis.

Fig. 4. Alcyonium cydonium flauum magnitudine naturali.

Fig. 5. Pars alcyonii flaui cum quinque stellulis magnitudine auctis, quorum duo *a a* tentaculis expansis, ceterae tres *b b* radiis inuolutis repraesentantur.

TAB. LXXXII.

ALCYONIVM RUBRUM.

ALCYONIVM crustaceum, molle, miniatum, punctis sparsis saturatioribus. *Zool. D. prodr. n. 3081.*

In conchis et fucis maris septentrionalis inuenitur haud vulgaris haec Alcyonii species ut plurimam forma conglobata vel crustacea, radicis instar carotae coctae mollis pallide rubens, gelatina pallidiore obducta.

Pori octoradiati fului sparsim impressi hydris pro receptaculo inferuiunt.

Hydrae vel *stellulae* exsertae corpus habent crassum radiis octo breuissimis ouatis integris oreque papillari in centro excavato-terminatum.

Siccum informe corrugatum non distinguitur.

- Fig. 1. Alcyonium rubrum magnitudine naturalis stellulis occultis.
 Fig. 2. Idem stellulis exsertis.
 Fig. 3. Idem fig. 1. depicta sed magnitudine aucta.
 Fig. 4. Idem fig. 2. depicta at magnitudine aucta.

ACTINIA IRIS.

ACTINIA corpore cylindrico, rugoso, tentaculis numerosis simplicibus cylindricis obtusis exterioribus rufis, interioribus coeruleis, centro albido.

Actinia haec paruula, quam non vidi, varietas forsân est actiniae equinae, a qua, cum ad paruitatem non respiciendum sit, vix distinguitur, nisi circulo tentaculorum interiorum coeruleo.

Fig. 5. Actinia iris magnitudine naturali.

Fig. 6. Eadem magnitudine aucta.

TAB. LXXXIII.

ASTERIAS ARANCIACA.

ASTERIAS stellata, quinqueradiata, radiis subtetragono-pyramidalibus; disco superiore aculeis confertis apice stellato-echinatis; margine articulato aculeato.

Asterias aranciaca stellata, disco tentaculis hispidis muricato; margine articulato varie aculeato. LINN. *Syst. nat.* 1100, 8.

Asterias aranciaca stellata disco lato, radiis subdepressis summo margine aculeato. *Zool. Dan. prodr.* 2831.

Asterias aranciaca stellata radiis quinque, subtus aculeis apice stellato-echinatis confertis margine articulato aculeato. RETZIVS in *Act. Stockholm. pro Ao.* 1783, p. 237.

Astropecten mesodiscus. LINCK p. 29, t. 4, f. 14.

Astropecten echinatus major. *Ibid.* t. 5. et 6, f. 6.

Astropecten echinatus minor. *Ibid.* t. 8, f. 12.

Astropecten stellatus. *Ibid.* t. 27, f. 44.

Stella marina Batava, *Stella marina Italica*, *Stella marina maxima Batava.* SEB. *Thes.* t. 8, f. 6. 7. 8.

Stella major aranciaca minoribus spinis echinata. BARREL. *Icon.* 1281.

PLANCI *Conch. Tab. 4, f. 1. 2. 3.*

Ast. Nidrosiens. tom. 4, Tab. 14, f. 3. 4.

Corpus paruum planum, in junioribus conuexiusculum, non distinctum a radiis. Discum superiorem corporis et radiorum tegunt paxilli cylindrici, conferti, erecti, apice truncato-capitati, ad peripheriam apicis aculeis paruulis radiantibus echinati.

Radiorum margo scutellis gibboso-angulatis articulatus.

Scutelli punctis granulosis exasperati spinisque 2-4. mucronati.

Facies inferior spinosissima.

Os centrale simplex pectinibus quinque tectum, in canaliculis longitudine radiorum spinisque lateralibus tectis productum; margo ut in facie superiore scutellis spinosissimis articulatus.

Fig. 1. Asteriam aranciacam juniorem a facie superiore.

Fig. 2. Eadem a facie inferiore.

Fig. 3. Partem radii magnitudine auctam, ut papillarum capituli radiati in disco videantur; exhibet.

TAB. LXXXIV.

LUMBRICVS TVBIFEX.

LUMBRICVS rufescens, bituriam aculeatus antice et postice attenuatus. MÜLLERI *Verm. Helm. hist. p. 27. Zoolog. Dan. prodr. 2605.*

BONNET *Observat. des vers d'eau douce, t. 3, f. 9. 10.*

TREMBLEY *Histoire des polypes, t. 7, f. 2.*

Dan. Rör-Orm.

Long. Verm. $5\frac{1}{2}$ —10, *lin.* lat. $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{2}$ *lin.* long. tubul. 2—6 *lin.*

Animalculum pellucidum, pallide rufescens, apice truncatum, absque omni organisatione visibili unicum et merum intestinum esse videtur.

Tubulum perpendiculariter erectum, quem inhabitat, ex molleculis terrae limosae format. Ex apice tubuli lente et timide, aqua maxime quieta partem corporis in rectum exferit, mox incuruat, ac sensim hinc et illinc in aqua vibrat; si vero minimum motum sentiat, vel a cohabitante quodam animalculo tangatur, in tubulum se celerrime subducit. Granula terrena videntur saepissime in corpore vermis ascendere ac apice concatenatim excrementorum larvarum complurium instar, excerni. Si e limo sublatum in plano ponatur, in spiram se contorquet, armatoque oculo sese planiusculum segmentis 50-70, compositum offert; segmenta e rugis annularibus 6 vel 7 conflata sunt. Nec aculeus nec verruca, ne quidem magnitudine valde aucta, aliquamdiu se conspici praebet, minorum tamen intervallo ruga intersectionis segmentorum in verruculam inflatur aculeusque brevissimus seu mucro ex ea exferitur.

Intestinum luteum, excrementa obscura, arteria et vena rubrae; haec a parte supina inuoluit intestinum multis anfractibus, illa a parte prona contractionem et dilatationem per lineam rectam concitatim continuat; dehinc liquor ruber per tractus momento apparet et euanescit.

In societate cum TVBIFICE reperiuntur alii, qui superficie fundi alteram corporis extremitatem eleuant, motu serpentiformi motitant ac in terram velocissime se retrahentes visui subducuntur. Hi, a tubifice vix diversi, iidem vermiculi esse videntur, quibus clarissimus TREMBLEY hydras nutriuit. Vterque terram limosam continuo colant et recolant.

Antica corporis pars ex moleculis albida in pluribus opaca, an foetibus plena?

Habitat in fundo riuulorum, lacuum, et aquarum stagnantium.

Obs. Ad hanc descriptionem ex historia Vermium Beati auctoris sumtam hoc tantum addendum habeo, quod tubuli, quos ex limo, volutando corpore, formant haec animalcula non constantes sint; sed mox dissoluti decidunt, cum vasculum, in quo vermiculi seruantur, agitur.

Fig. 1. Massa terrae limosae cum tubulis erectis et vermicalis quibusdam exsertis.

Fig. 2. a. Vermiculus nudus magnitudine naturali.

b Magnitudine aucta.

Fig. 3. Varietas praecedentis crassior laeuiorque, versus extremitatem anteriorem paululum attenuata, ad posticam aucta, rugulis annularibus oculo armato vix conspicuis, intersectionibus segmentorum anticae corporis partis setam vel simplicem vel duplicem exferentibus. In eodem cum praecedente limo degit, et se occultat, sed non tubulos format.

a. Lumbrici tubificis varietas magnitudine naturali.

b. Eadem magnitudine aucta.

c. Segmentum mediae partis corporis, vbi vena superius, canalis alimentarius in medio arteria inferius, nec non verrucae cum fetis exsertis conspiciuntur.

TAB. LXXXV.

ALCYONIVM CRANIVM.

ALCYONIVM tuberiforme album fetosum. *Zool. Dan. prodr. n. 3080.*

Alcyonium Lyncurium. *LINN. Syst. nat. p. 1295, n. 7.*

Alcyonium primum. *DIOSCORID. lib. V.*

Alcyonium quintum. *GALLENVS de simplic. medic. facult. lib. XI.*

MARSILLI *hist. mar. p. 82, t. 14, n. 72. 73.*

DONATI *adriat. p. 58, t. 8, fig. a. b. c. d.*

PLANCI *conch. p. 44. et p. 114, 3.*

PONTOPPID. *hist. nat. Norv. I. p. 252, t. 13, f. 10.*

STRÖM *Sundm. I. p. 148, 7.*

Alcyonium Aurantium. PALLAS *Zooph. p. 357, n. 210?*

Dan. Söehold.

Norv. Siö-Jur.

A PLANCO aliisque confunditur cum Alcyonio cydonio LINN. etiam ab Ill. PALLAS et in synonymia et in descriptione ejus Alcyonii cotonei; substantia enim asbestina vel punicea quam sicco cydonio vel suo cotoneo tribuit minime in illis existit. An vero haec Species sit Itatorum Turbante, an sub hoc nomine aliud Alcyonium quod describit MARSILLI et cuius figura depicta extat in ipsius citato opere tab. XVI. fig. 79. quemque solummodo siccum vidi et quoad formam et substantiam omnimode diuersam a nostro Alcyonio cranio reperi, incertus haereo.

Alcyonium cranium recens duriusculum, cartilagineum, tuberoso-subglobosum coloris pulchre flauo, interdum albescentis (vt iam obseruauit MARSILLI et STRÖMIVS noster) stellis verrucosum fetis hispidam. Setae tenuissimae albae, pellucidae, rigidae, deciduae, 2-3 lineas longae. Lacunae nullae nec puncta stellata apparent in viuo glutine et mucore quodam viridi plus minus obducto. Maxima, quae vidi, 5 unciar. diametri figuram cranii humani quodammodo referunt. Juniora alba, forma saepius clauata, cum verruca mamillari vnica in apice; in paulo maioribus diametri 6 lin. forma iam globosa est cum verrucis 2, 3, 4, sed in minimis iam apparent spiculae illae vitreae, minutissimae quidem, in substantia interna quae in minimis pulposa in paulo maioribus diametri 4-6 lin. iam cartilaginea.

In siccis superficies laeuis tactu tamen scabriuscula absque ullis prominentiis nudo oculo sensibilibus, armato poris sparsis obsita videtur.

In media parte alterius lateris videntur lacunae saepius binae profunde excavaatae in quorum fundo puncta plurima stellata videntur. Substantia interna ex fuluo lutea fibrosa hinc inde canaliculis flexuosis teretibus vt in spongiis foraminulosa. Tota haec substantia intertexta est fetis siue spiculis tenuissimis, rigidissimis pellucidis pungentibus a peripheria ad centrum radiatim vergentibus. Spiculae illae pellucidae in aqua forti insolubiles sunt; igne candentes opacae vix tamen fragiliores redduntur, sed non funduntur nec destruuntur vt reliqua substantia; simillima sunt fibris vitreis ex quibus confecta est magna illa sabella chrysoodon LINN. forsan etiam ista sabella ex huius alcyonii destructi spiculis relictis confecta est. Horum spiculorum massae a destructis alcyoniis relictae inueniuntur saepius in Madepora pertusa. Difficillime sine cutis laesione manibus tractatur haec substantia; spiculae enim acutissimae cutem penetrant, et facultatem cutem excoriantem, quam GALENVS huic tribuit Alcyonio, solis his spiculis deberi suspicor, cum nulla gustu detegitur causticitas vel acritas.

„Alcyonium quintum, inquit l. c. magnus ille Romanorum Medicus, superficie
 „laevi circumferibitur, caeterum interna substantia asperum, nullius odoris, gustu ta-
 „men apparens acre et sane omnium alcyoniorum est calidissimum, adeo ut pilos vrere
 „possit — et excoariat vsque in profundum cutis penetrans ut et vlcera molliatur.“

Fig. 1. Alcyonium cranium albescens paruum geminum vitium exhibet.

DORIS MURICATA.

DORIS muricata ovalis supra vndique verrucis luteis. *Zool. Dan. prodr. n. 2773.*

Dan. Vortede Doris.

Long. 5, *lin.* lat. 3 *lin.*

Corpus planiusculum ouatum toto dorso tectum papillis verrucosis confertis ex fusco luteis, apicibus albis. Antice inter papillas *tentacula* duo fusca papillis aequalia; subtus planum, pede et capite luteis margine pallidiore cinctis. In medio intestinum ouato-oblongum miniatum translucet. Caput a pede distinctum.

E sinibus maris insularum *Foeroensium* specimina habeo.

Fig. 2. Doris muricata a tergo visa magnitudine naturali.

Fig. 3. Eadem magnitudine aucta.

Fig. 4. Eadem subtus visa ut caput, pes et intestinum miniatum appareat.

DORIS PILOSA.

DORIS corpore ouato luteo pilis mollibus albis tecto tentaculis occultis.

Corpus ouatum, luteum papillis piliformibus albescens a centro ante medium corporis ad marginem radiantibus tectum.

Tentacula nulla apparentia; sed pressione corporis deteguntur tubercula duo lutea et pone haec pori duo nigri magis approximati versus extremitatem anticam.

Subtus pes oblongo-triangularis albescens medio luteus, a capite latiore distinctus margineque corporis latissimo cinctus.

In fucis maris *Norvagici*.

Fig. 5. Duas Dorides pilosas, quarum altera minor, magnitudine naturali.

Fig. 6. Eandem magnitudine auctam a dorso visam.

Fig. 7. Eandem subtus visam.

Fig. 8. Eandem pressam a dorso visam exhibet, ut tubercula lutea et pori nigri appareant.

TAB. LXXXVI.

SERPULA SPIRORBIS.

SERPULA testa regulari, spirali, orbiculata, anfractibus supra introrsum subcanaliculatis. *Zool. Dan. prodr. n. 2855.*

Serpula spirorbis. LINN. *Syst. nat. p. 1265.*

Serpula testa regulari spirali orbiculata opaca anfractibus teretibus sensim minoribus subrugosis. FABRIC. *Faun. Groenland. p. 377.*

Serpula spirorbis. LINN. *It. Westgotbi, edit. germ. p. 198.*

PLANCI *conch. Tab. I. f. 8.*

STRÖM *Sundm. I, p. 195, I.*

Norv. Ruur.

Minuta haec testa diametri $\frac{1}{2}$ —I lin. alba, opaca, in orbem spiraliter dextrorsum conuoluta, parasitica, subtus plana centro orbis periuo, testis et fucis adnata.

Spira apice maxime attenuata versus aperturam sensim increfcens atque in multis non nihil erecta.

Anfractus superne conuexi subrugosi, inferne plani medio longitudinaliter tenues, vnde in sicca testa subcanalicali apparent.

Apertura orbicularis.

Pelluciditate et tenuitate distinguitur ab hac serpula spirillum, cuius hospes nondum descriptus.

Animal Terebella. Corpus teres conico-elongatum, rugosum, testa multo breuius, coloris sanguinei, antice intestino nigro transparente lineaque dorsali impressa.

Collare vt in ceteris terebellis laciniatum cingit anteriorem corporis extremitatem.

Caput. Proboscis elongata disco peltato parabolico in plerisque albido in paucis fusco oblique terminata.

Tentacula sex pinnata, alba, retractilia, in orbem radiatum hydrarum more expansa.

Pinnas interdum secundum costam mediam complicat animal, vt tentacula pectinata appareant.

Habitat in fucis maris *Baltici* vulgarissima.

Fig. 1. Serpulae spirorbis adnatae fucis vesiculoso, magnitudine naturali.

Fig. 2. Serpulae tres variae magnitudinis naturalis.

Fig. 3. Eadem magnitudine aucta proboscide et apicibus tentaculorum prominentibus a facie superiore visa.

Fig. 4. 5. Eadem proboscide et tentaculis exsertis.

Fig. 6. Cautas spirae.

SERPULA VERMICULARIS.

SERPULA testa tereti subulata, curuata, rugosa; hospitis proboscide duplicata.

Serpula vermicularis. LINN. *Syst. nat.* p. 1267.

Serpularum species nunquam perfecte distinguantur charactere a sola testa desumpto.

Multae huic nostrae vt et Lumbricali LINNEI simillimae nec facile distinguendae testae diuersorum omnino hospitem habitacula sunt; ex altera parte magnitudine, maiori vel minori laeuitate aut rugositate, opacitate et modo flexurae plus minus variant testae vermium eiusdem speciei habitacula.

Et hanc austeris depictam serpulam pro ipsius porrectam habuissim, nisi in schedulis relictis haec de serpula porrecta inuenissim.

„Serpula testa tereti e basi spirali flexuose ascendente.

„GINANI *adriat.* 2. t. 2, fig. 14.

„Testa teres rugosa alba, basi anfractus binos, tres, quatuor vel quinque saepe circa fucos tenuiores formans, mox flexuose ascendit, saepe plures iunguntur ascendentes et descendentes basi semper spirali.

„Animalculum vt in congeneribus; pennae albo et rubro alternatim tessulatae; pedicellus operculi ruber, claua striata.

„Passim in facis praesertim intra rupes *Theistholmenses Christianсандenses*.

„Possit esse serpula lumbricalis LINNEI, at figura BASTERI saltem, cum in medio spiralis est, haud conuenit.“

De proboscide duplicata, si in serpula sua porrecta existisset, certe non tacuisset perspicacissimus auctor; cum vero in descriptione talem suae vermiculari proboscidem tribuit LINNEVS l. c. non amplius de determinanda specie haesitauit, licet ELLISII figura ibidem citata haud conuenit propter proboscidem simplicem striatam hospitis.

Serpula nostra vermicularis teres, opacissima, versus apicem acuta plus minus attenuata, interdum flexuose elongata interdum contorta. Apertura orbicularis.

Triplicis speciei terebellae tales simillimas testas inhabitare vidi.

Vermiculi in hac tabula depicti, cuius vnicum modo specimen vidi, corpus teres elongatum laeue, testa breuius, versus caudam attenuatum, antice dorso costatum.

Collare laciniatum. *Tentacula* octodecim pennata lutea, in quorum medio proboscis, quae non perfecte extensa, membrana molli obducta et simpliciter clauata capitulo pyriformi papillis duobus terminata apparet. In summa vero extensione formam obconicam induit et terminatur disco infundibuliformi, ex cuius centro similis proboscis pedunculo breuiore margineque ciliato exferitur.

Color vermis superne ferrugineus; tentacula, antica pars dorfi et tota superficies corporis inferior lutea; collare album; proboscis rosea; maculae duae obscurae in dorso pone collare.

Habitat in oceano septentrionali.

Fig. 7. Serpula vermicularis minor in fuco alato.

Fig. 8. Eadem, an magnitudine aucta vel naturali nescio; specimen, quod habeo, duplo fere maius est quam fig. 7.

Fig. 9. Hospes nudus magnitudine naturali.

TAB. LXXXVII.

TRITONIVM PES PELECANI.

TRITONIVM testis labro tetradaetylo palmato, digitis angulato, fauce laeui. *Zool. Dan. prodr. n. 2945.*

Strombus pes pelecani. LINN. *Syst. nat. p. 1207, n. 490. Faun. Svec. 2164. Mus. Ludov. Ulricae, p. 615, n. 273.*

Turbo pentadaetylus. ALDROV. *Test. l. 3, c. 22.*

JONSTON *de aquatil. p. 47, tab. 2.*

BONON. *Mus. Kirch. p. 454, f. 85. 87.*

Buccinum bilingue striatum. LISTER *Hist. conch. t. 865, f. 20, t. 866, fig. 21.*

Strombus canaliculatus. GVALTIERI *Index. t. 53, fig. A.*

Pes anserinus KLEIN. *Method. p. 32, t. 2, fig. 41. 42.*

Strombo. GINANI *opere. 2, p. 8, t. 7, fig. 58. 59. 60.*

MARTINI *conch. 3, tom. 85, fig. 849. 850.*

SCHRÖTER *conch. I, p. 418.*

Notissimam hanc cochleam in omni fere mare degentem vltius describere, superuacaneum omnino opus esset; Vermem vero in cochlea habitantem eamque construentem nullus adhuc, quantum scio, descripsit, primamque eius figuram depictam debemus Beato nostro auctori. Et ego etiam ex hac figura primum didici, quae de hoc verme, quem nunquam vidi, dicere possum. Mirum sane est, vt iam dudum monuit FABIVS COLVMA, cognitionem hospitem testarum inter tot acerrimos conchyliologiae cultores auidosque testarum amatores omnino fere hucusque neglectam esse, quamuis ad rite et secundum principia in ceteris animalium classibus recepta naturaeque magis consentanea determinandum testaceorum genera et ordines plurimum conferret, et sine illa cognitione notitia nostra de testis vix scientiae nomen mereatur.

Negan-

Negandum quidem non est, quod multa non solum iucunda et mirabilia, sed etiam vtilia nobis ignota essent, si testas hospite orbatas neglexissent naturae inuestigatores; in petrefactis enim, vt alia taceam, recte diiudicandis testarum exquisita cognitio penitus est necessaria. Redeamus vero ad vermem nostrum depictum.

Coloris est albidus capite coccineo apice emarginato.

Tentacula duo fetacea coccinea.

Oculi bini nigri exterius ad basin tentaculorum.

Pes a capite remotus quasi pedunculatus antice truncatus, postice laciniatus.

Operculum ouale corneum in extremitate caudae.

Fig. 1. *Strombum* p. pelic. a parte antica cum limace exserta.

Fig. 2. Eundem a dorso visum exhibet.

MYTILVS PHOLADIS.

MYTILVS pholadis testa oblonga antice obtusiore rudi transuersaliter rugosa. LINN. *Mantiss.* p. 548.

Mya Byssifera. FABR. *Faun. Groenl.* p. 408, n. 409.

Mytilus rugosus testa rhomboideo-ouali rugosa obtusa antiquata. *Zool. Dan. prodr.* 3011?

Mytilus rugosus. LINN. *Syst. nat.* p. 1156, n. 249?

Concha oblonga, obtusa, fulcis transuersis. LINN. *It. Westgoth.* p. 198, t. 5, fig. 2.

Mytilus pholadis. CHEMNITZ *Conch.* 8, p. 154, t. 82, fig. 735.

Mytilus pholadis. MOHR *Hist. nat. Islandiae,* p. 135, n. 332.

SCHRÖTER *Conch.* 3, p. 448.

Testa variae magnitudinis a minimis ad maximas $1\frac{1}{2}$ Vnc. lata, oblonga, rudis, alba, transuersaliter rugosa, epidermide fusca obducta.

Extremitas antica compressiuscula, obtusa, hians; postica ventricosa, clausa, oblique truncata.

Vmbones carina obsoleta, obliquiter a natibus ad extremitatem anticam producta.

Nates versus anum reflexae.

Cardo denticulus obsoletus, in multis speciminibus vix distinctus, lineaque excauata longitudinalis.

Vermis albus carnosus cauitatem testae adimplet. Siphon duplex flauicans longe extensibilis cum aperturis margine ciliatis. Branchiae simplices. Pes teres coniformis. Rima ad basin pedis byssum nigram crispam emittens.

A celeberrimo O. FABRICIO ad myas iure refertur. Denticulus cardinis ut et structura hospitis a mytilorum diuersissimi, hospiti autem myae truncatae et arenariae quoad essentialem fabricam maxime similis hanc testam e mytilorum genere excludunt; sicut etiam myae pictorum et margaritiferae ob cardinis et hospitis diuersissimam a ceteris myis structuram distinctum in systemate genus constituere deberent.

Habitat in mare septentrionali et magna copia, saepissime emortuorum, inuenitur ad littora et ostia maris *Noruegiae, Islandiae, Groenlandiae* et *Insularum Feroensium*.

More lithophagorum lapides calcareos et corallia perfodit.

Fig. 1. Mytilum rugosum valvulis apertis vermis siphone et pede retractis.

Fig. 2. Eundem siphone et pede exsertis.

Fig. 3. Testam a dorso, ut carinae umbonum videantur, sed situ inuerso depictam exhibet.

TAB. LXXXVIII.

ACTINIA PLUMOSA.

ACTINIA corpore laeui, tentaculis setiformibus confertis in margine plicatili.

Actinia plumosa tentaculis paruis margine penicillis cirrata. *Zool. Dan. prodr.* n. 2791.

Actinia polymorpha. GUNNER. in *Act. Nidros. Tom. V. p. 425, t. 7.*

BASTER. *Opuscul. subseciu. t. 13, fig. 2.*

Actinia Dianthus. ELLIS in *Actis Londin. Vol. 47, p. 436, t. 19, fig. 8?*

Figura corporis ut in ceteris actiniis longitudine et latitudine, admodum motu variat, sed hoc insuper singulare habet, quod margo superior tentaculis numerosis setiformibus pallidis obtitus in plicis corrugetur, et hae plicae totidem fasciculos plumosos referunt. Numero variant illae plicae seu fasciculi plumosi. In figura citata ELLISII quinque, in nostra figura decem, in speciminibus, quae in spiritu vini conseruo, nouem et undecim numeravi. In maxima vero dilatatione marginis euanescent plicae et tunc animal apparet ut in varietate fig. 4. huius tabulae depicta et in figura citata BASTERI videtur, margine superiore integro in orbem dilatato, tentaculisque setiformibus villosissimo.

Os centrale margine puluinato radiate rugoso, tentaculis crassioribus cylindricis circumdatum in formam conii truncati eleuatur.

Basis corpore latior, margineque undato-lobulata firmiter rupibus et testis ostrearum saepissime mytili edulis adhaeret.

Etiam

Etiam colore variat haec species rubro, carneo, luteo-fusco, luteo-virenti, albo, castaneo.

Fig. 1. Actinia plumosa coloris carneo-lutei maxime elongata sub margine plicato contracta, ore prolongato.

Fig. 2. Eadem fasciculis marginis plicati decem plumosis cum ore minus porrecto.

Fig. 4. Varietas Actinae plumosae coloris luteo-fusci, margine maxime dilatato non plicato; noduli, qui in tentaculis apparent sunt ipsa tentacula contracta.

ACTINIA FISCELLA.

ACTINIA rugis longitudinalibus transuersim striatis, tentaculis cylindricis obtusis annulatis.

Paruam hanc actiniam non vidi. Corporis breuitate, rugis longitudinalibus tentaculisque cylindricis striis annularibus cinctis ab aliis apud auctores descriptis actiniis distinguitur; actinia enim equina, cui haec licet multo minor et breuior, aliquomodo similis est, corpus habet laeue et tentacula cylindrica longitudinaliter striata, ideoque ab hac distincta.

Fig. 3. Actiniam fiscellam imperfecte expansam exhibet.

TAB. LXXXIX.

TUBULARIA PENICILLVS.

TUBULARIA teres articulis subglobosis, cirris pectinatis pluribus, tentaculis binis fetaceis, tubulo cylindraceo incrustato laeui.

Tubularia cristata cirris pectinatis pauoniis, tubulo curuato laeui. *Zool. Dan. prodr. n. 3063.*

Nierenformige Amphitrite. *MÜLL. v. Wurm. p. 194, tab. 16.*

Tubularia penicillus. *FABRICII Faun. Groenl. n. 449.*

Numero cirrorum et longitudine tentaculorum a verme in tractatu auctoris germanico de vermibus l. c. diuersus videtur, sed vt bene monet Celeb. FABRICIUS l. c. omnia ibi secundum verba KOENIGII affert.

Etiam in paucis e. gr. numero cirrorum, differt depicta haec tubularia a descriptione laudati FABRICII, sed cum in plurimis conuenit, et in specimenibus aliquot, quae vix examinavi, numerum cirrorum vt et longitudinem tentaculorum, prout haec plus minus exserta sunt, inconstantem vidi, non haesitavi in determinanda specie. Diuersa tamen est haec tubularia a penicillo BASTERI et ELLISII, qui LINNEI fabella penicillus. BASTERI penicillus, cuius specimen possideo, et maius est, et respectu latitudinis breuius et magis depressum corpus habet, atque segmenta breuiora, tubulumque

conicum; tubularia nostra vero corpus habet fere lineare, rubrum teretiufculum articulatam, longitudine 2 ad 5 vnciarum ad latitudinem 1-2 linearum, versus extremitatem posticam sensim attenuatum in caudam tubulo cylindrico terminatum. Sulci transuersi profundiores distinguunt segmenta plus quam quinquaginta transuerse oualia. Ad latera segmentorum fasciculi setarum duo, vnus breuissimus opacus acuminatus alter compressus, splendens truncatus, apparent oculo armato. Capitis tentacula duo setacea flexuosa plus minus elongata. In vtroque capitis latere fasciculus cirris pectinatis circiter viginti varii coloris plerumque albo rubroque variegatis compositus, longitudine fere tertiae corporis parte. Hi cirri mobilissimi, vt in serpulis, eriguntur in formam flabelli radiati ad vtrumque latus et coniunctim formam caudae pauonis expansae aemulantur.

Tubulus corpore multo longior ad extremitatem inferiorem angustior et parum curuatus, ceterum aequalis, cylindraceus, membranaceus, crusta argillacea, grisea, laeni rectus.

In diuersarum maris septentrionalis ostrearum testis saepius has tubularias extremitate postica angustata et depressa secundum longitudinem adfixas vidi.

Fig. 1. Tubulariam penicillum maxima corporis longitudine extra tubulum exsertam exhibet magnitudine naturali.

Fig. 2. Segmenta tria anteriora corporis cum fasciculis lateralibus setaceis.

NEREIS CILIATA.

NEREIS depressa ore cylindrico retractili, margine antico ciliato, tentaculis nullis.

Long. 5-6 Vnc. lat. $\frac{1}{2}$ Vnc. antice.

Corpus depressum, superne conuexiusculum inferne planum, flauicans, splendens, linea media longitudinali coerulefcenti notatum, sensim versus caudam angustatum, compositum segmentis septuaginta et vltra, quorum quoduis ad vtrumque latus papillas habet duas pediformes cirrum vnicum acutum mollem et fasciculum setis rigidis compositum exferentes.

Papillae pediformes inferiores postice ad basin fimbriis breuibus carnofis auctae sunt.

Caput non distinctum. In apice anteriore superne protuberantia parua laeuis oblonga, inferne os protuberans rima longitudinali sulcatum, proboscidem cylindricum retractilem, aculeis minutis reflexis hispidum margineque ciliato, occultans.

Setae binae caudales. Anus sub apice.

Inter plurimos vermes aliaque marina animalia, quae in sinibus *Ferrensibus* collegit et mihi benevolentissime obtulit amicus, historiae naturalis experientissimus MORR, qui iam ante duos annos *tentamine historiae naturalis Islandiae* lingua danica conscripto tabulisque ornato scientiam ditauit, etiam vnum huius nereidis specimen fuit; in hoc desunt setae caudales sed illarum loco papillae binae ad vtrumque ani latus. In

In multis similis est giganteae LINNEI, vt depicta videtur in *Seb. Thes. I*, t. 81, fig. 7. Sed haec praecipue tertia serie fasciculorum pediformium distingueretur.

Etiam cum Nereide cocca a Celeb. O. FABRICIO in *Faun. Groenl.* descripta conuenit, ab eo tamen differt defectu squamularum inter pedes, in quorum loco fimbriae carnosae adsunt in nostra specie.

Fig. 1. Nereis ciliata magnitudine naturali.

Fig. 2. Extremitas anterior proboscide exserto.

Fig. 3. Segmenta corporis tria a latere, vt duplex series papillorum pediformium videatur.

Fig. 4. Segmentum corporis transuerse sectum, quod tamen nimis orbiculatum, nec satis depressum ab artifice expositum est.

TAB. XC.

FISTVLANA MULTICORNIS.

FISTVLANA cirris vltra viginti, centro candido, corpore tereti hyalino, tubulo mucido. *Zool. Dan. prodr. n. 3071.*

Huius vermis sequentem in manuscriptis beati auctoris inueni descriptionem :

Longitudo 1-2. *lin.*

„Cirri ad triginta vsque simplices, albi, apice aliquantum curuati, vel in conum
„inuersum expansi, vel in fasciculum iuncti; primo statu in centro, vbi os vermis
„substantia granulosa candida saepe geminata conspicitur: corpus hyalinum album,
„teres, longitudine cirrorum interdum extra tubulum expansum; hic tubulus mucore
„obtectus est, calcareum tamen suspicor.

„In massa tubulosa calcarea rubente.“

Hoc animal nuperrime inueni tubulo simplici ad parietem vasis vitrei adfixo, in quo fertularias quasdam viuas ex mare *Balthico* seruauit. Etiam hic tubulus mucore fuluo obtectus erat et vermis viuacissimus ad minimum motum aquae in illo sese retraxit sed mox aqua quieta prouenit.

Nomen fistulariae in fistulanam multaui exemplo Celeb. FABRICII in *Fauna Groenland.* vt distinguatur a *Fistularia* pisce.

Fig. 1. *Fistulana multicornis.*

Fig. 2. Eadem magnitudine aucta.

Fig. 3. Eiusdem tubulus vnicus cum verme magnitudine magis aucta.

AMPHITRITE PLUMOSA.

AMPHITRITE tentaculis binis articulatis sub fasciculis setarum porrectorum, corpore tereti versus caput incrassato subclauato hispido.

Amphitrite plumosa cirro longo vtrinque flabellis caput setasque pediformes regentibus. *Zool. Dan. prodr. n. 2621.*

Amphitrite plumosa. FABR. *Faun. Groenl. p. 288.*

Long. Vuc. 2-4. lat. 3-5. lin.

Corpus teres punctis eleuatis adpersum tunica decidua grisea corpori contigua setas transmittente inuolucratum est, sed demto inuolucro coloris est pallide carnei, formam clauatam habet plus minus in variis speciminibus versus caput incrassatam.

Caput non distinctum. *Os* porus retractilis ad cuius marginem inferiorem tentacula duo simplicia articulata. Pressione interdum ex ore protruditur fasciculus corporum viridium tentacula mentientium, quae ouaria credo, utpote rupta congeriem globulorum viridium spargunt. Superne versus caput duplici ordine laterali prominent setae longissimae aureae late fasciculatae caput tentacula segmentaque anteriora corporis regentia.

In Argilla inter mytilos edules in mare *Noruaigico* inuenitur, vbi tubulos argilaceos facile deciduos nullaque tunica interna obductos pro habitaculo format.

Obs. Hydratum plurimumque huius commatis animalculorum inspectio fecit, ut eorum os inter tentacula necesse quaerimus. In plurimis sane ita se res habet, verum reticere nec possum nec debeo, in nonnullis dubium mihi visum esse oris locum. Asteriae, Echini, medusae sine omni dubio os in prona vel fundum aquae spectante parte, quae tentaculis cingitur, habent. Verum Holothuria priapus singulare offert spectaculum. Crassior pars, quae glans vulgo dicitur, dentes habet manifestos inuicatos, quos forte porrigere queat animal, eodem modo, quo Holothuria Phantapus aliaque tentacula sua occultat et demum exferit. Ideoque in hac parte tentaculis licet destituta os quaeri debet. Glandem hanc in arena demittit et alteram extremitatem tentaculis multis intractam (vide tab. XCVI.) emergentem obseruamus. Holothuria Phantapus ad conicam extremitatem breuissimis tentaculis instructam intestinum gerit, quod lubens pro ventriculo habeo. Genus illud vermium, quod Amphitritis nomine venit tubulis inhaeret erectis, e quibus illa pars, quae tentacula habet, emergitur, angustior extremitas in argilla sabulone dum defigitur. In specie iam descripta inter tentacula fasciculosque setarum, ut nuper monui, premendo quandoque eliciuntur partes illae, quae mihi ouaria videntur, ane itaque probabile sit, in altera parte os situm esse, aliis diiudicandum relinquo, quibus occasio et animus sit hos examinandi vermes viuos. Dubium meum, quamuis paradoxon multis etiam videretur, tamen reticere nolui.

Fig. 1. Amphitrite plumosa.

Fig. 2. Eiusdem extremitas anterior magnitudine aucta, ubi tentacula articulata, fasciculi setarum et filamenta viridia tentaculiformia distinctius videntur.

TAB. XCI.

SPATAGVS FLAVESCENS.

SPATAGVS ovato-cordatus, gibbus, basi plana, ore infero antico, transuerse lunato. Ano postico orbiculato. Spinis densissimis, inter os et anum spathulatis, ceteris sabulatis.

Spatagus flavescens, ovatus, gibbus, ambulacris quaternis depresso. *Zool. Dan. prodr. n. 2849.*

Echinus guineensis cordiformis. *SEB. Thesaur. Vol. III, t. 10, fig. 21, a. b.*

Echino-spatagus cordiformis. *BREYN. Echin. p. 61, t. 5, fig. 12.*

L'Ursin Briffus. *ARGENV. conch. t. 25, fig. 1.*

π. Graecum. *KLEIN. Echinod. edit. Leske, §. 99, tab. XXIV, fig. c. d. e.*

Spatangus pusillus. *LESKE Addit. ad Klein. Echin. p. 166, tab. XXXVIII, fig. 5.*

Plurima cum Spatago purpureo MÜLLERI in *Zool. Fascicul. primi pag. 5. tab. VI.* haec Species similia habet, si viva vel spinis obteeta videtur. Distinguitur tamen maiore gibbositate, maiore longitudine spinarum maiorum et maiore elevatione ani.

Si vero spinis orbata consideratur maxima apparet differentia.

Testa cordiformis, gibba, postice retusa, *Ambulacra* quinque, quorum quatuor maioribus poris cinguntur, quintum in fovea antica situm minoribus poris cingitur et simul intra aream ovatam quam circumscribit fascia depressa laevis, includitur.

Ambulacra lateralia arcus duos formant, quorum crura anteriora diuarcata, posteriora approximata. In vertice ad initium lacunae dorsalis pori maiores quatuor forma lunata transuerse siti.

Basis antice planior, postice versus extremitatem analem gibbose prominens figuram impressam tuberculis orbatam, aliquomodo ut in Spatago purpureo, litteram graecam π aemulantem habet. Crura litterae aream basis gibbosam tuberculatam ovalem amplectuntur. In linea litterae transversali latissima situm est foramen oris transuerse lunatum. Pars postica quasi truncata, et reliqua testae parte eleuatio. Hic superne foramen anale orbiculatum.

Infra anum vero scutellum quadrangulare angulis tribus superioribus obtusis, inferiore acuto fasciaque impressa marginatum prostat.

Testa spinis tecta in viuis cuticula rubra vestita in mortuis cinerea est. Spinae dorsum tegentes subulatae, arcuatae maioribus sparsim intermixtis, minimis ad latera, omnes ad extremitatem analem vergunt.

Basis testae, spinis longioribus spathulatis arcuatis armata, circa os tamen et marginem areae ovalis inter os et anum prominentis spinis quasi denudata apparet nudo oculo.

Tentacula, quae per poros ambulacrorum viuis extendit vermibus longissima sunt et annulata. Ad apicem terminantur disco radiato, radiis clauatis, alternis longioribus.

Tentacula vero quae poros ad circumferentiam oris transeunt fasciculo penicillato, filamentis capitatis composito terminantur.

Obs. Cl. LESKE in Additamentis ad KLEINI Echinod. se *Spatangum* suum *pufillum* a Beat. MÜLLERO sub hoc nomine accepisse adnotauit; verum certo certius hunc nostrum spatagum cum sequente confundit vt ex schedulis ipsius MÜLLERI patet, vbi de spatago pufillo adnotatum inuenitur, quod ad finem descriptionis huius testae afferam. Nec verisimile videtur, Celeb. MÜLLERVM hunc pufillum nominasse, cum minime inter paruulos numerari potest.

Fig. 1. Spatagus flauescens dorso obuerso.

Fig. 2. Idem a facie infera visus.

Fig. 3. a. Spina spathulata tuberculo articulationis carne obtecto.

b. Eadem sicca.

Fig. 4. a. Tentacula carnea superiora magnitudine aucta,

b. Tentacula inferiora.

SPATAGVS PVSILLVS.

Spatagus orbiculato-oualis planiusculus, viridis, spinulis hispidus, postice vix latior, ore anoque inferis.

Spatagus pufillus, ovalis ambulacris quinque, ano remoto. *Zool. Dan. prodr. n. 2851.*

Echinoneus cyclostomus. LESKE in *Addit. ad Klein. Echin. pag. 109, tab. XXXVIII, fig. 4. 5.*

Echinus ellipticus. SEB. *Thesaur. Vol. 3, p. 36, tab. X, fig. 7, tab. XV, fig. 30, 33, 34, 37.*

BREYN. *Echin. p. 57, t. 2, fig. 5. 6.*

RUMPH. *Amb. p. 6, t. 14, fig. D.*

Testa haec parua planiuscula est et ex ouato-orbiculata, parte postica latior, cuticula viridi tecta spinulisque ex albo viridibus aequalibus hispida. Dorsum conuexum, in medio stella colorata. Basis depressa, in medio concaua ore centrali dentato, ano orbiculato minore.

Testa

Testa spinulis et cuticula orbata ambulacra quina offert abbreviata intra poros bis nouem parium inclusa, antequam ad marginem proueniunt abrupta et quasi truncata. Vertex quatuor poris maioribus in formam trapezii positus pertusus. Os inferum centrale obscure pentagonum. Anus porus pertusus in medio inter os et marginem. Superficies tessellata punctata.

Rarissime haec species viua vel spinis obiecta inuenitur; etiam spinis orbata in museis haud vulgaris.

In figura nimis orbicularem testam expressit pictor.

Obs. Inter schedulas relictas beati auctoris haec de spatago pusillo inuenio.

SPATAGVS *pusillus* suborbicularis, depressus, ano remoto infero.

Long. 9 *lin.* lat. 4½ *lin.*

„Testa fere orbicularis, obscure virescens, spinulis breuibus porrectis aequalibus albidis horrida, superne stella duplici quinqueradiata, latiori et angustiori adumbrata; inferne foramine centrali spinulis incumbentibus tecto, altero remoto minori, membranula verruciformi nuda obiecto. Spinulae omnes pro labitu animalis absconditi mouentur, opeque inferiorum progreditur. Tentacula in hoc prorsus nulla obseruare potui.

„In testa spinulis denudata conspiciuntur in disco radii abrupti decem ex serie duplici punctorum, seu anguli acuti quinque cruribus extrorsum versis.

„In sinu *Theistholmen* ½ miliare a *Chvillianstrand* remoto.

„Testam animalculo vacuum occupauerat Amphitrite cirrhis solis e centro porrectis, extremitateque altera e foramine minori aliquantum prominente; cirrhi inprimis in continuo motu spectaculum singulare praebuerunt, spectatoremque an vermiculi, an veri cirrhi ambiguam tenuere; fracta vero testa prodit amphitrite fere triplo longior suo habitaculo; hinc vel ouulum amphitritis in hac testa depositum ac euolutum, vel species eius generis tubulos, quos sibi communiter formant, derelinquere testasque vacuas occupare valent.“

Fig. 5. *Spatagus pusillus* viuus spinisque ornatus. *a.* Dorsum. *b.* Basis.

Fig. 6. Idem spinis denudatus, *a.* Dorsum, *b.* Basis.

TAB. XCII.

ASTERIAS GRANULARIS.

ASTERIAS pentagona inermis vtrinque tessulato-granulata, margine articulado.

RETZIUS in *Actis Acad. Holm. pro Ao. 1783, p. 238, n. 7.*

Asterias equestris, lunata, granulosa, margine pulvinateo, disco pulvilli glabro.
Zool. Dan. prodr. n. 2826.

Pentagonaster regularis. LINCK. p. 20, tab. XIII, fig. 22.

Pentagonaster semilunatus, *ibid.* tab. XXIV, fig. 39, t. 27, fig. 45.

Artocreas. SEB. *Theaur.* Vol. 3, t. 6, fig. 5. 6. 7, t. 8, fig. 4.

PONTOPPIDAN *Norg. Nat. Histor.* 2, c. 7, p. 291, fig.

Asterias equestris Illustrissimi LINNÉ in System. nat. est granularis nostra secundum figuras citatas LINCKII, sed secundum citationes ex SEBA est aranciaca MÜLLERI et RETZII l. c.

Corpus complanatum pentagonum angulis parum prominentibus. Dorsum plano-conuexum, aequale, tectum corporibus hexagonis planis, quorum superficies granulata.

Margo obtusus, sinu inter angulos lunato, scutellis conuexis tetragonis versus angulos minoribus articulatus. Superficies scutellorum granulata, excepta area, semi-orbiculari in scutellis superioribus et orbiculari in inferioribus, laevi relicta.

Facies inferior plana ambulacris quinque radiata. *Os centrale* simplex. *Ambulacrorum* canaliculi tuberculis pectinatis tecti.

Areae triangulares inter ambulacra corpusculis quadrangularibus superficie granulata tectae.

Scutella superiora ab inferioribus linea marginali nesculpta distinguuntur.

Haec species non inter vulgares maris septentrionalis est.

Fig. 1. *Asterias granularis* a dorso visa.

Fig. 2. Eiusdem facies inferior.

Fig. 3. Partem asteriae ad lineam marginalem inter scutella verticaliter dissectam, ut interna et ovaria videantur, exhibet.

Fig. 4. Particula magnitudine aucta, ut superficies granulosa corporum pentagonorum et scutellorum videatur.

TAB. XCIII.

ASTERIAS NIGRA.

ASTERIAS radiata, radiis quinque articulatis superne imbricatim squamatis, pectinibus lateralibus patulis. Disco rotundato-pentagono punctis granulatis exasperato.

Stella scolopendroides granulata. LINCK. p. 50, t. 26, fig. 43.

Discus

Discus corporis a radiis distinctus, planus orbiculatus vix pentagonus, punctis granulatis tactu, vix visu, sensibilibus exasperatus; angulis gibbis basi radiorum respondentibus. In facie disci inferiore os siue Ambulacrum disco minus, quinque radiatum aculeis brevissimis obtusis pectinatum.

Areolae inter radios ambulacri squama vnica, ouata, pallida, laeui, testae.

Radii flexuosi ad angulos disci obtusos exeuntes, in dorso secundum longitudinem serie vnica squamarum imbricati; altera facie articuli quadranguli pallidi. Ad latera radiorum pectines 5-6 dentati.

Pectinum dentes ouales compressi.

Vina per poros in intersectionibus radiorum articularibus tentacula bina vermicularia elongata sub motu in aqua exserit, quod omnibus asteriis radiatis mos est. Haec tantacula in stellatis breviora e canaliculo radiorum exseruntur.

Coloris plerumque nigri vel obscure fusci est.

Fig. 1. Asteriam nigram magnitudine naturali a dorso visam exhibet,

Fig. 2. Facies disci infera.

Fig. 3. Pars radii pectinati.

Fig. 4. Idem tentaculis exsertis.

TAB. XCIV.

LEPAS STRÖMIA.

LEPAS CONICO-CONUEXA valvulis quatuor ferrato-striatis operculo bivalui.

Lepas Strömia conico-conuexa ferrato-striata operculo eleuati. *Zool. Dan. prodr. n. 3025.*

Balanus conico-conuexus ferrato-striatus operculo eleuati. STRÖM *in Act. Haun. 10, p. 6, t. 3, fig. 1-9.*

Warzenförmige Meereichel. SPENGLER *in script. nat. scrutat. Berlin. I, p. 101, t. 5, fig. 1. 2. 3.*

CHEMNITZ *Conch. 8, t. 98, fig. 834.*

SCHRÖTER *Conchyl. 3, p. 527.*

Primus hanc lepadem cum hospite descripsit Celeberrimus naturae inuestigator, venerandus STRÖMIVS, qui multa, praesertim in classe vermium et insectorum, noua detexit.

Paruula haec testa sessilis fixa, inter pauciores est huius generis quae quatuor modo componitur valvulis, et inter paucissimas quorum opercula bivaluia; praeter

hanc enim et Diadema LINNEI, forsân etiam RVMPHII balanarem Tab. XIV. f. H. et CHEMNITZ conch. 8, t. 99, f. 845, omnes balani, quotquot hucusque vidi, aut descripti sunt, operculo quadriualui gaudent.

Valuulae huius Lepadis inaequales, duae maiores posticae, totidemque minores anticae, testae conum depresso-conuexum formant.

Valuulae maiores irregulariter quadratae exterius tribus areolis trigonis notatae; media areola maior pyramidalis basi latitudine valuulae, sulcis radiata, lineisque transuersis punctatis, non nisi in nitidissimis speciminibus apparentibus notata.

Areolae laterales duae oblique pyramidatae minores apice inuerso, transuersim obliquiter striatae margine exteriori profunde serrato futura iunguntur cum valuula vicina.

Valuulae duae minores inaequales inter se futura lineari connexae et in altero latere areolae triangulares obliquae striatae, vt in maioribus, futura serrata cum his iunguntur.

Apertura oblongo-trigona, obliqua, cuius angulus acutissimus apici complicato valuulae maioris dextrae respondet; angulorum obtusorum alter in loco futurae linearis valuularum minorum, alter in apice complicato valuulae maioris sinistrae. Angulus aperturae tertius obtusissimus futuram linearem inter valuulas testae minores respicit; in hunc angulum apex operculi aperturam claudentis recipitur.

Latera aperturae duo elongata, quorum vnum posticum formant areolae laterales coniunctae valuularum maiorum cum futura serrata in medio, (in huius lateris margine basis operculi infixae est) alterum aperturae latus elongatum valuulae minoris sinistrae et tertium latus breuissimum valuulae minoris dextrae margine supremo includitur.

Operculi valuulae duae oblique pyramidatae basi in latere aperturae postico affixae. Valuularum sinistra apice obtuso et leuiter complicato apicem dextrae acutum in plicam siue fossulam excipit claudendo aperturam. Basis testae membranacea. Cautas antice per laminae tres e futuris tribus anterioribus prostantes in loculamenta tria diuisa est; horum duo anteriora minora, posterius maximam cauitatis partem occupans duabus valuulis maioribus, in quarum futura communi nulla lamina prostat, cingitur. Ad marginem superiorem cellulae seu loculamenti dextri exseritur denticulus basi dilatatus apice in cauo dependens.

Vermis Triton vt in ceteris Lepadibus, cuius corpus globosum; *Os* in antica et suprema corporis parte, denticulorum paribus binis lateralibus armatum.

Proboscis albescens linguaeformis extensilis, ad cuius vtrumque latus tentacula sex rubra fetacea ciliato pinnata bifida.

Inuenitur in conchis aliisque testaceis atque in facis maris septentrionalis; varietatem minorem ex mare mediterraneo possidet et in *Script. n. scr. Berolin. l. citat.* descripsit Celeberrimus SPENGLER.

- Fig. 1. Lepadum Strömiarum duae in Terebratula cranio (*Zool. prodr. n. 3006.*) infidentes.
- Fig. 2. Earum vna magnitudine aucta valuulisque operculi eleuatis.
- Fig. 3. Eadem operculo demto.
- a. b.* Valuulae duae maiores.
- c. d.* Valuulae duae minores.
- e.* Sutura linearis inter valuulas minores.
- f. g. h.* Suturae ferratae.
- Fig. 4. Tentacula vermis e rima operculi exserta.

LEPAS SCALPELLVM.

LEPAS testa compressa tredecim valui laeuiuscula intestino squamoso infidente. *Zool. Dan. prodr. n. 3028.*

Lepas Scalpellum. LINN. *Syst. nat. p. 1109, n. 16.*

GVALTIERI *Ind. test. t. 106, fig. C.*

ELLIS *Act. angl. 1758, 2. t. 34, fig. 4.*

FAVANNE *Tab. 59, fig. C. 2.*

CHEMNITZ *Conch. 8, p. 294.*

SCHRÖTER *Conchyl. 3, p. 520.*

Testa intestino pedunculata, fixa, lateribus compressa, margine antico recto, postico carinato, superiore lunato, valuulis sex paribus lateralibus, vna impari dorsali.

Valuulae laterales triplici ferie in vtroque latere ordinatae.

In ferie inferiore valuulae tres oblongae; in media duae quarum postica minor pentagona, antica tetragona; in suprema ferie valuula vnica transuersa oblique trigona angulo superiore in apicem acutam producto. Valuula dorsalis longissima, cymbaeformis compressa, lineis longitudinalibus fulcata, postice obruse carinata, antice cauo fulcato marginem posticam valuularum marginalium excipit.

In margine testae antico rima dilatabilis pro exsertione tentaculorum vermis.

Basis testae intestino obconico squamulis oblique annulato infidet.

In figura auctoris depicta hae squamulae intestini non videntur, sed earum loco lineis obliquis annulatum apparet, totaque testa cum intestino tunica hispida videtur obducta; forsân in viuis, quas non vidi, intestini squamulae, vt in *Holothuria phan-topo*, tunica quadam glutinosa occultantur. In ficcis etiam omnibus intestinum contractum est, et annuli squamosi maxime approximati.

Animal Triton, rubicundum. Tentacula sex simplicia in utroque latere, quorum inferiora duo brevissima lanceolata integra; superiora decem setacea ciliato-pinnata, pedunculis articulatis infidentia.

In Sertulariis maris septentrionalis plerumque inuenitur parasitica.

Fig. 1. Lepadem Scalpellum magnitudine naturali.

Fig. 2. Eandem magnitudine auctam tentaculisque exertis exhibet.

TAB. XCV.

FLVSTRA TOMENTOSA.

FLVSTRA incrustans mollis tomentosa, cellulis inconspicuis.

Fucos et emortuos stipites sertulariarum quasi gelatina fusca villosa obuestit haec Flustra. In fucis latis flustram membranaceam acumulat a centro ad peripheriam se augmentans margine integerrimo. Cellulae non nisi oculo armato apparent forma papillarum cum poro pertuso in apice.

In sicca loco papillarum videntur ope lentis pori tomento cincti.

Animal hydra magnitudinis ut in flustra membranacea sed opacius cum intestino flauicante transparente; hydra vero flustrae membranaceae tota hyalina est. Tentaculis siue brachiis viginti in orbem infundibuliformem dispositis armatum est.

In crustaceis, sertulariis et fucis maris septentrionalis et Balthici inuenitur haud vulgaris

Fig. 1. Frustum madreporae proliferae in quo stipites cuiusdam sertulariae flustra tomentosa obtekti magnitudine naturali videntur.

Fig. 2. Stipes flustra incrustatus hydrisque exertis magnitudine aucta.

FLVSTRA DENTATA.

FLVSTRA incrustans cellulis discretis ovalibus, marginibus oppositis tridentatis, ore marginato.

Escaram ciliatam Illustrissimi PALLAS, quae LAMNEI Cellepora ciliata est, acumulatur; illa vero cellulas habet eleuationes, plerumque secundum longitudinem linea recta dispositas et approximatas, marginemque dentibus septem, unico longiore ad basin cellulae, ciliatum.

Haec dentata nostra cellulis constat ovalibus planiusculis discretioribus, quorum margo in utroque latere dentes tres incuruatos habet. Osculum siue Ostiolam pro exitu animalis, quod in plurimis flustris visis perus est vix armato visu sensibilis in membrana hyalina cellulam tegente; hic marginatum est et distinctius apparet.

Ex

Ex osculo hoc marginato exferuntur hydrae, quarum corpus cylindricum pellucidum intestino flauicante transparente.

Tentacula duodecim corpore extenso breuiora extremitatem truncatam corporis cingunt in orbem infundibuliformem disposita.

An sit Flustra lineata LINNEI in *Systemate* p. 1301, n. 6, et MÜLLERI in *Prodromo* n. 3055? An Eschara sexdentata, quam Ill. PALLAS in *Elencho Zooph.* p. 38, vt varietatem ciliatae describit, haec nostra species erit?

Habitat in fucis maris septentrionalis; in *Buccino* glaciali Groenlandiae reperi.

Fig. 1. Flustram dentatam hydris exsertis magnitudine naturali.

Fig. 2. Eandem magnitudine auctam exhibet.

HYDRA GELATINOSA.

HYDRA minuta gelatinosa, lactea, cylindrica, tentaculis duodecim corpore elongato breuioribus.

Minutissimae haec hydrae in fucorum facie inuersa gregatim degentes nudo oculo apparent puncta eleuata, alba, gelatinosa, quae ope lentis videntur hydrae corpore cylindrico pellucido, cuius extremitas truncata tentaculis duodecim corpore elongato breuioribus terminatur.

In corpore intestinum flauicans et puncta duo vel tria fusca quasi ouula conspiciuntur.

Fig. 1. Hydra gelatinosa in frusto fuci ferrati magnitudine naturali.

Fig. 2. Eadem magnitudine aucta.

TAB. XCVI.

APHRODITA PUNCTATA.

APHRODITA oblonga, squamis muricato-punctatis, papillis pediformibus fetiferis viginti quinque.

Aphrodita punctata squamis punctatis, macula sublunata lutea. *Zool. Dan. prodr.* n. 2642.

Aphrodita squamata oblonga dorso squamato squamis viginti quatuor. LINN. *Syst.* p. 1084.

Aphrodita squamata. BASTER. *Opusc. subs.* p. 66, fig. V.

MÜLLERI *Würmer*, p. 170, Tab. XIII.

PALLAS *Misc. Zool.* p. 92. t. 7, fig. 14.
Vol. III.

G

Nomen

Nomen huius vermis specificum BASTERI et LINNEI recte mutauit Beat. Auctor, cum omnes aphroditae etiam *aculeta*, vt primus detexit immortalis PALLAS, squamatae sunt.

Punctata haec nostra oblonga, plana, vtraque extremitate obtusa, dorso conuexiuscula et squamis viginti quatuor obiecta est, quorum duodecim ad quoduis latus, ita vt media dorfi linea longitudinalis in interstitiis squamarum interrupte nuda videatur.

Squamae membranaceae oblique ouatae, in tota fere superficie muricato punctatae, ex cinereo fuscae, centro solummodo corpori adnatae, et tota latissima circumferentia libera nec corpori adhaerens; sic non dentibus marginalibus, vt vult Celeb. BASTER cuti adhaerent hae squamae nec margine laterali vt Celeb. huius operis Auctor in tractatu Germanico de Vermibus p. 174 contendit; ceterum ad partem lateralem externam filamentis mollibus breuibus ciliatus est earum margo.

Foramine inuoluto oris distinguitur pars antica corporis; supra hoc foramen in medio huius extremitatis oculo armato detegitur puncta quatuor angulis obliquis inter se disposita.

Nouem variae longitudinis filamenta ornant caput siue extremitatem anteriorem, quorum vnicum in medio longissimum, clauatum; claua apice subulata et maculis duabus lateralibus notata; ad huius basim duo tentacula breuissima, subulata; his proxima duo vera tentacula fetacea aequalia annulis innummeris vix conspicuis articulata et filamento medio paulo breuiora; tandem ad vtrumque latus exterius horum tentaculorum sunt duo filamenta, filamento medio in omnibus similia, sed breuiora. Ad vtrumque marginem lateralem corporis sub squamis numerantur pedes viginti quinque papilliformes dimidia longitudine squamarum, apice fasciculum fetarum exferentes, quae fetae rigidae luteae splendentes. Numerum hunc pedum in nouem quae examinaui, speciminibus constantem vidi. Pars superior pedis prope corpus fetis breuibus circumcincta in medio inferne papillam habet elongatam. Inter quoduis par pedum exferuntur filamenta in omnibus similia filamentis clauatis capitis.

In extremitate postica filamenta duo fetacea.

Fig. 1. Aphroditam punctatam a tergo visam exhibet magnitudine naturali.

Fig. 2. Caput a parte infera visum vbi filamenta quinque clauata, tentacula quatuor, puncta quatuor, os inuolutum margine plicato et primum par pedum videntur.

Fig. 3. Pes superne fetosus cum filamento clauato, inferne papilla elongata et apice fasciculum fetarum.

Fig. 4. Squama punctata margine exteriori ciliata.

HOLOTHVRIA PRIAPVS.

HOLOTHVRIA cylindrica, corpore ante medium constricto, antice striis longitudinalibus, postice annularibus cincto, ore denticulato.]

Holothuria priapus ore papillis carnosis, corpore striis annularibus, glandis longitudinalibus. *Zool. Dan. prodr. n. 2807.*

Holothuria priapus. LINN. *Syst. nat. p. 1091, 9.*

Priapus humanus cylindricus striis annularibus, glande striis longitudinalibus eleuatis. *Annot. acad. Vol. 4, p. 255.*

Holothuria priapus, elongata; cauda papillosa, striis annularibus corporis et longitudinalibus glandis anticae. FABR. *Faun. Groenl. p. 355.*

Long. 1-6 Vnc.

Corpus oblongum, teres, molle pellucidum, intestinis fusco-luteis transparentibus, ante medium constrictum, ita ut pars ante constrictionem glandem oblongam referat.

Glands retractilis tertiam totius corporis partem longitudine aequans, striis longitudinalibus viginti quatuor muricatis insculpta.

Truncus siue pars corporis pone constrictionem laeuis, sensim versus caudam crassior fulcis annularibus approximatis.

Os in apice glandis apertura orbicularis dentibus corneis fuscis acuminatis in circulum dispositis instructa.

Dentium acumen incuruatum. Ex ore protrudi potest tubulus muricatus, annulis duobus dentatis cinctus; in quouis annulo dentes 10, qui tubulo retracto dentes oris incuruatos constituunt.

In centro extremitatis posticae filamentum caudale longum vndique papillis oblongis cinctum et quasi fasciculatum. Anus foramen rotundum margine verrucoso prope centrum vbi filamentum papillosum exferitur.

Perfctissimam huius vermis descriptionem dedit Celeberr. O. FABRICIUS in *Faun. Groenlandica, l. c.*

Habitat in fundo argilloso sinuum oceani borealis.

Fig. 1. Holothuriam priapum magnitudine communi naturali exhibet.

TAB. XCVII.

ASTERIAS TRICOLOR.

ASTERIAS radiata, radiis quinque articulatis ad latera pectinatis. Pectinum dentibus scabris. Disco orbiculari quinque lobato hispido.

Discus corporis a radiis distinctus, planus orbiculatus obscurus spiculis hispidus, margine ad radiorum bases retracto, ut lobuli rotundati inter radios prostant. Squamulae coloratae infertionem radiorum tegunt.

Os radiatum pentagonum paruum pectinibus quadridentatis armatum.

Radii quinque teretiufculi, articulati, longissimi, flexuosi.

Radiorum articuli superne lutei quadripunctati, inferne laete rubri.

Pectines radiorum 3-4 dentati ad basin virides.

Dentes fusci, longiores, recti, scaberrimi.

Huius rarissimae speciei vnicum modo exemplar *Foeroense* maxime mutilatum vidi.

Fig. 1. Asteriam bicolorem exhibet.

Fig. 2. Frustum radii cum pectinibus lateralibus tridentatis superne visum, magnitudine aucta.

Fig. 3. Idem a facie infera tentaculis exsertis.

Fig. 4. Pecten oris seu ambulacri aucta magnitudine.

Fig. 5. Dens pectinis radiorum maxime auctus.

TAB. XCVIII.

ASTERIAS FRAGILIS.

ASTERIAS radiata, disco orbiculato muricato, dorso spinoso; radiis quinque articulatis ad latera pectinatis, dentibus serrato muricatis.

Corpus a radiis distinctum, planum orbiculatum muricatum dorso spinosum squamulisque ad bases radiorum.

Os centrale stellatum radiis brevissimis.

Areolae inter radios squamulis duobus ouatis in formam cordis connexis tectae.

Radii articulati flexuosi, articulis superne carinatis, inferne planis, quadrangulatis, pectinibus lateralibus spinotissimi.

Pectinum

Pectinum dentes longiores, recti, muricati.

Asterias haec aculeatae affinis omnium fragilissima est, ideoque in museis rara.

Ex mare *Norvegico* et *Groenlandico* specimina mutilata habeo.

Fig. 1. Asterias fragilis a dorso visa.

Fig. 2. Discus cum parte radii magnitudine aucta a dorso visus.

Fig. 3. Discus a facie infera, ut os stellatum et squamulae decem corpora quinque cordiformia ad basin radiorum formantes videantur.

TAB. XCIX.

ASTERIAS ACULEATA.

ASTERIAS radiata corpore orbiculari dorso squamis punctisque granularibus tecto, radiis quinque pectinatis articulatim squamatis.

Asterias aculeata, radiata, aculeis glabris latitudine radii brevioribus. *Zool. Dan. prodr. n. 2841.*

Asterias aculeata radiata, radiis quinque aculeatis. *LINN. Syst. nat. p. 1101.*

Rofula scolopendroides. *LINCK t. 26, fig. 42.*

Bellis scolopendrica. *Ibid. t. 40, fig. 71.*

Asterias aculeata radiata, radiorum pectinibus diuergentibus, disco orbiculato, squamato, muricato. *RETZIUS in Act. Acad. Holm. pro Ao. 1783, p. 240.*

Corpus a radiis distinctum orbiculatum, planum, vix pentagonum, ad angulos inter bases radiorum superne tectum squamulis, quarum vnica centralis, ceteris radiatim dispositis, cincta. Interstitia squamularum tuberculato-punctata. *Facies infera* corporis muricata ore centrali, stellato, pentagono, inter angulos squamulis quinque transuersis cincto.

Radii quinque quadrangulares, flexuosi, non canaliculati, articulati. *Squamula* vnica ovalis granulis cincta quemuis articulum superne tegit.

Articuli inferne quadranguli, plani, ad latera pectinibus diuenticatis quinquedentatis armati.

Dentes pectinum elongato-ouati scabriusculi.

Mire colore variat haec species ut in Prodomo Zoologiae notauit Beat. auctor. Vulgarissimae sunt coloris variegati ex purpureo et flauo, ex rubiginoso et flauo, rariores unicolores pallidissime rubentes.

Fig. 1. Asteriam aculeatam a facie supera visam exhibet.

Fig. 2. Discus cum radio vnico a facie infera visus, vt os et squamulae inter eius angulos et bases radiorum appareant.

Fig. 3. Frustum radii superne visum cum duabus squamulis dorsalibus duobusque pectinibus ad quoduis latus.

TAB. C.

LOBARIA QVADRILOBA.

LOBARIA quadriloba cauda lobulata. *Zool. Dan. prodr. n. 2741.*

Philine quadripartita. *ASKANIUS in Actis Stockholm. pro Ao. 1772, edit. German. p. 325.*

Rarissimi huius vermis sequentem descriptionem sub titulo Lobariae quadrilobae in schedulis b. Auctoris reperio.

„Molluscum gelatinoso-cartilagineum, album, lubricum, superne conuexum,
 „lobis quatuor crassis compositum, duobus dorsalibus vtrinque sinuatis, lateralibusque
 „elongatis, introrsum sinuatis ventreeque connatis; subtus planum medio dilatatum,
 „altera extremitate acuminato-obtusum, lobis tribus minoribus varie sinuatis, plicatis,
 „vbique incumbentibus. Intestinum obscurum flexuosum passim in pagina inferiore
 „pellucet.

„Nec foramina nec tentacula vlla detegere potui, nec motum vllum nisi lobo-
 „rum minorum alteriusque extremitatis flexum lentissimum.

„Interstitia lorum minorum sinuata foueas quidem constituunt; ani vero et oris
 „nulla certa vestigia deprehendi, nec in raro exemplari et penuria temporis dissectio-
 „nem exactam instituire potui.

Long. 18, lat. 15 lin.

„In sinibus maris Noruagici in fundo intra rupes ad tugurium *Grifolia*.

In ventriculo Bullam candidam subtilissimam reperi, hinc testacea ei nutrimento
 „seruiunt. Machinam quoque ossream ex corpore extraxi, cuius vsum inquirant posteri;
 „compositum erat tribus lamellis fusiformibus ossis medio excavatis, vtraque extre-
 „mitate acuminatis, membrana molli inter se connexis; hae lamellae includebant cor-
 „pus carneum intestino longo terminatum.“

Tantum b. *Müllerus*.

E pluribus rari huius vermis minoribus speciminibus lin. 7. longis, ceterum quoad
 formam et structuram figuris huius tabulae omnino similibus, quae in spiritu vini con-
 seruata possidet Celeberrimus noster Hist. nat. Professor BRYNNICH duo mihi exami-
 nanda obtulit amicissimus Vir.

In his vidi lobum posteriorem testam tenuissimam bullaceam dimidia corporis parte minorem continere; seu potius testam bullaceam cute vndique tectam atque inuolutam posteriorem corporis partem obtegere, nec in ventriculo vermis contineri. In cauo etiam animalis, quod pro ventriculo haberi potest, organum illud, de quo in descriptione loquitur b. Auctor atque Celeberrimus ASCANIVS l. cit. tribus officulis scaphoideis compositum inueni. Hinc certe hic vermis ad genus *Akeræ* MÜLLERI referri debet et genus *Lobariae* superuacaneum erit.

Testa subrotunda pellucida, tenuissima, longitudinaliter substriata, hians.

Labium exterius integrum, tenue; Labium interius versus apicem parum inuolutum vertice umbilicato. Ceterum Bullae hydatidi LINNEI simillima. An haec et Bulla aperta LINNEI similes habeant hospites?

Vermis corpus molle album superius conuexiusculum, inferius planum, testa plus quam duplo maius, dorso lobis quatuor diuisum.

Lobus anterior ouatus apice parum emarginato, linea longitudinali leui medio insculpta; *posterior* rotundatus testa cute obtecta et occultata inclusus, hinc duriusculus.

Laterales lobi oblongi cum lobo magno inferiore margine externo connati angulos vacuos inter lobum anteriorem et posteriorem implent.

Inferior corporis facies tribus componitur lobis, quorum anterior maximus triangularis vtroque margine laterali rotundatus, apice antico emarginato producto. In medio huius lobi intestinum longitudinaliter transparet; in hoc organum officulis scaphoideis compositum continetur. Lobulorum posticorum sinister labium interius inuolutum testae continet et obuestit, dexter minimus, margini exterioris testae labii adnatus. Inter hos minores lobulos rima longitudinalis aperta sinuosa in aperturam profunde hians. Ex hac rima excrementa vermis euacuantur.

Os? Rima transuersa latissima in apice corporis anteriore; supra rimam puncta duo marginalia approximata in apice lobi superioris.

An *Planici* Amygdala marina (Conch. pag. 22, tab. 5, fig. 9. 10, et tab. 11, fig. D-I.) specie diuersa?

Fig. 1. Lobariam quadrilobam in dorso visam, extremitate postica versus marginem tabulae.

Fig. 2. Eandem supinam, extremitate postica superius.

Fig. 3. Eandem supinam situ lobuli sinistri mutato, vt rima postica videatur.

Fig. 4. Eandem supinam extremitate antica superius lobuloque postico minimo demto.

Fig. 5. Extremitatem anteriorem corporis magnitudine auctam, vt rima oris transuersa et puncta duo videantur, exhibet.

TAB. CI.

BVLLA VELVTINA.

BVLLA velutina, testâ ventricosâ tomento transuersim fulcata, vertice obtuso. *Zool. Dan. prodr. n. 2922.*

Helix haliotoidea. LINN. *Syst. nat. p. 1250.* MÜLLERI *Prodr. n. 2900.*

Helix haliotoides. FABRICII *Faun. Groenl. n. 387.*

Helix neritoidea. CHEMNITZ *Conch. 10, pag. 306, tab. 165, fig. 1598, 1599.*

Testa tenuis, epidermide orbata glaberrima pellucida lenissime transuersaliter fulcata, ventricosâ, subtus dilatata, plana.

Color ex pallide fusco cinereus.

Apertura repanda, magnitudine fere testae, suborbicularis, postice in angulum acutum definens.

Faux amplissima laevis albescens patens in spiram, hinc columella et umbilicus nullus.

Spira lateralis dextra, obtusâ, vix prominens, aperturae margini approximata.

Labium interius marginale, lineare, album.

Epidermide siue tomento fuluo, quo aegre spoliatur, obiecta testa rudior, fulcis transuersis lineisque eleuatis interstinctis exarata. Haec epidermis oculo armato videtur tela reticulata, cuius stamina crassiora lineas transuersales eleuatas, nudo oculo conspicuas, formant; trama vero subtilior lineas longitudinales approximatas nec nisi oculo armato apparentes in fulcis testae ab vno stamine ad alterum perticit. Cochlea viua coloris est obscure fusci cum macula lunata lutea in vtroque ventris latere, qui color et maculae hospiti vel potius eius tunicae nigricanti per testam pellucenti debentur.

Vermis albicans clypeo nigricante, dum incedit, testâ omnino tegitur, magna parte aperturae antice et ad latera vacua relicta.

Caput breuissimum atque latissimum.

Tentacula duo breuiora alba filiformia.

Oculi externe ad basin tentaculorum.

Pes antice truncato-dilatatus, postice acutus.

Operculum nullum nec natium nec factitium in hac testâ se vidisse commemorat oculatissimus FABRICIUS l. c. vbi plura de pulcherrima hac testâ legenda exstant.

Habitat in fundo sinuum maris septentrionalis.

- Fig. 1. Cochlea viua prona vbi apices tentaculorum hospitis solummodo visu apparent.
 Fig. 2. Eadem supina.
 Fig. 3. Testa vacua prona.
 Fig. 4. Eadem supina.

HELIX VIVIPARA?

Huius cochleae testa in omnibus similis est testae helicis viuiparae LINNEI, colore excepto, qui in figura depicta B. auctoris nimis nitidus. Albissima enim est fasciisque tribus ex fusco pulchre flauicantibus picta.

Testas similes quidem habeo, quae in Museis pro varietate viuiparae habentur. Vidi etiam Helices viuiparas in aquis fundo puriore sabuloso degentes nitidiores esse, in his tamen hospitem nigrescentem inueni. Vermis autem in hac figura depicta coloris rubentis est; nihil igitur de re mihi non satis nota affirmare audeo.

Fig. 5. Helicem parturientem cum organo sexuale exserto atque pullo enixo, repraesentare puto.

Fig. 6. Testam vacuam exhibet.

GAMMARVS PEDATVS.

GAMMARVS linearis corpore articulis sex, pedibus quatuordecim vnguiculatis vltimis quatuor longioribus, cauda nulla distincta.

Squilla acaudata pedibus quatuordecim GRONOVIVS in *Actis Helv.* 4, p. 39, t. 4, fig. 8. 9?

Cancer linearis. LINN. *Syst. nat.* p. 1056, n. 83?

Corpus pellucens filiformis cinereo-virescens.

Caput rotundatum. *Palpi* duo articulati.

Oculi duo punctiformia laterales non pedunculati.

Antennae quatuor pedunculatae, posticae anterioribus duplo longiores; pedunculorum articuli tres, quorum primus crassior, breuior; secundus et tertius longiores aequales cum seta terminali articulata segmentis ciliatis.

Corpus teres compositam articulis sex, quorum primi quatuor elongati, medio crassiores, quintus elongatus postice crassior, sextus dimidio breuior ovalis.

Pedes septem parium omnes vnguiculati. Duo prima paria chelata absque pollice; primum par sub capite insertum, breuissimum chelis integris; secundi paris e medio primi corporis segmenti exeuntis articulus primus elongatus et chelae margine inferiore denticulatae. Tertium et quartum par in secundo et tertio corporis seg-

mento longiora gracilia. Quintum par in quarto corporis segmento breuissimum; sextum et septimum ad extremitatem posticam penultimi et vltimi corporis segmenti inferta, longissima; omnia haec vltima quinque pedum paria chelis spuris denticulatis terminata.

Laminae siue vesiculae sex ouatae pendulae ad infertionem pedum in secundo, tertio et quarto corporis segmento, in quouis segmento duae ad latus pedum exterius.

Haec laminae in GRONOVII specimine descripto, nostro ceterum simillimo, deficiunt.

Cauda nulla distincta; sed in extremitate vltimi corporis segmenti appendiculae palpiiformes quatuor breuissimae.

Huius insecti mentionem facit Beat. Auctor in huius operis fasciculi secundi pag. 22.

Obs. Ad genus Gammarorum Celeb. J. C. FABRICII hoc insectum refero, quia primus certis caracteribus cancerorum familiam ab oniscis distinxit; proprium tamen genus cum squilla quadrilobata et ventricosa MÜLLERI, quibus cauda nulla et pedes omnes unguiculati constitueri videtur.

Fig. 1. Gammarus pedatus magnitudine naturali.

Fig. 2. Idem magnitudine auctus.

TAB. CII.

T V R B O ?

Cochlea haec mihi omnino ignota est. Testa quidem similis est MÜLLERI *Helici peruersae* vix tamen haec esse potest, cum in absolutissima figura depicta dentes aperturae deficiunt. Hospes etiam in hac figura minime respondet definitioni generis in Prodromo et Historia Vermium, cum bitentaculatus est, oculosque binos postice ad basin tentaculorum habet. Memini quidem me ante aliquot annos Helicem bidentem et peruersam inuenisse, et, nisi memoria fallat, in his oculos ad basin tentaculorum positos vidi, at vermium color obscurior erat, quam in hac nostra figura, ideoque nihil affirmare possum. Vltior indagatio docebit.

Fig. 1. Cochleam supinam.

Fig. 2. Pronam.

Fig. 3. Testam vacuum exhibet.

TROCHVS CINERARIVS.

TROCHVS testa oblique vmbilicata anfractibus rotundatis.
Zool. Dan. prodr. n. 2925.

Trochus cinerarius. LINN. *Syst. nat. p. 1229, n. 590.* FAVN. *Suec. 2167.*

Trochus cinerarius. CHEMNITZ *Conch. 5, t. 171, fig. 1686.*

Testa depressio conica superius conuexiuscula, inferius conuexe-complanata, alba fasciis cinereo-purpureis, longitudinalibus, vndulosis, ad anfractum inferiorem saepe diuisis; intus et sub exteriori cortice margaritacea.

Anfractus quinque imbricati planiusculi, inferior obtuse-carinatus.

Apertura quadrangularis extus latior.

Labium interius angulo acuto ad marginem externum anfractus secundi productum.

Vmbilicus orbicularis patens in columellam obliquam.

Vermis albescens pede et capite subtus fuluis margine pallido.

Caput antice rotundatum margine integrum, subtus concauum.

Tentacula duo fetacea virescenti-lutea lineis nigris annulata.

Oculi exterius versus basin tentaculorum tuberculo ad latera tentaculorum producto impositi.

Filamenta tria lutea, longitudine tentaculorum et horum instar mobilia exferuntur ab vtroque dorſi latere.

Pes longitudine diametri basis testae antice rotundatus, postice in apicem obtusiusculum terminatus.

Fig. 1. Inferius in tabula, Trochum cinerarium a basi exhibet, vermis capite et tentaculis exfertis, pede in orbiculum contracto.

Fig. 2. Eundem a latere cum verme penitus extenso.

Fig. 3. Eundem inferius visum.

Fig. 4. Testa vacua.

PLEVRONECTES HIRTVS.

PLEVRONECTES oculis sinistris corpore squamis ciliatis aspero pinnis ventralibus connatis.

D. 89, P. 11, V. 6, A. 68, C. 14.

Long. spichamae *long.* palmae.

Corpus ouale fuscum, cathetoplateum, asperum, maculis punctisque nigris aspersum, dextra superficie album minus asperum.

Caput obtusum, squamis vndique exasperatum. Maxillae ductiles, superior inferiore paulo breuior. Labium superius plicatile. *Oculi* sinistri vicini, protuberantes. Iride obscure cyaneo, pupilla nigra. Palpebrae largae asperae. Macula fascialis nigra angulata ab initio dorsi ad marginem inferiorem operculi branchiarum oculos transiens angulo inter oculos antico. *Dentes* graciles conferti mobiles acuti incuruati.

Linea lateralis supra pinnam pectoralem arcuata, postea rectissima vsque in caudam, dorso paulo propior quam ventri.

Squamae paruae transuerse oblongae margine denticulis minimis extrorsum flexis exasperatae.

Anus in angulo plicae, quam formant pinnae ventrales connatae.

Pinnarum radii squamis ciliatis, vt in corpore, recti.

Pinnae pectorales paruae truncatae vndecim radiatae.

Pinnae ventrales radiis sex, margine postico cum anali connatae plicam anum includentem formant. Pinna dorsalis officulis octoginta sex radiata ad labium superius incipit exigua, sensim latitudine augetur vsque ad caudam, vbi denuo angustatur continuata in latus dextrum pone caudam atque basi pinnae caudalis approximata.

Pinna analis antice cum ventralibus connata, officulis sexaginta octo radiata, dorsali similis continuatur vt illa in latus dextrum pone caudam, extremitatibus ambarum inuolutis approximatis.

Pinna caudalis rotundata officulis quatuordecim radiata.

Habitat in mare *Noruaigico* rarus.

Obs. In multis conuenit cum Pleuronecte punctata *Celeb. BLOCHII*, hist. nat. pisc. exotic. 2, p. 123, tab. 189, sed differt coalitione pinnarum ventralium cum anali, prolongatione pinnarum dorsi anique in alterum latus pone caudam, differt etiam obtusitate caudae et defectu macularum rubrarum. Vnicum modo huius exemplar vidi, quod inter alios maris *Noruaigici* pisces in foro huius metropolis venales anno praeterito inueni et praeparatum conseruo.

TAB. CIV.

PATELLA PELLUCIDA.

PATELLA testa integerrima, pellucida, radiis coeruleis. *Zool. Dan. prodr. n. 2862.*

Patella pellucida. LINN. *Syst. nat. p. 1262, n. 770.*

Patella vertic adunco minima, laevis, pellucida aliquot lineis coeruleis eleganter insignita. LIST. *Conch. t. 543, fig. 27.*

Patella pellucida. STRÖM. *in Act. Nidrosf. 4, p. 370.*

Patella pellucida. PENNANT *Brit. Zool. 4, p. 147, t. 90, fig. 150.*

Patella pellucida. CHEMNITZ *Conch. 10, p. 330, t. 168, fig. 1620, 1621.*

Long. 3-9, *lin.* lat. 2-6 *lin.*

Testa ovata, gibba, intus et extus glaberrima, liuida, pellucida margine integra, picta lineis a vertice ad marginem radiatis coeruleis splendentibus interruptis 1-30. In multis tamen et plurimis speciebus radii coerulei deficiunt omnino, et si pauci adfunt, in extremitate postica latiore exstant.

Vertex obsoletus a centro remotissimus, versus extremitatem quasi inflexus testaeque adnatus.

Hospes, Limax vel Doris, albus, testa minor.

Caput rotundatum ore rima transuersa.

Tentacula duo filiformia.

Oculi minuti nigri antice in basi tentaculorum.

Pes ovalis subtus lutescens, in medio fuscus.

Pallium tenue fuscum.

Habitat in facis maris septentrionalis.

Fig. 1. Patellam pellucidam cum hospite subtus visam.

Fig. 2. Testam superne visam.

Fig. 3. 4. Eiusdem maius specimen exhibet.

LUMBRICVS SABELLARIS.

LUMBRICVS articulatus, teres, altera extremitate truncatus, intersectionibus articulorum incrassatis biaculeatis.

Hic vermis rarissimus mihi que penitus ignotus in quibusdam differt in multis conuenit cum descriptione Sabellae Lumbricalis Vener. FABRICII *in Fauna Groenlandic., p. 374, n. 369.*

Corpus constat segmentis 21 vel 22, quorum quatuor anteriora breuiora, posteriora 17 vel 18 longiora; omnia medio tenuiora ad articulos vel interfectiones sensim incrassantur. In quavis articulorum, anteriorum quatuor exceptis, interfectione profertur aculei vel setae binae ad vtrumque latus vna.

Extremitas altera incuruata truncata foramine centrali margine denticulato cincto pertusa; altera articulo vltimo parum attenuato apice obtusiusculo.

Frustrum tubuli rudis ex quisquiliis marinis vermibus partem cingere videtur.

In sinu *Droebachiense Noruegiae* repertum refert frater Auctoris.

Postquam haec scripseram, figuram et descriptionem huius vermibus monstrari amicissimo O. FABRICIO, qui affirmavit hunc non esse suam Sabellam lumbricalem, sed cum Lumbrico tubicola MÜLLERI (Zool. Dan. fasc. 2, p. 49, t. 75), et praedicta Sabella lumbricali proprium genus haud inepte constituere posse. Hoc Doctissimi atque Venerandi Viri placitum silentio praeterire non debeo, ut a Celeberrimis Viris GME-LIN, BODDAERT, RETZIUS qui Systema immortalis LINNEI nouis detectis et inuentis auctum et reformatum edere student, perpendatur.

Fig. 5. Lumbricum sabellarem cum tubulo breui peruiso exhibet magnitudine naturali.

TAB. CV.

PLANARIA GRISEA.

PLANARIA oculis nullis, corpore griseo dilatato, antica extremitate elongato-acuminata, postica abbreviata acuta.

Long. 2 *lin.* lat. 1 *lin.*

Corpus margine pellucidum area griseo-femipellucida, maculis quatuor vel tribus lacteis, quarum duae mediae laterales approximatae, postica in medio, et antica, quae interdum deficit, ad basin extremitatis elongatae. Linea longitudinalis opaca quasi intestinum productum in medio extremitatis anticae. Extremitas antica prolongata acuminata, postica acuta.

In aquis lacustribus inter conseruas.

Fig. 1. Planaria grisea magnitudine naturali et aucta.

PLANARIA FVLVA.

PLANARIA oculis nullis, depressa, latiuscula vtraque extremitate acuta, macula longitudinalis nigra elongata in medio massae ouulorum obscuriorum maximam arcem corporis implentis.

Hanc non vidi.

Fig. 2. Planaria fulva magnitudine naturali et aucta.

PLANARIA HELLVO.

PLANARIA ouata teres viridis. *Zool. Dan. prodr. n. 2692.*

Fasciola Helluo. MÜLL. *Hist. Verm. n. 189.*

Long. 1 - 1½ lin.

Dan. Fraadse-Fladormen.

Corpus viride antice obtusum, postice acuminatum dorso obscuro, ora candida. In quibusdam postice oua seu ouaria tria sphaerica. In aliis congeries intestinorum viridis; margine quasi ex ouulis albescentibus composito cincta.

Oculi: puncta duo nigra distantia.

In pratis undatis.

Fig. 3. Planaria Helluo magnitudine naturali et aucta.

PLANARIA VIRIDATA.

PLANARIA oculis nullis, oblonga, teres, viridis, vtraque extremitate acutiuscula.

Long. 1 - 1½ lin. lat. ½ lin.

Corpus pellucidum teres, punctis viridibus confertissimis pictum, apice anteriore obtusiusculo, postico acuto; maxima corporis media pars ouis maioribus pellucidis, in quibusdam fuscis opacis repleta. An punctata Auctoris?

In pratis inundatis autumnno.

Fig. 4. Planaria viridata magnitudine naturali et aucta.

PLANARIA GROSSA.

PLANARIA cylindracea alba, antice et postice acuminata, oculis nigris. *Zool. Dan. prodr. n. 2697.*

Fasciola grossa. MÜLL. *Hist. Verm. n. 194.*

Dan. Den tykke Fladorm.

Long. 2 *lin.* lat. $\frac{2}{3}$ *lin.*

Corpus pellucidum album extremitatibus similibus acutis, ovis magnis sphaericis rubris, saepius confertis, repletum.

Oculi: puncta duo nigra approximata ab apice remota subtus inconspicua, supra in indiuiduis ouulis repletis vix apparentia. Dorso aequae ac ventre incedit.

In plantis aquaticis.

Fig. 5. Planaria grossa magnitudine naturali et aucta.

PLANARIA ROSTRATA.

PLANARIA oblonga, hyalina, extremitate elongata, oculis rubris. *Zool. Dan. prodr. n. 2694.*

Fasciola rostrata. MÜLLER. *Hist. Verm. n. 191.*

Dan. Snabel-Fladormen.

Long. 1. *lin.* lat. $\frac{1}{3}$ *lin.*

Corpus pellucidum candidum, medio massa heluola ouulisque maioribus albis repletum.

Oculi: puncta duo rubra approximata octauam corporis partem ab apice remota. Natando pars corporis antica in rostellum acuminatur posticaque in caudam elongatur, vtraque pro lubitu animalculi, quod sese citissime in quamvis partem mouet, contrahitur et producit. Quiescendo figuram sphaericam, ut pleraeque huius generis, induit.

In paludosis primo vere.

Fig. 6. Planaria rostrata magnitudine naturali et aucta.

PLANARIA LINGVA.

PLANARIA oculis binis, pellucida, fusco-cinerea vtraque extremitata obtusissima.

Long. 1 *lin.* lat. $\frac{1}{2}$ *lin.*

Corpus

Corpus crassiusculum ouatum pellucidum punctis confertissimis fusco-cinereis tinctum, subtus pallidum. Extremitatibus obtusissimis, antica tamen paulo magis producta.

Oculi: puncta duo nigra approximata.

In piscina autumnno.

Fig. 7. Planaria lingua magnitudine naturali et aucta.

PLANARIA STRIGATA.

PLANARIA oblonga pallida lineis tribus longitudinalibus. *Zool. Dan. prodr. n. 2696.*

Fasciola strigata. MÜLLER. *Hist. Verm. n. 193.*

Corpus planiusculum lanceolatum pallide luteum, lineis tribus flexuosis rufis longitudinalibus, media longissima, notatum, vtraque extremitate apice obtusiusculo terminatum. Interanea nulla transparent. In plerisque nodulus siue ouulum sphaericum versus apicem posticum in medio.

Oculi: puncta duo nigra aequaliter inter se et marginem distantia.

In paludibus fatis vulgaris.

Fig. 8. Planaria strigata magnitudine naturali et aucta.

TAB. CVI.

PLANARIA RADIATA.

PLANARIA oblonga rufa, dorso rosula candida. *Zool. Dan. prodr. n. 2695.*

Fasciola radiata. MÜLL. *Hist. Verm. n. 192.*

Dan. Straale-Fladormen.

Long. $1\frac{1}{2}$ lin. lat. $\frac{1}{4}$ lin.

Corpus oblongum, opacum rufum, margine pellucido ante oculos ad marginem anticum radiis pallidis. Ante medium corporis stellula ex corpusculis ovalibus albis in circulum dispositis. Extremitas antica margine rotundata, postica apice obtuso.

Oculi: puncta duo rufescentia distantia.

Fig. 1. a. Planaria radiata magnitudine naturali.

b. Eadem magnitudine aucta.

PLANARIA LINEARIS.

PLANARIA elongata teretiuscula pallide lutea, *Zool. Dan. prodr.*
n. 2698.

Fasciola linearis. MÜLL. *Hist. Verm.* n. 195.

Dan. Linie-Fladormen.

Long. $1\frac{1}{2}$ -2 lin. lat. $\frac{1}{6}$ lin.

Corpus complanatum, oblongum, multimode contractile saepius in medio contractatum quasi ex duobus compositum. Extremitas utraque acuta, antica tamen obtusior. Margo totius corporis pellucide luteus, interanea obscuriora vel fusca, quasi unum intestinum crassum longitudinale undulose plicatum.

Oculi: puncta duo obscura parva antice prope marginem lateralem.

In foueis et stagnis sylvarum.

Fig. 2. a. Planaria linearis magnitudine naturali.

b. Eadem magnitudine aucta.

PLANARIA TETRAGONA.

PLANARIA rubiginoso-lutea, lamellis longitudinalibus quatuor rectangularibus. *Zool. Dan. prodr.* n. 2700.

Fasciola tetragona. MÜLL. *Hist. Verm.* n. 197.

Fasciola quadrangularis. PALLAS *Specileg. Zool.* 10, p. 20, t. I, fig. 12,
a. b. c. d. e.

Dan. Den firekantede Fladorm.

Long. 5 lin. lat. 2 lin.

Corpus tetragonum lamellis quatuor pellucide luteis longitudinaliter axi corporis adnatis, versus extremitates sensim latitudine decreascentibus. Utraque extremitas acuta, antica magis attenuata. In angulis inter lamellas ouula fusca plurima transparent.

Oculi: puncta duo nigra versus apicem anteriorem quous latere transparentia. Dum animal libere natat lamellae ad angulum rectum aequaliter inter se distant, si vero supra solidum corpus incedit, lamellae binae inferiores extenduntur in planum, superioribus erectis. Specimina ocellata, quorum mentionem facit *Historia verm.* l. c. rariora sunt; haec ouulis maxime repleta sunt et apparet, lamellas maiores in duas minores esse diuisas.

Vnicam bilateram subtrus planam absque omni eleuatione se quoque inuenisse ibid. refert Beat. auctor, in qua interanea, quorum in vulgaribus nulla vestigia, visu pulcher-

pulcherrima apparebant; similem non vidi, sed fig. 5. depictam exhibet; dolendum vero! quod heic, vt vbique, solertissimis lyncei auctoris obseruationibus careamus.

Habitat in stagnorum et fouearum aqua puriori haud vulgaris.

Fig. 1. In medio tabulae Planariam tetragonam magnitudine naturali exhibet.

Fig. 2-4. Eandem magnitudine aucta in situ vario.

Fig. 5. Specimen rarum bilaterum interaneis transparentibus.

PLANARIA TRUNCATA.

PLANARIA pallide rubens, antice late truncata, postice acutiuscula. Oculis quatuor.

Long. $\frac{1}{2}$ lin. lat. $\frac{1}{8}$ lin.

Corpus cuneiforme complanatum, antice truncatum ad angulum rectum, postice acutum. Margo vndique pallide rubens. Dimidia pars antica corporis alba; posterior pallide rubens interaneis albis conferta.

Oculi: puncta quatuor quorum duo anteriora approximata; duo posteriora inter se magis distantia margini laterali propiora.

Hanc planariam ad figuram descripsi, non vidi.

Fig. 1. *a.* inferius in tabula, Planariam truncatam magnitudine naturali,

b. Eandem magnitudine auctam exhibet.

PLANARIA MARMOROSA.

PLANARIA oblonga, pallida, grisea maculis albis marmorata. *Zool. Dan. prodr. n. 2703.*

Fasciola marmorata. MÜLL. *Hist. Verm. n. 198.*

Dan. Marmor-Fladormen.

Long. $\frac{1}{2}$ lin. lat. $\frac{1}{4}$ lin.

Corpus caeruleo griseum lanceolatum planum, antice attenuatum; vtraque extremitas apice obtuso terminata. Interanea glomerata alba, medio macula magna rotundata flaua.

Oculi: puncta quatuor nigra distantia, antica maiora oblonga margini laterali propiora.

In fossis aquaticis raram non vidi.

Fig. 2. *a.* Planaria marmorata magnitudine naturali.

b. Eadem magnitudine aucta.

TAB. CVII.

PERCA RUPESTRIS.

PERCA pinna dorsi ramentacea antice, caudaque superius ante pinnam nigro maculata.

D. 27, P. 13, V. 6, A. 12, C. 16.

Labrus rupestris pinna dorsali ramentacea, antice macula fusca. *Zool. Dan. prodr. n. 382.*

Labrus rupestris. LINN. *Syst. p. 478, 27.*

Sciaena margine superiore caudae macula fusca notata. *Mvs. Adolph. Frid. I, p. 65.*

Strand-Karudse. STRÖM. *Sundm. p. 291.*

PONTOP. *Nerg. Nat. Hist. 2, p. 226.*

Long. 5-6 pollic.

Corpus oblongum compressum squamis obsolete angulatis tectum, fasciis plerumque quatuor transuersis nebulosis fuscis, in siccis et in spiritu vini seruatis euanescentibus, lineisque longitudinalibus in utroque latere decem, in siccis persistentibus, notatum. Maculis duobus nigris, vna in pinnae dorsalis parte anteriore, altera in caudae margine superiore ad basin pinnae.

Caput squamosum laeue punctis binis maioribus pertusis ante oculos.

Opercula diphylla; anterius denticulatum, posterius trilobatum.

Maxillae ductiles.

Labia carnosae paruae.

Dentes incisores superiores quatuor longiores, acuti, incuruati; inferiores mediis binis breuioribus; maxillaribus minoribus acutis confertis.

Lingua carnosae libera.

Palatum glabrum edentulum.

Oculi orbiculares nudi, iride careuleo-argentea, pupilla ouali.

Membrana branchiostega quinque radiata.

Linea lateralis antice dorso parallela, ad caudam arcuata.

Pinna dorsalis vnica longitudine dorsi, radiis viginti sex, quorum anteriores septendecim aculeati ramento filiformi pectice aucti, posteriores nouem sensim longiores, molliores, bifidi.

Pinnae pectorales rotundatae radiis tredecim bifidis.

Pinnae ventrales radiis sex, primus spinosus ceteri trifidi.

Pinna analis rhomboidea radiis subduodecim, quorum tres anteriores spinosi, posteriores bifidi.

Pinna caudalis integra radiis sedecim quadrifidis.

Habitat in mare *Norvegico* ad littora rupestris.

Ab incolis comeditur et sapor laudatur.

Obs. Propter operculum dentatum ad Percas referri debet, notandum tamen est, denticulos in vivis plurimis adeo minutos esse, ut vix, nisi acutissimis oculis videri possint; in siccis autem distinctissime apparent.

TAB. CVIII.

HOLOTHURIA PENTACTES.

HOLOTHURIA PENTACTES tentaculis denis, corpore quinquefariam verrucoso. *Zool. Dan. prodr. n. 2806. Zool. Dan. t. 33, fig. 8.*

Holothuria pentactes. LINN. *Syst. nat. p. 1091.*

Holothuria pentactes. FABRICII *Faun. Groenl. p. 352, n. 343.*

Long. 1-6 Vnc.

Corpus ovato-oblongum, teres, nudum ex rubro aut viridi nigricans, lineis quinque geminis verrucosis, aequaliter inter se distantibus, secundum longitudinem notatum.

Verrucae linearum retractiles apice incrassatae disco terminali concauo et quasi medio perforato. In maioribus praecipue specimenibus saepius has verrucas in rugis cutis retractas et omnino occultatas vidi, in minoribus vero, quae etiam semper rubicundiora reperi, illas nunquam occultatas, sed plerumque secundum totam corporis longitudinem apparentes inueni. An igitur Holothuria frondosa a pentacte vere diuersa?

Tubulum carnosum crassum cylindricum, margine tentaculis frondosis retractilibus armatum altera extremitate vermis protrudere potest. In centro huius tubuli truncati inter tentacula foramen dilatabile margine pulvinateo rugoso cinctum.

Tentacula carnosa, fusca, intus caua, contracta frondosa, extensa pinnatifida, extremitate filamentorum rubentia.

Foramen orbiculare simplex, intus versus marginem papillis decem per paria dispositis cinctum in corporis extremitate opposita.

Cutis coriacea, contracta crassa, extensa tenuior, interius alba glabra, membrana transverse fibrosa tecta, taeniisque siue musciculis quinque tendineis longitudinalibus adnatis, sulco longitudinali medio diuisis, lineisque exterioribus verrucosis respondentibus

tibus instructa. Quinque praeterea musculi linea longitudinali media fulcati pro mouendo et retrahendo tubulum tentaculatum huic inferuntur versus basin tentaculorum, deinde sensim attenuati terminantur ad mediam circumferentiam cutis internam extremitate taeniis longitudinalibus cutancis adnata.

In cauo tubuli tentaculati continetur organon cartilagineum angulose cylindricum, tubulis quinque membranaceis longitudinalibus inferius caecis, superius cum tentaculorum cauis communicantibus cinctum.

In horum tubulorum vno collum angustatum vesicae oblongae libere in cauo corporis pendentis fibrisque longitudinalibus externe striatae inferitur. Huius vesicae fundus acute terminatur versus mediam caui corporis.

In centro organi cartilaginei inferitur extremitas intestini longi vnciarum viginti circiter duarum, cuti corporis mesenterio quodam adnata et post plures curuaturas versus alteram corporis extremitatem perforatam in faccum latiore dilatati.

Hic faccus fibris laxis vndique cuti adfixus extremitate ipsius opposita angusta terminatur tubulo breui in foramine quod pro anali communiter habetur. An vero hic faccus ventriculus? An foramen in extremitate tentaculata anus? De his paulo plura in descriptione *Holothuriae phantapodis* tab. 112, 113.

In cauo longissimi intestini pulpam nigram fabulosam inueni, vtraque tamen extremitate et sacco exceptis; hic enim in duobus speciminibus dissectis vacuus erat, et extremitas intestini huic continua aqua salsa repleta erat; altera vero intestini extremitas in organo cartilagineo terminata ad longitudinem quatuor vnciarum materia vnguinosâ flaua repleta erat.

Totum fere intestinorum volumen obtegebat corpus fimbriatum luteum, filamentis innumeris compositum, corio adnatum, caudae papillosoe *Holothuriae priapi* quoad filamentorum structuram et substantiam haud ab simile. An igitur hoc viscus, quod in *pentaete* et *phantapede* internum, eiusdem vsus erit et indolis ac externum caudale in *priapo*.

Aetiniarum interanea huic corpori fimbriato quodammodo similia, sed molliora sunt. His nullus canalis intestinalis distinctus.

Fig. 1. *Holothuria pentactes* maior.

Fig. 2. Eadem aperta, vbi tamen musculi breuiores, tubulum tentaculatum mouentes, abscissi sunt.

Fig. 3. Foramen extremitatis non tentaculatae magnitudine parum auctum.

Fig. 4. Tentaculum frondosum non perfecte extensum.

HOLOTHYRIA PAPILLOSA,

HOLOTHYRIA tentaculis decem frondosis corpore ouato vndique papilloso.

Paruula haec holothuria in sinibus infularum *Faercoensium* capta mihi a doctissimo historiae naturalis *Islandiae* auctore Celeberr. MOHR donata, in plurimis, vt figura monstrat, cum pentaëte conuenit.

Differt autem defectu linearum quinque verrucosarum, differt superficie corporis papillis breuibus, mollibus, confertis, apice truncatis poroque perforatis, vbique villosa. Interanea vt in pentaëte, sed taeniae illae cutaneae quinque simplices sunt, nec linea vt in pentaëte diuisae. Corporis fimbriati filamenta longissima. Cutis tenacissima. An Pullus?

Fig. 5. Holothuriam papillosam exhibet.

TAB. CIX.

PLANARIA LACTEA.

PLANARIA depressa oblonga alba, antice truncata. *Zool. Dan. prodr.* n. 2687.

Fasciola lactea. MÜLL. *Hist. Verm.* n. 185.

Dan. Melke - Fladorm.

Long. 4-5 *lin.* lat. 1½ *lin.*

Corpus supra et subtus planum aequale album antice truncatum in caudam acutam terminatum, margineque laterali acuto in motu vndulato. In medio corporis linea longitudinalis alba postice latior. Ab utroque huius lineae latere pellucet rami purpurei plus minus conferti.

Oculi, puncta bina nigerrima supra et subtus conspicua ante marginem extremitatis anticae et aequali distantia inter se et marginem lateralem.

Porum ventralem et organum cyindricum, quae in ficcis detegit MÜLLERVS noster, non inuenire potui.

Fig. 1. Planaria lactea magnitudine naturali.

Fig. 2. . Eadem magnitudine auëta.

PLANARIA NIGRA.

PLANARIA oblonga nigra, antice truncata. *Zool. Dan. prodr. n. 2672.*

Fasciola nigra. MÜLL. *Hist. Verm. n. 179.*

TREMBLEY *Polyp. t. 7, fig. 9.*

Dan. Den Sorte Fladorm.

Long. 4-5 *lin.* lat. 1 - 1½ *lin.*

Corpus oblongum nigrum, subtus planum, supra conuexum, antice trigono-truncatum. Extremitas postica acuta. Dorso carina obsolete eleuata linea obscuriore apparet. Vix oculo armato apparent interanea vt filamenta nigra ramosa, subtilissima, conferta.

Oculi nulli, sed in quibusdam in angulis obtusis extremitatis anticae maculae lineares pallidae.

Versus extremitatem posticam in pagina inferiore corporis porus vel macula alba, in quibusdam duae, quorum anterior minima, secundum longitudinem corporis posita. In vnico indiuiduo lineam breuem pallidam in medio corporis ab vna ad alteram maculam vidi.

In riuis et stagnis.

Fig. 3. Planariam nigram magnitudine naturali.

Fig. 4. Eandem magnitudine auctam a facie supina exhibet.

PLANARIA TORVA.

PLANARIA depressa oblonga cinerea vel nigra subtus albida, iride alba. *Zool. Dan. prodr. n. 2688.*

Fasciola torua. MÜLL. *Hist. Verm. n. 186.*

Dan. Den Skelende Fladorm.

Long. 4-5 *lin.* lat. 1-2 *lin.*

Corpus ouato-oblongum antice rotundato-truncatum, postice subacutum, cinereum vel nigrum; subtus pallidius. Pori duo albi, quorum alter in medio corporis, alter posterior aequaliter distans a poro anteriore et apice caudali.

Oculi duo albi versus marginem anticam cum puncto nigro in medio, supra et subtus aequae conspicui. Punctum nigrum in iride oculorum albo mobile est, vt vermis pro lubitu illud mouere et sub iridem condere potest.

In lacubus, riuis et stagnis cum praecedente degit.

Fig. 5. Planaria torua nigra magnitudine naturali; sed inter maximas huius speciei.

Fig. 6. Eadem magnitudine aucta.

PLANARIA LINEARIS.

Hanc Planariam a lineari specie diuersam esse putans depingi curavi, sed postea vidi illam a lineari auctoris in tabula 106, fig. 2 depicta, notis nimis leuibus, intestino enim obscuriore et ouario vel alio quodam intestino ouali flauo in sinistro corporis latere, discrepare.

Fig. 7. Planaria linearis magnitudine naturali.

Fig. 8. 9. Eadem magnitudine aucta.

PLANARIA RUTILANS.

PLANARIA linearis, antice acute attenuata, oculo unico nigro.

Long. $1\frac{1}{2}$ lin. lat. $\frac{1}{8}$ lin.

Corpus teretiufculum elongatum versus extremitatem anticam sensim attenuatur in apicem subulatum, versus posteriora sensim latius obtuse terminatur.

Totus vermis nudo oculo ruber apparet, sub lente vero conspicitur corpus pellucidum album cum interaneis roseis, maximam corporis longitudinem occupantibus.

Tertia pars antica corporis tamen intestinis vacua est et in huius medio adest.

Oculus siue punctum unicum nigrum.

Motu celerrimus hic vermis in facis maris *Baltici* inuenitur.

Fig. 10. Planaria rutilans magnitudine naturali.

Fig. 11. Eadem magnitudine aucta.

GORDIUS EQVINVS.

GORDIUS filiformis postice attenuatus cauda acutissima incuruata.

Longus 2-7 Vnc.

Vagabundus hic vermis in equorum cauo abdominis, pectoris, in cellulosa inter peritoneum et musculos, in cauo trunci arteriae meseraicae anterioris, in cauo intestinorum, in arteria aspera, in ductu thoracico, intra duram et piam matrem inuenitur; in cauo abdominis tamen frequentissimus est, interdum magna copia, saepius tres quatuor. In quibusdam morbis perforando cutem e corpore egreditur, raro tamen ipse vermis morbos equis procreat. Corpus ipsius teres durum elasticum laeuissimum, aequale, semipellucidum, vt interanea in maximis sicut in ascaridibus transpareant. Antice crassius est et sensim attenuatur versus caudam tenuissimam apice acuto uncinato terminatum.

In centro apicis anterioris obtusiusculi os orbiculare siue porus nudo oculo vix conspicuus, sed in summa augmentatione tuberculis marginalibus minutis cinctus videtur. Breui ab ore interuallo alium anulum formant octo papillae in circulum dispositae, quae mediocri augmentatione sunt conspicuae.

In extremo caudae prope apicem tubercula duo in plerisque, non in omnibus indiuiduis, lente deteguntur.

Ad gordios hunc vitae tenacissimum vermem retuli propter ipsius mores et vitae genus, propter corporis duritiem et elasticitatem, et quia defectus oris triualvis illum ab ascaribus excludere debet, nec non quia definitioni generis gordiorum, ab Ill. PALLAS datae, perfecte responderet.

Fig. 12. Gordius equinus magnitudine naturali.

Fig. a. Caput siue extremitas anterior magnitudine aucta,

Fig. b. Eadem pars pressa et magis aucta.

Fig. c. Extremitas caudalis.

TAB. CX.

TAENIA MAGNA.

TAENIA latissima articulis breuibus altero margine nodulosa, capite magno truncato-tetragono, osculis quatuor plica collari,

PALLAS *Neue nord. Beytr.* I, p. 75, t. 3, fig. 20.

CHABERT *Traité des maladies vermineuses*, p. 22, t. 2, fig. e.

Long. 26-30 Vnc. lat. 6-8 lin.

Corpus elongatum planum extremitatibus attenuatum, articulis latis breuibus concatenatum et quasi perfoliatum.

Articuli anteriores a capite per longitudinem duarum vnciarum ob breuitatem vix nudo oculo apparent; postea sensim vt in ceteris huius generis paulo longiores sunt; maximi tamen non vltra duas lineas longi ad latitudinem fere vncialem.

Cuiusque articuli dimidia pars postica limbo vacuo cingente excipit articulum insequentem.

Intestina nulla conspicua; sed in maioribus articulis videtur series asymmetricus duplex nodulorum versus alterum marginem; scilicet, in quouis articulo maiori prope marginem lateralem alterum nodulus oblongus obliquus et ad lineae distantiam ab hoc nodulo aliud punctum rotundum apparent. Hi noduli in articulis versus vtrasque extremitates deficiunt.

In articulorum abruptorum cohaesionis margine videtur series cellularum, quarum duodecim et quatuordecim numeravi.

Caput

Caput magnum antice truncatum, tetragonum.

Oscula quatuor hiantia orbicularia in angulis capitis ex quibus totidem tentacula breuia, mollia exserta bis vidi.

In centro capitis proboscidem siue osculum frustra quaesivi. Huius loco in quibusdam apparebant rugae radiatim dispositae.

Sub capite collare plica cingente corpus siue collum excipit.

Hanc taeniam in ventriculo et intestinis tenuibus equorum haud vulgarem bis modo integram inueni. Saepius autem solum caput cum corporis breuissima parte vnciar. 2 vel 3 longa inuenitur in foecitate minoris mox describendae speciei, quae magis frequens et interdum magna copia, 20-40 in vno indiuiduo, inuenitur. Maximum numerum taeniarum magnarum, quem in eodem indiuiduo inueni, quinque fuerunt, et haec viuacissimae fortiter capite ad pylorum adhaerentes cum corporis breuissima parte superstite in duodenum pendente. Horum tres vix vnciae longitudinem habebant et in hoc corporis tractu articuli breuissimi nudo oculo inconspicui erant, latitudine tamen et magnitudine capitis aequales erant maximis, quas integras inueni. Nunquam in iunioribus equis taenias inueni.

Fig. 1. Taeniam magnam integram magnitudine naturali.

Fig. a. Caput magnitudine auctum a latere visum, vt collare corpus excipiens appareat et articulorum anteriorum tenuitas.

Fig. b. Caput a parte anteriore, vt oscula cum tentaculis exsertis et rugae radiantes in centro videantur.

Fig. c. Articulorum maiorum vnus a latere.

Fig. d. Articuli marginem anticum abruptum, vt series cellulorum interna videatur, exhibet.

TAENIA QVADRILOBATA.

TAENIA corpore lanceolato, articulis breuissimis, capite truncato, tetragono, osculis quatuor, lobulis binis in vtroque colli latere.

Taenia equina. PALLAS *Nord. Beytr.* I, p. 71, tab. 3, fig. 21-24.

GOEZE *Eingeweiden.* p. 353, n. 5, tab. 25. B. fig. 11, 12, 13.

Long. 1-4 Vnc. latit. maxim. $\frac{1}{2}$ Vnc.

Hanc cum praecedente sub vna specie comprehendit Cel. PALLAS; quoad formam enim capitis maxime inter se simillimae sunt, ita vt *quadrilobatas* pullos *magnae* putauerim vsquedum in magna copia characteres constantes, quibus satis distinguuntur, obseruavi.

Corpus taeniae quadrilobatae lanceolatum versus caput dilatatum, ad extremitatem posticam sensim in caudam acutam desinens. Articuli breuissimi, quasi laminae perfoliatae, lineaque media connati, magis tamen post distantiam duarum linearum a capite apparentes et conspicui sunt, quam in *Taenia magna* ad distantiam vnciarum a capite duarum.

Caput vt in *Taenia magna* sed minus et nunquam ex eius osculis tentacula exserta reperi, nec rugas radiantes in centro capitis, earum loco quasi nodulos vel protuberantias leuiore inter oscula in quibusdam vidi, in plurimis tamen caput antice laeue apparet et nullum proboscidis centralis vestigium inuenire potui.

Lobuli duo in vtroque colli latere a capite dependent, qui semper etiam in minimis praesentes.

Caput in minimis eadem fere est magnitudine ac in maximis huius speciei, sed semper multo minus ac in *Taeniae magnae* minimis, quae vidi, speciminibus.

Interanea nulla in his videri licuit.

Inuenitur vt praecedens in ventriculo et intestinis tenuibus, rarius in crassis, equorum aetate prouectiorum et magna saepe copia; in vno equo 43 inueni. Plerumque integrae sunt, segnioris motus et mox in aëre et aqua frigida moriuntur.

Color huius et praecedentis plerumque flauicans interdum albilissimus. Ceterum eas semper cum humore intestini, quod inhabitant, concolores obseruau.

In intestinis inflammatis et sanguinolentis illas rubras reperi non in superficie solum, sed per totam corporis substantiam; erant quarum pars antica, aliae quarum vnum latus et quarum pars postica rubra fuit. Laete flauae inueniuntur in humore bilioso; fusci in intestinis crassis; albilissimi in succo intestinali puriori; adeoque tota earum corporis superficies humores, quibus circumdantur, obsorbere videtur.

Fig. 2. *Taenia quadrilobata* maior magnitudine naturali.

Fig. 3. Eiusdem caput magnitudine aucta cum parte corporis et binis lobulis alterius colli lateris. Caput protenus inflexum est vt eius pars antica videatur.

TAENIA CAPRAEA.

TAENIA corpore tereti conico articulis breuissimis, osculis quatuor lateralibus vncinatis.

Long. 4 *lin.*

Minutae huius taeniae indiuidua quindecim in superficie hepatis Caprae hircinae inueni.

Corpus earum teres, conicum, antice rotundatum, crassius, sensim versus extremitatem posticam attenuatum in caudam acutissimam; articulis breuissimis annulatum.

Protu-

Protuberantiae quatuor mamillares annulatae in latere corporis inferiore prope extremitatem anticam, in quarum apice osculum exferens denticulum incuruatum.

In medio corporis pone protuberantias posticas porus impressus et inde linea obsoleta vsque in apicem caudae continuata extenditur.

Fig. 4. Taenia capraea magnitudine naturali.

Fig. 5. Eadem magnitudine aucta.

TAB. CXI.

ASCARIS ACUTA.

Ascaris filiformis vtraque extremitate attenuata, ore triualui valvulis nodulosis protuberantibus, collo simplici, cauda acuminata subtus fulco transuerso ante apicem. Maxima media pars corporis intestinis contortuplicatis pellucetibus repleta est, et intestinum lineare album rectum in medio vtriusque extremitatis ab vtroque apice quartam corporis partem secundum longitudinem percurrit.

Ad figuram hunc vermem mihi incognitum descripsi.

Fig. 1. Ascaridem acutam magnitudine naturali.

Fig. 2. Eandem magnitudine auctam.

Fig. 3. Eiusdem caput triualue auctum.

Fig. 4. Caudam cum fulco transuersali.

Fig. 5. Partem ouarii exhibet.

ASCARIS LOPHII.

ASCARIS filiformis antice attenuata, collo constricto, cauda incrassata, apice transuerse fulcata.

Corpus cinereum, rigidum, laeue, antice attenuatum, intestinis contortuplicatis confertis albis vsque ad apicem caudae repletum.

Os triualue valvulis maiusculis nodulosis.

Collum sub valvulis constrictum.

Extremitas antica ad longitudinem quintae partis corporis ab apice intestinis vacua apparet; postica crassiuscula apice obtuso subtus rima transuersa diuisa.

Ex hac rima in moribundis quibusdam protrudebantur ouaria intestiniformia cum corpore crasso cylindrico, in cuius extremitate truncata noduli plures protuberabant.

In Lophii piscatorii intestinis vna cum scoliceis specie maiore (vid. huius operis fascicul. II, p. 24, t. 58,) hanc ascaridem inueni.

Fig. 1. Ascaridem Lophii magnitudine naturali.

Fig. 2. Eandem magnitudine auctam.

Fig. 3. Eiusdem caput auctum.

Fig. 4. Caudam exhibent.

HOLOTHVRIA PHANTAPVS.

HOLOTHVRIA squamofa tentaculis decem ramofis, corpore altera extremitate attenuato, abdomine plano tetragono.

Holothuria Phantapus tentaculis ramofis corpore poftice attenuato, fubtus punctis febris. *Zool. Dan. prodr. n. 2803.*

Holothuria Phantapus tentaculis ramofis corpore fubfquamofa trifariam punctato. *LINN. Syft. Nat. p. 1089.*

Holothuria Phantapus. *Act. Stockholm. pro Anno 1765, p. 268, t. 10.*

Afcidia ruftica. *PENNANT. Brit. Zool. 4, t. 23, fig. 35.*

Corpus cylindraceum plerumque nigrum, interdum albiffimum, obteftum squamulis calcaris granulisque fparfis in corio membranaceo forti; altera extremitate cylindraceo obtufam, altera conico-attenuatum.

Abdomen planifcolum in medio corporis, oblongum, marginatum, tetragonum nudum, lineis longitudinalibus binis ad marginem et tertia in medio bifariam tuberculatis. Haec tubercula vermif extendere et retrahere potest; exserta pedunculata funt et forfan vices pedum gerunt.

In multis fpeciminibus mucus niger corpus obducens squamas tegit ita vt non appareant, fed, hac impuritate demta, vt etiam in ficcatis totum corium, area abdominali excepta, denfe squamatum videtur.

Extremitas attenuata, quae pro cauda habetur, prolongari potest et pars protrufa apice rubens et mollis est foramine orbiculari in centro pertufa, tentaculisque decem fimplicibus, mollibus, retractilibus cinfto.

Extremitas craffior obtufiffima, ex cuius foramine centrali rugofa protrudi et extendi potest corpus rubrum, cylindricum, truncatum extus punctis et filamentis fparfis obftum, margine tentaculis decem retractilibus ramofis armatum et in centro foramine marginato pertufum.

Tentacula frondofa, mollia, coloris carnei, intus caua. Haec tentaculorum cauitas continuatur in tubulos quinque membranaceos, qui lateraliter cingunt organum offeum angulofum in tubo retractili contentum, quod diffectione detegitur.

Magnitudo vermif varia; in maximis, quos vidi, longitudo fuit feptem vnciarum inter vtraque extremitate, in minimis vnciae vnus.

Latitudo plerumque quarta pars longitudinis.

Vermif fecundum longitudinem apertus magnam inteftinorum molem corpore quodam fimbriato maxima pro parte teftam exhibet.

Corpus hocce fimbriatum filamentis mollibus cauis, quasi pinguedine quodam luteo repletis, et paucioribus filamentis cartilagineis pinnatis intermixtis compositum cuti adnatum est; hoc sublato detegitur canalis intestinalis plurimis curuaturis flexus et per totum tractum mesenterio quodam adnatus.

Mesenterium ipsum linea longitudinali dorso connectitur.

In extremitate attenuata canalis brevis incipit, qui mox in saccum amplio-rem dilatatur, deinde versus dorsum denuo coarctatur. In hac coarctatione incipit intestinum viginti circiter uncias longum, quod post plures flexiones centrum organi offeii alterius extremitatis perforans in foramine centrali marginato terminatur.

Contenta intestinorum vt in *Holothuria pentacte*. Saccus dilatatus in extremitate attenuata, quem ventriculum esse puto, in quatuor indiuiduis dissectis vacuus erat, in vno repletus erat limo sabuloso lapidibus paruis intermixtis.

Organum offeum in extremitate crassiore vt in *pentacte*. Taeniae vero seu musculi tendinei tentaculorum quinque per totam longitudinem aequales, nec vt in *pentacte* sensim attenuatae, terminantur versus medium corporis extremitate taeniis longitudinalibus cutis adnata.

Vesica pendula huius extremitatis, minor quam in *pentacte*, oblonga, fundo rotundata et fibris longitudinalibus strigata.

Cutis vt in *pentacte* tunica musculosa fibris transuersis composita per totam superficiem internam obducta taeniisque quinque tendineis longitudinalibus pro contractione corporis instructa est. Hae vero simplicissimae, aequales, nullo sulco medio, vt in *pentacte*, duplicatae.

Perpicacissimum auctorem etiam foramen extremitatis attenuatae pro ore vermis habuisse suspicor, quia in figuris datis vbiq; hanc extremitatem superam poni et in tab. CXII. eandam extremitatem auctam fig. 2. ante extremitatem crassiore fig. 3. 4. exprimi fecit.

Huius et congenerum vermium vita et structura interna vterius examinari merentur; vtrumque vero opus difficile. Dissectio difficilis ob intestinorum mollitiem, praesertim in mortuis, et specimina raro viua habentur.

Inuenitur in fundo maris citra et vltra fretum *Oeresundicum*.

TAB. CXII.

Fig. 1. *Holothuriam* Phantapodem maiorem.

Fig. 2. Eiusdem extremitatem attenuatam extensam, magnitudine parum auctam.

Fig. 3. Corpus cylindricum retractile extremitatis crassioris tentaculis non perfecte extensis.

Fig. 4. Tentacula ramosa extensa sed aucta magnitudine exhibet.

TAB. CXIII.

Fig. 1. Holothurium Phantapodem apertum exhibet, vbi corpus fimbriatum maximam intestinorum partem tegens; sacculus dilatatus seu ventriculus ad extremitatem attenuatam; pars intestini in dextro latere; musculi breues tentaculorum et vesica oblonga versus extremitatem crassiores videntur.

Fig. a. Pullum Holothuriae phantapodis a latere visum tentaculis exsertis.

Fig. b. Eundem, vbi abdomen planum et tubercula marginalia pedunculata extensa videntur.

Fig. c. Tentaculum ramosum ipsius extensum magnitudine auctum.

Fig. d. Tuberculum abdominis pedunculatum magnitudine auctum exhibet.

TAB. CXIV.

CANCER FAEROENSIS.

CANCER thorace cordato, trispinoso, rostro tricuspido, cauda teretiuscula elongata.

Long. thoracis $1\frac{1}{4}$ lin. caudae $1\frac{1}{4}$ lin.

Thorax cordatus, planus, antice rostro tricuspido prolongato, dorso spinis tribus armatus, quorum binae anteriores pone oculos breues, posterior in medio versus marginem posticam elongata erecta retrorsum incuruata.

Antennae quatuor breues setaceae articulis pilosis, posticae crassiores, longiores.

Oculi magni pedunculis longioribus crassis distantes.

Brachia et Chelae breuiores, pilosae, magnitudine inter se aequales.

Pedes octo longiores aequales compressi pilis breuib. hirti.

Cauda attenuata, elongata, articulis quatuor teretiusculis composita, squamulis tribus apice pilosis terminata.

Pedes spurii caudales octo, elongati, setis binis pennaceis terminati.

Secundum structuram antennarum et formam thoracis ad FABRICII genus Cancrorum pertinet; structura vero caudae Astacorum est.

Fulcherrimi huius pusilli insecti plura specimina, ad littora Insularum *Faeroensium* cepit saepe laudatus historiae naturalis peritissimus MOHR.

Fig. 1. Cancrum *Faeroensem* magnitudine naturali.

Fig. 2. Eundem magnitudine aucta pronum.

Fig. 3. Eundem supinum exhibet.

ASTACVS CRANGON.

ASTACVS antennis posticis bifidis, thorace trispinoso, margineque antico quinquedentato.

Astacus crangon. FABRICII *Spec. insect. I, pag. 513, n. 20.*

Cancer crangon. LINN. *Syst. nat. 1052, 67.*

Squilla marina batava. BASTER. *Subf. 2. 27, t. 3, fig. 1-4.*

ROESEL. *Insect. 3, tab. 63, fig. 1-3.*

SEB. *Thef. 3, t. 63, fig. 8.*

Maiorum Long. 3 *Vnc.*

Nullibi huius Astaci in mare *Balthico* degentis et a BASTERO vberius descripti, figura bona inuenitur. In ROESELII figura, quae ad specimen in spiritu vini seruatum depicta, nec verus color, nec antennarum structura apparet, ideoque thorax *lacuis* et antennae posticae *trifidae* ab Auctoribus describuntur.

Corpus ipsius pellucidum punctis maculisque nigris vbique pictum.

Rostrum: laminae duae horizontaliter mobiles, basi latiores, apice truncato piloso ad marginem anteriorem dente porrecto, inter antennae posticas et anticae prostant.

Antennae posticae breues bifidae pedunculatae. Pedunculi triarticulati pilosi setas duas exferentes, quarum interior pilosus, exterior lacuis articulis confertis annulatus, hanc anteriorem setam continuo mouet insectum, sed interior immobilis manet.

Antennae anteriores longissimae setaceae; harum pedunculi biarticulati, articulo primo crassiore, secundo minimo, breuissimo.

Oculi approximati pedunculati.

Thorax margine antico dentibus quinque prostantibus sinuatus. In thoracis sinibus binis mediis oculi, in binis exterioribus laminae rostrales articulo infixae.

Spinae tres in dorso thoracis inter mediam ipsius partem et marginem anteriorem; harum spinularum duae laterales longiores, media breuior.

Palpi duo longiores pediformes, saepius ad apicem antennarum posticarum porrecti articulisque tribus elongatis pilosis compositi ad vtrumque oris latum inserti.

Brachia pilosa, articulis quatuor composita, prope et pone basin palporum exferuntur; horum articulus primus breuissimus, secundus elongatus spinula porrecta interius in medio.

Chelae inter unguiculos ferratae.

Pedes pilosi in vtroque thoracis latere tres, quorum anteriores minores.

Caudae articuli sex, quorum vltimus elongatus, lamellis quinque ciliatis intermedia attenuato-acuta terminatur.

Pedes caudales siue spurii in vtroque latere sex constant articulo vnico brevissimo crasso setis binis pennaceis, quarum vna brevissima altera elongata terminato.

- Fig. 4. *Astacus crangon* mediae magnitudinis.
 Fig. 5. Palpus pediformis.
 Fig. 6. Brachium chelatum magnitudine auctum.
 Fig. 7. Pes anterior siue primi paris.
 Fig. 8. Pes secundi paris.
 Fig. 9. Pes caudalis.
 Fig. 10. Anterior thoracis pars magnitudine aucta.

GAMMARVS QVADRILOBATVS.

Squilla lobata. *Zool. Dan. prodr. n. 2359.*

FABRICII *Faun. Græcæ. n. 225.*

Squilla quadrilobata. *Zool. Dan. fasc. 2, p. 21, tab. 56, fig. 4-6.*

Marem iam l. c. descripserunt Cel. Auctores.

Hanc faeminam ouulis foetam vna cum mare, ad littora *Faeroensia* captos accepi; in omnibus mari similis est, solummodo articuli corporis magis abbreviati, et brachiorum secundi paris chelae magis incrassatae.

Inter lobulos seu potius vesiculas quatuor clauatas tertium et quartum corporis segmentum subtus in sacculum membranaceum, ouulis luteis repletum, dilatata sunt; ipsi tamen vesiculis immutatis.

Fig. 11. *Gammari quadrilobati* faemina magnitudine naturali.

Fig. 12. Eadem magnitudine aucta.

TAB. CXV.

ACTINIA CANDIDA.

ACTINIA laevis, foramine rugoso, tentaculis setiformibus flexuosis ad summum marginem dispositis.

Actinia candida rugosa rima aperturæ undulata. *Zool. Dan. prodr. n. 2798?*

Haec *actinia rufae* in huius operis fasciculi primi pag. 23 descriptae quodammodo similis est.

Tentacula tamen multo longiora, setiformia, rariora, in extremo margine sita, nec non os rugosum filamentis setaceis brevioribus armatum illam apprime distinguit si vel nulla habeatur ratio coloris.

Nodulos

Nodulos marginales qui in dilatato animali fig. 1. ad basin tentaculorum videntur pro tentaculis contractis habeo, quia in aliis actiniis similem tentacula induere formam vidi.

Ad fretum *Oeresundicum* captam viuam vidi.

Fig. 1-6. Actiniam candidam vario situ varieque contractam et extensam exhibet.

TAB. CXVI.

GAMMARVS PODVRVS.

GAMMARVS corpore articulis duodecim, manibus quatuor adactylis, pedibus octo, articulis duobus caudae penultimis spinosis.

Caput antice attenuatum inferius ad marginem posticam macula rubra.

Oculi transverse ouales.

Corpus cylindrico-compressum articulis duodecim constans, macula rubra in utroque latere segmenti septimi, octavi, noni et decimi.

Antennae quatuor fetaceae pedunculatae seta pennacea terminatae; posteriores breuiores.

Brachia chelifera absque pollice, chelis ouatis ad marginem inferiorem ciliatis, unguiculoque breui.

Pedum quatuor paria retrorsum versa, antice et postice pilosa.

Pedes spurii decem sub cauda, quorum anteriores sex articulo breuissimo et seta duplici pennacea more congenerum constant; posteriores quatuor in segmentis duobus caudae penultimis inserti, filiformes biarticulati, apice truncato seta triplici breuissima terminati.

Cauda truncata articulis duobus penultimis margine postico ciliatis; ultimo appendiculis duabus pediformibus, postremi pedis spurii articulo ultimo similibus, terminato.

Ad litora freti *Oeresundici* inter fucos inueni.

Fig. 1. Gammarus podurus magnitudine naturali.

Fig. 2. Antennarum vna magnitudine aucta.

Fig. 3. Manuum vna.

Fig. 4. Pes natatorius.

Fig. 5. Pes spurius pennaceus.

Fig. 6. Articuli tres vltimi caudales cum pedibus spuriiis vltimis truncatis.

GAMMARVS MUTILVS.

GAMMARVS corpore articulis decem, brachiis quatuor, secundo pare chelato, pedibus octo.

Caput antice attenuatum, macula rubra postice et inferius ad marginem lateralem.

Oculi punctiformes nigri.

Antennae quatuor longitudine plus quam dimidii corporis, quarum posticae paulo breuiores seta breui ad basin setae maioris appendiculatae ut in Gammaro pulice.

Corpus cylindraceo-compressum segmentis decem diuisum. In quouis segmento, vltimis duobus caudalibus exceptis, macula rubra ad marginem inferiorem.

Brachiorum primum par absque chela, palpiforme et quasi mutilatum articulis modo tribus, ciliatis, quorum medius ad marginem inferiorem ferratus, componitur. Secundum par chelatum cum unguiculo absque pollice.

Pedes octo, quorum duo prima paria breuiora antrorsum, posteriora duo retrorsum vergunt.

Pedes spurii decem, quorum duo priora paria articulo unico breuissimo seta duplici pennacea terminato constant; trium posteriorum quoduis diuersam habet structuram. Omnia biarticulata, articulus superior in primo pare simplex; inferior bilamellatus, lamina oblongis margine postico dentatis. Articulus superior in secundo pare postice bidentatus, inferior ut in praedicto. Articulus superior in postremo pare simplex breuissimus lamina duobus margine pilosis terminatus.

Cauda obtusa articulis quatuor vltimis margine spinosis.

Ad littora insularum *Foerocensium* capta specimina apportauit Clariss. MOHR.

- Fig. 1. Gammarus mutilus magnitudine naturali.
- Fig. 2. Antenna postica et antica magnitudine aucta.
- Fig. 3. Brachium primi paris.
- Fig. 4. Brachium secundi paris.
- Fig. 5. Pes primi paris antrorsum versi.
- Fig. 6. Pes parium posteriorum.
- Fig. 7. Pes spurius fetaceus.
- Fig. 8. Pes spurius antepenultimus.
- Fig. 9. Pes spurius penultimus.
- Fig. 10. Pes spurius vltimus.
- Fig. 11. Primi paris pedis spurii seta pennacea.

TAB. CXVII.

SERTVLARIA GENICVLATA.

SERTVLARIA subramosa cellulis campanulatis, pedunculis alternis annulatis. Ouariis axillaribus sessilibus.

Sertularia geniculata denticulis alternis contortis, ouariis obouatis subrostratis, stirpe genicula flexuosa. LINN. *Syst. Nat.* p. 1312, 21.

Sertularia geniculata. ELLIS *Nat. hist. Zoophyt.* p. 49.

Philosop. Transact. Vol. 48, p. 627, tab. 22, fig. 1, A.

ELLIS *Corallin. t.* XII, fig. 19, b. B.

Madrepora plantaeformis. LOEFLING in *Actis Stockholm. pro Ao.* 1752, p. 114. t. 3, fig. 5-10.

Sertularia flexuosa. FAVN. *Succ.* 2241.

Huius Sertulariae figuram quidem bonam a Celeberrimo ELLIS in *Actis Londinensibus* l. c. habemus, sed ouaria nullibi bene nec delineata nec descripta sunt.

Jucundissimi huius igitur Zoophyti, quod per plures hebdomadas viuum in Vasculo conseruauit paulo vberiore descriptionem dare haud plane superuacaneum opus credidi.

Caulem habet repentem flexuosum, saepius ramosum, dichotomum, pellucidum intestino carneo, quasi medulla, transparente. Pedunculi alterni lineis transuersis impressis annulati terminantur cellulis campaniformibus, quorum margo integer, sed interdum laceratus, vt irregulariter dentatus appareat.

Totus caulis et pedunculi tubulosi vnicam et non interruptam cauitatem siue vaginam formant, in qua intestinum carneum aequale teres cauitatem non implens, medullae instar continetur; ad cellularum vero basia siue fundum intestinum articulo notatum dilatatur in corpus elongatum sensimque versus apicem incrassatum cauum, in extensione ad marginem cellulae campanulatae terminatum capitulo globofo collo confrieto insidente.

Os orbiculatum in vertice capituli.

Tentaculis muricatis bis duodecim cingitur collum.

In perfecta animalis extensione duodecim tentacula posteriora reflexa cingunt cellulam, anteriora protensa in formam campanulae radiatae cingunt capitulum.

Ouaria e pedunculorum axillis excresecunt primum forma noduli, qui sensim augetur et formam cellulis simillimam campanulatae induit; cellulis vero maiora sunt et sessilia.

Microscopio subiectum ouarium iucunde offert transparentem foetum siue stirpem integram paruulae fertulariae, cuius cellulae appressae in vesiculis hyalinis globosis

includuntur. Apertura verticis ouarii truncati clauditur operculo carnosio, quod a maturo et aucto rumpitur foetu tandem excrecente in ramulum perfectum. Interdum decidunt haec ouaria et stirpes solitarii excrecent.

Si viua haec fertularia microscopio submittitur, in intestino caulis et pedunculorum videntur plurima animalcula infusoria libere se mouentia per totum intestini tractum. In corpore cellulis contento nulla viua videntur, etiam deglutita mox in cauitate huius partis, quae forsan ventriculi vicem gerit, pereunt. Primum putavi haec animalcula in cauo tubuli extra intestinum contentum vagari; sed attenta et continuata inspectio docuit, illa in cauo ipsius intestini existere.

In maris *Baltici* fucis non rara.

Fig. 1. Sertulariam geniculatam repentem in fuce vesiculoso magnitudine naturali.

Fig. 2. Stirpem simplicem magnitudine auctam.

Fig. 3. Ouarium valde auctum.

Fig. 4. Tentaculum muricatum valde auctum exhibet.

SERTVLARIA CVSCVTA.

Sertularia cellulis oblongis ovalibus, sessilibus, verticillatis, ramis oppositis simplicibus.

Sertularia cuscuta denticulis obsoletis, ouariis ouatis axillaribus, ramis oppositis simplicibus. LINN. *Syst. Nat.* p. 1311, 18.

Corallina cuscuta. ELLIS *Corallin.* p. 28, n. 26.

ELLIS *Nat. hist. Zooph.* p. 53, n. 27.

Sertularia cuscuta. PALLAS *Elench. Zooph.* p. 125, 74.

Sertulariae huius structura obscura apparuit III. PALLAS. Quo magis, inquit loc. cit. eam examino, eo magis conferuis potius quam fertulariis adnumeranda mihi videtur.

Sic etiam in sicco apparet, sed inspectio viui omne tollit dubium. Per plures dies hocce Zoophyton viuum examinavi, eiusdemque modum crescendi obseruavi. Initium eius est stellula sessilis in fuce affixa et composita cellulis oblongis ovalibus eleuatis, in radium dispositis.

Ex huius stellulae centro eleuatur stipes teres, in quo cellulae ad lineae vnius vel dimidiae a stellula distantiam excrecent initio globulosae vndique clausae, deinde elongantur, apice aperiuntur, et hydrae, illis, quae in flustris viuunt, simillimae, exferuntur. Interea dum primae eruptae cellulae maturescunt et augentur, aliae in eodem stipitis articulo excrecent et verticillum efformant, vt sic noua stellula primae similis perfici-

perficiatur. Sub hoc opere stipes etiam magis magisque elongatur et plures cellularum verticilli eodem modo excrefcunt. Stipes primarius non solummodo longitudine augetur et cellulis articulatum cingitur, sed etiam ex ipsis verticillis exeunt rami oppositi stipiti similes in quibus etiam cellulae verticillatae excrefcunt. Sic tandem ex prima vnica stellula, quam celleporam vel flustram crederes excrefcit sertularia opposite ramosa articulata cellulis sessilibus ovalibus verticillatis, ex quibus hydrae hyalinae duodecim tentaculatae exferuntur. Ouaria in hac specie nunquam vidi, sed ouula flustrarum more ei aculant, et sic respectu incolarum structurae, rationis generandi et crescendi multa cum flustris communia habent.

In maris *Balthici* fucis haud vulgaris.

Fig. 1. Sertulariam cuscutam magnitudine naturali.

Fig. 2. Eiusdem ramulum cum parte stipitis magnitudine auctum.

Fig. 3. Stellulam primariam fucis affixam exhibet.

FLVSTRA MEMBRANACEA.

FLVSTRA plano-foliacea indiuisa adnata hinc cellulis quadrangulis oblongis.

LINN. *Syst. Nat.* p. 1301, n. 5.

Flustra membranacea plano-foliacea, indiuisa, ferrata hinc cellulis quadrangulis oblongis. *Zool. Dan. prodr.* n. 3054.

Vulgarissima haec maris *Balthici* flustra nisi lente inspiciatur, cum diuersissima flustra pilosa, quae in mare *Balthico* rara, in septentrionali communissima, facillime confunditur; ideoque forsitan nullam adhuc huius flustrae figuram habemus. Etiam in ditissimo Ill. PALLAS Elencho Zoophytorum deficit haec species.

Cellulis componitur oblongis, tetragono-ovalibus, approximatis planis, margine calcareo cinctis et membrana hyalina tectis. In medio marginali basis prostat mucro eleuatus, plus minus elongatus, seu potius ipse basis margo in mucronem productus est, nec vt ab Ill. LINNÉ describitur ad angulos vtrinque mucrones habent.

Hic mucro, saepe breuissimus et vix sensibilis, interdum longitudine satis productus, fecit, vt flustra membranacea cum pilosa confundatur, licet haec cellulis eleuatoribus ouato-orbicularibus, marginibusque dentatis ac mucrone ad basin longissimo facillime distinguitur.

Animal hydra pellucida hyalina, corpore cylindrico, in extensione cellulis duplo longiore, tentaculisque duodecim in formam infundibuli extensis terminato.

Vix vltra octo dies viuunt haec animalcula, sed prole numerosa breui tempore ad marginem augentur prolifera, dum centro propiora moriuntur. Praeterea oculis

deciduis multiplicantur et in hoc vt in ceteris cum Brachione tubifice Ill. PALLAS (*) mores similes habet.

Ouaria vt in fertulariis plurimis nunquam vidi nec in hac nec in aliis flustrarum speciebus, sed more hydrarum ouula excernunt.

Fucos, praefertim veficulofum, testas, lapides, maris *Baltici* obueftit.

In ficcis membrana pellucida, quae cellulas tegit, plerumque deficit et rete calcareum videtur.

Fig. 1. Fluftam membranaceam in fuci veficulofi frufto.

Fig. 2. Eandem magnitudine valde auftam hydrasque extertas exhibet.

TAB. CXVIII.

MVREX ANTIQVVS.

MVREX ANTIQVVS tefta patulo-caudata, oblonga anfractibus octo teretibus. LINN. *Syst. nat.* p. 1222, n. 558.

Tritonium antiquum. *Zool. Dan. prodr.* n. 2939.

Buccinum breuirostrum magnum tenue, leuiter striatum. LISTER *Hift. Conch.* t. 962, fig. 15.

Eiusd. *Hift. animal.* t. 3, fig. 13.

BONANI *Recreat. Cl.* 3, fig. 190.

CHEMNITZ *Conch.* 4, t. 138, fig. 1292, 1294.

Huius in oceano feptentrionali frequentis cochleae hofpitem nullibi defcriptum vidi; attamen cum nihil fpéciali obferuatione dignum habet, nec ego heic illum felegiffem, nifi de ipfius ouulis et pullis animaduersiones quasdam occasio praebuiffet.

Tefta oblonga transuerfum striata variae magnitudinis, vsque ad longitudinem vnciarum fex, coloris plus minus obfcure fului, rarius albid.

Epidermis nulla fenfibilis.

Spira ventre paulo breuior: anfractus teretes, in minoribus feptem, in maximis non vltra octo; vitimus ventricofus in caudam breuem productus.

Apex fpirae papillaris in plerisque cochleis defractus eft.

Apertura femiouata intus fulua, glabra.

Labium exterius integerrimum fimplex raro margine reflexum; interius lineare pallidum arcte adnatum.

Hoffes

(*) Quae Tubularia repens MÜLLERI *Zool. Dan. prodr.* 3064 et *Vermium hift.* 150. Ipfiffimum etiam animal eft quod in opere poftumo Beati Auditoris de Animalculis infuforiis fub nomine Leucoplacae heteroclitae defcribitur et in tab. 22. fig. 27-34 nitidiffimi operis depictum eft.

Hospes testae hospiti *Buccini* vndati in huius operis fascicul. 2, p. 12, tab. L. descripto, simillimus, vt cochleis exemptae limaces haud inter se distingui possint, nisi colore, qui in limace *Muricis* antiqui vndique albus, in *Buccini* vndati hospite maculis nigris variegatus.

Operculum corneum, quod in *Buccino* vndato ouale, in hoc pyriforme, antice rotundatum, postice in apicem acutum coarctatur, centrumque quod ambiunt striae, quibus superior huius operculi facies notatur, non in medio, vt in *Buccino*, sed versus apicem situm est.

Huius *muricis* indiuidua quaedam in vasculo aqua marina repleto per plures dies viua seruauit; horum vnum secundo die massam ouulorum, exterius ventri testae gelatina albuminosa adnatam excreuit. Ouula haec orbicularia complanata, superius conuexa punctis excauatis maioribus rugosa, inferius plana, leuiscula. Quoduis ouulum pedunculo marginali lato compresso descendente in facie superiore ouuli subiacentis adnatum est, et tota massa formam conglobatam, folliculis hemisphaericis inter se conatis compositam exhibet. Duplici membrana constant haec ouula, altera externa punctato-rugosa crassior, altera interna laeuis transuerse fibrosa. In cauo materia lutea vitello similis albumine limido circumdata continetur.

Haec corpora variis testaceis et lapidibus adnata saepius inueniuntur, sed raro cum pullis contentis. Postquam vero certior factus eram, hoc corpus ouula limacis esse, plures horum ouulorum massas in museo meo seruatas explorauit, vt in vnico solummodo cochleas pullas reperi. Cochleae haec pullae ouales duobus anfractibus aequalis latitudinis constant, alter ventrem in caudam prolongatam, alter apicem globosum constituit. Hic apex pulli globosus apicem papillarem spirae in adultioribus testis efficit cum primus adulti anfractus magis coarctatus est.

In his pullis obseruauit ventrem cochleae ante apicem perfici et indurescere.

Obs. Ouarium simile delineatum habet ELLIS in Corall. tab. 32, fig. B. b, et inter Spongas sub titulo *Alcyonii* seu *vesicariae marinae* BAVHINI descriptum, sed in vno ouulo plures habet cochleas pullas, in nostro vnica modo in quouis ouulo.

Fig. 1. Muricem antiquum cum hospite.

Fig. 2. Ipsius ouula.

Fig. 3. Cochleas pullas ouulis exemptas exhibet.

LERNAEA GADINA.

LERNAEA corpore tereti flexuoso, ore laterali inter cornua tria subramosa. *Zool. Dan. prodr. n. 2743.*

FABRICII *Faun. Groenl. p. 336, n. 325.*

Lernaea branchialis. LINN. *Syst. nat. p. 1092.*

Toknetrold *Noruegis.* STRÖM *Sundm. I, p. 209, t. 1, fig. 18.*

Corpus teres laeue in maioribus indiuiduis pennae cygnae crassitie et ultra duas uncias longum, sed propter flexuram breuius apprens, antice ventricosum, medio flexum, versus extremitatem caudalem paululum attenuatum apice obtuso, in quo rima analis transuersa. In extremitate antica ventricosa eleuatur collum tubulosum angustatum osseum, in cuius apice cornua tria ramis dichotomis diuisa. Horum cornuum vnum posticum, duo lateralia.

Os antice inter cornua lateralia cornu postico oppositum, tubulosum, retractile, raro extensum inuenitur.

Tunica corporis duplex, exterior membranacea dura, pellucida; interior mollis transuersae fibrosa.

Intestinum tenue rectum cuti adnatum ab ore ad anum totum percurrit corpus, cuius cauum materia falua granulata repletum est.

Color corporis fuluus, in quibusdam, a sanguine quo repletae sunt, obscurior. Ovaria bina in postrema flexurae corporis eleuatae parte adnata, quorum quoduis filamentum vnicum longissimo tereti contortuplicato constat. Haec filamenta sub lente annulata apparent ab oculis orbicularibus compressis transparentibus. Motus huius vermis segnissimus et vix sensibilis.

Habitat in brachiis Gadi barbati, vbi totum caput cum cornibus ita in tunicis branchiarum, quae loco insertionis tumores habent, infixum est, vt, nisi dissecta prius tunica, vix sine mutilatione cornuum extrahi possit.

Varietatem minorem in Gado aeglesino reperiri, et hos vermes a *Groenlandis* comedi refert venerandus FABRICIVS l. c.

Fig. 4. Lernaeam gadinam magnitudine naturali exhibet.

TAB. CXIX.

GAMMARVS SPINICARPVS.

GAMMARVS brachiis quatuor chelatis, carpis in spinam productis.

Long. 8 lin.

Corpus compressum compositum segmentis duodecim, quorum quatuor caudales. Squamulae laterales octo brachiorum pedumque insertionem externe tegunt.

Antennae quatuor breues pedunculatae, simplices, posticarum setae terminales paulo longiores.

Oculi nigri, punctati, plani.

Brachia quatuor; primi paris chelae lineares margine inferiore ferratae, unguiculo uncato mobili terminatae. Corpus inferne in spinam chela longiorem productum.

Secundi

Secundi paris chelae ventricosiores vnguiculo mobili hamato terminatae. Corpus inferne in spinam chela breuiorem prolongatur.

Pedes decem, quorum duo prima paria retrorsum, tria posteriora antrorsum vergunt.

Pedes spurii caudales octo lamina cuspidali duplici margine ciliata terminati.

Caudae articulus vltimus in mucronem subtus canaliculatum productus.

Ad littora septentrionalia insulae *Siaelandiae* inueni.

Fig. 1. Gammarus spinicarpus magnitudine naturali.

Fig. 2. Idem magnitudine aucta.

Fig. 3. Brachium anterius.

Fig. 4. Brachium posterius.

PYCNOGONVM GROSSIPES.

PYCNOGONVM laeue, corpore cylindrico, gracili, tubuli apice incrassato, pedibus longissimis. FABRICII *Faun. Groenl.* p. 229, n. 210.

Phalangium grossipes. *Zool. Dan. prodr.* n. 2291.

LINN. *Syst. nat.* p. 1027, 1.

FABR. *Spec. Insect.* 2, p. 476, 2. *Mantiss.* 2, p. 368, 2.

STRÖM *Sundm.* I, p. 208, t. 1, fig. 16.

Huius rarioris insecti marini descriptionem et iconem primus dedit venerandus STRÖMIVS l. c. Genus distinxit Celeberr. BRÜNNICH in tabulis systematicis entomologiae. Absolutissimam tandem huius speciei descriptionem dedit Vener. O. FABRICIVS in *Fauna Groenl.* Cum vero Figura STRÖMII mediocris et ipsius consummatissimum opus extra patriam minus, nec pro meritis, notum, haud superuacaneum omnino duxi insectum ad specimina, quae in spirituoso liquore seruata habeo, depictum heic inserere.

Fig. 5. Pycnogonum grossipedem magnitudine naturali, sed pedibus spuriiis ouiferis, quos sub corpore versus anum reflexos naturaliter gerit, hic ob maiorem figurae claritatem antrorsum protractis.

Fig. 6. Palpum superiorem chelatum magnitudine aucta.

Fig. 7. Palpum inferiorem.

Fig. 8. Pedem spurium ouiferum.

Fig. 9. Pedis ambulatorii extremos tres articulos cum vngue terminali exhibet.

PYCNOGONVM abdomine dilatato muricato, rostro subulato.

FABRICII *Faun. Groenl.* p. 233, n. 212.

Phalangium balaenarum. LINN. *Syft. nat.* 1028.

Pycnogonum. BRÜNNICH *tab. entomolog.* p. 84, fig. 4.

Pycnogonum balaenarum. FABRICII *Spec. Insect.* 2, p. 475, I. *Mantiff.*
2, p. 368, I.

Phalangium balaenae. PENNANT *Brit. Zool.* 4, t. 18, fig. 7.

Pediculus Ceti. BASTER *Subsc.* 2, p. 141, t. 12, fig. 3.

Caput: proboscis siue tubulus productus, sensim versus apicem attenuatus extremitate obtusa poro perforata.

Corpus cylindricum segmentis quatuor, lateribus tuberculis productis pro articulatione pedum dilatatis, compositum.

Segmentum primum ceteris paulo maius subtus versus marginem anteriorem palpis duobus moniliformibus tubulo brevioribus instructum. Hi palpi siue antennae in multis speciminibus ob tenuitatem et fragilitatem deficiunt. In dorso huius primi segmenti antice tuberculus rotundatus oculis vel punctis quatuor nigris, in mortuis vix apparentibus, notatus. Postice et in tuberculis lateralibus hoc et reliqua tria segmenta, mucrone breui muricata sunt. Segmentum vltimum minus, bifidum.

Cauda brevis tubulosa recta apice poro pertusa, in angulo crurum vltimi corporis segmenti sita.

Pedes octo, anteriores paulo longiores, articulis sex compositi, quorum primi tres brevissimi nodulosi, quartus et quintus longiores, extremitate inferiore incrassata mucronata, sextus brevior unguiculo acuto mobili terminatur.

Habitat ad littora maris septentrionalis sub lapidibus et inter fucos et conferuas.

Fig. 10. Pycnogonum littorale magnitudine naturali primum.

Fig. 11. Eundem supinum.

Fig. 12. Proboscidem cum parte segmenti corporis anterioris et tuberculo quadripunctato exhibet.

ONISCVS CETI.

ONISCVS ecaudatus, segmentis sex, distinctis, pedum tertii et quarti paris ultimo articulo ventricoso, mutico.

Oniscus Ceti. LINN. *Syst. Nat.* p. 1060, 6.

FABRICII *Faun. Groenl.* p. 253, n. 230.

PALLAS *Specileg. Zool.* 9, p. 76, t. 4, fig. 14. *Faun. Svec.* 2056.

FAER. *Spec. insect.* 1, p. 378, 17. *Mantiff.* 1, p. 242, 17.

Pediculus Ceti. MARTENS *Spitzb.* t. 8, fig. D.

EGEDE *Groenl.* t. 37.

SEBA *Thef.* t. 90, fig. 5.

Squilla Balaenae. DEGEER *Insect. edit. Germ.* 7, p. 195, tab. 42, fig. 6-10.

Quamvis optimam iam dedit Ill. PALLAS huius insecti descriptionem, tamen ob similitudinem cum pycnogonis et quia nullibi figura bona exstat (optimam quidem, sed ad specimina sicca delineatam, dedit Ill. DEGEER) heic depictum marem atque feminam adieci.

Anomalum in suo genere hoc insectum iure vocat Laudatus PALLAS.

Structura corporis et pedum cum pycnogonis quodammodo convenit, sed capite, antennis, ore, oculis et numero pedum ab illis differt.

Articulato corpore, abdomine pedato, et numero pedum e genere pediculorum, cum quibus forma capitis et oris organo maxime convenit, excluditur.

Antennis et numero pedum oniscis appropinquatur, ab his vero defectu caudae et scutellorum corporis quidem discrepat. Ad nullum tamen aliud hucusque determinatum genus aptius referri potest.

Caput ovale, protensum, collo constricto.

Os subtus rima longitudinalis margine papillari. Ex hac rima in unico specimine denticulum recurvatum exsertum vidi.

Oculi: puncta duo nigra antice in fronte.

Antennae quatuor articulae in apice extremi capitis, quorum anteriores brevissimae, posteriores capite paulo longiores, quadriarticulares articulo ultimo brevissimo setaceo.

Corpus depressum ovale segmentis sex medio connatis ad latera diuisis constat. Segmentum ultimum minimum gibbum, basi angustatum, extremitate dilatata truncatum.

Pedes septem parium quadrifariam diversi. Primi paris graciles palpiformes ad basin capitis siti, ab ore tamen satis remoti, articulis quatuor, quorum primus longior,

duo medii minimi, praeter vnguiculam breuissimam terminalem. Secundum par breuissimum crassum biarticulatum. Articulus primus conicus; secundus cylindraceus mollis primo articulo lateraliter adnatus, extremitate postica obtusus, antica vnguiculo mobili inflexo terminatus.

Tertium et quartum par pedum biarticulatum: articulus primus attenuatus ad cuius basin subtus in segmento corporis denticulus incuruatus; articulus vltimus similis articulo vltimo secundi paris, sed paulo longior et vnguiculo terminali destitutus. Hic articulus in viuis et liquore spirituoso feruatis ventricosus laeuis extremitatibus rotundatis, in ficcis vero attenuatus et diuersimode rugosus, vt in figuris SEBAE et DEGEER depictus apparet.

Duo haec pedum paria antrosum et versus dorsum erecta vergunt.

Vltima tria pedum paria aequalia quatuor constant articulis, quorum tres priores breuissimi nodiformes vt in Pycnogono littorali; vltimus maior, ventricosior, oualis vnguiculo mobili retroflexo terminatus.

Caudale corporis segmentum maribus in medio extremi marginis papilla duplici instructum est, et subtus in medio eiusdem segmenti tuberculis binis acuminatis horizontaliter acumine retrouerso positis.

In feminis haec tubercula deficiunt, et loco papillae caudalis geminae tubulus cylindraceus breuis exferitur.

Praeterea in feminis, quarum corpus latius, laminae quatuor membranaceae ouato-triangulares per paria dispositae; duae-anteriores sub secundo corporis segmento, posteriores sub tertio positae ouula et interdum, vt iam obseruauit Ill. PALLAS pullos includunt.

Has laminas etiam in minoribus speciminibus, sed forma pustularum, vidi.

Degit in Balaenis circa pinnas, inguina, labia. Specimina hic descripta ad gingiuas circa radices dentium monodontis capta sunt.

Fig. 13. Pycnogonum littorale naturalis magnitudinis.

Fig. 14. Eundem prouum magnitudine auctum.

Fig. 15. Eundem supinum.

Fig. 16. Feminam supinam.

Fig. 17. Pedem secundi paris a latere visum exhibet.

TAB. CXX.

SPONGIA COALITA.

Spongia ramosissima, mollis, tenera, flava, ramis compressiusculis. *Zool. Dan. prodr. n. 3090.*

Spongia ramosa britannica. *ELLIS Corall. p. 95, t. 32, fig. F?*

De hoc Zoophyto, quod non vidi, sequens in schedulis relictis Beati auctoris notatum inuenio:

„Spongia pulchre flava, exsiccata alba euadit.

„*Rami* varie implexi et confluentes, teretes passim compressi, inordinate crassi
„et tenuiores vel fucos obuestiunt, vel libere crescunt.

„*Pori* absque ordine passim conspiciuntur, non prominuli. Substantia mollis
„fragilis.

„An Spongia oculata auctorum? obstat, quod nec tenax sit, nec pori pro-
„mineant.

„*ELLISII* descriptio pag. 95, t. 32, fig. F. quodammodo conuenit.

„In sinu *Dröbachienfe* ad occidentem insulae *Haaröen*.“

CORRIGENDA.

P. 1. l. 22. *conoidem* lege subconicum. P. 2. l. 11. *Asbesbina* l. Asbestina. P. 5. l. 33. *Gallenus* l. Galenus. P. 6. l. 11. *Marfilli* l. Marfigli. P. 49. l. 27. *cutem* l. cuti. P. 50. l. 9. *Ascaribus* l. Ascaridibus. P. 52. l. 24. *obförleret* l. abfubere.

ZOOLOGIA DANICA

SEV

ANIMALIUM

DANIAE ET NORVEGIAE

RARIORVM AC MINVS NOTORVM

DESCRIPTIONES ET HISTORIA.

VOLV MEN QVARTVM

EXPLICATIONI ICONVM FASCICVLI QVARTI

EIVSDEM OPERIS INSERVIENS.

A V C T O R E

OTHONE FRIDERICO MÜLLER,

REGI DANIAE A CONSILIIIS CONFER. ACAD. SCIENT. ET CVR. BONON. HOLM. ET
BOICAE, HAVN. NORV. BEROL. BERN. DANTISC. ET LOND. SC. SOCIET. LIT.
SODALI ACAD. PARIS. CORRESP.

DESCRIPSERUNT ET TABVLAS DEDERVNT

P. C. ABILDGAARD.

M. VAHL.

J. S. HOLTEN.

J. RATHKE.

*OMARE, O LITTUS, verum secretumque
αὐθιγίων!*

HAVNIAE,

TYPIS AVLAE REGIAE TYPOGRAPHI N. CHRISTENSEN.

MDCCCVI.

L. S.

Multa beati Professoris MARTINI VAHL in rem herbariam merita claruerunt ubi que terrarum; quam zoologiæ dedit operam et si minus notam grata colunt mente amici ejusque memoriam recolent posterum.

Itinera, quæ ad hanc, licet imprimis scientiam botanicam, illustrandam instituit a tractibus inde Barbariæ usque ad littora Europæ septentrionalia ultima, occasionem ei præbuerunt ut frequentem animalia marina diligentius inspiciendi. Modestia qua fuit insigni & amore in herbas integerrimo impeditus, observationes zoologicas non nisi paucas publici fecit juris; prælectionibus vero, quas habuit publicas ex institutis Societatis Historiæ Naturalis Havniensis, claram reddidit & amabilem præsertim patriæ zoologiam eamque certo animo adjuvit & statuit.

E peregrinationibus intra patriam reducem obsecrarunt amici, ut hoc opus, quod cel. O. F. MÜLLER unacum fratre C. F. MÜLLER inchoaverat & cel. P. C. ABILDGAARD pro immortali suo in patriæ zoologiam studio strenue augens continuaverat, observationibus quoque suis auget.

Amicis parens tabulas dedit & descriptiones redigere incepit, interea autem diem obiens supremum (1804) fati cessit & lugentibus Scientiæ amicis omnibus grave sui reliquit desiderium.

Cel. P. C. ABILDGAARD tabulas dedit & descripsit tredecim, cum inclytus ille imprimis zoologiæ, de cujus incremento perbene meruit, amicus strenuus & indefessus morte occubuit eheu præmatura (1799).

Descriptiones beati ABILDGAARD redegit & duas tabulas addidit JOHANNES SEVERINUS HOLTEN, qui de zoologia Danica bene meritus feliciori successu se totum Historiæ naturalis studio dedit, sed nobis lugentibus in medio vitæ curriculo morbo creptus fuit (1806).

Mihi interea ex itinere septentrionali secundo, ad mandatum Regis clementissimi instituto, redeunti schedas huic zoologiæ volumini destinatas amicus defuncti M. VAHL benigne tradidit.

Operam, quam pia erga benefactorem mente dedi, ut hoc zoologiæ Danicæ volumen IVtum in lucem prodiret, æquo accipias animo L. b. qui ut tui et nostri memor studiis nostris faveas oro & valeas.

J. RATHKE.

I N D E X.

	Pag.
<i>Actinia</i> digitata	16
— Holfatica	23
— varians	9
<i>Alcyonium</i>	42
— Burfa	43
— gelatinosum	30
<i>Ascaris</i> Angvillæ	32
— Urogalli	44
<i>Ascidia</i> aggregata	11
— compressa	12
— echinata	10
— gelatina	26
— pyriformis	41
— tubularis	12
<i>Astacus</i> carinatus	15
— varius	15
<i>Asterias</i> militaris	13
<i>Blennius</i> Gunellus	7
<i>Cellepora</i> coccinea	30
<i>Crangon</i> boreas	14
<i>Distoma</i> Angvillæ	26
<i>Doris</i> auriculata	28
— branchialis	33
— cornuta	29
— fimbriata	22
— lacera	23
— papillofa	32
— quadrilineata	23
<i>Fasciola</i> longicollis	34
— truncata	35
<i>Gobius</i>	38
— —	16
— minutus	38

I N D E X.

	Pag.
<i>Gorgonia florida</i>	20
— <i>pinnata</i>	37
<i>Hirudo Aftaci</i>	45
<i>Holothuria pellucida</i>	17
— <i>pentactes</i>	3
— <i>Priapus</i>	18
<i>Lampris guttatus</i>	27
<i>Lucernaria Auricula</i>	35
<i>Lumbricus marinus</i>	39
— <i>sqvammatus</i>	39
<i>Medusa papillata</i>	24
<i>Muscicapa atricapilla</i>	19
<i>Nereis noctiluca</i>	31
<i>Picus tridactylus</i>	1
<i>Planaria convoluta</i>	26
— <i>dorsalis</i>	25
<i>Pallus aquaticus</i>	33
<i>Salmo villosus</i>	45
<i>Spongia mamillaris</i>	44
— <i>phalloides</i>	43
— <i>Urceolus</i>	42
<i>Strigea candida</i>	32
<i>Tenia Tadornæ</i>	31
<i>Tringa striata</i>	2
<i>Tubularia coronata</i>	25

ANIMALIUM

DANIAE ET NORVEGIAE

RARIORUM AC MINUS NOTORUM

HISTORIA.

TAB. CXXI.

PICUS TRIDACTYLUS.

PICUS albo nigroqve varius pedibus tridactylis.

LINN. *Syst.* XII. p. 177. ed. GMELIN. p. 439.

Picus pedibus tridactylis. LINN. *Act. Ac. Svec.* 1740. p. 214.

Picus tridactylus. LINN. *Fn. Sv.* p. 36. n. 103. ed. RETZIUS. p. 105. n. 58.

Picus varius cayennensis. BRISS. *Av.* 4. p. 54. n. 20.

Picus tridactylus. EDW. *Av.* 3. t. 114.

Three-toed Wood-pecker. PENN *Arct. Zool.* 2. p. 275. LATH. *Syn.* 2. p. 600. 51. *Ind.* 1. p. 243.

Epeiche ou Pic varié ondé. BUFF. *Av.* 7. p. 78.

III. LINNÆUS in *Syst.* annotat frequentem esse hanc Pici speciem ad alpes Lapponiæ et Dalecarliæ.

Cel. Prof. VAHL raram in Norvegia avem esse observavit: tria tantum vidit exemplaria in provincia Norvegica Valdars nec aliis in locis invenit.

Defideratur in Zoologiæ Danicæ prodromo, et nulla ejus, quatenus notum, mentio facta est ab iis, qui de avibus Norvegicis scripserunt.

Inter aves ideo Norvegiæ rariores numerandum esse hunc Picum et depingendum sine dubio merito voluit cel. beatus Auctor.

LINNÆUS, LATHAM, RETZIUS et alii hanc speciem adeo exacte descripserunt, ut superflua foret ulterior descriptio: figura vero vix displicebit, cum nulla adhuc exstat sistens varietatem hanc Evropæam.

BRISSON (l. c.) Picum varium cayennensem marem descripsit differentem vertice rubro a femina vertice nequaquam rubro.

Avis Evropæa (mas) pileo luteo distincta inventa fuit, cum femina pileus est niger albo lineatus.

Habitat in pinetis.

TRINGA STRIATA.

TRINGA rostri basi pedibusque flavis, rectricibus albis fusco fasciatis, remigibus plurimis albis. *Zool. Dan. prodr. n. 194. LINN. Syst. XII. p. 248. n. 5. ed GMLIN. p. 672. n. 5. Fn. Sv. ed. RETZIUS. p. 182. n. 151.*

Tringa rostro basi pedibusque flavis, corpore fusco undulato, abdomine albo. *STRÖM. Act. Nidrosf. 3. p. 445. t. 7.*

Tringa maritima fusca cinereo undulata, rectricibus lateralibus quatuor utrinque brevioribus, basi rostri pedibusque flavis. *BRÜNN. Orn. bor. 182.*

Tringa striata. *FABR. Fn. Groenl. 73.*

Striated Sandpiper. *PENN. Arct. Zool. 2. p. 470. n. 383. LATH. Syn. 5. I. p. 176. n. 21. Ind. 2. p. 733.*

Totanus striatus. *BRIS. Av. 5. p. 196. n. 5. tab. 18. fig. 1.*

Chevallier rayé. *BUFF. Av. 7. p. 516.*

Gaddevierrush. *LEEM. descr. Finn. 253. annot. 103.*

Esti nil in schedulis beati Professoris VAHL de hac tabula notatum inveni, ex ipsa ut videtur apparebit, Tringam esse, quam cel. O. F. MÜLLER in *Zool. Dan. prodr.* striatam dixit.

Depingi sine dubio ideo voluit cel. VAHL, quia vix exstat alia hujus avis pictura satis exacta.

Descriptiones, quas dederunt ill. Dm. LINNEUS, BRUNICHE, STRÖM, RETZIUS et alii, adeo accuratæ videntur, ut posteriores superflue forent. Varietates ex anni tempore dari jam quoque observavit rev. O. FABRICIUS (l. c).

Cum cel. LATHAM (*Ind. 2. p. 733.*) describens hanc Tringæ speciem adduxerit varietatem (Totanum nævium *BRIS. av. 5. t. XVIII. fig. 2.*) pennis in medio nigricantibus, ad margines griseo rufescentibus superne vestitam, inferne albam, maculis nigricantibus; uropygio et imo ventre candidis; lateribus rectricibusque albo et nigricante transversim striatis, pedibus rubris: hanc varietatem nonnumquam invenient testes oculati ad littora Norvegiæ septentrionalia.

S. venerab. GUNNERUS (in annot. ad *LEEM. descr. Finn. 103.*) jam notavit hanc Tringam raro solam conspici, sæpius vero decem vel pluribus sociis comitatam.

Frequentem quoque eam vidi in *Ost-Finmarkia* in insula *Vardoe*, ubi hæc species unacum Tringa alpina mensibus Sept. et Oct. sub maris fluxu ipsa nocte, præsertim procella instante, victam ita redituque quæsitivi frequenti sibilo vocem hirundineam imitante. Ocysime cursitans in littore cauta apparet, ut dicitur, ne pedes madescant, vel potius ne undis maris refluentibus corripiatur, quasi sibi conscientia quam inepta esset natatu.

Incauta vix timida avis inter lapides alga obritos volitans facillime illaqueatur, saqueis funiculo aptatis.

Ob carnem fat sapidam nomine Becasine eam salutant advenæ; incolæ vero Norvegi appellant illam Fiæreplyt, quod nomen idem denotat ac Fiæreplift, Fiæreplifter, nempe avem sub maris fluxu sibilantem.

Habitat ad littora maris.

TAB. CXXIII. CXXIV. CXXV. CXXVI. CXXVII.

HOLOTHURIA PENTACTES.

HOLOTHURIA tentaculis denis, corpore quinquefariam verrucoso.
Zool. D. prodr. n. 2806. Zool. D. 1. p. 36. t. 31. f. 8. et 3. p. 45. t. 108. f. 1-4.
 LINN. *S. XII. p. 1091. ed. Gm. p. 3139.*

Holothuria pentactes. FABR. *Fn. Groenl. p. 352. n. 343.*
 Brimbutur. *Oluff. it. isl. 2. p. 1004.*

Hanc bis descriptam et depictam Holothuriæ speciem, scilicet in volumine hujus operis primo et tertio, diligentius perlustrare placebit lectori benevolo.

Descriptio, quæ exstat in Vol. 1., notionem de hac specie non reddit claram; pictura quoque minus perfecta est, cum exemplum non adultum depictum fuit. Descriptio, quæ est in Vol. 3., amplior quidem et veræ indoli magis consentanea videtur; in quibusdam vero mancarn esse et minus fidam facile dabunt testes oculati. Partes internæ, quæ depictæ sunt t. 108. fig. 2., nec omnes, nec quæ adsunt partes situ naturali conspiciuntur; mutilatæ quoque sunt et a vera forma abhorrentes, quippe delineatæ fuerint non ad vivum sed ad mortuum, in spiritu vini diu asservatum exemplar.

In Holothuriis sicut in quibusdam aliis molluscis frequens accidit perturbatio partium internarum in agone mortis: partes quædam evanescent paucis horis post mortem, aliæ quidem permanent, sed figuram interea et situm sæpius omnino mutant. Inter moriendum in multis præsertim in Holothuriis intestina per anum prolabantur, et partes tenuiores destruuntur cum in spiritu vini diutius asservata fuerunt.

HOLOTHURIE pentactæ adhuc viventis dissectio anatomica difficillime instituitur ob contractilitatem cutis summam: sectione enim vel longitudinali vel transversali facta, cutis momento citius sese contrahens crispatur, nec vi quamvis maxima adhibita in pristinam formam extenditur. Intestina prolapsa quoad situm et figuram mutata, immo vasæ quædam forsân sangvifera ipso momento disrupta jacent.

Ut picturæ quæ adsint fat exactæ evaderent, duodecim vel plura exemplaria diffecare necesse fuit: quo minus ulterius perscrutarer impeditus fui (inquit cel. Vahl), symbolam tamen etiam huic scientiæ amantissimæ dedisse fati habui.

Ad pedis longitudinem et ultra se extendit hæc holothuria diametro transversali tripollicari: quæ conspiciuntur longitudine pollicari, non sunt adultæ.

Color cutis contractæ e nigro fuscus rufescit cum animal se extendit.

CAPUT oblongo ovatum diametri fœsqvipollicaris cinctum est antèrius tentaculis decem apice divisis granulatis.

LOCULI quinque sunt ad basin tentaculorum obovati, dissepimento divisi, intra quos tentacula retracta reconduntur: alii decem quoque exstant loculi inferiores, quorum usus latet, ut quoque reliquorum quinque inferiorum, qui inanes sunt, nisi quod interdum parum lymphæ sanguinei coloris in illis conspicitur.

PAPILLÆ numerosæ apice incrassato truncato, et dum animal se affigit concavo, seriebus quinque longitudinalibus duplicatis dispositæ sunt a collo usque ad anum: retractis papillis corpus apparet læve, aspersum modo punctis loco papillarum. Corpus superne coarctatur tentaculis extensis, dein quasi inflatum sensim dilatatur, dum animal sub incessu papillas exferit et se affigit. In capite nullæ adsunt papillæ.

Papillis licet numerosis lente incedit animal.

Os rugis multis radiatum conspicitur inter tentacula: cum cavitas oris interna, superius ampla versus ventriculum vero angustata dilatatur, rugæ obliterantur.

VENTRICULUS bipollicaris et ultra, flavus, longitudinaliter plicatus terminatur annulo.

CANALIS intestinalis hinc incipit rugosus, colore croceo, diametro semiumgviculari, eadem fere crassitudine per totum tractum; corpori annectitur membrana tenui hyalina, quæ ab initio canalis descendit versus medium corpus et mesenterium efformat; prolongatur usque ad anum, ubi terminatur vesica ovata canalis intestinalis, dilatatur et versus anum in formam vesicæ, quæ inferius clausa est sphinctere ani.

Per totum canalem nil nisi materia unguento similis crocea reperiebatur.

E medio mesenterio oritur ductus ruber desinens prope fundum ventriculi: continuationem vero ejus in ventriculum indagare non licuit; ductus alius membrana fortiori et basi bulbosâ incipit eodem loco et desinit prope os.

FILAMENTA numerosa, duos vel tres pedes longa, conglomerata globulis fuscis numerosissimis plena, in medio mesenterio inferuntur, cæterum libera.

MESENTERIUM ipsum e duplici membrana componitur: inter membranas semel observavi vasa multa hinc inde angustata, ampliora, succo purpureo cito evanescenti plena, eorum usum vero indagare non licuit.

VESICA cylindrica, membranacea, tenuis, flexuosa, hinc inde coarctata et inflata, inanis, pellucida conspicitur ad latus versus partem inferiorem capitis; an vesica natatoria? in nonnullis duplex esse videtur.

VISCERA duo membranacea, hyalina, filis numerosis carneis cavitati corporis interiori annexa oriuntur e trunco communi prope valvulam intestini recti, et dividuntur in ramos plurimos minores: cum vesica illa ovata terminalis inflatur, ramuli basi valvulis destituti quoque inflantur, imo sæpius rumpuntur, membrana enim est tenuissima.

Quamdiu *Holothuria* viva in vase aqua marina pleno degebat, aqua per anum animalis periodice intrare et exire visa fuit: suspicabar ideo (inquit cel. VAHL.) hæc viscera ramosa esse organa respirationis; cum vero meus discipulus et amicus Dm. RATHKE asseveravit se vidisse pullos in visceribus *Holothuriæ* elegantis hisce similibus, fortasse potius ovaria appellanda erunt.

VESICA illa ovata magnitudine ovi columbini, in quam intestinum rectum definit, membrana fortiori formata est et tendinibus parti posticæ corporis firmiter annexa: animal pro lubitu eam dilatare et contrahere valet.

Freqvens est hæc *Holothuria* ad litora quædam Norvegica, præsertim septentrionalia in fundo maris tricentos pedes et ultra alto: nusquam vero frequentior vidi quam ad litora prope Bensfiorden paroeciæ Tromsø in Norlandia, ubi instrumento piscatorio in mare 72 pedes altum ejecto, 6 ad 8 singula sum vice piscabar. Madrepora polymorpha totus hoc in loco obsitus erat fundus maris.

Holothuria frondosa cl. GUNNERI vix ab hac specie diversa.

Si propter habitum diversum *Holothuriæ* genus in plura divellendum esset, vix nisi artificialia forent genera; si vero numerus specierum ita augetur, ut necesse esset genus *Holothuriæ* in plures sectiones dividere, notas præbebunt forsitan optimas papillæ et tentacula: quæ enim species corpore gaudent subtus plano et fibrilloso, separandæ erunt ab illis, quarum corpus est cylindricum undique papillosum.

Subdivisio fortasse adhuc melior foret ex tentaculis: species nempe, quæ tentaculis radiatis ornata sunt, segregentur ab illis, quæ tentaculis ramosis instruuntur.

Hactenus ex annotatis cel. VAHL. Quicumque hanc difficillimam scientiæ naturalis partem norunt, grati recolent beati Auctoris memoriam etiam in re Zoologica præcellentis.

Liceat tantummodo pauca addere ad illa illustranda, quæ antea dicta sunt de *Holothuriæ* progignendi modo.

Inter observationes circa hujus et congenerum vermium indolem institutas in itinere prope Bergas, inveni *HOLOTHURIE elegantis* viscera illa gemella, superius dicta, membranacea, hyalina, ramosa mense Aug. vesiculis permultis obsita, adeo ut racemorum speciem præ se ferrent.

VESICULÆ oculo armato diligentius perlustratæ *HOLOTHURIE* proli adeo similes apparebant, ut illas pullorum nomine insignire non recusaverim; funiculo per os eminente hisce visceribus adhærebant vesiculæ eodem modo, ac proles in *Actiniis* nonnunquam conspicitur.

VISCERA hæc racemosa ovaria dicenda esse eam ob causam habui, cui sententiæ quoque facile assensus est beatus cl. VAHL, cum observationes in litteris ad SOCIETATEM *Historiæ Naturalis Havniensem* dedi, (Nat. Hist. Selsk. Skrift. 5. I. p. 129.) gratitudinem quodammodo testandi causa ob beneficia in me collata æterne colenda.

In *HOLOTHURIA pentacte* quoque postea has vesiculas in visceribus saepe dictis mensē Apr. vidi, sed minus distinctas et similes illis, quæ exstant in hac CXXVII. tab. eleganter pictæ.

Rev. O. FABRICIUS jam observaverat (l. c.) in hac *HOLOTHURIE* specie pullum libere natantem versus anum, ideoque eam viviparam esse dixerat.

Cl. ASCANIUS in fasciculo *Icon. V.* nuperrime a me edito, filamenta circa ventriculum rubra ovaria esse voluit, viscera vero illa gemella hyalina *HOLOTHURIE*, quam *intestinallem* dixit, depicta quidem *Icon. V. tab. XLV.* sed innominata reliquit: sententiam ejus ideo immutatam ut relinquere necesse habui.

Cl. CUVIER assentitur *HOLOTHURIAS*, quarum pedes seriatim dispositi sunt, olim satis juste dictas esse *ECHINOS coriaceos* (*Tableau elem. d' Hist. nat. p. 645*).

Similitudo ipsa, quæ non omnino nulla etiam olim observata intercedit quoad structuram partium internarum, inter *HOLOTHURIAM pentactem* et *ECHINUM esculentum* exponere quoque videtur usum viscerum saepius dictorum, quippe de visceribus illis racemosis circa anum Echini esculenti in quinque partes dispositis satis inter omnes constat ovaria esse.

FILAMENTA illa rubra (*Tab. CXXVI. Fig. 1. h.*) mihi apparebant inserta circa ventriculum: ex eorum situ et figura immo ex structura glandulosa, structuræ appendicium circa ventriculum piscium nonnullorum haud absimili, vasa esse succum ad cibi digestionem sublevandam continentia potius duxi, quam ut cum quibusdam facerem vasa hæc esse ovaria.

Liceat denique in memoriam revocare sententiam PLANCI (*conch. p. 99. C. VI.*) omnino verosimilem de similitudine, quæ est inter partem in hac *tab. CXXVI. f. 1.* sub nomine capitis *HOLOTHURIE* depictam et illam in *ECHINO esculento* bene notam, quæ olim a quibusdam *laterna Diogenis* dicebatur.

Tab. 123. *Holothuria pentactes* capite et tentaculis retractis, papillis exsertis.

Tab. 124. *Holothuria pentactes* in agone mortis membranam plicatam ventriculi ex ore protrudens.

Tab. 125. *Holothuria pentactes* longitudinaliter dissecta.

- a. Ligamenta majora transversalia.
- b. Ligamenta majora longitudinalia.
- d. Ligamenta minoria transversalia.
- c. Papillæ retractæ.
- e. Membrana annexens intestina corporis cavitati internæ.

Tab. 126. Fig. 1. *Holothurie pentactæ* caput cute ablata, ventriculus, intestina, mesenterium sive appendices et vesica an natatoria?

- a. Ligamenta transversalia.
- b. Loculi superiores.
- c. Loculi intermedii.
- d. Loculi inferiores.
- e. Ventriculus.
- f. Canalis intestinalis.
- g. Vesica an natatoria?
- h. Filamenta sive appendices.

- i.* Truncus filamentorum.
- k.* Mesenterium.
- l.* Pars membranæ annectentis intestina cavitati corporis.

- Fig. 2. *a.* Os striis radiatis.
b. Tentaculorum unum exsertum.
c. Trunci tentaculorum, quæ abscissa sunt.

- Fig. 3. *a.* Ligamenta transvers. capitis.
b. Cutis circa truncum tentaculi revoluta.
c. Loculorum unus, intra quem retrahitur tentaculum.

- Fig. 4. Cavitas oris interna longitudinaliter aperta.
a. Rugæ longitudinales.
b. Ventriculus.
c. Pars canalis intestinalis.
o. Rugæ transversales.

- Tab. 127. Fig. 1. Holothuriæ pentactæ viscera racemosa unacum parte intestini recti et vesica terminali.
a. Viscera racemosa an Ovaria? (alterum abscissum).
b. Vesica terminalis.
c. Intestinum rectum.
d. Pars membranæ annectentis intestina.
e. Anus.

- Fig. 2. et 3. Vix explicare audeo. Fig. 2. mesenterium, vasa lymphatica et partem canalis intestinalis representare mihi videtur, et f. 3. superficiem fortasse canalis intestinalis internam.

TAB. CXXVIII.

BLENNIUS GUNELLUS.

BLENNIUS pinna dorsali ocellis decem nigris.

LINN. *Syst.* p. 442. ed. GM. 1181. *Fn. Sv.* n. 318 ed RETZ. p. 324. n. 44.
Zool. D. prodr. n. 357.

Blennius ocellis plurimis in pinna dorsali BLOCH. *Pisc. Germ.* 2. p. 186.
t. 65. *f.* 1.

Blennius Gunellus FABR. *Fn. Groenl.* n. 108.

Blennius maculis circiter decem nigris, limbo albo, utrinque ad pinnam dorsalem. ARTED. *gen.* p. 27. *Syn.* p. 45.

Gunnellus WILLOUGH. 115. SEBA. *Thef.* III. p. 91. *t.* 30. *f.* 6.

Pholis maculis annulatis ad pinnam dorsalem: pinnis ventralibus obsoletis. GRON. *Mus.* 1. n. 77. *Zooph.* p. 78. n. 267.

The spotted Blenny. PENN. *Britt. Zool.* 3. p. 210. *t.* 35. *f.* 93.

Blennius maculis decem et ultra nigris utrinque ad pinnam dorsif, radiis pinnae dorsalis pungentibus. Skeria-Steinbitr. OLAFS. *it. isl.* 588.
t. 10. *fig.* 12. 13.

Stagosli. LEEM. 326.

Descriptionem Blennii Gunelli jam dedit *rev. O. FABRICIUS* (l. c.) accuratam: pictura vero non est satis exacta nisi in opere pretioso cl. *BLOCH*, ideoque piscem ad litora Norvegiæ indigenum in hoc opere exstare merito voluit beatus Auctor.

Numerum ocellorum in pinna dorsali varium observarunt Ichthyologi.

Cel. *VAHL* in hoc, quod depingi curavit exemplo, quatuordecim maculas nigras in pinna dorsali notavit, et duas tantum anteriores albo cinctas.

In iis, quæ examinavi exemplaribus numerum macularum et ocellorum adeo incertum semper inveni, ut potius cum cel. *Bloch* hunc Blennium oculis plurimis in pinna dorsali distinctum dicere vellem.

PINNÆ ventrales ex spinis duabus validis, duplicatis, cute laxa vestitis formatae sub motu ejus celerrimo nonnunquam eriguntur, ut his et spinis dorsalibus pungentibus armatus immo cute lubrica defensus difficileprehendatur.

CAPITE declivi, rictu amplo dentibus validis armato et corpore lanceolato, *Anarhichæ* lupi haud absimilis hic pisciculus (magnitudine excepta) piscatoribus quibusdam videtur, id quod etiam patet ex nomine ejus Islandico et ex iis, quæ de eo notavit *Dm. Olaffen* (l. c.).

CUTIS lubrica mucosa non nisi oculo armato squamata conspicitur, squamis minutis rotundatis, fusco punctatis.

OESOPHAGUS longus, amplus, longitudinaliter fulcatus, et ventriculus ovalis validus ad mediam abdominis cavitatem descendit, unde canalis intestinalis ex curvaturis quatuor pergat et terminatur sphinctere ani protuberante.

Vix ullum quatenus mihi notum dat usum: ab incolis Norvegiæ non editur.

Nomen *Snördolk*, quod vernaculum in *prodr. Zool. D.* dicitur, nunquam audiui, quod vero *S. vener. GUNNERUS* dicit *Tangsprel* (in annot. ad *LEEM. Lapp.*) frequens est in Norvegia et optime huic Blennio convenit, quippe, ut jam cecinit *OPPIANUS* in *Alicetico* (L. I. 118.) per fucos et herbas virentes degere amat.

Et si ad litora satis frequens conspicitur hic piscis, minus de ejus quam de congenerum oeconomia constat.

Nec ova hujus piscis neque tempus ova ponendi indagare mihi adhuc licuit.

Inter fucos in ipsis litoribus per totam aestatem oniscos et cancos minutos tanto ardore venatur, ut sepius mari refluyente fere in arido relictus jaceat et inter fucos madidos fluxum maris expectare cogatur, mucro quo abundat corpus eum interea contra aeris injuriam tuente.

Motu celerrimo inter fugiendum crepitante, hostes de suo habitaculo certiores facit alias inter fucorum copiam vix detegendo.

Manibus interdum capitur et pro illecebra et si raro in lineis piscatoriis minoribus adhibetur.

Fig. 1. Blennium Gunellum magnitudine naturali representat.

Fig. 2. Caput situ supino, ut pinnae ventrales in conspectum veniant.

T A B. CXXIX.

ACTINIA VARIANS.

ACTINIA lævis, incarnata, aut cinereo virefcens, cirrorum bafi albida, ore plicato.

Hujus tabulæ titulum nullum inveni inter fchedas beati Auctoris.

ACTINIÆ nuper dictæ descriptio inventa fuit fine tabulæ mentione.

Cum vero hæc descriptio picturæ, quam beatus Auctor ipfe curaverat, ficur quoque exemplari, quod mihi ut vivum examinarem contigerat, perbene convenire vifa fuit, descriptionem hoc loco apponere liceat, falva peritorum fententia.

ACTINIA varians inter congeneres hucusque notas certe eft maxima.

Tranquilla, erecta, medio anguftior confpicitur fæpius feptem vel octo pollices alta, cum interea limbus et bafis funt diametri bipollicaris.

Quando prædandi aut locum mutandi caufa limbum nonnunquam extendit hæc Actinia, limbi diameter ad fex usque pollices dilatatur.

CIRRI numerofiffimi, concolores funt nifi quod bafi albicant, fubpollicares, extenfi apice valde attenuantur.

ORIS plicæ copiofiores, hyalinæ, vix nifi limbo dilatato confpiciuntur.

Inter rariores numeranda erit.

Prope Bergas in finu maris quieto primus indagavit cel. VAHL, ubi hanc Actiniam præcipitio montis fub aqua aliquot pedes alto gregatim adhærentem vidit.

Cum Actiniam huic fimilem ad Stavangriam in Norvegia inveneram, litori fubmarino prærupto fe affigentem, eam descriptam Actiniæ nodofæ rev. FABRICII affinem effe annotavi, nec diverfam habui nifi quod extremitas fupera, quæ in ACTINIA *nodofa* deprehenditur nodis permultis rubicundis tuberculata, in hac Actinia mihi apparuit omnino obfita cirris rubicundis, acuminatis, bafi albicantibus. Cirri nonnulli quidem retracti exftant breviffimi, fed mox hos mox illos extendens, extremitatem fuperam totam innumeris hifce cirris ftipatam, coronæ admodum fpeciofæ adinfar præ fe fert animal, eamque motu continuo undato vibrat, adeo ut pulcherrimo splendore radians emineat.

In mortua longitudinaliter diffecta Actinia ftriæ five lamellæ apparuerunt, ficur in congeneribus totam corporis cavitatem internam longitudinaliter percurrentes.

MEMBRANA fufca, plicata, fimbriata, plicis numerofis revoluta, fufpenfa confpicitur, verfus extremitatem fuperiorem, fub rimam oris ubi affigitur.

Hujus membranæ usus vix patet: eam proli infervire verofimile mihi videtur, quippe pulli in *Actinia rufa* membranæ huic simili adhærere mihi semel sunt visi.

Habitat rara ad præruptos Norvegiæ montes submarinos.

TAB. CXXX.

ASCIDIA ECHINATA.

ASCIDIA hemisphærica, hispida, osculis hiantibus coccineis.

LINN. *Syst.* XII. p. 1087 n. 6. ed. GMELIN p. 3124. *Zool. Dan. prodr.* n. 2722.

Ascidia echinata FABR. *Fn. Groenl.* n. 318.

Inter *Ascidias* sat denotata est hæc species, quam primus reportavit ex Islandia cl. KOENIG et deinde sæpius inventa fuit in mari Groenlandico et Norvegico.

Cum primum torpidam hanc *Ascidiam* adspicis, antequam oscula patent coccinea, vix animal esse habes.

Inter radices fucorum majorum implicitas sæpius quasi adnata hæret, speciem tuberis cujusdam præ se ferens.

Non nisi diligentius examinata et pertractata vitam monstrat, nec ob cutem crassiorem sese, nisi admodum lente, dilatare et contrahere valet.

Magnitudine ceræsi raro invenitur, sæpius vero vix duas vel tres lineas excedente.

Color corporis fordide cinereus flavescit, aperturis dum eas dilatat animal colore coccineo admodum conspicuis.

Facie globosa hemisphærica, nonnunquam planiuscula ludit *Ascidia echinata*, quæ ut jam monuit rev. FABRICIUS basi sua ambit corpora peregrina.

Superficies vero semper verrucosa conspicitur et hispida, aculeis fasciculatis divergentibus, subdivisis, quibus facile a congeneribus dignoscitur.

Orificia coccinea sunt remota, humilia, plicata et truncata.

Habitat haud infreqvens in mari Norvegico radicibus fucorum adhærens.

Fig. 1. *Ascidiam echinatham* exhibet magnitudine naturali.

ASCIDIA AGGREGATA.

ASCIDIA lævis, pallide incarnata, cylindrica orificiis rubris.

Ascidiā hanc minus frequentem e fundo maris prope Norlandiam reportavit cel. Vahl.

Siquidem nunquam solitariam semper vero plures, sæpius viginti ad triginta mediantibus radiculis tendineis invicem junctas deprehenderit, eam aggregatam appellari voluit.

Cum primum huic similem Ascidiā in fundo maris prope Christianfund in Norvegia inveneram, varietatem *ASCIDIÆ caninæ* rubescentem esse suspicabar, quippe cum illa admodum conveniret quoad faciem et habitum.

Cum vero postea in plures inciderim, quæ dum in vase aqua marina pleno observabantur orificia relaxabant, adeo ut limbis explanatis latiusculis et aperturis amplioribus paterent, speciem seposui quam nunc ad hanc a cl. VAHL detectam referendam esse habeo.

Liceat quoque hoc loco meas observationes circa hujus Ascidiæ structuram internam apponere.

Animal intra cutem coriaceam, sicut de congeneribus annotatur, latet.

Si forcipe caute percindas cutem circum orificia, sacculum totum non nisi filis tenuibus fundo annexum facile removeas.

Superficies cutis internæ glaberrima est coloris in nonnullis fere margaritacei nec non venis per texta, præsertim circa fundum fluido mucoso rubente scatentibus, quæ partim coloratam reddunt cutem partim mucum tenacem effundunt, quo adglutinatur cutis rebus adjacentibus.

Animal sacculi instar intestinis, corde, branchiis et nervis instructum cuti amplæ circa orificia et fundum affigitur filamentis tendineis.

Os patet sat amplum sub orificio inferiori.

Canalis alimentaris e membrana fortiori rugosa continuatur in ventriculum plicatum, plicis longitudinalibus obsoletis; ascendit deinde canalis intestinalis et curvatur, ut iterum ascendat usque ad orificium superius, ubi evacuatur.

Viscus magnum glandulosum fuscum, hepatis haud absimile, ambit totum ventriculum.

Huic vicinum quoque conspicitur aliud viscus parvum, quod fluidum tinctorium fecernere videtur.

COR magnum ovatum, super canalis intestinalis curvaturam superiorem situm, branchiis circumvallatur.

BRANCHIÆ circa latera sacculi ascendunt foliaceæ, duplicatæ, pellucentes, quarum structura elegantior reticulata vix nisi oculo armato noscenda erit.

Ova in hac specie detegere quidem non licuit; fluidum vero lacteum, in quo globuli flaventes oculo armato satis conspicui erant. circa intestinum rectum conspiciebatur mensē Junii in nonnullis majoribus.

Fucis maris Norvegici saepe inhæret fasciculata.

Fig. 2. Ascidiā aggregatā sicut magnitudine naturalī.

ASCIDIA TUBULARIS.

ASCIDIA globosa cinerascens verrucosa, orificiis eminentibus tubulosis, terminalibus, approximatis, concoloribus.

Hanc depictam, non vero nominatam nec descriptam, inveni in schedulis cel. VAHL.

Ex comparatione ideo cum exemplari descripto, quod ex itinere septentrionali reportavi, ut adumbrarem hanc Ascidiā necesse habui.

Fucorum radicibus basi sua adhærentem, nonnunquam quoque solutam limo obrutam inveni, ut vix nisi aperturis exstantibus tubulosis distingvenda esset.

ASCIDIE *Tuberculo* (*Fn. Groenl.* p. 332. n. 321.) affinis esse videtur; differt vero orificiis tubulosis eminentibus concoloribus longis vix retrahendis.

Cutis e cinereo virescit opaca, verrucis scabra, crassiuscula admodum lente se contrahens.

Magnitudinem semipollicarem vix excedit, sæpius vix pisco majorem inveni.

In fundo maris Norvegici præsertim limoso circa Bergas reperta fuit, nec non inter radices fucorum majorum in Norlandia.

Fig. 3. Ascidiā tubularem exhibet magnitudine naturalī.

ASCIDIA COMPRESSA.

ASCIDIA lævis virescens compressa, orificiis patulis concoloribus.

Hanc Ascidiæ speciem, fucis aliisque corporibus marinis adhærentem, indagavit cel. VAHL in mari Norvegico septentrionali.

Raro solitariam, sæpius vero plures invicem adeo arete adnatas vidit, ut vix nisi dilaceratæ separari possent.

Magnitudinem ejus diversam nec non volam manus excedentem observavit

Color cutis e livido virescens erat intus concolor.

Orificiorum alterum majus prominet integrum vix dentatum.

Aperturas duas sicut in congeneribus semper adfuisse annotavit beatus Auctor, excepto hoc quod depingi curavit exemplari, nam in eo, nescio quo casu (inquit) quatuor conspiciebantur foramina.

Hanc speciem ut examinarem vivam nondum mihi contigit.

ASCIDIÆ quam *asperfam* nominavit cel. O. F. MULLER (*Zool. D.* v. 2. p. 33. t. 65. f. 2.) affinis esse videtur, sed differre cute glabra, virescenti, et orificiis æqualibus patulis concoloribus.

Fig. 4. Ascidiam compressam representat magnitudine naturali.

T A B. CXXXI.

ASTERIAS MILITARIS.

ASTERIAS undiqve granulosa, margine pulvinateo confimili.

LINN. *Syst. nat.* ed. GMELIN p. 3160. *Zool. Dan. prodr.* n. 2828.

Cum hæc tabula, ære incisa, non inscripta reperta fuit, nec ulla ejus mentio facta in schedis beati Auctoris, num Asteriam nuper nominatam ad hanc tabulam referrem dubitavi.

Cum vero descriptam inveni Asteriam, quam punctatam dixerat cel. Auctor, sed postea quod forte militaris cl. Mulleri sit margini adscripserat, descriptionem hujus cum pictura convenientem referre liceat.

Pentagona (inquit) angulis obtusis est, lævis, rubra, convexa margine integro; superficies tota punctis minutis obsita, e quibus papillas extendebat Asterias viva bilineares cylindricas albas; subtus crenata, crenis ex aculeis 5-6 minutis; spatium tetragonum in singula divisuræ medietate versus centrum.

Aculei tres basi connati apice divergentes utrinque ad latera rimarum subtus.

Pedes duplici serie dispositi.

Dum exsiccat hæc Asterias formam assumit alienam.

Hactenus cel. Vahl. Tantummodo semel circa Bergas inventam annotavi Asteriam huic similem.

Os, quod in hac pictura ex membrana plicata apparet foliaceum, mihi quoque ita visum fuit, cum Asteriam in spolio consumendo deprehendi: alioquin dum in vase aqua marina pleno observabatur os habuit oclusum labio annulato rugoso.

Cum animal hoc vorax prædam pedibus five tentaculis tubulosis membranaceis arreptam et retentam comedere studet, eamque majorem devorare nequit, membranam ventriculi instar ex ore protrudit, fortasse ut succo quodam corrorente ex hac profluente prædam necet et concoctioni aptiorem reddat.

Macula operculi instar hexagona, quæ conspicitur in Asteria ore deorsum verso (f. I.) ejusdem ac illius huic similis in Asteriis reliquis videtur esse usus, qui tamen adhuc latet. Anum esse quidem suspicabatur cl. BASTER, (*op. subj.* 3. p. 141.) cum vero perviam nemo viderit hanc maculam verruciformem vix anus esse potest; quippe ovaria huic propiora adjaceant, verosimilius mihi videbatur hanc maculam esse operculum non nisi tempore progignendi aperiendum.

Fig. 1. Asteriam militarem ore deorsum verso.

Fig. 2. Eandem ore sursum verso exhibet.

T A B. CXXXII.

CRANGON BOREAS.

CRANGON thorace aculeato, pedibus secundi tertiiqve paris filiformibus.

J. C. FABR. *Suppl. Ent. Syst.* p. 409.

Astacus boreas. *Ent. syst.* 2. 483. 18.

Cancer boreas. PHIPPS *it boreal.* 190. tab. 12. fig. 1.

Specimen quod ex itinere septentrionali reportaverat cel. VAHL, exhibitabat in ejus collectione spiritu vini asservatum sine titulo, sed huic picturæ adeo conveniens, ut ad hanc referre nullus dubitet.

Magnitudo erat biuncialis.

Thorax inæqualis, scaber, rostro teretiusculo, arcuato, versus basin compresso, inferius emarginato, in dentem validum producto. Thoracis margo anterioris spinis quatuor validis; dorsum carinatum spinis tribus antrorsum arcuatis; linea laterali elevata subserrata.

Abdominis dorsum elevatum, carinatum; articulus caudalis fulcatus; apex caudæ angulatus spinosus.

Cum specimine Crangonis boreæ, quod exstat in Museo Dni. N. T. LUND, hoc conferre licuit nec diversum visum est nisi magnitudine quæ duplo major est in illo, et rostro minus producto lineaque laterali minus elevata. An ideo varietas nondum adulta?

Fig. 1. Crangon boreas.

ASTACUS CARINATUS?

ASTACUS antennis posticis bifidis, thoracis carina dentata, rostro brevi recurvo, apice tridentato.

J. C. FABR. *Ent. syst.* 2. 483. 17.

Cum nec descriptionem neque titulum figuræ hujus in schedis beati Auctoris nil certi de hac specie determinare audeo.

Astacum nuper dictum cum hac pictura convenire fortasse assentient lectores periti.

Thoracis carina quæ in descriptione (l. c.) dicitur valde elevata, quadridentata, in hoc depicto dentibus sive aculeis sex antrorsum versis armata apparet, margo thoracis anticus unidentatus spina curvata.

Abdomen vero carinatum, carina antice posticeque spinosa, vix satis apparet ex hac pictura.

Incertus ideo ut hanc speciem ulteriori examini relinquere necesse habui.

Fig. 2. Astacus carinatus?

ASTACUS VARIUS?

ASTACUS antennis posticis bifidis, thoracis margine unidentato, rostro utrinque ferrato, corpore variegato.

J. C. FABR. *Ent. syst.* 2. 484. 20.

Et si de hac quoque specie non satis constet eandem ob causam, quæ de antecedente allata est, faciles judicent periti, num ad nuper dictam speciem referenda sit hæc figura.

Thorax, qui lævis est in Astaco vario, in hac figura antè obsolete ferratus conspicitur: rostrum vero subascendens, supra infraque ferratum, porrectum apparet sicut quoque pedes secundi paris filiformes, reliquis longiores, et cauda foliolis quinque, intermedio subulato, acuto.

Coloris quoque ejusdem est, nempe cinereo fasciis plurimis obliquis rufis.

Dens marginalis validus, quo thorax augetur supra oculos, depictus videtur in hac figura, et si minus perspicuus.

Cel. J. C. FABRICIUS primus invenit Astacum varium circa Valderhaug in Norvegia. (It. Norveg. p. 322.)

Fig. 3. Astacus varius?

TAB. CXXXIII.

ACTINIA DIGITATA.

ACTINIA fulva, punctis albis, cirris roseis.

Zool. D. prodr. 2796. LINN. *Syst. nat.* ed GMELIN p. 3134. n. 12.

Descriptionem hujus Actiniæ, titulo et explicatione tabulæ non inventis in schedulis beati Auctoris, ex observationibus, quas circa Actiniam huic admodum similem, in itinere prope Bergas institui, addere liceat.

Magnitudo tripollicaris dum extensa manet. Colore fulvo rufescens punctis sive verrucis albicantibus, mucosis, in lineis longitudinalibus dispositis.

Cirri basi crassiores apice attenuantur pallide rosei.

Plicæ oris radiatæ foliorum instar eminent ore aperto.

Et si lente se movet cæteris tamen agilior locum mutat, eamque fortasse ob causam cochleæ infidentem delineandam esse voluit cl. Vahl.

Quod jam observavit rev. FABRICIUS (*Fn. Groenl.* p. 349.) de Actinia crassicorni, eam nempe viviparam esse, de hac quoque affirmavit observatio; mentem enim Julio pullos vidi intestini membranacei margini contortuplicato adherentes et nonnullos jam libere natantes.

Figura Actiniam representat digitatam cochleæ infidentem.

TAB. CXXXIV.

GOBIUS

GOBIUS pinna dorsali unica, pinnis pectoralibus flavescens, cauda integra nigro fasciata.

D. 30. *P.* 20. *V.* 10. *A.* 30. *C.* 12.

Schedula, quæ hujus piscis descriptionem habuit, non reperta fuit.

Gobium esse ex ipsa figura facile apparebit, an vero nova sit species vis determinare audeo, cum nullus existit hujus tabulæ titulus.

Præter Gobium nigrum et Jozo speciem annotavi uncialem ad Bergas in Norvegia captum Gobio flavescenti a cel. J. C. FABRICIO (*iter norv.* p. 322.) descripto nonnihil affinem, sed pinna dorsii tantum unica.

Cum hunc pisciculum pullum habui, minus sollicitus descripsi.

Hanc magnitudine excepta meo exemplari similem, quam depingi curavit cel. VAHL, speciem adultam et gravidam fuisse, ex ventre trugido apparere, ni fallor, voluit Auctor.

Color

Color fuscus abdomine albicante.

Pinnæ pectorales flavescunt, caudalis nigro fasciata est, reliquæ concolores.

Caput obtusum, oculis caruleis prominentibus, labiis turgidis superiore longiore, tuberculo osseo ad latera capitis existente.

Linea lateralis curvata.

Fig. 1. Gobium a latere visum.

Fig. 2. Eundem abdomine sursum verso representat.

T A B. CXXXV.

HOLOTHURIA PELLUCIDA.

HOLOTHURIA tentaculis decem ramosis, corpore albido hyalino, muricato.

Cel. VAHL Holothuriam hanc, quam pellucidam dici voluit, in Norlandia in fundo maris arenoso cepit, descripsit et depingi curavit.

Corpus extensum quinquepollicare vix pollice crassius utrinque angustatum, albescens adspersum punctis minutis elevatis albidioribus ex papillis retractis.

Lineæ longitudinales quinque e musculis totidem majoribus, corporis cavitatem a capite ad caudam percurrentibus, per cutem pellucunt.

Tentacula ungvicularia nec adeo ramosa sunt ac in Holothuria pentacte.

In arenosis submarinis locis in Norlandia primus eam indagavit cel. Vahl.

Ventriculum ejus arena et frustulis concharum plenum invenit.

Spiritu vini immissa dum se contrahebat cutis rumpebatur diversis in locis.

Affinis esse videtur Holothuriæ pentactæ, sed differe corpore muricato papillis asperso.

Fig. 1. Holothuriam sistit pellucidam magnitudine naturali.

HOLOTHURIA PRIAPUS.

HOLOTHURIA ore papillis carnosis, corpore striis annularibus; glandis longitudinalibus.

LINN. Syft. N. XII. l. p. 1091. ed GMELIN p. 3140. *Zool. Dan.*
Vol. 3 p. 27. t. XCVI. f. 1. et *prodr.* n. 2807.

Holothuria elongata, cauda papillofa, striis annularibus corporis et longitudinalibus glandis anticae. FABR. *Faun. Groenl.* p. 355. n. 347.

Madkamoder. Olaff. *it. isl.* 1001. Tab. X. fig. 9. (Figura rudis.)

Descriptiones optimas dederunt O. FABRICIUS et P. C. ABILDGAARD. Magnitudinis tantæ ac specimen a cel. ABILDGAARD delineatum (Fig. 1. l. c.) nunquam inveni (inquit beatus Auctor) plerumque vero hujus, quam depingi curavi; puncta sangvinea in striis glandis indagare non potui.

Color figuræ, quæ exstat in antecedenti volumine hujus operis (tab. XCVI. fig. 1.) præternaturalis videtur, cinerascens semper inveni.

Rubedo, quæ est in medio corporis et versus caudam, e viscere per cutem pellucens oritur: motum hujus visceris ab ore versus caudam et vice versa vidi.

Habitat sub arena in litoribus maris Norvegici haud infreqvens.

Hacterus cel. VAHL.

Rev. O. FABRICIUS (l. c.) jam annotavit dubia quæ exstabant in LINNÆI *Syft. Nat.* XII. (l. c.) de vero oris loco et ex observatione affirmavit, quod fasciculum e papillis conflatum, quem alii fasciculum tentaculorum dixissent, caudam effert.

Cel. ABILDGAARD huic sententiæ annuit in præclara sua hujus vermis descriptione (*Zool. D.* Vol. 3. p. 27.) ideoque dixit hanc Holothuriam cylindricam, corpore ante medium constricto, antice striis longitudinalibus, postice annularibus cincto, ore denticulato. Huic descriptioni ni fallor potius assentient testes oculati quam allatae, etiam in LINN. Syft. ed GMELIN iteratae, ubi osculum describitur fasciculum tentaculorum oblongum protrudens.

Qui animal vivum inspexit vix negabit, partem glandiformem anteriorem esse dicendam, et aperturam in apice hujus partis os esse armatum dentibus tricuspidalibus incurvis.

Cutis annulata, annulis glabriusculis splendet; diligentius examinata papillis minutis acuminatis obsita.

Pars anterior glandiformis, satis distincta striis viginti quinque longitudinalibus, quoque aculeis minutis recurvis munita est, adeo ut ferratae sicut jam monuit rev. Fabricius (l. c.) conspiciantur striæ.

Dum cuniculos in arena fodit vix corpore profundiores, partem glandiformem protrudere et retrahere videtur, et denique tranquilla in cuniculo jacet fasciculo tamen papillarum caudali eminente.

Extra aquam in agone mortis tubulum ex ore nonnunquam exferit membranaceum, sicut quoque superius annotatum est de *Holothuria pentacte*.

Ligamentum musculare longitudinale per cutem pellucet.

Cute longitudinaliter diffecata plura conspiciuntur ligamenta, quibus intestinalia corporis cavitati annectuntur.

Circa aperturam dentatam os dictam faux dilatatur et cingitur glandulis, adeo ut angulata appareat, ubi quoque nervi conspiciuntur plures.

Hæc pars cartilaginea angulata caput dicenda esse mihi visa fuit.

Ventriculus arena plenus erat et glandula laterali instructus.

Canalis intestinalis parum flexus versus anum descendit, ubi porus analis, ut jam observavit rev. FABRICIUS (l. c.) conspicitur.

Circa anum aderant viscera dua striata striis transversalibus elevatis, quæ ovaria nondum adulta esse mihi visa sunt, tentaculorum ut vulgo dicitur fasciculo haud ab similia.

Fasciculus ille jam sæpius dictus tentaculorum ex corpusculis cylindricis constat, quæ verticillatim affixa sunt tubulo membranaceo.

Corpuscula hæc sive papillæ molles, oculo armato perlustrata, mihi adeo similia aparuerunt corpori *Holothuriae Priapi*, ut pullos habere has papillas haud dubitaverim, et totum fasciculum ovarium esse corpori affixum, ovariorum in monoculis et lernæis adinstar, existimaverim: id quod ideo ulterius examinandum scientiæ amicis relinquendum putavi.

Fig. 2. *Holothuria Priapus* magnitudine naturali.

T A B. CXXXVI.

MUSCICAPA ATRICAPILLA.

MUSCICAPA nigra, subtus frontisque macula alarumque speculo albis, rectricibus lateralibus extus albis.

LINN. Syst. N. XII. T. 1. p. 326. ed. GMELIN. p. 935.

Motacilla leucomela nigra, subtus, macula alarum lineaque transversa pone rostrum albis. *Zool. Dan. prodr.* n. 268. STRÖM *Act. Nidros.* 5. p. 543. tab. 8. f. 2.

LINN. *Fn. Svec.* 1. ed. tab. 1. fig. 229. et 2. ed. tab. 1. fig. 256.
ed. RETZIUS p. 250. n. 230.

Muscicapa capite dorsoque atris, abdomine, collo, uropygio, alarum
speculo fasciaque frontali niveis, rectricibus extimis extus albis.
Jacqu. *Beytr.* p. 41. n. 32. tab. 19.

Curruca tergo nigro FRISCH *av.* tab. 24.

Pied Fly-catcher. *Brit. Zool.* 1. n. 135. *Arct. Zool.* 2. p. 391. B.
LATH. *Syn.* 11. 1. p. 324. n. 2. *Ind.* 1. p. 467.

Traquet d'Angleterre. *Buff. Av.* 5. p. 222.

Gobe-mouche noir à collier. *Buff. Av.* 4. p. 520. tab. 25. fig. 1.
Pl. enl. n. 565. fig. 2. 3.

Rubetra anglicana. *Briss. av.* 3. p. 436. n. 27.

Hanc avem circa Havniam captam delineari curavit cel. P. C. ABILDGAARD,
nullum vero titulum inscripsit, nec descriptionem reliquit.

Cum descriptionibus et tabulis citatis collatam figuram muscicapam atricapillam ex syst. LINN. esse persuasum habui, praesertim cum Dm. J. W. HORNE-
MAN lector Botanices, Ornithologiae Danicae peritus, hanc Muscicapae speciem,
quam in Fionia olim ceperat et examinaverat, agnovit.

Cum Figura hujus avis vix exstat exactior, merito ut videtur depingi vo-
luit auctor.

Descriptio, quae est in locis citatis accurata, superfluum fortasse reddet ulte-
riorem.

T A B. CXXXVII.

GORGONIA FLORIDA.

GORGONIA cymosa ramosa, ramis sparsis retroflexis, carne rubi-
cunda, spongiosa, osculis ex apice ramorum pedicellatis urceolatis.

Animal perpulerum primus, quantum comperi, indagavit cel. VAHL in
itinere Norvegico prope Loppen in Finmarkia, vivumque depingi curavit, cer-
te quoque descripsit, schedula vero nulla inventa ut ex annotationibus meis de-
scriptionem substituerem necesse habui.

Exemplar mihi semel tantum obvium in fundo maris, circiter trecentos pedes alto circa Moskönas in Norlandia, digito majori vix longius et crassius erat.

Stirps prope basin divisa in ramos sparsos, apice in cymam subdivisos, rota obvelata est epidermide vasculosa membranacea, e squamulis calcareis minutis scabra.

Os five fulcrum spongiosum foraminulis ex longitudine pertusum est; ficutum friabile evadit.

Oscula polypifera ex apice ramorum erecta urceolata, urceolo lineari magnitudine, fulcis octo longitudinalibus ex spiculis vitreis imbricatis minutis insigni, pedicello brevi instructo.

Tentacula octo fimbriata exferit animal in aperiendo osculum, quod tunc haud absimile apparet osculo aperto in Gorgonia Placomo recens e mari extracta.

Color totius ad miniatum vergit.

Cel. VAHL, si ejus mentem ex colloquio recte intellexerim, dubius hærebat cui attribuendum esset generi hoc animal, anne novum potius foret genus.

Equidem nescivi an novo, anne Alcyonii generi annumerandum esset animal hoc anceps: cum nonnullis Alcyonii speciebus quoad stirpem optime convenit, sed oscula sunt Gorgoniæ.

Si ergo cum cel LINNÆO Alcyonia esse facias, quæ stirpe gaudent suberosa, Gorgonias vero stirpe cornea gaudere vix alterutri annumeres; si e contrario cum cel. de Zoophytorum historia bene meritis. ELLIS et SOLANDER (*The Natural History of Zoophytes* p. 67.) ponas, os five fulcrum Gorgoniæ variare consistentia, immo quæ suberosa esse potest, quin Gorgoniæ generi adscribas hoc animal vix dubites.

Figura Gorgoniam exhibet floridam osculis apertis, magnitudine naturali.

T A B. CXXXVIII.

DORIS AURICULATA.

DORIS alba, fasciculis dorsalibus rubris apice albis.

Zool. Dan. prodr. 2778. LINN. *Syst. Nat. ed.* GMELIN p. 3104.
Thetys auriculis duabus, pilis dorfi mollibus, fasciculatis, erectis. *Act. Havn.* 10. p. 16. t. 5. fig. 6.

Nullam hujus tabulæ mentionem in schedulis cel. VAHL.

Nomina vero figuris adscriptis figura tertia et quarta exceptis.

Doridem hanc jam descriperat rev. STRÖM (*Act. Havn.* l. c.) fati infignem fasciculis dorsalibus, cum vero characterem genericum, anum videlicet supra extremitatem dorsi, nec ipse nec quisquam indagavit, Doridis generi hanc annumerare, ni fallor, merito noluit.

An hæc cum cæteris quibus character genericus Doridis minus convenit Tethydis generi annumeranda erit? in *Actis Societatis Historiæ Naturalis Havniensis* Vol. V. p. I. p. 90. hujus quæstionis rationem habui.

Scyllææ pelagicæ exemplar spiritu vini asservatum, quod in fuco natante legerat nauta, cum dederam cel. VAHL, ut certior forem de hoc genere minus noto, benevolus ipse communicavit, quod pars quæ dorsum hujus animalis audit in Systemate Linnæano vix nisi abdomen esset, id quod quoque indagavit et extra omnis dubitationis aleam posuit cel. Cuvier.

Quæ vero adhuc restant dubia de Scyllææ genere sunt circa poros an ambo, nempe tum ille pro genitalibus tum ille pro excrementis, laterales et dextri sunt? si propriæ non vero rite iteratæ observationi fidere liceat affirmarem, et Scyllææ genus Tethydi affine haberem, id quod ulterius examinandum seposui.

Fasciculi dorsales rubri usus branchialis esse videntur.

Tentacula quatuor posteriora clavata.

Habitat in fucis maris Norvegici circa promontorium Stat inventa.

Fig. 1. Doris auriculata.

DORIS FIMBRIATA.

DORIS flavescens pedicellis dorsi apice fimbriatis.

Hanc, quam fimbriatam dici voluit cel. Vahl, Doridem affinem esse clavigeræ a cel. O. F. Müller in primo hujus Operis Volumine p. 17. descriptæ et in tab. 17. delineatæ vix peritos præterit; ab illa tamen differe videtur pedicellis apice fimbriato et labio, sive parte anteriori, capitis dilatato lacinulato.

De pedicellis Doridis clavigeræ quatuor minoribus ultra medium dorsi jam quæsit cel. Mullerus, an locum ani decorantes? sed monuit simul, quod quoque de hac valere videtur, ne microscopio quidem se foraminulum in dorso detegere potuisse.

Habitat cum antecedente in fucis maris Norvegici.

Fig. 2. Doridem repræsentat fimbriatam.

DORIS LACERA.

DORIS oblonga dorso gibbo papilloso papillis rarioribus lamella repanda margine lacero laciniis linearibus.

Doridem quidem habui in mari Norvegico circa promontorium Stat captam huic similem laciniis tamen marginalibus multo brevioribus.

Laciniæ vix ejusdem sunt usus ac cilia pinnata circa anum scilicet branchialis; textura horum elegans vasculosa in illis non conspicua fuit, nec nisi fimbriæ e pallio, si ita appellare liceat lamellam repandam, dilatato oriundæ.

Cilia circa anum magna pinnata: papillulæ dorfi sparsæ rariores.

Magnitudo frequentior uncialis.

Color cinerascens.

Fig. 3. Doris lacera a latere viva.

Fig. 4. Eadem supina.

DORIS QVADRILINEATA?

DORIS oblonga, alba, lineis quatuor nigris, auriculis sulphureis.

Zool. Dan. prodr. 2771. *Zool. D. I.* p. 18. t. 17. fig. 4-6.

DORIDES quippe colore ludunt, merito ut videtur duas hasce potius habuit varietates cel. Auctor quam novas species.

Altera quæ fusca est maculis nigris in quinque vel sex lineis dorsalibus compositis, et aliis minutis rubris et sulphureis per totum dorsum aspersa, minus frequens esse videtur in mari Norvegico quam sequens (fig. 6.), quæ hyalina maculis sulphureis ornata conspicitur.

Fig. 5. Doris quadrilineata? varietas fusca.

Fig. 6. Doris quadrilineata? varietas hyalina alba.

TAB. CXXXIX.

ACTINIA HOLSATICA.

ACTINIA corpore crasso læviusculo; tentaculis crassis cylindricis, apice attenuatis, ore foliaceo.

In statu contracto hujus Actiniæ corpus conicum, apice truncatum, tentaculis erectis fimbriatum; dilatatum autem latum & crassum evadit, per pliam, totam superficiem ambientem, in duas contignationes divisum. Cæterum hujus animalis habitus in statu dilatato figura optime illustratur.

Corpus læviusculum, croceum, maculis confertis coccineis longitudinaliter pictum, in contignatione superiori tuberculis hemisphæricis punctatum. Superficies superior plana, lævis, tentacula cylindrica apice attenuata, alba, fasciis duabus coccineis; ore foliaceo, lobis obcordatis, apertura rotundata cornea.

In fundo ad rupes Helgolandiaë molluscum hoc pulcherrimum invenit beat. Profeffor P. C. Abildgaard.

Fig. 1. Actinia holsatica fitu dilatato.

2. Tentaculum magnitudine aucta.

TAB. CXL.

MEDUSA PAPILLATA.

MEDUSA orbicularis, papilla fundi pyramidata, limbo globulifero.

Animalculum hoc, sui generis minutissimum immortalis, de historia naturali meritissimo Abilgaardio debetur, cujus ex observatione jam ore, jam fundo pronus, & jam lateraliter natans spasmodica contractione se usque ad superficiem aquarum movet.

Corpus hyalinum, campanulatum hirsutum, ore coarctato; papilla in centro fundi corporis pyramidata, gelatinosa, coloris in quibusdam & quidem paucis pallide carnei, in plurimis granulis rubris foeta, hujus papillæ basis quadrangularis & a quovis hujus angulo costa usque ad limbum descendit, deinde in pistillo retundato prominet, nodulo poro centrali pertuso terminato. Costæ quatuor in limbo terminantur globulo gelatinoso, quibus tentacula mollia, granulosa, testacea, ad libitum retractilia, occultanda vel exferenda. Inter quodvis par globulorum costalium sphaeruli duo marginales hyalini. Cæterum margo integer.

In oceano ad littora Helgolandiaë.

Fig. 1. Medusa papillata magnitudine naturali.

2. Magnitudine aucta, lateraliter natans, tentaculis duobus exferens.

3. Eadem ore antico.

4. Eadem ore inverfo.

T A B. CXLI.

TUBULARIA CORONATA.

TUBULARIA culmo simplici, apice capitulo pyriformi, cirrhis ad basin cincto.

Coryne *Encyclopedie methodique* Pl. 69 fig. II.

Corpus erectum, culmo tubuloso, basi contorto.

Caput pyriforme apice cirrhis brevibus coronatum, basi cirrhis triplo longioribus verticillatim cinctum, quorum ad radicem ovaria ovata pedunculata basin capitis cingentia, quorum nonnullis pulli jam exclusi.

Color totius animalis rosaceus.

Ad littora Helgolandiae in rupibus calcareis invenit beatus P. C. Abildgaard.

Fig. 1. Tubularia coronata magnitudine naturali.

2. Magnitudine aucta.

3. Pullus nuperrime exclusus.

4. Adultus absque ovulis.

5. Ovarium cum ovulis, quorum unum cirrhatum jam exclusum.

T A B. CXLII.

PLANARIA DORSALIS.

PLANARIA fusca, oculis nullis, linea dorsali alba.

Corpus elongatum, superius convexum obscure fuscum, linea longitudinali alba dorsali; inferius pallide fuscum planum.

Perpetuo se torquet & in dorso natare amat.

In oceano ad Helgolandiam. P. C. ABILDGAARD.

Fig. 1. Planaria dorsalis magnitudine naturali.

2. Magnitudine aucta.

3. Contorta, ut facies inferior plana & pallida appareat.

PLANARIA CONVOLUTA.

PLANARIA ferruginea, oculis nullis, obverse conica convoluta.

Corpus elongatum, superne ferrugineum, antice obtusum, postice acuminatum, longitudinaliter convolutum; subtus fulvum canaliculatum, antice ore cucullatum.

Ad Helgolandiam in oceano. P. C. Abildgaard

Fig. 4. Planaria convoluta magnitudine naturali.

5. Magnitudine aucta a dorso.

5. A latere inferiori.

DISTOMA ANGUILLÆ.

DISTOMA corpore clavato.

Corpus clavatum, sordide album, collo extensili apice incrassato, ore apicis laterali.

Pars inferior corporis latum crassum, poro ventrali tumido marginato.

Intestinum contortum viride in parte posteriori corporis.

In abdomine Murænæ Anguillæ Helgolandiae beatus P. C. Abildgaard plus quam trecenta hujus animalis specimina invenit.

Fig. 7. Distoma Anguillæ magnitudine naturali.

8. Pars antica magnitudine aucta.

9. Pars postica — — —

10. Mortua intestino prærupto.

TAB. CXLIII.

ASCIDIA GELATINA.

ASCIDIA compressa, lævis, alba, sacco pellucido, orificiis punctis luteis cinctis.

Ascidia gelatina. *Zool. Dan. Prodr.* 2723.

Encyclopedie methodique. Pl. 63, fig. 10?

Saccus oblongus, subclavatus, gelatinosus, hyalinus.

Corpus ipsius animalis clavato-compressum hyalinum, lineis longitudinalibus flavis, ore duplici flavo-marginato. Intestinum longitudinale fuscum.

In lapide calcareo Helgolandiae. P. C. ABILDGAARD.

Fig. 1. Ascidia gelatina magnitudine naturali lapidi affixa.

2. Corpus sacco exemptum.

3. Animal integrum magnitudine aucta,

TAB. CXLIV.

LAMPRIS GUTTATUS.

LAMPRIS corpore maculis argenteis, pinnis coccineis.

Faun. Svec. ed. RETZIUS pag. 361.

Piscis aureis maculis. *SIBB. Scot.* tab. 6.

Opah or Kingfish. *Phil. Transact.* Vol. 46. No. 498. pag. 518.
abrigd. Vol. XI pag. 879. t. V.

Zeus cauda bifurca. *STRÖM Söndmörs Beskrivelse.* pag. 323. tab. 1.
fig. 20.

MULLER *Zoologie Danicæ prodromus.* No. 370 pag. 44.

Zeus Opah. *PENNANT Brit. Zool.* 3. pag. 223. tab. 42.

Zeus guttatus. *Act. Hafn. Nov.* 3. pag. 398. tab. A.

Den sølvplettede Guldfisk fra Norge. *Blochs Naturgeschichte der ausländischen Fische.* 3 Th. p. 44.

Zeus Luna. *LINN. Syst. Nat.* ed. GMELIN Tom. I. p. III. pag. 1225.

Poisson lune. *DUHAMEL Traité des peches* Tab. 3 pag. 2. S. 4. p. 74. Tab. XV.

Zeus regius (Poisson royal) *Encyclopedie methodique. Ichthyologie* pag. 72. tab. 39. fig. 155.

Acta regia Stockh. RETZIUS. Lampris. 1799. 2. p. 91.

Stromateus thoracicus. *Acta Soc. Hist. nat. Hafn.* Pars V. fasc. 2. pag. 129.

D. a. 15. (14) p. 51. (48.) P. 13. (21.) V. 10. (18.) A. 39. (36.)
C. 19. (19.)

Longit. 2 ped. dan. 14 poll. Latit. 1 p. 7 poll.

Corpus ovatum compressum, incisura pone pinnam dorfi et ani distincta, cauda brevis, angustior, recta.

Color corporis ex virescenti griseo-argenteus, ad summitatem dorfi fuscescens ænei nitoris, ad latera rufescens, abdomine carneo nitoris metallici; corpus totum maculis argenteis ovatis adpersum. Pinnæ omnes cinnabarinæ.

Caput magnum compressum, oris angulo prominens. Vertex in summitate acute marginatus, unde augetur diameter capitis. Mandibula superior inferiore paulo brevior; Rictus oris parvus horizontalis, apertura obovata, capitis latitudine angustior. Os edentulum absque ulla scabritie. Labia nuda; superius e binis laminis offeis, una pone alteram positis, fornicatum: inferius limbo carneo revoluto marginatum; mandibula apicem versus angusta, obtusa, recte prominens. Lingua carnosa, magna, lata, acuminata, lævis. Faux et palatum edentula. Nares, foramina utrinque bina, distincta, labiis vicina.

Opercula branchiarum diphylla offea, subarcuata, integra, nuda; lamina postica major; hisce clauditur apertura branchiarum semicircularis utrinque ad nucham supra ortum pinnarum pectoralium incipiens, infra gulam continuata amplissima. Membrana branchioftega gularis, officulis sex arcuatis paralellis radiata, radius anticus brevior, reliqui sensim longiores, duo antici ultra opercula prominentes.

Oculi vertici propiores, prominentes, pupilla magna nigra, cincta iride spadicea margine rubro.

Linea lateralis inde ab angulo superiori apertura branchialis utrinque incipiens, curva ascendit dorsum versus, et arcuata deflectitur ad regionem pone pinna pectorales, oblique decurrens tendit per medium latus corporis postici, ubi caudam æqualiter dividit. Formatur e squamulis per paria dispositis, interrupta serie distinctis, coloris saturate fulvi.

Squamæ magnæ, orbiculatæ, argenteæ, deciduæ.

Anus paulo pone medium corporis, amplius.

Pinnarum radii offei, ad apicem molliores, non pungentes.

Pinna pectorales angustatæ, falcata, in acumen elongatæ, radiis 13 (21), antico validiore in aciem compresso.

Pinna ventrales angustæ, acuminatæ, radiis 10 (18), antico carinato, in aciem compresso, reliquis sensim decrescentibus.

Pinna dorsalis antica erecta, triangularis, falcata, radiis 15 (14) primo valido, margine antico acuto. Pinna dorsalis postica humilis, basi elevata ante caudam terminatur, radiis 51 (48).

Pinna analis humilis, radiis 39 (36) ab ano incipiens, ante caudam e regione pinna dorsalis posticæ terminatur.

Pinna caudalis biloba, femiformis lunæ figuram referens, radiis 19 (19) præter fulcra utrinque tria robusta, radio utriusque lobi extimo simplici, reliquis sensim brevioribus in ramulos plures magis magisque explanatis.

Habitat in oceano septentrionali, rarior.

OBSERV. Optima Celeberrimi BRUNNICHII hic adhibita descriptio omnino quadrat speciminibus duobus, quæ viva vidi, excepto solummodo numero radiorum in pinnis pectoralibus, ventralibus, dorsalibus & analibus, ubi numerum Brunnichianum in parenthesis posui. Simili modo addidi descriptionem squamarum, quarum existentia a celeberr. Brunnichio denegata, quæ vero a beat. Strömio & me tamen visæ sunt. Quoad nomen huic pisces datum Cl. Retzium secutus sum. H. S. HOLTEN.

TAB. CXLV.

DORIS CORNUTA.

DORIS oblonga, cinerea, cornubus antice quinque, tentaculis dorŒ duobus clavatis, papillis quinque.

Corpus oblongum cinereum, antice quinquecorne, cornubus luteis, medio minimo, postice acuminatum. Pars superior corporis marginata, antice cornua quinque acuminata, quorum duo lateralia & medium minimum porrecta, altera duo erecta, omnia apice lutea, pone hæc tentacula duo clavata, clavis annulatis apice luteis, tuberculum luteum inter tentacula duo clavata, clavis annulatis apice luteis, tuberculum luteum inter tentacula, pone hoc oculi bini. Dorsum tuberculo pone tentacula elevato luteo, medium papillis quinque erectis, quorum tres anteriores fasciculati, medio longiori, omnibus apice luteis; pars posterior dorŒ carinata, tuberculis tribus luteis. Margo partis superioris utrinque tuberculis octo. Pars inferior plana, antice lineis duabus transversis elevatis, ore purpureo; postice macula longitudinali fusca pellucida, caudæ medio stria lutea.

Ad littora Helgolandia in Fuco serrato. P. C. ABILDGAARD.

Fig. 1. Doris cornuta supina magnitudine naturali duplo major.

2. Doris cornuta prona.

3. Doris cornuta a latere viva.

TAB. CXLVI.

CELLEPORA COCCINEA.

CELLEPORA cellulis urceolatis punctatis, ore dente unico brevi supero.

Stratum planum coccineum. Cellulæ confertæ, diaphanæ, fundo coccinæ. Os orbiculare, unidentatum, margine denti opposito ciliato. Animal Hydra coccinea tentaculis æqualibus novem. Raro se exferit.

Ad littora Helgolandicæ in lapidibus. P. C. ABILDGAARD.

Fig. 1. Cellepora coccinea lapidi affixa.

2. Magnitudine aucta cum hydris duabus exfertis.

TAB. CXLVII.

ALCYONIUM GELATINOSUM.

ALCYONIUM viridi-cinerascens, pellucidum ramosum, ramis teretibus subacutis.

Alyonium gelatinosum *Zool. Dan. Prod.* 3082.

Alyonium seu fucus nodosus & spongiosus. ELLIS pag. 102. No. 5.
Tab. 32. fig. d. editio gallica.

OLIVI *Zoologia adriatica* pag. 240.

Corpus erectum cartilagineum, pellucidum, teres, ramosum, ramis simplicibus teretiusculis, undique punctis fusco cinereis, quæ lente vitæ apparent bullæ hyalinæ; disco centrali quadrifurcato, cujus e medio se exferit animal hydra hyalina, corpore infundibuliformi, margine emarginato, tentaculis 12 æqualibus.

In lapidibus ad littora Helgolandicæ. P. C. ABILDGAARD.

Fig. 1. Alyonium gelatinosum.

2. Ramorum pars aucta, quo videatur bullarum superficies.

3. Bulla unica aucta.

4. Eadem cum hydra exferta.

TAB. CXLVIII.

NEREIS NOCTILUCA.

NEREIS segmentis septendecim utrinque papillis fetisque lateralibus.

LINN. *Syst. Nat. edit. XII. pag. 1085.*

Faun. Svec. n. 2098.

Zool. Dan. Prodr. 2623.

Faun. groenland. n. 273.

LINN. *amoenit. academicæ 3. pag. 203. t. 3.*

Animal nudo oculo vix conspicuum.

Corpus segmentis septendecim. Caput transversum, oculi 4, quorum 2 anteriores minores, 2 posteriores majores, tentacula 6 hyalina, anteriora 4 crassiora breviora. Segmenta 17 quorum 16 papillosa, papillis lateralibus fetarum fasciculo terminatis; subtus utrinque cirrhus hyalinus cuique papillæ. Cauda cirrhis 4 lateralibus brevioribus. Corpus totum purpurascens.

In aqua marina. P. C. ABILDGAARD.

Fig A 1. Nereis noctiluca magnitudine naturali.

2. Magnitudine aucta.

3. Segmentum cum papillis fetigeris & cirrhis.

Observ. In icone A 2 falso tentacula 8 quorum 2 posteriores deleantur, sicut & segmentorum 2 media, cum ex observatione oculatissimi Abildgaardii huic speciei 17 nec plura sunt segmenta.

TÆNIA TADORNÆ.

TÆNIA plana capite quadriosculari, medio aculeato.

Inter minima hujus generis.

Corpus æquale. Caput truncatum, angulatum, osculis quatuor majoribus in angulis, aculeo brevissimo in centro capitis. Segmenta corporis brevissima, utrinque poris evacuatoriis in angulo antico.

In intestinis Anatis Tadornæ Helgolandicæ invenit beat. P. C. ABILDGAARD.

Fig. B 1. Tænia Tadornæ magnitudine naturali.

2. Magnitudine aucta.

STRIGEA CANDIDA.

STRIGEA corpore inæqualiter bipartito.

Corpus bipartitum, pars inferior major ovata pellucida, dorso ovis opacis candidis foeto, ore infero sublaterali; pars superior triplo minor ovata, ore supero.

In intestinis Anatis Tadornæ invenit beatus P. C. ABILDGAARD.

Fig. C. 1. Strigea candida magnitudine naturali.

2. Magnitudine aucta.

ASCARIS ANGUILLÆ.

ASCARIS filiformis postice incrassata.

Corpus filiforme $3\frac{1}{2}$ pollicare, album, antice attenuatum truncatum, postice incrassatum apice setigero acuminato; lineis lateralibus aureo-viridibus, intestinis candidis.

In intestinis Muranæ Anguillæ Helgolandia. Vixit triduo in aqua pluvi-ali. P. C. ABILDGAARD.

Fig. D 1. Ascaris Anguillæ magnitudine naturali.

2. Magnitudine aucta.

TAB. CXLIX.

DORIS PAPILLOSA.

Doris oblonga cinerea, dorso utrinque triplici pedicellorum serie marginato.

Limax papillofus. LINN. *Faun. Svec.* No. 2093.

Doris bodöensis. GUNNERUS *Act. Soc. Hafn.* X. pag. 170. fig. 11-16.

Doris papillosa. *Zool. Dan. Prodr.* No. 2775.

Encyclopedie methodique pl. 82. fig. 12.

Corpus oblongum cinereum, capite carneo, ore antico, tentaculis duobus, verticis cornubus duobus erectis subfuscis, apice truncatis, quorum ad basin po-

posticam punctum utroque rubrum. Corporis pars posterior attenuata, dorsum planum, utrinque triplici ferie pedicellis flavis erectis.

In mari norwegico inter Krageröe & Arendal invenit O. F. MÜLLER.

- Fig. 1. Doris papillosa magnitudine naturali.
 2. Magnitudine aucta.
 3. 4. Pedicelli dorsales magnitudine aucta.

DORIS BRANCHIALIS.

DORIS oblonga, fusco-lutea, dorso utrinque pedicellis quinque fasciculatis.

CAVOLINI *memorie suoli. polipi.* pag. 206. tab. 7. fig. 4.

Cavoline *Encyclopedie methodique* Pl. 85. fig. 5.

Corpus oblongum, fusco luteum, subtus margine albo. Caput distinctum tentaculis duobus, ore ut in limacibus. Dorsi pars anterior cornubus duobus erectis, fuscis apice flavis, utrinque ad latera pedicelli quinque fasciculati, sanguinei, anteriores ramis sex, secundi ramis quinque, tertii ramis tribus, penultimi & ultimi ramis duobus.

Inter Krageröe & Arendal. O. F. MÜLLER.

- Fig. 5. Doris branchialis magnitudine naturali.
 6. Magnitudine aucta a dorso viva.
 7. A ventre viva.

TAB. CL.

RALLUS AQUATICUS.

RALLUS alis griseis fusco maculatis, hypochondriis albo maculatis, ostro subtus flavo.

LINN. *Syst. Naturæ* XII. 1. pag. 262.

Fauna suecica. No. 195. ed. RETZIUS p. 202.

LATHAM *Ind.* 2. p. 755.

Vandhöne *Act. Nidros.* 2 p. 340. t 12.

Water Rail, Bailcock or Brook Ouzel. WILL. *Orn.* pag. 314.

Water Rail. PENN. *Brit. Zool.* 2 p. 484 t. 75.

Rale d'eau. BUFF. *Av.* 8 p. 154 t. 13.

BECHSTEIN *gemeinnützige Natur-Geschichte Deutschlands.* 3. B. p. 367.
tab. XIV.

CUVIER *tableau elementaire d'histoire naturelle des animaux.* p. 263.

Dödninge-Fugl Islandis.

Rostrum longum, subarcuatum fuscum, mandibula inferiore flava. Caput Cervix, Dorsum, Alæ & Cauda supra nigro fuscoque maculata. Jugulum & Pectus cinerea. Abdomen nigro alboque fasciatum. Cauda cuneata brevis. Remiges primores fusco fuliginosi. Pedes lutei, digitis marginatis. Ungues subulati subarcuati.

Habitat in Europa septentrionali.

Obs. Descriptionem ad optimum specimen Musei Historiæ naturalis Hafniensis heic pictum dedi, quod quidem masculinum. Foemina solummodo differt rostro basi rubro, mandibula superiori fusco nigra. H. S. HOLTEN.

TAB. CLI.

FASCIOLA LONGICOLLIS

FASCIOLA elongata, teres, antice clavata, oscula bina approximata in extremitate antica incrassata. Intestinis candidis & fuscis.

Corpus teres, antice attenuatum, elongatum. Caput latum, oculis binis, anteriore minore protuberante, pertuso, posteriore majore; postice incrassatum.

Intestina candida ab osculo sive poro postico cum nodulo usque ad posteriora parum convoluta in sacculo candido terminantur.

Intestina fusca ab eodem poro antice tenuia & per totum corporis tractum spiraliter contorta usque ad partem posteriorem corporis, curvaturis crebris abbreviata, maximam cavitatis abdominis partem occupant. Ad utrumque latus intestini spiralis candidi partis anticæ attenuatæ corporis globuli solitarii granulosi. (an ovula?)

Habitat in pulmone Colubri Natricis, ubi specimina duo invenit beat. P. C. ABILDGAARD in colubro qui per 6 menses in vitro absque alimento vixit, & tandem fame mortuus est.

Fig. A. 1. Fasciola longicollis magnitudine naturali.

2. Magnitudine aucta.

Obs. An intestinum candidum cum sacco candido in posteriori corporis parte ovaria & vasa ovifera? P. C. ABILDGAARD.

FASCIOLA TRUNCATA.

FASCIOLA elongata, oscula bina remota, pars posterior truncata.

Corpus elongatum planum, brunneum antice attenuatum, ore terminali marginato, pone hoc sacculus albus cum intestino, quod ore posteriore protuberante etiam marginato terminatur, cui annexus globulus elevatus.

Pars postrema corporis sensim latior, superficiei superioris disco punctis rubris elevatis transverse lineato, lateribus utrinque albo punctatis.

In ventriculo Percæ Luciopercæ. P. C. ABILDGAARD.

Fig. B. 1. Fasciola truncata magnitudine naturali.

2. Magnitudine aucta.

3. Animal contractum magnitudine aucta.

TAB. CLII.

LUCERNARIA AURICULA.

LUCERNARIA lagenam referens, collo tereti, extremitate ampliore fasciculis octonis tentaculorum cincta.

FABRICII *Faun. Groenl.* p. 341. n. 332.

LINN. *Syst. Nat.* ed. GMELIN. p. 3151.

Holothuria lagenam referens, tentaculis octonis fasciculatis. *Zool. Dan Prodr.* n. 2812.

Tabulam, in qua Echinus esculentus non satis bene exaratus erat, inter cl. O. F. MÜLLERI picturas sine titulo aut explicatione repertam cl. VAHL in hanc collectionem intromittere noluerat; aliam ideo substituere necesse habui & hanc ut substitutam permittas L. b. lucernariam exhibentem, quam vivam in insula Vardöe captam examinavi & depinxi.

Lucernaria quam cl. O. F. MÜLLER quadricornem dixit & in hujus operis Vol. I. p. 51. t. XXXIX. f. 1—6 descripsit & depingi curavit, huic minus convenire mihi visa est quam illa Lucernaria Auricula dicta, a cl. O. FABRICIO (l. c.) descripta, etsi quoque hæc ut jam monitum existat in *Fn. Groenl.* multa communia habet cum lucernaria quadricorni.

Lucernariæ genus ad Actinias propius quam ad Asterias accedere fortasse dabunt testes oculati.

Pars quæ cauda audit in descriptione Lucernariæ quadricornis, & collum in L. Auriculæ adumbratione (l. c.) illi quæ basis in Actiniis dicitur similis mihi videbatur, ejusdemque usus esse, nam in vitro aqua marina pleno detenta Lucernaria hac parte se affixit, & affixa etiam movere valuit, etsi adhuc lentius quam lenta Actinia dum inter dilatandum & contrahendum basin repit.

Extremitatem corporis superiorem fasciculis cirrorum octonis cinctam explicat & dilatat, imprimis prædam amplectendi causa, sicut etiam inter subrependum ad fucorum folia quæ cirrorum ope tenet, usquedum basin ad folium applicare valet, tum erecta desidet lagenæ obversæ (ut dicitur in *Fn. Groenl.* p. 342.) speciem præ se ferens.

Magnitudo uncialis est (raro ultra) diametro disci transversali $1\frac{1}{2}$ uncia.

Color fuscescens, nonnunquam rubicundus, rarius nigrescens.

Tentacula (sive cirri) in fasciculos octo collecta extendit & retrahit animal, immo apicem eorum globosum in planam & concavam faciem mutare valet, dum prædam arripit & tenet.

Corpuscula quoque existant octo majora ovata in medio marginæ disci inter singulum par fasciculorum solitaria, ideoque ut videtur marginem hujus Lucernariæ pistilliferum dixit cl. O. Fabricius. In exemplis mihi obviis vivis semper adfuere. Oculo armato lustrata cava apparuere apice pervio dentato: usus eorum latet, nisi forte branchialis; loco quo pedicello minuto margini limbi inferuntur, membranæ tenuiori quæ cavitas disci vestitur adhærent.

Intestina illa octo opaca, quæ, a centro versus peripheriam exeuntia, sub loco quo tentaculorum fasciculi oriuntur desinunt, versus finem mensis Septbr. attentius inspecta e crumenulis pluribus conflata apparent; an ovaria?

Oris apertura in centro prostat quadriloba labiis plicatis. Ad latera oris lacunæ sunt quatuor fibrillis obsitæ, haud absimiles illis quæ in Medusa capillata conspiciuntur.

Per mediam basin sive caudam pediformem canalis apparet longitudinalis, an vero inferius pervius esset indagare non licuit; e contrario pars inferior basis hujus imperforata apparuit & plana Actiniarum basi similis.

Basi effulta corpus quoque flectendo Hydras & Tubularias in eodem cum ipsa vitro detentas amplexa fuit hæc Lucernaria, easque tentaculorum ope retinuit, usque dum fucis quodam, ut videbatur, corrodebat in cibum converterat.

Habitat in saxis rarius in fucis parum infra terminos maris refluentis.

Fig. 1. Lucernaria Auricula situ & magnitudine naturali.

2. Eadem, dum extremitatem corporis superiorem obvertit.

3. Pars extremitatis superioris magnitudine aucta cum fasciculo tentaculorum, corpusculis duobus ovatis & parte intestinuli opaci, an ovarii?

T A B. CLIII.

GORGONIA PINNATA.

GORGONIA compressiuscula pinnata, ramis compressis simplicissimis, cortice rubro, poris oblongis.

Zool. Dan. Prodr. n. 3062. *LINN. Syst. Nat. ed. GMELIN.* p. 3806.

Gorgonia pinnata compressiuscula, ramis distichis compressis. *LINN. Fn. Svec.* 2224.

Lithoxylon pinnato-ramosum erectum compressum flexile, ramulis fetaceis. *Hort. Cliffort.* 489.

Schedulam, quæ hujus Gorgoniæ titulum & descriptionem habuerat frustra quæsi: cum exemplar quod e Finmarkia reportaverat cl. VAHL vidi, equidem dubitavi an ad hanc referrem, quam ill. LINNÆUS pinnatam dixit, cum vero in plurimis huic convenit, nec exemplar sat bene conservatum ad manus fuit potius duxi nomen retinere, etsi os corneum teretiusculum subvirgatum est, sed carne vestitur miniacea polypis oculo armato lustratis octotentaculatis exsertis e poris oblongis; vestita carne compressiuscula quoque ut vult descriptio apparet hæc Gorgonia.

Ad littora Norvegica septentrionalia habitat rarius vix pedalis.

Fig. Gorgoniam pinnatam exhibet magnitudine naturali.

GOBIUS flavescens fusco punctatus cauda integra concolori, pinna dorfali unica.

Cl. O. F. MÜLLER hanc tabulam delineari curavit in itinere Norvegico, titulum vero nec inscripsit neque descriptionem reliquit.

Gobium quæm figuris 1. 2. 3. (A.) repræsentari voluit beat. Auctor fortasse nonnihil affinem invenient periti Gobio, qui jam depictus existat in tab. a cel. Vahl data CXXXIV. hujus Vol & quæm Gobium sicut hunc ex picturis quævis optimis describere necesse habui: differre tamen videtur ab antea dicto cauda concolore & pinna dorfali quatuordecim radiata, quæ in altero radiis circiter triginta depicta erat.

- Fig. A. 1. Gobium pullum, pronum.
 2. — adultum a latere visum.
 3. — — supinum.

GOBIUS MINUTUS.

GOBIUS albicans ferrugineo-maculatus, radiis dorfalibus & caudalibus ferrugineo obsolete striatis.

LINN. *Syst. N. ed.* GMELIN p. 1199.

Gobius Aphyæ fasciis etiam pinnarum fuscis. *Zool. Dan. Prodr.* n. 366.

Aphyæ Cobitis RONDELET. *pisc.* I. p. 210.

Aat. STRÖM. *Söndm. Beskr.* I. p. 266.

Inter piscandum nonnunquam offendunt hunc Gobium piscatores Norvegici, eumque nomine Aat (α: esca scilicet piscium) salutant, quippe majoribus piscibus præsertim Gadis gratus est cibus.

Caput imprimis in nondum adulto prægrande est globosum, depresso-culm, oculis prominulis iride læte carulea.

Corpus variat colore albicante nonnunquam carulescente, maculis plurimis ferrugineis nonnullis caruleis.

Magnitudine quoque differt, nunquam tamen duos pollices longiorem vidi.

Habitat ad littora maris Norvegici, etfi raro irretiunt pisciculum piscantibus nullius usus.

Fig. B. 1. Gobium minutum pullum exhibet.

2. — — adultiorem pronum.

3. — — — supinum.

T A B. CLV.

LUMBRICUS SQUAMATUS.

LUMBRICUS squamis lateralibus, cirrhis pendulis.

Corpus spithameum, articulis 90, antice carneum, postice viride. Caput cordatum planum, ore medio viridi, collo angustato.

Articuli corporis utrinque squamis pellucidis transverse articularum margini affixis, squamarum margo anterior rotundatus, basis fasciculo setarum aurearum flabelliformi squamas tegente utrinque in partem lateralem inferiorem, cujus articuli cirrhus pendulus coccineus basi fasciculo setarum aureo.

In littore arenoso (Sand-Dynerne) Helgolandiae. P. C. ABILDGAARD.

Fig. A. 1. Lumbricus squamatus magnitudine naturali.

2. Caput superne visum, magnitudine aucta.

3. 4. Articuli valde aucti a latere.

LUMBRICUS MARINUS.

LUMBRICUS ruber, cingulis 24 elevatis, ultimis 14 inferne ordinibus papillarum fasciculatarum instructis, pars postica angustior flavo cingulis tuberculatis innumeris.

Faun. Svec. No. 2074.

MÜLLER *Zool. Dan. Prod. No. 2615.*

O. FABRICI *Faun. groenl. No. 267. p. 283.*

Encyclopedie methodique. Vers. p. 102. pl. 34. fig. 16.

J. RATHKE *Act. Soc. Hist. natur. Hafn. V. 1 pag. 76. tab. II. fig. 6 A B.*

Corpus teres, antice attenuatum, postice in caudam angustatam terminans.

Os rugosum, proboscide perforata undique tuberculata retractili.

Corpus rotum sulcus dorsalis nudus percurrit, cingulorum pars inferior utrinque pedibus apice fetaceis, inter quos a cingulo undecimo usque ad ultimum duplici serie papillæ retractiles apice cirrhatae, cirrhis ramosis coccineis.

Pars posterior corporis angustior flava, tuberculis cincta, cingulis innumeris approximatis.

In littore argilloso Helgolandia. P. C. ABILDGAARD.

Fig. B. 1. Lumbricus marinus magnitudine naturali.

2. Papilla exserta magnitudine aucta.
3. Ramus solitarius cirrhorum valde auctus.
4. Os proboscide exserta, magnitudine aucta.
5. Pars extrema caudæ magnitudine aucta.

Observ. Animal hoc valde singulare ex autoritate beat. Abildgaardii verus Lumbricus papillofus FABRICII, & quod ipse mihi dixit, & in schedulis relictis scripsit, ubi descriptionem Rever. FABRICII allegavit, quanquam figura nullo modo distinctissimæ descriptioni Faunæ groenlandicæ quadrat. Figura a Dom. RATHKE in Actis Societ. Hist. nat. Hafn. data, cujus descriptio pag. 76, in plurimis cum figura Abildgaardiana heic data convenit, differentibus autem parte anteriori cum proboscide, ut & papillis cirrhatæ, attamen utramque figuram ad eandem speciem referre ausus sum, cum modo in accidentalibus mihi differre videntur, & forsan ætate vel situ variant. H. S. HOLTEN.

Observ. Picturas imo descriptiones, in historia Vermium nonnumquam haud parum differentes vix mirantur, qui sciunt quam diversa sit vermium facies prout vivos & in loco natali depingant autoptæ aut mortuos.

Quem ill. LINNE Lumbricum dixit marinum facie ludere diversa mox indagabunt testes oculati, si extra aquam inspiciant, tumque hanc a cl. ABILDGAARD datam figuram agnoscent similem esse huic vermi extra aquam conspecto vel mortuo, si vero vivum in aquam immittant faciem vermæ conspicient multo differentem, dum os protrudit retractile, echinatum sive cinctum papillis plurimis carnosis, fetasque complanatas apice pilosas circiter viginti exferit, nec non fasciculos duodenos, ramosos, molles, rubros, nempe branchias externas evolvit, interque motum undulatum totum corpus vicissim angustatum dilatat.

Cel. J. C. FABRICIUS (Iter Norvegicum P. 257) perbene descripsit hunc vermem, & quæ exstat descriptio a Rev. O. FABRICIO data l. c. optima mihi visa fuit, cum ipse voluit lumbricum papillosum esse lumbricum marinum LINNÆI.

Ut igitur characterem hujus vermis naturalem quodammodo illustrarem, figuram superius citatam dedi in litteris ad SOCIETATEM *Hist. Nat. Havniensis*, certe ab hac parum differentem, quippe vermem sicut in aqua degentem ore protruso. Descriptionem & figuram partium internarum addidi, quippe eo tempore (1796) inter *Hist. Nat.* cultores vix constabat de hujus vermis branchiis, arteriis venisque nec non sanguine rubro. Cum character lumbrici huic vermi vix conveniret, nec inter Nereides, quibus tamen proxime accedat, relegandus esset ore non ungviculato, distinguendum putavi ore cylindrico echinato retractili, & branchiis externis dichotomis geminatis. Hæc addenda L. b. fortasse non habeas superflua.

TAB. CLVI.

ASCIDIA PYRIFORMIS.

ASCIDIA coriacea, sacco pyriformi, aurantiaco, aperturis subæqualibus ciliatis.

Descriptam non inveni hanc Ascidiam in schedulis beati cel. VAHL; cum vero huic similem inventam in mari prope Bergas in itinere descripsissem, liceat eam ad hanc figuram referre.

Biuncialis est sacco coriaceo, ex punctis luteis aurantiaco, oblongo, ad basin parum angustato; aperturæ verticales subæquales, plicatiles, ciliis minutis sunt munitæ.

Animal in medio sacco degebat ore ad aperturam sacculi parum depressiorem vergente, & intestino recto inter margines branchiarum ascendente ad anum infra aperturam altiorem.

Escam capit inter hauriendum aquam per aperturam inferiorem & animalculis retentis respuendum per aperturam superiorem.

Invenitur prope Bergas in fundo maris aliquot orgyas alto, sæpe ut hic depicta fibrillis Madreporæ polymorphæ adhærens.

Fig. 1. Ascidia pyriformis aperturis clausis.

2. Eadem aperturis dilatatis.

ALCYONIUM globosum fibrosum flavum fetosum.

Cum descriptio hujus tabulæ nulla inventa esset in schedulis cel. VAHL determinare nescio an beat. Auctor varietatem voluerit Alcyonii Cranii, an novam esse speciem.

Alcyonium Cranium prope Bergas cepi huic nonnihil simile, sed albidum, diametro dodrantali, & superficie verrucosa, quæ tamen aliquot dies post mortem flavescibat: ex parte etiam fetosa fuit fetis vitreis fragilissimis obfita superficies, & vestita gelatina ei, quæ in Spongia fluviatili viva apparet, haud ab simili. Attentius examinatum ostendebat rarium defractum Madreporæ prolifera, quam hoc Alcyonium inter crescendum circumdederat, minime ergo liberum fuit sed fluctibus agitatedum avulsam. Dissectum textura fuit fibrosa & foraminulosa ut in hoc eleganter depicto exemplo, (fig. 2.) nec non globulos vitreos gelatina vestitos & spinosos observavi, ut nullus dubito quin elegantissimum beat. Auctoris exemplum huic perquam affine fuerit, an vero diversa & nova sit species determinabunt autoptæ, sicut quoque an revera diversum Alcyonium Lyncurium ab Alc. Cranio ut voluit cl. GMELIN (ed. S. N. p. 3815.)

Alcyonia, in quibus nulla unquam apparuit hydra sive osculum polypiferum potius spongiis, ut quidam voluerunt, annumerari fortasse quoque assentient Scientiæ amantes.

Fig. 1. Alcyonium gelatina vestitum ex parte fetosum.

2. Sectio transversa Alcyonii ut conspiciatur structura ejus interior fibrosa.

a. Globulus lævis.

b. Globulus muricatus gelatina obvelatus.

SPONGIA URCEOLUS.

SPONGIA obovata, virescens, pedicellata, vertice angustato pertuso.

Inter Spongas maris Norvegici sat numerosas pulchrior eminent Spongia urceolum referens extus tomentosa intus cava reticulata. Hujus magnitudinis mihi quidem non obvia nec coloris adeo virescentis sæpius vero flavescens; eandem tamen esse speciem vix dubito.

Gelatinam hujus Spongiæ non adhuc indagare licuit.

Saxis in fundo maris adnata nonnunquam retibus capitur in Norlandia.

Fig. 3. Spongia Urceolus.

SPONGIA PHALLOIDES.

SPONGIA subglobosa medio angustata pedicellata.

In schedulis cel. VAHL notatum inveni "Alcyonium?" de quo scripserat "corpus esse gelatinosum, hyalinum, pedicellatum, oblongum magnitudine nucis coryli: habitabat in Ascidia glomerata." Cum vero dubius hærebam an illud esset exemplum, quod spiritu vini asservatum inveni, fatius duxi hoc quod examinaui ad spongas referre, cum quibus omnino conveniebat textura tomentosa foraminulosa.

Fig. 4. Spongia phalloides.

TAB. CLVIII.

ALCYONIUM BURSA?

ALCYONIUM subglobosum pulposum viride.

LINN. Syst. No. ed. GMELIN. p. 3813.

Arantium marinum viride. IMPERATI *Hist. Natural.* p. 633.

Aurantium marinum. MARS. *Hist. mar.* p. 80. t. 13. n. 69.

Inter annotata cel. VAHL hanc tabulam quidem sine descriptione aut titulo inveni, ideoque de synonymis hæreo, cum vero huic figuræ conveniunt descriptio & synonyma citata minus dubitavi quin ad hanc referrem speciem, præsertim cum Alcyonium Cydonium huic affine quod vivum examinaui semper flavescere vel etiam rubore tingebatur, color vero hujus virescit.

Quamdiu notæ a forma exteriori & substantia interna desumuntur diversum censendum erit Alcyonium Bursa ab A. Cydonio, an itidem si character vivi describatur alius determinabit.

Fig. 1. Alcyonium Bursa.

Fig. 2. Segmentum ejusdem transversum.

SPONGIA MAMILLARIS.

SPONGIA difformis cavernosa, poris elevatis tubulosis: tubulis conico-flexuosis.

Spongiam hanc pulcram ex itinere septentrionali a cel. VAHL reportatam ex exemplari in spiritu vini affervato descripsi.

Hemispharica erat cava e griseo flavescens, lapidi innascens tubulis conico flexuosis in superficie eminentibus, inæqualibus; textura stuposa & fragilis est fibris brevibus.

Fig. 3. Spongia mamillaris.

4. Sectio ejusdem tranversa, qua textura interior cavernosa conspicitur.

TAB. CLIX.

ASCARIS UROGALLI.

ASCARIS corpore utrinque attenuato, maris cauda bifeta.

GOEZE Eingew. Tab. I. fig. 4. mas Asc. Galli.

MAS. Corpus bipollicare. Caput minus, trinodum. Intestina obscura vix conspicua paucissima candida. Cauda oblique truncata, aucta, caudam Strongyli referens, ad basin tuberculum perforatum, in medio setæ duæ extertæ.

FOEMINA. Corpus tripollicare. Caput trinodum, oesophago clavato. Corporis plus quam dimidia antica pars ovaris five intestinis circumvolutis repleta. Postica pars fusca cinerea, intestinis vix apparentibus. Cauda acuta, brevis, ante apicem poro anali.

In intestinis Tetraonis Urogalli invenit beat. P. C. ABIDGAARD hujus vermis mares duos, foeminas quatuordecim.

Fig. A. 1. Ascaris Urogalli foemina magnitudine aucta.

2. Caput magnitudine aucta cum oesophago clavato

3. Mas magnitudine naturali.

4. Cauda maris magnitudine aucta.

HIRUDO ASTACI.

HIRUDO corpore tereti, capite latiore, ano truncato.

Corpus teres, fordide album. Caput distinctum, latius, spinis quatuor; macula antica ferruginea, dentibus duobus, qui in vermi emortuo, oesophago protruso, apparent. Corpus pellucidum, lateribus emarginatum, intestinum gy-riforme simplex antice in canaliculum angustiore ad maculam ferrugineam terminans, postice simili modo in caudæ truncatæ apertura centrali desinens.

Circa oculos Astaci fluviatilis Siællandiæ. P. C. ABILDGAARD.

- Fig. B. 1. Hirudo Astaci magnitudine naturali.
 2. Magnitudine aucta.
 3. Caput oesophago protruso cum dentibus.

TAB. CLX.

SALMO VILLOSUS.

SALMO linea laterali prominula hirta.

Clupea villosa. *Zool. Dan. prodr.* n. 425.

LINN. *Syst. Nat.* ed. GMELIN p. 1409.

Salmo arcticus capite diaphano, linea laterali recta (maris villosa) pinnis amplis. O. FABRICIUS *Fn. Groenl.* n. 128.

Salmo Groenlandicus. BLOCH *ausl. Fisch.* 8. p. 99. tab. 381.

Salmo villosus. Le Lodde. BONATERRE *Encycl. Ichth.* p. 167. n. 36.

Lodna OLAVS. *Rejsf.* 358. 695. tab. XXVIII.

Lodde STRÖM. *Söndm. Beskr.* I. p. 293.

Inter tabulas, quas cæl. VAHL huic *Zool. Dan.* volumini destinaverat hæc ultima fuit.

Et si Titulum aut descriptionem hujus tabulæ non inveni in schedulis beati Auctoris haud tamen dubitavi, quin ad hanc Salmonis speciem referenda esset figura, quippe cui non modo convenerit descriptio quæ existat accurata in *Fn. Groenl.* (l. c), sed quoque exemplum a me examinatum,

Nomen (arcticus.) quod illi tribuit rev. O FABRICIUS (l. c.) licet omnino conveniens in villosum mutare necesse habui, quia in Syst. N. ed. GMELIN (p. 1373) exstat ab hoc differens Salmo arcticus, quem cel. Pallas descripsit.

Descriptionem addere supervacaneum foret cum adeo exacte descripta est hæc species in *Fn. Groenlandica*.

Habitat in mari Norvegico boreali copiosissimus, piscium majorum imprimis Gadorum esca; cum annis nonnullis ingruente tempore verno gregarius littora Finmarkiæ petit, Gadi frequentiores sunt & facillime capiuntur.

Fig. Salmo villosus, magnitudine naturali.

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA

Q 591 9489M91Z C001
ZOOLOGIA DANICA, SEV ANIMALIVM DANIAE ET
1

3 0112 010217948

